

Partea 1. Analiza situației existente

Partea 1. Analiza situației existente

Cuprins:

Preambul	9
a) Introducere: temă – program, programul elaborării lucrării, perioada vizată, relațiile cu alte planuri	9
b) Notificarea autorității de mediu	14
c) Date generale, scopul și necesitatea documentației, baza documentară și bibliografia, metodologia de lucru	14
d) Studii de fundamentare efectuate	30
1. Structura teritoriului	32
1.1. Localizare geografică	32
1.2. Cadrul natural / mediu	34
1.2.1. Geologie și relief	34
1.2.2. Analiza stării actuale a mediului	42
1.2.3. Managementul deșeurilor	56
1.2.4. Starea pădurilor	60
1.2.5. Zone expuse la riscuri naturale și tehnologice	62
1.2.6. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități	67
1.3. Patrimoniul natural și construit, peisaje	71
1.3.1. Evoluția teritoriului	71
1.3.2. Monumente istorice și zone protejate	73
1.3.3. Patrimoniul urban	74
1.3.4. Patrimoniul rural	82
1.3.5. Patrimoniul natural	83
1.3.6. Abordarea problematicii peisajului	87
1.3.7. Identificarea și analiza peisajului prin prisma documentației PATJ	89
1.3.8. Factorii analizei	90
1.3.9. Lista claselor de peisaje rezultate din analiză	95
1.3.10. Evaluarea peisajului	99
1.3.11. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități	117
1.4. Rețeaua de localități	123
1.4.1. Tipologie și clasificare funcțională a rețelei de localități	123
1.4.2. Indicatori de definire a localităților urbane	132
1.4.3. Locuirea	143
1.4.4. Bugete locale	146
1.4.5. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități	148
1.5. Infrastructurile tehnice majore	150
1.5.1. Alimentare cu apă și canalizare	150
1.5.2. Managementul și depozitarea nămolului	158
1.5.3. Transportul și distribuția gazelor naturale	160
1.5.4. Alimentarea cu energie electrică	162
1.5.5. Energia termică	165
1.5.6. Iluminatul public	166
1.5.7. Telecomunicații	166

1.5.8. Rețele speciale – Petrol	167
1.5.9. Rețeaua de drumuri naționale, județene și locale	169
1.5.10. Fluxuri de pasageri și de marfă	177
1.5.11. Transport public și privat	178
1.5.12. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități	180
1.6. Zonificarea teritoriului	185
2. Structura socio-demografică	191
2.1. Evoluția populației și potențialul demografic	191
2.2. Resursele umane	202
2.3. Infrastructura socială	208
2.3.1. Educația (structura, infrastructura educațională; servicii educaționale)	208
2.3.2. Sănătatea (starea de sanatate, infrastructura sanitara, servicii sanitare)	210
2.3.3. Asistența socială	213
2.4. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități	216
3. Structura activităților economice	221
3.1. Contextul economic județean	221
3.2. Analiza sectorului primar (agricultura, silvicultura și piscicultura)	229
3.2.1. Agricultura	229
3.2.2. Silvicultura	238
3.2.3. Piscicultura	239
3.3. Analiza sectorului secundar (industria, energia și construcțiile)	241
3.3.1. Industria	241
3.3.2. Energia	246
3.3.3. Construcțiile	247
3.4. Analiza sectorului terțiar	249
3.4.1. Serviciile economice (de piață)	249
3.4.2. Turismul	253
3.5. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități	257
4. Contextul teritorial interjudețean, regional și național	260
4.1. Coridoare de transport, orașe – poartă	260
4.2. Structura policentrică, poli de creștere și de dezvoltare, centre urbane	266
4.3. Zone de cooperare transfrontalieră	269
4.4. Zone metropolitane, peurbane, zone urbane funcționale	270
Anexa 1a. HARTI GEOSPATIALE	273

Listă tabele:

Tabel 1.1. Situația ariilor naturale protejate de interes național

Tabel 1.2. Arii de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin HG 1284/2007 modificată și completată prin HG 971/2011 (SPA)

Tabel 1.3. Situri de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin OM 1964/2007 și OM 2387/2011 (SCI)

- Tabel 1.4. Instalații IPPC în județul Ialomița (2016)
- Tabel 1.5. Măsurători de zgomot (2016)
- Tabel 1.6. Resursele de apă potențiale și tehnic utilizabile (2015)
- Tabel 1.7. Situația prelevărilor de apă (2015)
- Tabel 1.8. Caracteristicile corpurilor de ape subterane
- Tabel 1.9. Surse potențiale de poluare a apelor de suprafață (2016)
- Tabel 1.10. Încadrarea solurilor pe tipuri de folosință și clase de pretabilitate - ha (2016)
- Tabel 1.11. Suprafața terenurilor agricole afectate de diverși factori limitativi ai capacității productive (2016)
- Tabel 1.12. Siturile potențial contaminate (2014)
- Tabel 1.13. Dinamica cantității de deșeuri municipale generate în intervalul 2012-2016 (tone)
- Tabel 1.14. Situația ariilor naturale protejate de interes național
- Tabel 1.15. Arii de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin HG 1284/2007 modificată și completată prin HG 971/2011 (SPA)
- Tabel 1.16. Situri de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin OM 1964/2007 și OM 2387/2011 (SCI)
- Tabel 1.17. Situația ariilor naturale protejate de interes județean și local
- Tabel 1.18. Lista ariilor protejate
- Tabel 1.19. Evaluarea unităților de macropaisaj
- Tabel 1.20. Indicatori pentru evaluarea categoriilor de mezopaisaj
- Tabel 1.21. Evaluare sintetică a indicatorilor la nivel de unitate administrativ teritorială
- Tabel 1.22. Indicele de polarizare al localităților
- Tabel 1.23. Categoriile de mărime a localităților, după populație și pe medii
- Tabel 1.24. Indicatori minimali pentru localitățile urbane
- Tabel 1.25. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru municipiul Slobozia
- Tabel 1.26. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru municipiul Fetești
- Tabel 1.27. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru municipiul Urziceni
- Tabel 1.28. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Amara
- Tabel 1.29. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Căzănești
- Tabel 1.30. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Fierbinți – Târg
- Tabel 1.31. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Tândărei
- Tabel 1.32. Număr locuințe total și procent număr locuințe publice din total în mediu urban
- Tabel 1.33. Sisteme de alimentare cu apă
- Tabel 1.34. Sisteme de canalizare și epurare

Tabel 1.35. Tehnologii de epurare în SE implementate după programul POS Mediu

Tabel 1.36. Trasee conducte de transport gaze

Tabel 1.37. Conductele de transport gaze naturale de alimentare a orașelor Țândărei și Fetești și SC SAINT GOBAIN

Tabel 1.38. Stații de transformare în județul Ialomița

Tabel 1.39. Lungimile diametrele conductelor de transport țigeti și produse petroliere, precum și teritoriile administrative străbătute în județul Ialomița

Tabel 1.40. Suprafața intravilan

Tabel 2.1. Mărimea demografică a județului - încadrare în profil regional

Tabel 2.2. Evoluția populației pe UAT în județul Ialomița în perioada 2004 - 2017

Tabel 2.3. Medici la 1000 de locuitori – context regional

Tabel 2.4. Principalele cauze de deces (‰)

Tabel 2.5. Incidența principalelor cauze de îmbolnăvire

Tabel 2.6. Distribuția populației urbane dezavantajate în funcție de tipul ariei de rezidență

Tabel 2.7. Rate ale marginalizării rurale după tipul de marginalizare

Tabel 4.1. Componenta UATB – urilor din Regiunea Sud Muntenia (2017)

Tabel 4.2. Locul județului Ialomița în cadrul Regiunii Sud-Muntenia (2017)

Listă figuri:

Figura 1. Organizarea bazei de date a documentației PATJ Ialomița

Figura 2. Schema metodologică de realizare a PATJ Ialomița

Figura 1.1. Localizare și limite administrative

Figura 1.2 Coridoarele de circulație Pan-Europene (IV și IX) și rețeaua TEN – R

Figura 1.3. Coridoarele de circulație Pan-Europene (IV și IX) și rețeaua TEN – F

Figura 1.4. Distribuția depozitelor geologice în Câmpia Bărăganului

Figura 1.5. Harta hipsometrică – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.6. Evoluția cantităților de deșeuri industriale generate (2012-2016)

Figura 1.7. Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor (m²) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.8. Ponderea fondului forestier din total suprafață UAT (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.9. Terenuri degradate și neproductive (ha) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.10. Extinderea arealelor inundabile în cele 3 scenarii – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.11. Riscul la inundații în scenariul mediu – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.12. Izoliniile ce delimitează valoarea de vârf a accelerației terenului pentru IMR de 225 de ani și IMR de 100 de ani

Figura 1.13. Harta de hazard seismic pentru județul Ialomița, IMR 100 ani

Figura 1.14. Localizare Pădurea de stejari seculari Alexeni

Figura 1.15. Localizare rezervație naturală Lac Rodeanu

Figura 1.16. Localizare rezervație naturală canton Hățiș - Stelnică

Figura 1.17. Harta siturilor „Natura 2000”

Figura 1.18. Distribuția monumentelor istorice per U.A.T.-uri

Figura 1.19. Suprafața teritoriului intravilan/extravilan pe UAT-uri

Figura 1.20. Unități de peisaj

Figura 1.21. Rangul localităților – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.22. Evoluția populației în mediul urban și în mediul rural pentru anii 2004, 2011 și 2017

Figura 1.23. Distribuția comunelor după numărul de locuitori, pentru anul 2017

Figura 1.24. Evoluția numărului de locuințe anul 2016 comparativ cu anul 2004

Figura 1.25. Distribuția veniturilor locale din totalul veniturilor la nivel județean

Figura 1.26. Zone în declin– vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.27. Operatori servicii de apă – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.28. Operatori servicii canalizare – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.29. Sisteme distribuție gaze naturale – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 1.30. Coridoare de transport TEN-T în România

Figura 1.31. Caracteristici ale rețelei de drumuri din regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia

Figura 1.32. Distribuția terenurilor agricole și neagricole la nivelul Regiunii Sud Muntenia

Figura 1.33. Bilanțul teritorial la nivelul județului Ialomița pentru anul 2014

Figura 2.1. Mărimea demografică (număr persoane) (2017) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 2.2. Evoluția populației la recensăminte (număr locuitori) (1948-2011)

Figura 2.3. Evoluția populației (număr locuitori) (2006-2017) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 2.4. Densitatea populației (loc/kmp) (2017) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

- Figura 2.5. Bilanțul natural al populației (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 2.6. Indicele de vitalitate (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 2.7. Bilanțul migratoriu mediu (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 2.8. Piramida pe grupe de vârste și sexe 2012-2017 – județ (număr persoane)
- Figura 2.9. Piramida pe grupe de vârste și sexe 2012-2017 – rural (număr persoane)
- Figura 2.10. Piramida pe grupe de vârste și sexe 2012-2017 – urban (număr persoane)
- Figura 2.11. Rata de dependență demografică (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 2.12. Resursele de muncă ale județului Ialomița, pe sexe, în perioada 2007-2016
- Figura 2.13. Structura ocupațională a populației din județul Ialomița, în anul 2016
- Figura 2.14. Numărul total de salariați din județul Ialomița, în perioada 2007-2016
- Figura 2.15. Navetism – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 2.16. Evoluția numărului de unități de învățământ
- Figura 2.17. Structura unităților de învățământ (număr)
- Figura 2.18. Evoluția numărului de absolvenți (număr)
- Figura 2.19. Evoluția ratei mortalității infantile pe medii de rezidență (‰)
- Figura 2.20. Rata mortalității infantile (rata medie multianuală – 2006-2016) (‰) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 3.1. Contribuția județelor la PIB (PPS) al regiunii Sud-Muntenia, în anul 2015
- Figura 3.2. Structura VAB înregistrate în județul Ialomița, în anul 2015
- Figura 3.3. Unitățile locale active din județul Ialomița, în perioada 2008-2016
- Figura 3.4. Dinamica numărului de unități locale active din județul Ialomița, pe domenii activitate, în 2008 și 2016
- Figura 3.5. Dinamica investițiilor străine din județul Ialomița, în perioada 2007-2017
- Figura 3.6. Suprafețe agricole – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 3.7. Modul estimativ de utilizare a terenurilor agricole din județul Ialomița
- Figura 3.8. Suprafața arabilă cultivată (ha) din județul Ialomița, pe principalele culturi, în anul 2016
- Figura 3.9. Producția animală de la nivelul județului Ialomița, în perioada 2007-2016
- Figura 3.10. Valoarea producției agricole a județului Ialomița, în perioada 2007-2016
- Figura 3.11. Forța de muncă ocupată în agricultura județului Ialomița, după statutul ocupațional, în perioada 2008-2016
- Figura 3.12. Suprafețe irigații – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE
- Figura 3.13. Cifra de afaceri – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 3.14. Cifra de afaceri a unităților locale active cu profil industrial din județul Ialomița, pe ramuri, în anul 2016

Figura 3.15. Numărul de salariați ai unităților locale active cu profil industrial din județul Ialomița, pe ramuri, în anul 2016

Figura 3.16. Salariul mediu net lunar (lei) pe principalele ramuri ale industriei, în județul Ialomița, în anul 2016

Figura 3.17. Efectivul de salariați al unităților locale active cu profil construcții din județul Ialomița, în perioada 2008-2016

Figura 3.18. Numărul de unități locale active cu profil industrial din județul Ialomița, pe sub-domenii de servicii, în anul 2016

Figura 3.19. Efectivul de personal al unităților locale active cu profil servicii din județul Ialomița, în perioada 2008-2016

Figura 3.20. Salariul mediu net lunar (lei) pe subdomenii ale ramurii serviciilor, în județul Ialomița, în anul 2016

Figura 3.21. Ponderea turiștilor cazați în județul Ialomița, în anul 2016, funcție de tipul unității de primire

Figura 4.1. Coridoarele de transport TEN-T în Europa

Figura 4.2. Coridoarele de transport TEN-T în România

Figura 4.3. Rețeaua CFR

Figura 4.4. Harta masterplan general de transport al României

Figura 4.5. Harta transporturilor cu influență în dezvoltarea județului Ialomița

Figura 4.6. Regiunile de dezvoltare (unități de raportare statistică)

Figura 4.7. Relația cu zona transfrontalieră România-Bulgaria

Figura 4.8. Zona Urbană Funcțională Slobozia, identificată în Orașe Magnet, migrație și navetism în România (2016)

Figura 4.9. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) (2018) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Figura 4.10. Grupurile de Acțiune Locală (GAL) (2018) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Preambul

a) **Introducere: temă – program, programul elaborării lucrării, perioada vizată, relațiile cu alte planuri**

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Ialomița are, în conformitate cu articolul 42 din cadrul Legii 350/2001, un caracter director reprezentând transpunerea spațială a programului de dezvoltare socio-economică, program formulat în Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a județului Ialomița 2009-2020 și este elaborat în coordonare cu planurile ierarhic superioare, fiind în același timp obligatoriu pentru planurile urbanistice generale și zonale ale UAT-urilor componente.

În contextul legal actual și în corelare cu atribuțiile ce-i revin conform art. 21 și 22 din Legea nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Consiliul Județean Ialomița a solicitat, în sensul coordonării activității în acest domeniu la nivel județean, actualizarea documentației PATJ Ialomița aprobată prin H CJ nr. 17/11.03.2004.

În conformitate cu Caietul de Sarcini, principalele cerințe ale temei includ:

- stabilirea disfuncționalităților teritoriale din cadrul județului – diagnoza stării actuale de dezvoltare socio-economică;
- propuneri de strategii și scenarii de dezvoltare de ansamblu, pentru zone cu caracteristici similar de dezvoltare, precum și principalele direcții cu obiective pe termen lung, mediu și scurt, determinate pe bază de prognoze în vederea rezolvării disfuncționalităților teritoriale;
- integrarea informațiilor într-un sistem informatic GIS, conform cerinței Ordinului 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, art.8 alin (2).

Elaborarea PATJ se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, luând totodată în considerare aspecte definitorii pentru amenajarea teritoriului susținute de următoarele documente europene:

- **Strategia Europa 2020**, pentru coordonarea PATJ cu țintele de dezvoltare ale Uniunii Europene, prin integrarea spațială a elementelor ce susțin (1). Dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare (creștere inteligentă); (2). Promovarea unei economii bazate pe utilizarea mai eficientă a resurselor, mai ecologică și mai competitivă (creștere durabilă) și

(3) Promovarea unei economii cu grad înalt de ocupare a forței de muncă, ce asigură coeziunea socială și teritorială (creștere incluzivă);

- **Agenda Teritorială Europeană și Carta Verde a Coeziunii Teritoriale**, pentru coordonarea direcțiilor privind: (a). Dezvoltarea teritorială policentrică și echilibrată ca precondiție a asigurării coeziunii și competitivității teritoriale; (b). Încurajarea dezvoltării integrate în zone urbane, rurale și cu specific, în scopul facilitării sinergiei și a unei mai bune exploatare a valorilor locale; (c). Dezvoltarea unor economii locale puternice pentru asigurarea participării regiunilor în competiția globală; (d). Îmbunătățirea conectivității teritoriale în folosul persoanelor, comunităților și firmelor; (e). Management și conectare a valorilor ecologice, a peisajului și a celor culturale pentru susținerea dezvoltării durabile;
- **Carta europeană a amenajării teritoriului** – document al Consiliului Europei, adoptat la cea de a 6-a Conferință Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT), care a avut loc la Torremolinos, Spania (mai 1983);
- **Schema de Dezvoltare a Spațiului Comunitar (SDEC)** – Dezvoltarea spațială echilibrată și durabilă a teritoriului Uniunii Europene - document al Uniunii Europene, adoptat la Consiliul Informal al Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului din țările Uniunii Europene – Potsdam, Germania (mai 1999);
- **Principii directoare pentru o dezvoltare teritorială durabilă a continentului european** – document al Consiliului Europei, adoptat la Conferința Europeană a Miniștrilor Responsabili cu Amenajarea Teritoriului (CEMAT) – Hanovra, Germania (septembrie 2000).

La nivel național principalele documente de coordonare a prevederilor PATJ sunt:

- **Planul de Amenajare a Teritoriului Național**, pentru coordonarea propunerilor PATJ la nivelul secțiunilor: (I) Rețele de transport, (II) Apă, (III) Zone protejate, (IV) Rețeaua de localități (2014), (V) Zone de risc natural, (VI) Zone turistice;
- **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României**, ce stă la baza sistemului de planificare spațială, fundamentând prevederile PATJ;
- **Strategii sectoriale**, ce acoperă sectoare cheie ale dezvoltării precum capitalul uman, infrastructura de conectivitate, competitivitate economică, valorificarea resurselor naturale, capacitatea administrativă precum și condiționalitățile orizontale.

La nivel regional, dezvoltarea județului Ialomița se realizează în coordonare cu: Planul de Dezvoltare Regională Sud Muntenia 2014-2020, aprobat de Consiliul pentru Dezvoltare

Regională Sud Muntenia în martie 2015 și Strategia pentru Specializare Inteligentă în Regiunea Sud Muntenia.

Etapele de elaborare a documentației PATJ Ialomița solicitate prin contract se desfășoară pe o perioadă de 18 luni și sunt următoarele: Etapa I: Studii de Fundamentare; Etapa a II-a: Elaborarea Planului de Amenajare a Teritoriului Județean; Etapa a III-a: Elaborarea documentațiilor necesare pentru avizarea și obținerea avizelor și redactarea finală a PATJ Ialomița; Etapa a IV-a: Baza de date geospațială aferentă PATJ Ialomița realizată în format GIS, pe straturi tematice, în sistem de proiecție stereografică 1970.

Dezvoltarea teritorială va urmări principiile adoptate în cadrul celei de a 12 –a sesiuni a conferinței europene a ministerelor responsabile cu planificarea regională (CEMAT 2000/Hanovra) și publicate în "Ghidul Principiilor privind Dezvoltarea Spațială Durabilă a Continentului European", astfel:

1. Promovarea coeziunii teritoriale printr-o dezvoltare socială și economică mai echilibrată a regiunilor și o îmbunătățire a competitivității acestora: Deciziile privind investițiile trebuie să fie bazate pe modelul dezvoltării policentrice atât la nivel european cât și la nivel național și regional. Acest principiu se aplică zonelor vechi industriale și zonelor rurale. Conform acestui principiu, administrațiile publice trebuie să implementeze politici prin care atractivitatea zonelor metropolitane și a " orașelor - poartă de intrare în regiune" trebuie să se dezvolte în continuare, iar atractivitatea regiunilor mai puțin dezvoltate structural trebuie să fie întărită.

2. Încurajarea dezvoltării generate de funcțiunile urbane și îmbunătățirea relațiilor dintre zone urbane și rurale: Sistemele urbane și funcțiunile acestora, incluzând centrele urbane regionale mijlocii, trebuie dezvoltate pentru a facilita atragerea de noi rezidenți. Întărirea rețelei de orașe ajută complementar întărirea acestora și crează schimburi economice, creșterea economiei de scară, încurajarea specializărilor în cadrul rețelelor urbane, creând beneficii pentru competiția economică.

De asemenea, parteneriatul urban-rural joacă un rol particular important în dezvoltarea regională, cooperarea între administrațiile publice pe baze de echitate conducând la dezvoltarea rețelelor de transport, revitalizarea și specializarea economiei rurale, dezvoltarea infrastructurii regionale și dezvoltarea zonelor de recreere pentru rezidenți urbani, precum și la protecția și consolidarea patrimoniului natural și cultural.

3. Creșterea și promovarea unei accesibilități echilibrate în teritoriu: Pentru a atinge o dezvoltare echilibrată, legăturile dintre orașe și comune și rețelele și nodurile de transport (CF, gări, aeroporturi, autostrăzi/drumuri naționale, centre intermodale, ect) trebuie îmbunătățite urmărind conectări la rețele regionale și naționale.

4. Dezvoltarea accesului la informații și surse de cunoaștere: Dezvoltarea tehnologiei informaționale remodelează atât societatea, cât și structura teritoriului. Rețeaua de telecomunicații trebuie îmbunătățită și extinsă pentru a acoperi întreg teritoriul. Interfața națională și regională dintre furnizori și potențialii utilizatori trebuie încurajată, folosind parcuri tehnologice, transfer tehnologic, stabilirea de bănci de date online, acoperind domenii de producție, turism, competențe profesionale, pentru promovarea regiunii și conectării acesteia la economia globală.

5. Reducerea distrugerii mediului: Politicile de planificare spațială trebuie să ofere un suport prevenirii și reducerii diverselor forme de dezastre naturale, ce au un efect negativ asupra agriculturii, silviculturii, încurajând folosirea formelor eco de transport al energiei, reabilitării zonelor urbane părăsite sau poluate, prevenirea accidentelor industriale, precum și fenomenului de suburbanizare.

6. Întărirea și protejarea resurselor naturale și a patrimoniului natural: Resursele naturale contribuie la creșterea atractivității regiunilor, a zonelor cu potențial recreativ, și la calitatea vieții în general. Strategiile integrate de utilizare a resurselor de apă trebuie să includă și măsuri de protecție a apei de suprafață, subterane, de monitorizare a utilizării de către fermieri a îngrășămintelor, irigațiilor, stațiilor de tratare a apei uzate, etc. Politicile de planificare spațială sunt preocupate de re-amenajarea și conservarea ecosistemelor, a rețelelor ecologice, de folosirea de zone tampon de protecție, etc.

7. Întărirea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare: Creșterea atractivității localităților și regiunilor pentru investitori și turiști și pentru interesul public general, prin întărirea patrimoniului cultural, reprezintă o contribuție esențială pentru dezvoltarea economică și întărirea identității regionale. Politicile de dezvoltare spațială trebuie să contribuie la folosirea managementului integrat al patrimoniului cultural, ca formă modernă de protejare și conservare a patrimoniului, luând în considerare nevoile societății moderne.

8. Dezvoltarea resurselor energetice și asigurarea siguranței: Politicile de dezvoltare spațială trebuie să încurajeze promovarea surselor de energie regenerabilă, dar și legarea la rețelele naționale de energie (gaz, electricitate). Eficiența energetică a surselor convenționale trebuie îmbunătățită, prin implementarea de politici de reducere a poluării și de combatere a încălzirii globale.

9. Încurajarea unui turism de calitate și durabil: Politicile de dezvoltare spațială trebuie să ajute mai ales zonele dezavantajate să dezvolte oportunități ce vizează dezvoltarea turismului. În general este necesar să se înțeleagă valoarea ecosistemelor, relația dintre acestea și numărul de vizitatori și rolul instrumentelor de control (ex. analiza impactului regional). Formele de turism ecologic adaptate la caracteristicile locale pot oferi oportunități pentru dezvoltare, ce pot fi exploatate în viitor.

10. Limitarea impactului dezastrelor naturale: Dezastrele naturale produc daune considerabile cu serioase consecințe pentru viața oamenilor, sănătate, pentru economie, pentru structura localităților și pentru cadrul natural. Administrația publică trebuie să ia în considerare măsuri pentru limitarea impactului, dar și pentru a face structura localităților mai puțin vulnerabilă la dezastre naturale, prin modul de ocupare a terenului și prin modul de proiectare/construcție.

11. Principiul dezvoltării durabile: Planificarea teritorială trebuie să conducă la rezultate de durată, prin creșterea competitivității județului, prin ridicarea standardului de viață al populației, creșterea gradului de ocupare a forței de muncă (cu prioritate a tinerilor) și conservarea și protejarea mediului natural și construit. Pentru asigurarea durabilității proiectelor, un accent special va fi pus pe capacitatea de finanțare a beneficiarilor publici, de operare și întreținere a proiectelor după finalizare.

12. Principiul integrării și coordonării: Documentația PATJ are ca scop propunerea și organizarea teritorială a pachetului de politici sectoriale, susținute logic de programe și proiecte necesare rezolvării problemelor prioritare și atingerii coeziunii sociale, teritoriale și creșterii competitivității economice a județului. Pachetul de proiecte cu impact teritorial va fi propus urmărind sinergia fiecărui proiect pentru un alt proiect realizat anterior, sau propus pentru finanțarea din fonduri publice sau private.

13. Principiul cooperării: În procesul realizării documentației PATJ este necesară implicarea tuturor factorilor interesați în acest proces, respectiv autoritățile locale, sectorul privat, oameni de afaceri,

sectorul non-guvernamental, lideri locali, cetățeni și mass-media. Gradul de participare influențează procesul de planificare și de luare a deciziilor, Ofertantul dorind ca prin procesul de consultare să culeagă idei și opinii ale participanților la consultările publice.

14. Principiul participării și transparenței: În programarea și realizarea volumelor ce alcătuiesc documentația PATJ este necesară colaborarea atât între autoritățile județene și autoritățile locale și furnizorii de servicii publice, cât și între echipa de proiect și grupurile de lucru și comunitatea locală. Participarea tuturor actorilor locali este esențială pentru ca aceștia să se identifice cu obiectivele și programele formulate și să asigure mai departe monitorizarea procesului de implementare.

15. Principiul responsabilității: Formularea documentației PATJ și implementarea ulterioară a acesteia este un proces orientat către obținerea de rezultate. Succesul comunităților de a-și planifica viitorul dorit este determinat și de administrația publică județeană, care funcționează eficient, are experiență în realizarea de documente strategice și politici publice și poate mobiliza toți factorii cu responsabilități în implementarea documentației PATJ după aprobarea acesteia.

b) Notificarea autorității de mediu

Notificarea autorității de mediu competente pentru protecția mediului, asupra intenției de elaborare a documentației și obiectivelor acesteia, se realizează de către autoritatea contractantă.

c) Date generale, scopul și necesitatea documentației, baza documentară și bibliografia, metodologia de lucru

Necesitatea actualizării PATJ este dată de valabilitatea documentației existente (aprobată în 2004) și fundamentată pe următoarele considerente:

- Adaptarea documentației PATJ la prevederile actelor normative în vigoare, precum și la noile documente europene în domeniu;
- Includerea în prevederile PATJ a domeniilor țintă potrivit obligațiilor survenite după integrarea României în UE, precum: peisajul, protecția mediului, măsuri privind zonele expuse la riscuri, cooperarea teritorială, etc.;
- Introducerea modificărilor survenite în organizarea administrativ-teritorială;
- Corelarea propunerilor PATJ cu prevederile secțiunilor PATN și Strategiei de Dezvoltare a Teritoriului României, 2035;
- Corelarea propunerilor PATJ cu programele sectoriale (Planul Național de Dezvoltare a României, Cadrul Strategic Național de Referință, Planurile Operaționale Sectoriale 2014-

2020, Planul Operațional Regional, Planul Național de Dezvoltare Rurală), cu programele de dezvoltare ale județului (Strategia de Dezvoltare a Județului Ialomița 2009-2020), cu alte proiecte implementate sau aflate în desfășurare (Sistemul de management integrat al deșeurilor, Masterplanul privind alimentarea cu apă și epurarea apelor uzate, etc.);

- Introducerea modificărilor legate de infrastructura tehnico-edilitară și de transport.

În consecință, scopul documentației este acela de a oferi Consiliului Județean Ialomița un instrument de planificare multisectorială a investițiilor și de reglementare a dezvoltării integrate a teritoriului. Aceasta înseamnă formularea, pe baza unei analize multicriteriale a situației existente, a unui set coerent de politici – programe – proiecte, cu caracter spațial, care să asigure un echilibru între valorificarea resurselor de teren și atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Baza documentară: Pentru elaborarea componentelor PATJ Ialomița, sunt folosite atât surse de date și informații cu caracter local (date statistice și informații culese de la instituțiile publice), cât și legislația actuală și o bibliografie relevantă pe domenii specifice, incluzând publicații recunoscute în România și la nivel european.

Sursele legate de legislația actuală în domeniile specifice documentațiilor de amenajarea teritoriului cuprind:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- OUG nr. 7/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Ordinul MDRAP nr. 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- HG 382/2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- HG 932 / 2007 pentru aprobarea Metodologiei privind finanțarea de la bugetul de stat a hărților de risc natural pentru cutremure și alunecări de teren;
- Legea nr. 265 din 29 iunie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului;
- Legea 171/1997 privind aprobarea PATN – Secțiunea a II-a Apă;
- Legea 575/2001 privind aprobarea PATN Secțiunea a V-a Zone de risc natural;

- Legea 100/2007 pentru modificarea și completarea Legii nr. 351/2001 privind aprobarea PATN Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități;
- Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004 cu modificările și completările ulterioare, Monitorul Oficial, 369/2004;
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I Rețele de transport, Monitorul Oficial nr. 806/ 2006;
- Legea nr. 133/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 46/2008 - Codul silvic, Monitorul Oficial al României, 411/2015;
- Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, cu modificările și completările ulterioare, Monitorul Oficial 452/2011;
- Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, Monitorul Oficial 837/2011;
- Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare, Monitorul Oficial 671/2013;
- Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare, Monitorul Oficial 809/2015;
- Legea nr. 59/2016 privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase, Monitorul Oficial 290/2016;
- Legea 190/2009 pentru aprobarea OUG nr. 142/2008 privind aprobarea PATN Secțiunea a VIII-a Zone cu resurse turistice;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011;
- Decret-Lege nr. 187 din 30 Martie 1990 pentru acceptarea Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, adoptată de Conferința Generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură la 16 Noiembrie 1972, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 31 Martie 1990;
- Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, publicat în M.Of. nr. 152 din data: 04/12/2000;
- Legea nr. 422 din 18/07/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 938 din 20/11/2006;
- Ordonanța Guvernului 21/2006 privind regimul concesiunii monumentelor istorice, aprobată prin Legea nr.21/2006;

- Ordinul MCC nr.2684/2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia;
- Ordonanța Guvernului nr.13/2007 pentru completarea art.5 din O.G. nr.43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național;
- Ordinul MTCT nr.562/2003 pentru aprobarea reglementării tehnice «Metodologie de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate»;
- «Metodologie de delimitare și de instituire a zonelor protejate de interes național pentru monumente și situri arheologice situate în extravilan» - MLPTL 2003;
- «Metodologie de identificare și de evaluare a peisajului» - MDLPL, 2008;
- Ordinul Ministrului Culturii nr.2828/2015 pentru modificarea Anexei 1 la Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2314/2004 - Lista actualizată a monumentelor istorice;
- Hotărârea nr. 905/2016 pentru aprobarea tezelor prealabile ale proiectului Codului patrimoniului cultural (M.O. 27 decembrie 2016);
- CONVENȚIA EUROPEANĂ a peisajului publicată în M.Of. nr. 536/23 iul. 2002;
- Metodologia de identificare și evaluare a peisajelor, anexă a legii 451/2002 pentru ratificarea Convenției Europene a Peisajului;
- Convenția privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural (Paris, 16 noiembrie 1972), UNESCO;
- Carta Europeană a patrimoniului arhitectural (Amsterdam, 1975), Consiliul Europei;
- Convenția pentru salvarea patrimoniului arhitectural al Europei (Granada, 3 octombrie 1985);
- Convenția Europeană pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită) (La Valetta, 16 ianuarie 1992) - Legea 150/1997.

Sursele de date și bibliografia relevantă pentru componentele documentației PATJ sunt prezentate centralizat în continuare:

Studii de fundamentare Situția existentă,	I. Structura teritoriului, patrimoniul natural și construit
	Date statistice și informații oferite prin: <ul style="list-style-type: none"> • Institutul Național de Statistică, 2002-2016, Fișa Localității (Statistica Teritorial Administrativă); • Strategia de Dezvoltare a județului Ialomița pe perioada 2009-2020 (www.cicnet.ro); • *** (2007), Plan de Gestionare a Deșeurilor – Județul Ialomița,

http://www.cicnet.ro/sites/www.cicnet.ro/filesvechi/sedinte-cji-2008/30%20septembrie%202008/PJGD/PJGD_final.pdf;

- Monografiile ale județului și ale localităților componente;
- Repertoriul Arheologic National, RAN, ciMec
- Documentar cartografic istoric al județului;
- Direcția Județeană pentru Cultură și Culte;
- Lista Monumentelor Istorice (LMI) 2010, actualizată în anul 2015;
- Ghidul de investiții pe infrastructura de apă-canal (MDRAP / BANCA MONDIALĂ 2015);
- Fișele UAT din Observatorul Teritorial (<https://ot.mdrap.ro/website/maps/>).

Consultări/interviuri cu instituții publice:

- Consiliul Județean Ialomița;
- Agenția Județeană pentru Cadastru și Publicitate Imobiliară;
- Primăriile unităților administrative din județul Ialomița;
- ROMSILVA;
- Apele Romane;
- Agenția Regională pentru Protecția Mediului;
- Furnizori de servicii și utilități publice;
- Direcția Județeană pentru Cultură.

Bibliografie:

- Achim F. (2002), Caracteristici hidrografice ale Bărăganului de Sud, Analele Universității București, Seria Geografie, anul LI, Editura Universității din București;
- Bălțeanu D., Posea G. (1983), Procese actuale de modelare actuală, Geografia României, I, Geografie fizică, Editura Academiei Române;
- Bogdan O. (1980), Potențialul climatic al Bărăganului, Editura Academiei Române, București;
- Coteș P. (1976), Câmpia Română. Studiu de geomorfologie integrată, Editura Ceres, București;
- Dumitrescu M., Mărculeț I. (2016), România–hartă didactică, București, <http://independent.academia.edu/loanMarculet>;
- Gaman F., Petrescu F., Aldea M., Sercaianu M. (2014), Harta de risc natural la seisme și inundații a județului Ialomița, componenta „SEISM”, Universitatea Tehnică de Construcții București, faza 28.11.2014;
- Gaman F., Petrescu F., Aldea M., Sercaianu M. (2015), Harta de risc natural la seisme și inundații a județului Ialomița, componenta „SEISM”, Universitatea Tehnică de Construcții București, faza noiembrie 2015;
- Groza O., Ianoș I., Pătrosescu M., eds. (2008), Atlasul României, Editura Rao, București;
- Ielenicz M. (2004), Geomorfologie, Editura Universitară, București;

- Petre C.M., Petre T. (2013), Arii protejate de pe teritoriul județului Ialomița
<http://www.isjlalomița.ro/files/biologie/Arii%20protejate%20Ialomița.pdf>;
- Pișota I. (2000), Câteva observații hidrologice asupra râurilor din Câmpia Română, Comunicări de geografie, vol. 4, Universitatea București;
- Posea G. (1989), Câmpia Bărăganului, Terra, 1, București;
- Posea G. , Zăvoianu I., Bogdan O. (coord.) (2005), Geografia României, V - Câmpia Română, Dunărea, Podișul Dobrogei, Litoralul românesc al Mării Negre și Platforma Continentală, Editura Academiei Române, București;
- Văcăreanu R., Pavel F., Arion C., Lungu D., Aldea A., Neagu C. (2015), Harta de risc natural la seisme și inundații a județului Ialomița, componenta „SEISM”, Universitatea Tehnică de Construcții București, faza 29.09.2015;
- Vrînceanu G. A. (2011), Cercetări privind vulnerabilitatea solurilor la procesele de degradare – deșertificare în Câmpia Bărăganului, Teză de doctorat,
<https://www.usamv.ro/>;
- Cristache Stan, Octavia Bogdan – Județul Ialomița, 1971, Ed. Academiei RSR, București;
- Sorin Geacu – Dicționar geografic al Județului Ialomița, 1997, Ed. Enciclopedică, București;
- Ștefan Grigorescu – Așezări și monumente ialomițene, 2006, Ed. Helis, Slobozia;
- Ștefan Grigorescu - Inscricții din Judetul Ialomița, 2009, Ed. Episcopiei Sloboziei și Călărașilor, Slobozia;
- Filip Lucian Iorga - Satele moșnenești din județul Ialomița, 2012;
- Razvan Hoinaru – Un om politic uitat : Ion Poenaru Bordea;
- C.J. Ialomița, I. Ș.Jud. Ialomița, CCD Ialomița, Muzeul Județean Ialomița – NAPARIS, Revista de istorie și cultură Ialomițeană, An I nr.2,2013, An II nr.3, 2014, An III nr.4, 2015;
- C.J. Ialomița - Repere istorice, culturale și turistice (12 obiective);
- C.J. Ialomița, Centrul Cultural UNESCO Ionel Perlea, Ialomița , autor Florin Florescu - Florarii din Baragan, Ed. Atelierele Albe, Slobozia, 2017;
- C.J. Ialomița , Fundația de Turism și Ecologie a Dunării de Jos “Ciulinii Bărăganului”, coordonator Dumitru Florin Munteanu – Ialomița, ghidul și Harta turistică, 2009;
- Episcopia Sloboziei și Călărașilor - Viața bisericească în Bărăgan, înainte de înființarea Episcopiei Sloboziei și Călărașilor;
- <https://Bărăganul.de.altădată.files.wordpress.com>, Oameni, locuri, fapte;
- www.descopera-romania.ro/Ialomița-pamantul-sacru-din-inima-baraganului, 2017;
- <http://djclalomița.ro/ghid-monumente>;
- http://old.unibuc.ro/prof/patru-tupariu_i_g/docs/2013/mar/20_14_47_02Curs_4.pdf;
- Baci, N. Dinamica și tipologia peisajului (2014);

- http://www.editura.bioflux.com.ro/docs/CARTE_DINAMICA_TIPOLOGIA_PEISAJULUI_N-BACIU.pdf;
- <http://ateliererealbe.eu/lista-oficiala-monumentelor-istorice-din-judetul-lalomița/>;
- Landscape atlas – landscapes identification and character assesment in the Romania-Bulgaria cross border area, Detente Consultants, SC Detente SRL, SC Atelier Foai Verde SRL, 2014;
- METODOLOGIE DE IDENTIFICARE ȘI DE EVALUARE A PEISAJULUI - Studiu pilot: Zona protejată naturală și construită de interes național Bordușani, S.C. QUATTRO DESIGN S.R.L., MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A ROMÂNIEI, S.C. POINT ZERO S.R.L., 2007;
- „RIMETEA DOCUMENT” on the protection of the built vernacular heritage in multicultural environment)-Tusnad 2009 ICOMOS CIAV, Romania ,Hungary, Germany;
- Carta asupra principiilor conservării și restaurării patrimoniului construit (Cracovia, 2000);
- Carta privind conservarea orașelor și zonelor istorice, Toledo (1986);
- Carta revizuită a turismului cultural (1999);
- Carta patrimoniului construit vernacular (1999);
- Carta pentru interpretarea și prezentarea siturilor culturale patrimoniale (2007);
- Carta ICOMOS a itinerariilor culturale (2008);
- Convenția pentru Patrimoniul Mondial (World Heritage Convention, 1992);
- Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (2010)

II. Structura socio-demografică

Date statistice și informații oferite prin:

- Institutul National de Statistica (baza de date TEMPO Online, rezultatele definitive ale Recensământului General al Populației și Locuintelor 2011, publicații periodice tematice - de ex. Buletine Statistice Lunare, Anuare Statistice);
- Direcția Generală a Arhivelor Statului, filiala Arhivele Statului Ialomița-Slobozia, Inventar Serviciul Sanitar Ialomița, anii 1883-1950, u.a. 817+1;
- Direcția județeană de statistică Ialomița, Anuarul Statistic al județului Ialomița 2017;
- Direcția de Sănătate Publică, Baza de date a României: anul 2012, București;
- ANOFM/AJOFM (de ex. Date cu privire la somaj, ocupare);
- Banca Mondială. Atlasul zonelor urbane marginalizate din România.

Consultări/interviuri cu instituții publice :

- Consiliul Județean Ialomița;
- Primăriile unităților administrative din județul Ialomița;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Ialomița;
- Inspectoratul Școlar Județean;

Bibliografie:

- Dumitrache Liliana, (2004), Starea de sănătate a populației României. O abordare geografică, Editura Univers Enciclopedic, București;
- Dumitru S., Corad B., Iamandi-Cioinaru C., Man T.-C., Marin M., Moldovan C., Teșliuc E., GrigOraș V., Neculau G., Stanculescu M. S. (2016), Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România, Washington, D.C. : World Bank Group.
<http://documents.worldbank.org/curated/en/237481467118655863/Atlasul-zonelor-rurale-marginalizate-și-al-dezvoltării-umane-locale-din-România>;
- Harper, S. (2006), Ageing societies: myths, challenges and opportunities, Hodder Arnold, New York;
- Ianoș I, Guran L. (1995) Comportamentul demografic recent al orașelor României, S.C.G., t XLII, București;
- Ianoș I., coord. (2015), Instrumente metodologice și didactice în domeniul planificării și dezvoltării teritoriale. Documentații pentru geografi urbaniști, Editura Uiversitară, București;
- Rotariu T. (2003) Demografie și sociologia populației, Editura Polirom, Iași;
- Roussel Louis, (1985), Demographie et sociologie: deux disciplines solidaire, European Journal of Population, 1,1;
- Strategia de dezvoltare a județului Ialomița 2009-2020, Consiliul Județean Ialomița;
- Swinkels R. (ed.), Stănculescu S.M., Anton S., Koo B., Man T., Moldovan C. (2014), Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, Banca Mondială, Washington;
- Taloș Ana Maria (2016), Stilul de viață și impactul acestuia asupra stării de sănătate a populației. Studiu de caz: județul Ialomița, Editura Universității din București;
- WHO (2008), The Global Burden of Disease: 2004 Update, World Health Organization, Geneva.

III. Structura activităților economice

Date statistice și informații culese de la instituțiile publice:

- Institutul National de Statistica (baza de date TEMPO Online, Recensământului General Agricol 2010, publicații periodice tematice - de ex. Buletine Statistice Lunare, Anuare Statistice);
- EUROSTAT;
- ANOFM/AJOFM (de ex. Date cu privire la somaj, ocupare, locuri de munca vacante);
- ORC;
- Baza de date Borg Design (ListaFirme);
- Camera de Comerț și Industrie Ialomița (de ex. Topul Anual al Firmelor);
- ANCSI (de ex. Lista entitatilor autorizate de cercetare și transfer tehnologic);

- Banca Mondială (de ex. Date cu privire la navetismul și migrația forței de muncă);
- MDRAPFE (de ex lista parcurilor industriale autorizate).

Consultări/interviuri cu instituții publice :

- Consiliul Județean Ialomița;
- Primăriile unităților administrative din județul Ialomița;
- Agenți economici;
- Direcția pentru Agricultură Ialomița.

Bibliografie:

- Blakely, E.J. (1996), Planning Local Economic Development, SAGE Publications, London;
- CEE in 2020 – Trends and perspectives for the next decade, Roland Berger Strategy Consultans 2010;
- Harmes-Liedtke, U. (2007), Benchmarking Territorial Competitiveness, Mesopartner Working Paper 09-2007, www.mesopartner.com;
- Local economic development: analysis and Practice, Blair, 1995;
- Making Local Economic Development Strategies – World Bank Manual;
- Promoting Local Economic Development through Strategic Planning, The Local Economic Development Series (2005), United Nations Human Settlements Programme (UN-HABITAT) and EcoPlan International Inc. – Vol. 2 Manual;
- A. Profiroiu, S.Racoviceanu, N.Taralunga (1998) Dezvoltarea economică locală, Editura Economică, ISBN 973-590-125-0.

IV. Contextul teritorial interjudețean, regional și național

Date statistice și informații culese de la instituțiile publice :

- Institutul National de Statistică (baza de date TEMPO Online, publicații periodice tematice - de ex. Buletine Statistice Lunare, Anuare Statistice); date statistice privind accidentele petrecute în județ pe perioada 2012-2017, date statistice privind stare fizica a drumurilor județ, date statistice privind liniile de cale ferată din județ, date statistice privind transportul de persoane prin curse regulate din județ;
- EUROSTAT;
- Master Planul General de Transport;
- C.J. Ialomița, Program investiții, 2018,
- DRDP BUCUREȘTI SI DRDP CONSTANTA, 2018
- C.J. Ialomița, DISP, Starea de viabilitate a drumurilor județene și comunale;
- CESTRIN, Recensământul de circulație rutieră (2010-2015);
- MDRAP / BANCA MONDIALĂ, 2015, Eligibilitatea de finanțare a drumurilor județene și comunale prin Programul Operațional Regional;
- C.J.Ialomița, 2018 - Contracte de delegare a gestiunii serviciului de transport public județean de persoane - <http://www.cicnet.ro/sites/www.cicnet.ro>;

- Plan Dezvoltare Regională ADR SUD-MUNTENIA (2014-2020);
- Plan de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Slobozia, 2017;

Consultări/interviuri cu instituții publice:

- Consiliul Județean Ialomița;
- Primăriile unităților administrative din județul Ialomița;
- Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Bibliografie:

- PATN Secțiunea 1 – Rețele de Transport;
- Materplan Transport, Guvernul României;
- Comisia Europeană, Mobilitate și Transport, TEN-TEC harta interactivă, <http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html>;
- COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR - O strategie în domeniul aviației pentru Europa 2015;
- Idem, Connect to compete!;
- idem - White paper 2011, Roadmap to a Single European Transport Area - Towards a competitive and resource efficient transport system;
- https://ec.europa.eu/transport/modes/road/road-initiatives_en;
- https://ec.europa.eu/transport/modes/air/aviation-strategy_en;
- <http://www.cfr.ro>;
- <https://il.politiaromana.ro>.

Date statistice și informații culese de la instituțiile publice:

- Strategia de Dezvoltare a județului Ialomița pe perioada 2009-2020 (www.cicnet.ro);
- Informații din studiile de fundamentare;
- Concluzii și recomandări ale rapoartelor de specialitate;
- Diagnosticul prospectiv.

Consultări/interviuri cu instituții publice:

- Consiliul Județean Ialomița;
- Primăriile unităților administrative din județul Ialomița;
- Agenția Regională pentru Protecția Mediului;
- Furnizori de servicii și utilități publice;
- Camera de Comerț, Industrie și Agricultură;
- Direcția Județeană pentru Cultură.

Bibliografie:

- Nielsson et al. (2014), Strategies for Sustainable Urban Development and Urban-Rural Linkages, European Journal of Spatial Development, ISSN 1650-9544;

- EU RED Practical Guidelines, 2004. Strategy Building Process, Bosnia Herzegovina;
- Cities Alliance, 2006. Guide to City Development Strategies - Improving Urban Performance, Washington D.C., USA;
- Davidson, F. 2006. Development planning: balancing demands between performance and capacity - A personal view, IHS Rotterdam;
- Albrechts, L., 2004. Strategic (spatial) planning re-examined. Environment and Planning B: Planning and Design, 31, pp. 743-758;
- Van den Broek, J., 2004. Strategic structure planning. In: Verschure, H. and Tuts, R. eds., 2004. Urban Dialogues. Nairobi: UN-Habitat. Available at: <http://ww2.unhabitat.org/programmes/agenda21/documents/>;
- Needham, B., 2000. Making Strategic Spatial Plans: a situational Methodology. In: Salet. W. and Faludi, A, eds., 2000. The Revival of Strategic Spatial Planning. Edita KNAW, p 79-90 ;
- Elements de planification territoriale et developpement regional (eds. Ianoș I., Popa N., Cercleux Andreea Loreta), Edit. Universitară, București, 2011;
- Instrumente metodologice și didactice în domeniul planificării și dezvoltării teritoriale, Documentații pentru geografi urbaniști (coordonator proiect Ioan Ianoș), Edit. Universitară, București, 2015;
- Instrumente metodologice și didactice în domeniul planificării și dezvoltării teritoriale, Strategii (coordonator proiect Ioan Ianoș), Edit. Universitară, București, 2015;
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035, MDRAP;
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, MONITORUL OFICIAL nr. 985 bis din 21 noiembrie 2018;
- Raport de coeziune economică, socială și teritorială nr. 5, 6 și 7 ale Uniunii Europene, anul 2010, 2014, 2017;
- AGENDA TERITORIALĂ 2020 a Uniunii Europene;
- Carta de la Leipzig privind dezvoltarea durabilă a orașelor, 24-25 mai 2007;
- Principii directe pentru Dezvoltarea teritoriala durabila a Continentului european, 2000;
- ESDP Dezvoltarea Spațială a Europei, 1999;
- Convenția europeană a peisajului, octombrie 2000;
- ESPON, Structura și dinamica teritoriului al Europei, 2014;
- Prioritățile Uniunii Europene pentru perioada 2021-2017;
- Banca Mondială, Atlas zonelor rurale marginalizate din Romania, 2015;
- Rețeaua europeană pentru dezvoltare rurală, Sate SMART, Revitalizarea serviciilor rurale, 2018;
- Rețeaua europeană pentru dezvoltare rurală, grupul tematic pentru sate smart,

Planul de Acțiune

- colecție de proiecte;
- Politica agricolă comună (PAC) a UE pentru perioada 2021-2027 (buget);
  - Studiu privind gestionarea riscurilor în Agricultură UE, Comisia Europeană, 2017;
  - Declarația de la Talin privind e-guvernare, reuniunea ministerială în timpul Președinția estone a Consiliului UE la 6 octombrie 2017;
  - Conpet S.A., RAPORT ANUAL AL ADMINISTRATORILOR SOCIETĂȚII CONPET S.A. pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 și 2017;
  - Conpet, Sistemul național de transport operat de Conpet S.A., Hartă;
  - E-Distribuție Dobrogea, Raport de monitorizare, program de conformitate, 2017;
  - Transelectrica, Program de investiții pentru anul 2016 și estimat pentru 2017 și 2018;
  - Transelectrica, Planul de Dezvoltare a RET perioada 2018 – 2027;
  - Transelectrica, Rețeaua electrică de transport din România, hartă;
  - SNTGN Transgaz, Raportul administratorului și anexe, 2017;
  - SNTGN Transgaz, Adresă către CJ Ialomița nr. 14836/28.03.2018, hartă cu trasee și obiective aflate în exploatarea Transgaz;
  - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Canalul de Irigații Siret-Bărăgan, hartă
  - Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Lista amenajărilor viabile economic în care se regăsesc cele 619916 ha pe care a fost aplicat cel puțin o udare în trecutul recent (2007-2016);
  - Guvernul României, PROGRAM NAȚIONAL de reabilitare a infrastructurii principale de irigații din România, 2016;
  - Adresele transmise de primăriile UAT-urilor către Consiliul Județean Ialomița ca răspuns a adresei CJ Ialomița nr. 2020/21.02.2017.

Baza de date geospațială în format GIS

Date statistice și informații culese de la instituțiile publice :

Consultări/interviuri cu instituții publice:

- Consiliul Județean Ialomița;
- Instituții subordonate Consiliului Județean Ialomița;
- Instituții deconcentrate ale Statului;
- Primăriile unităților administrative din județul Ialomița.

Bibliografie:

ESRI, Planning Support Systems, Integrating geographic information systems, models and visualization tools, 2001;

Hexagon, Dynamic GIS Mapping Software for a Changing World,

<https://www.hexagongeospatial.com/products/power-portfolio/geomedia/geomedia-dynamic-gis-mapping-software-changing-world>.

Metodologia elaborării documentației: Procesul de realizare a documentației PATJ se desfășoară de-a lungul celor 4 etape indicate în tema-program. Descrierea acestor etape este realizată în tabelul următor, iar o schemă metodologică este prezentată în figura 2.

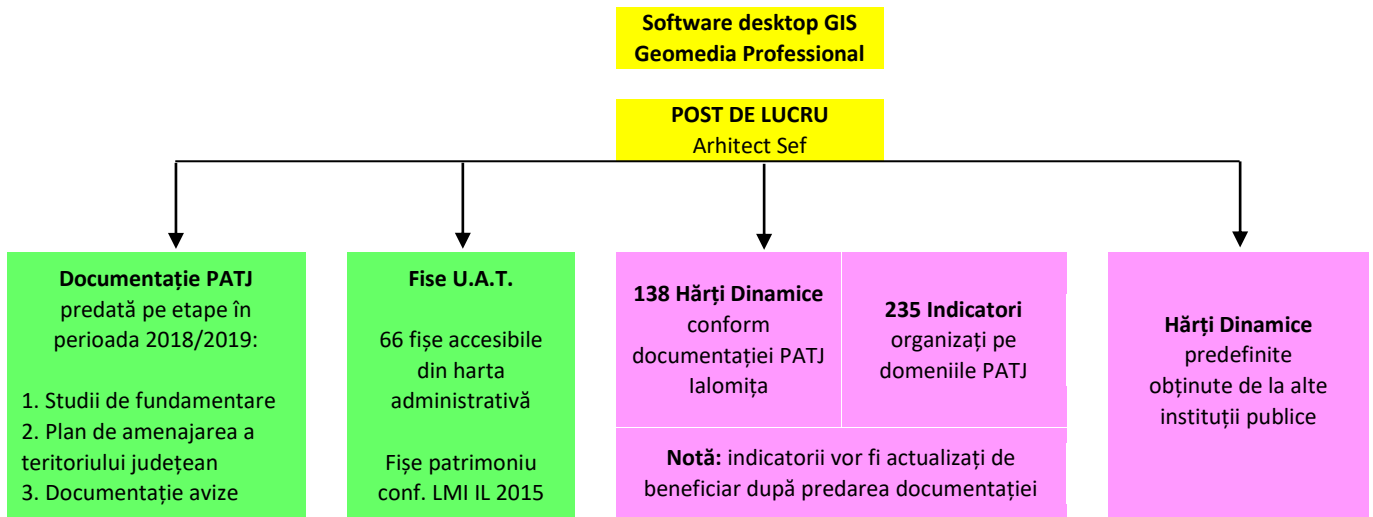
Descrierea etapelor elaborării PATJ Ialomița:

Etapa I: Studii de fundamentare cu caracter analitic	
Obiectiv	Elaborarea profilului teritorial al județului Ialomița prin integrarea informațiilor și datelor obținute din surse statistice, studii sectoriale, strategii la nivel județean și local chestionare și consultări cu factorii interesați, pentru a obține: <ul style="list-style-type: none"> • analiza multisectorială a situației existente; • identificarea elementelor care condiționează dezvoltarea; • evidențierea problemelor, disfuncționalităților și tendințelor; • identificarea zonelor cu potențial de dezvoltare economică, socială, culturală cu respect față de cadrul natural;
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Activități pregătitoare începerii procesului de realizare a PATJ, respectiv activități de organizare/management al procesului; • Activități necesare realizării Studiilor de fundamentare cu caracter analitic; • Consultări pentru obținerea comentariilor și a completărilor venite din partea Autorității Contractante și a factorilor interesați în realizarea documentației PATJ; • Procesări de date pentru actualizarea băncii de date tehnice a județului conform reglementărilor legale și scopului proiectului; • Instalarea și configurarea produsului desktop GIS și a bazei de date geospațiale în format GIS în sistemul de lucru al DATU, livrate în scopul proiectului;
Durata	6 luni de la momentul semnării contractului cu Autoritatea Contractantă;
Etapa a II-a: Elaborarea PATJ Ialomița	
Obiectiv	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea pe baza resurselor existente și a problematicii existente a scenariilor posibile de dezvoltare socio-economică viabilă a teritoriului județului, programelor și proiectelor necesare consolidării coeziunii teritoriale și a durabilității; • Formularea în proces participativ a obiectivelor și politicilor de dezvoltare teritorială durabilă, bazată pe îmbunătățirea capacității analitice geostatistică a informațiilor și implementate printr-un plan de măsuri adecvat finanțărilor existente;
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Activități de elaborare a analizei situației existente prin sinteza problemelor și a disfuncționalităților identificate în Etapa 1 a PATJ;

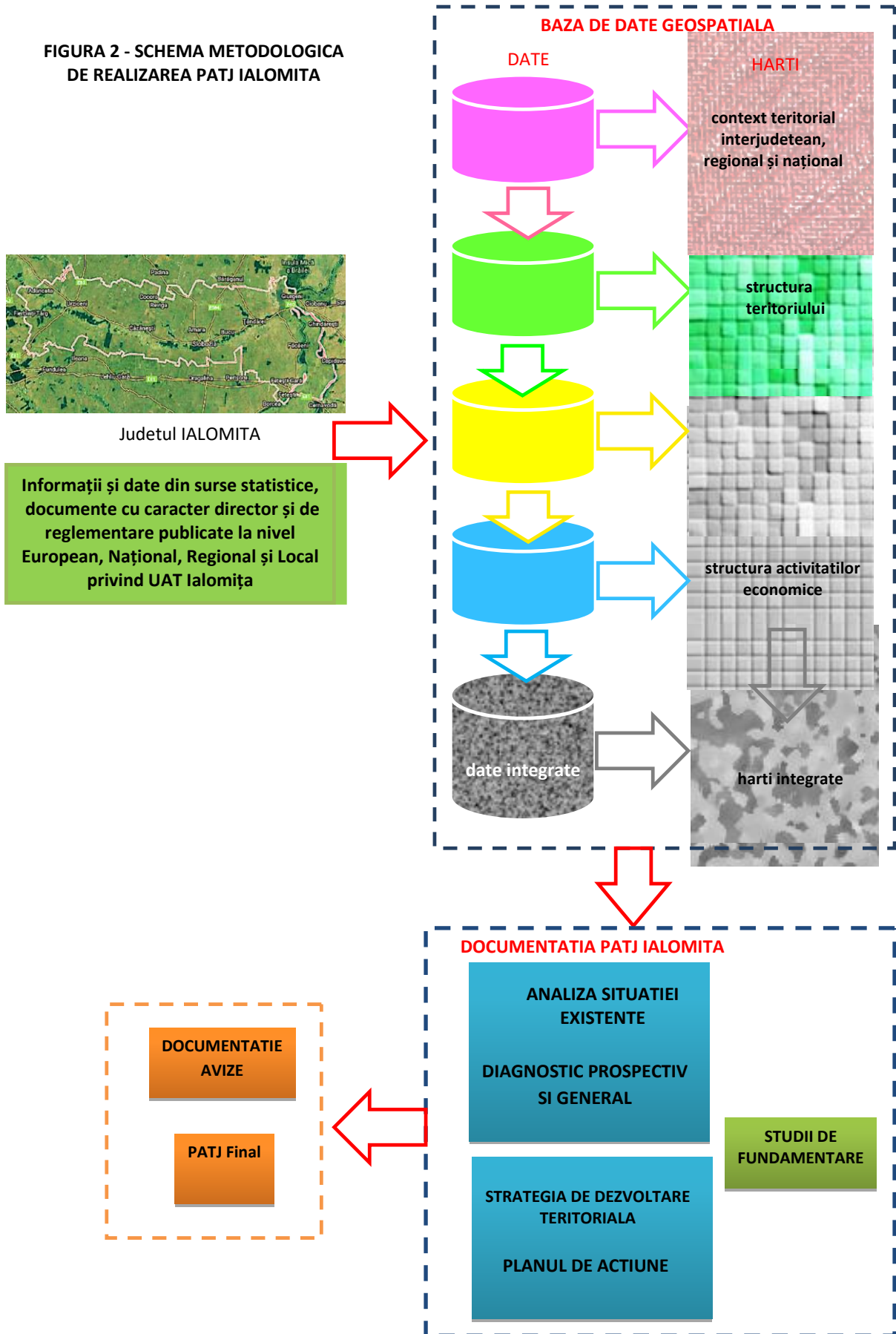
	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea diagnosticului prospectiv urmărind estimarea condițiilor de dezvoltare/evoluție a domeniilor studiate/analizate pe baza problemelor și a oportunităților; • Formularea diagnosticului general cu indicarea obiectivelor specifice domeniului, însoțite de măsurile de prevenire, reducere, dezvoltare în funcție de caracteristicile domeniului; • Elaborarea strategiei de dezvoltare teritorială (viziune, obiective, politici – programe – proiecte) • Elaborarea planului de acțiune și a procesului de monitorizarea a implementării proiectelor; • Consultarea factorilor/instituțiilor cu rol important în dezvoltarea teritorială a județului și introducerea comentariilor apărute în urma consultării;
Durata	6 luni de la data predării Etapei 1;
Etapa a III-a: Documentații necesare pentru avize și acorduri	
Obiectiv	Prezentarea sintetică și profesionalizată a documentației PATJ Ialomița către autorități interesate și elaborarea formei finale a PATJ, după avizare, în vederea aprobării de către CJ Ialomița;
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea documentației pentru obținerea avizelor; • Trimiterea/predarea documentației către instituțiile avizatoare; • Introducerea solicitărilor venite din partea instituțiilor avizatoare;
Durata	3 luni de la data predării Etapei a 2-a;
Etapa a IV-a: Baza de date geospațială aferentă PATJ	
Obiectiv	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea bazei de pornire în dezvoltarea unui sistem geografic complex, capabil de analize spațiale cu posibilitatea vizualizării unor hărți tematice, pentru toți indicatorii macroeconomici de interes pentru decidenți. Schema de dezvoltare a PATJ Ialomița este prezentată în figura 1. Schema descrie modul de organizare a indicatorilor, hărților și a documentelor ce formează PATJ Ialomița realizată în sistem GIS. Organizarea este operațională prin instalarea pe o stație desktop atât a aplicației Geomedia Professional 2018 cât și a aplicației server baze date SQL Server 2016 Express; • Transferul de cunoștințe către angajați ai DATU în administrarea și operaționalizarea bazei de date;
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Procesări date pentru actualizarea băncii de date tehnice a județului conform reglementarilor legale; • Analize spațiale pentru identificarea situației existente; • Realizarea și implementarea de produse (baza de date și interfețe GIS configurate) rezultate în urma elaborării PATJ;

	<ul style="list-style-type: none"> Instruirea utilizatorilor finali ai PATJ, pentru consultarea, analiza, actualizarea informațiilor din banca de date geospațială și utilizarea analize spațiale;
Durata	Etapa 4 începe încă din Etapa a 1-a și se va dezvolta de-a lungul etapelor succesive până la forma finală. Etapa se finalizează în 3 luni de la data predării Etapei a 3-a.

Figura 1 - Organizarea bazei de date a documentației PATJ Ialomița

FIGURA 2 - SCHEMA METODOLOGICA DE REALIZAREA PATJ IALOMITA

d) Studii de fundamentare efectuate

În cadrul etapei I s-au elaborat opt studii de fundamentare, cuprinse în Volumul 1, studii care au abordat următoarele domenii:

1. Localizarea Geografică, cadrul natural, mediu, zonele de risc;
2. Patrimoniul construit și peisaje;
3. Rețeaua de localități;
4. Infrastructura tehnică majoră;
5. Structura socio-demografică;
6. Căile de comunicație și transport;
7. Structura activităților economice;
8. Zonificarea teritoriului și contextul teritorial interjudețean, regional și național.

Din punctul de vedere al conținutului, studiile de fundamentare, au fost elaborate conform prevederilor art. 20 din Ordin 233/2016 al MDRAP, având următoarea structură:

- a) delimitarea obiectivului studiat;
- b) analiza critică a situației existente;
- c) evidențierea disfuncțiilor și priorități de intervenție;
- d) propuneri de eliminare/diminuare a disfuncționalităților;
- e) prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare.

Cele opt studii de fundamentare, conținând piese scrise și piese desenate, sunt susținute de baza de date realizată în sistem GIS și formată dintr-un număr de 617 indicatori materializați spațial prin hărți, în scopul identificării disfuncționalităților teritoriale și punerii în valoare a elementelor existente ce susțin dezvoltarea socio-economică a comunităților locale.

Documentația PATJ Ialomița: Conținutul documentației elaborate în etapa a II-a este structurat astfel:

Piese scrise:

Hărți GIS:

Piese desenate:

Partea 1: Analiza situației existente¹

Preambul

- a) Introducere: temă – program, programul elaborării lucrării, perioada vizată, relațiile cu alte planuri

¹ Documentația privind partea a 1-a reprezintă o sinteză a studiilor de fundamentare realizate în cadrul Etapei 1 și trebuie, pentru informații mai detaliate, citită împreună cu Studiile de Fundamentare.

- b) Notificarea autorității de mediu
- c) Date generale, scopul și necesitatea documentației, baza documentară și bibliografia, metodologia de lucru
- d) Studii de fundamentare efectuate

1. Structura teritoriului	Anexa 1a.	Planșe (scara 1:200.000) privind Situația existentă, probleme, disfuncționalități pe domeniile de analiză
1.1. Localizare geografică		
1.1. Cadrul natural/mediul		
1.3. Patrimoniul natural și construit, peisaje	Harta 1-25	
1.4. Rețeaua de localități		
1.5. Infrastructurile tehnice majore		
1.6. Zonificarea teritoriului		
2. Structura socio-demografică		
3. Structura activităților economice		
4. Contextul teritorial interjudețean, regional și național		

Partea 2: Diagnostic prospectiv și general

- 2.1. Diagnostic general – probleme și disfuncționalități**
- 2.2. Diagnostic prospectiv – tendințe și scenarii de dezvoltare**
- 2.3. Analiza SWOT**

Partea 3. Strategia de dezvoltare teritorială a județului

- 3.1. Condiționări ale contextului teritorial**
- 3.2. Viziunea de dezvoltare și componentele strategiei**
- 3.3. Obiective teritoriale strategice**
- 3.4. Politici și programe spațiale de dezvoltare**
- 3.5. Distribuția spațială a dezvoltării – zone de intervenție**

Partea 4. Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor PATJ

4.1. Programe de dezvoltare	Anexa 4.a.	Planșe Propuneri
4.2. Programe și proiecte	Distribuția spațială a pachetelor de programe și proiecte	(scara 1: 200.000)
4.3. Planul de acțiune		
4.4. Monitorizarea strategiei teritoriale		

1. Structura teritoriului

1.1. Localizare geografică

Județul Ialomița, cu o suprafață totală de 4453 km², se află în partea de sud-est a României, în Câmpia Bărăganului, diviziune estică a Câmpiei Române, pe cursul inferior al Ialomiței, cu accesibilitate la drumuri rutiere de rang național și căi ferate care sunt parte integrantă a coridoarelor de circulație Pan-europene (IX și respectiv IV). În actuala sa configurație teritorială (Decretul 15/ 23.01.1981) județul Ialomița are ca vecini: județele Brăila și Buzău (N), județul Prahova (NV), județul Ilfov (V), județul Călărași (S) și județul Constanța (E). Punctele geografice extreme ale județului Ialomița sunt:

- Nord - 44°51' latitudine nordică (la nord de satul Malu Roșu, comuna Jilavele);
- Sud - 44°20' latitudine nordică (la sud de cartierul Buliga, municipiul Fetești);
- Est - 28°06' longitudine estică (la est de satul Retezatu, comuna Stelnică);
- Vest - 26°18' longitudine estică (la vest de satul Răsimnicea, comuna Rădulești - fostă Brazii).

Figura 1.1. Localizare și limite administrative

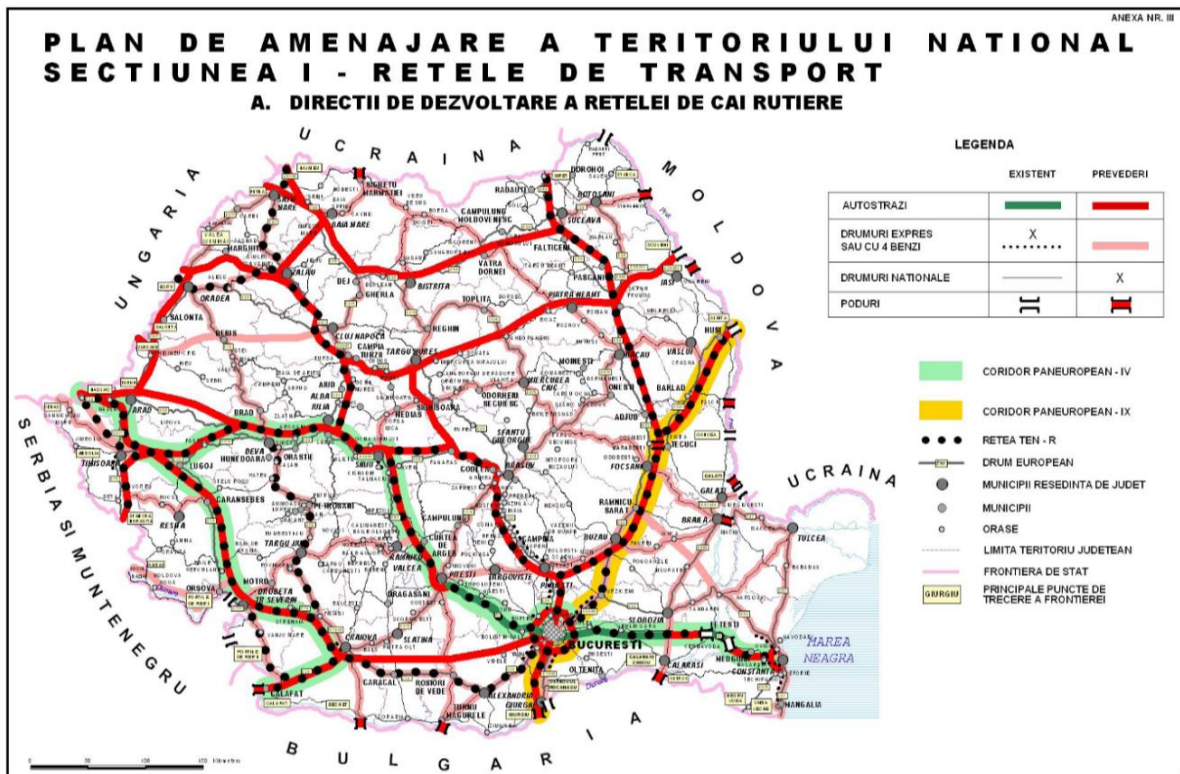

Sursa: prelucrare Google Earth, 2018

Secțiunea I – Rețele de transport din cadrul PATN indică așezarea județului Ialomița, în context național, prin prezența celor două coridoare de circulație (IV și IX) europene (fig. 1.2. și fig. 1.3.).

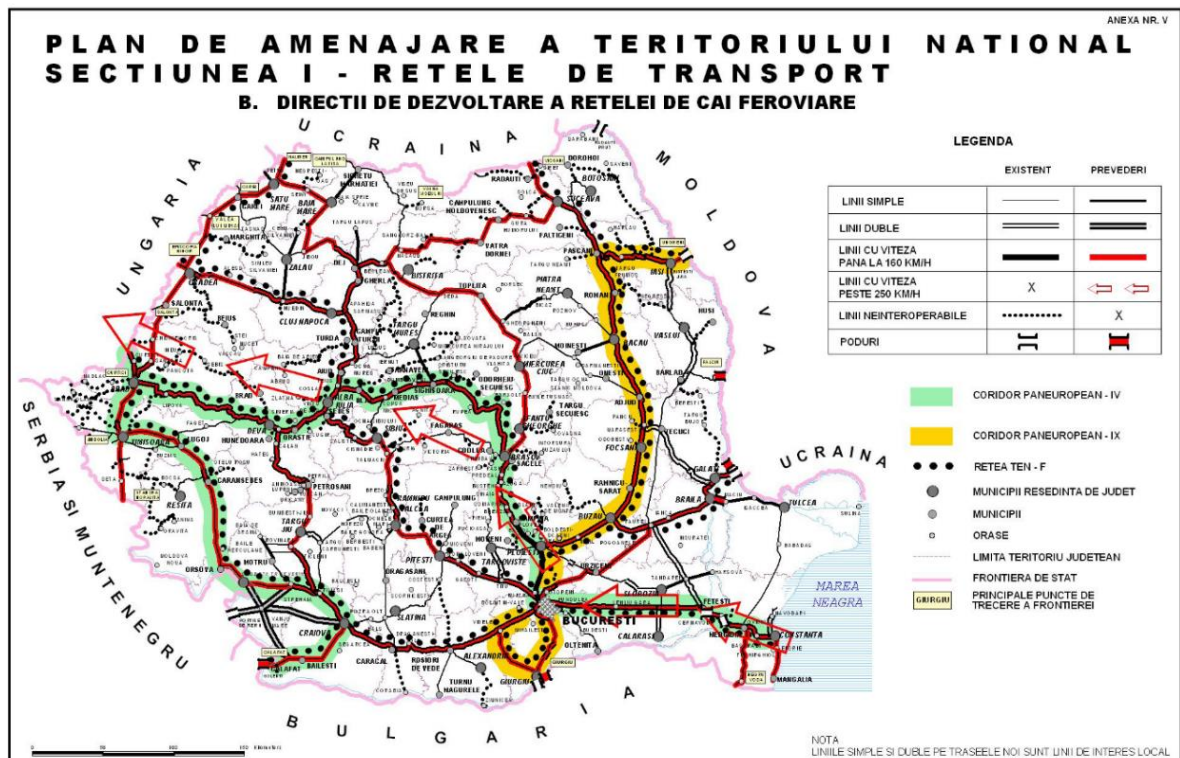

Figura 1.2. Coridoarele de circulație Pan-Europene (IV și IX) și rețeaua TEN – R

Sursa: Legea nr. 363/2006

Figura 1.3. Coridoarele de circulație Pan-Europene (IV și IX) și rețeaua TEN – F

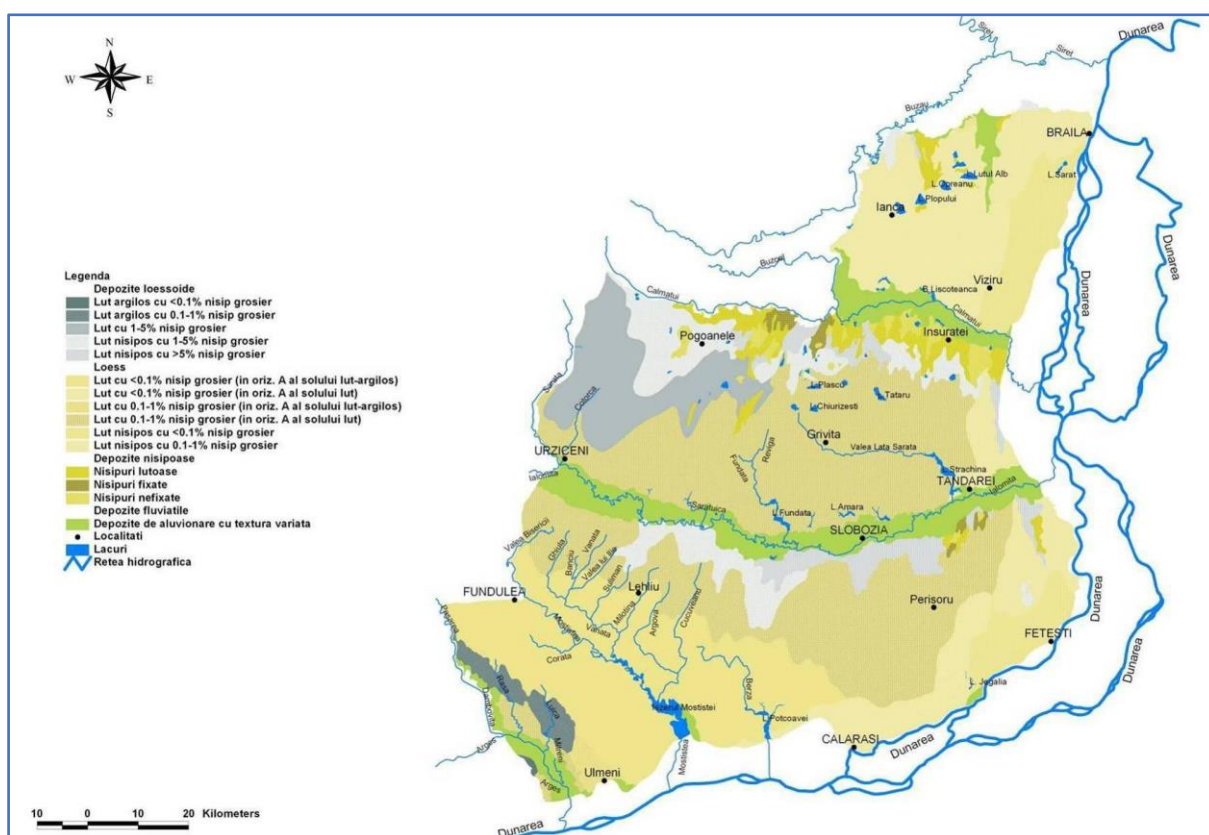
Sursa: Legea nr. 363/2006

1.2. Cadrul natural

1.2.1. Geologie și relief

Geologie: Subunitățile Câmpiei Române ce aparțin (parțial) județului Ialomița au avut aceeași evoluție geologică cu întreaga unitate. Fundamentul este format de Platforma Moesică peste care s-au acumulat depozite sedimentare din cretac și până în cuaternar. La suprafață depozitele litologice sunt alcătuite din sedimente fluvio-lacustre peste care s-au suprapus loessuri și depozite loessoide, iar în câteva locuri s-au depus nisipuri de origine eoliană. În lunci apar depozite aluvionare, acoperite de loess (Posea G., Zăvoianu I., Bogdan O., coord., 2005) (fig. 1.4.).

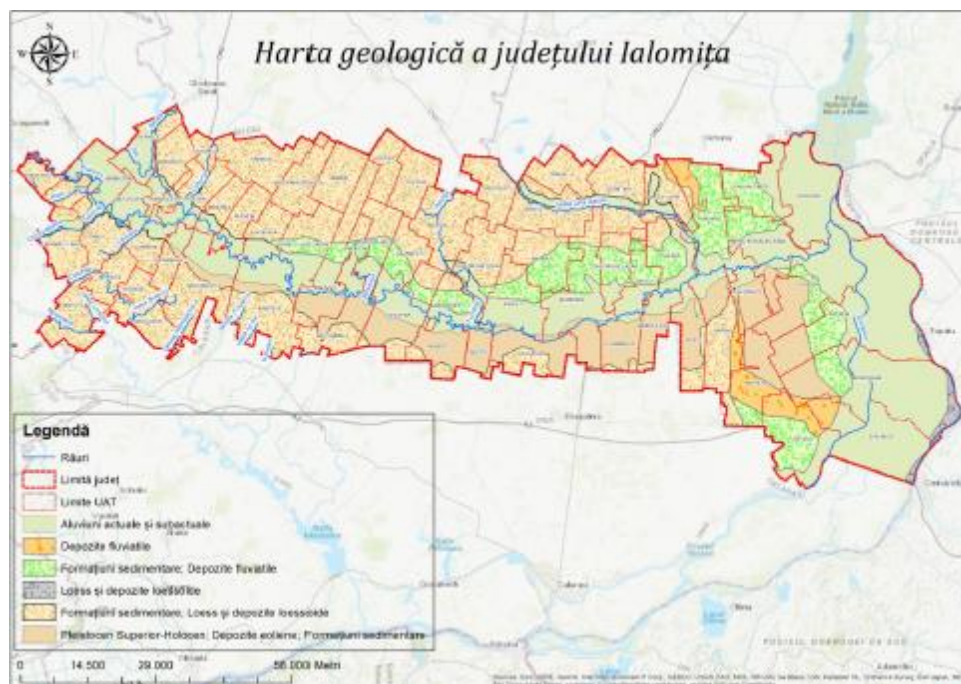
Figura 1.4. Distribuția depozitelor geologice în Câmpia Bărăganului

sursa: Vrînceanu G.A., 2011

Constituția geologică a fundamentului este dată de prezența șisturilor cristaline. Fundamentul Platformei Moesice în partea sa de est corespunzătoare Câmpiei Bărăganului a evoluat sub forma unor compartimente flexibile delimitate prin falii principale respectiv Peceneaga-Camena și Belciugatele și prin falii secundare orientate în majoritate pe direcția NV-SE, evoluție descrisă prin figura 1.4a.

Figura 1.4a. Harta geologică

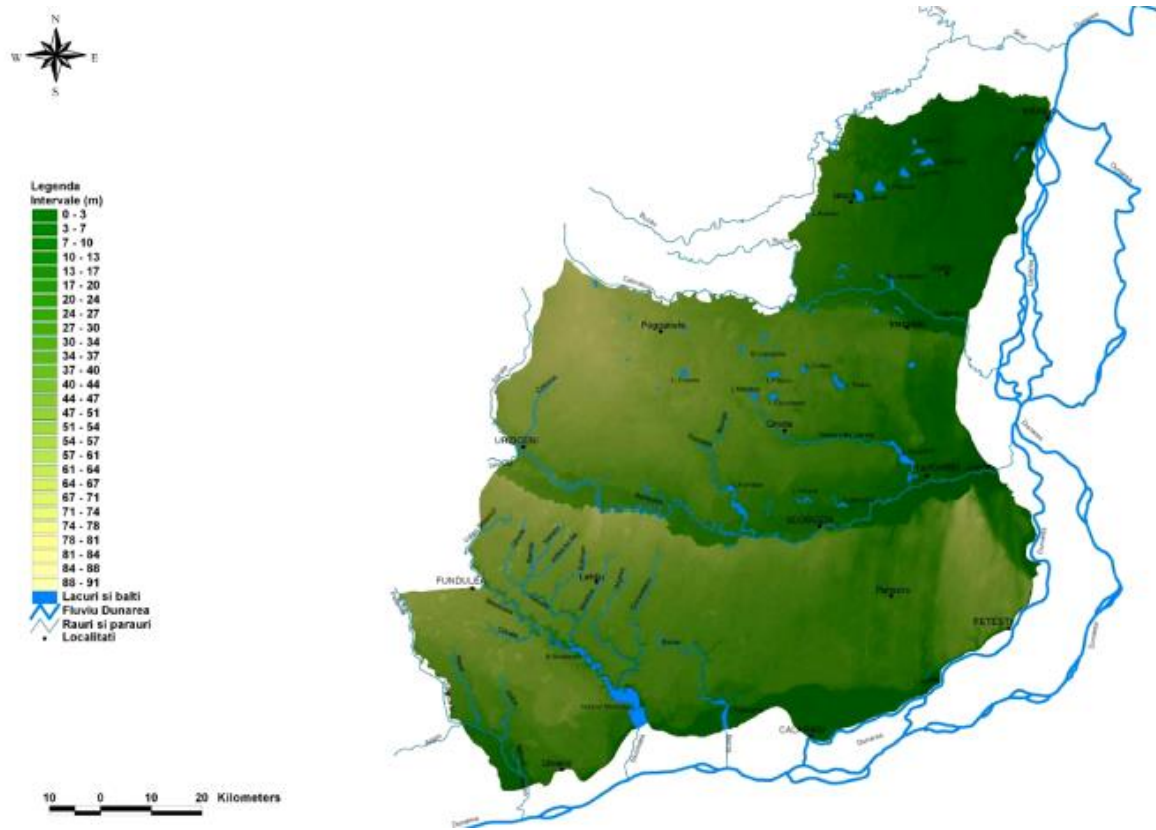
Sursa: prelucrare după Institutul de Geologie al României, http://www.igr.ro/1GE/geoportal_igr/downloadservice.php

Relief: Pe teritoriul județului Ialomița se desfășoară, în cea mai mare parte, segmente din unitățile componente ale Câmpiei Bărăganului (unitate de relief de ordinul II), inclusiv lunca Ialomiței (76 % din suprafața județului) cu următoarele vecinătăți:

1. În jumătatea nordică, la nord de Ialomița se află Bărăganul Central sau al Călmățuiului (unitate de relief de ordin III).
2. La sud de Ialomița se desfășoară Bărăganul de Sud sau Bărăganul Ialomiței (unitate de relief de ordin III). Caracteristic reliefului sunt prezența movilelor, terenul fiind ondulat format din nisipuri cu dune, văiugi și depresiuni între dune cu orientări N-S și NE-SV.
3. La est se află o parte din Lunca Dunării (Balta Ialomiței, 15%)
4. La vest se află, pe o limită convențională Urziceni-Fundulea, există o parte din Câmpia Ialomiței (câmpie cu caracter piemontal terminal, 9%).

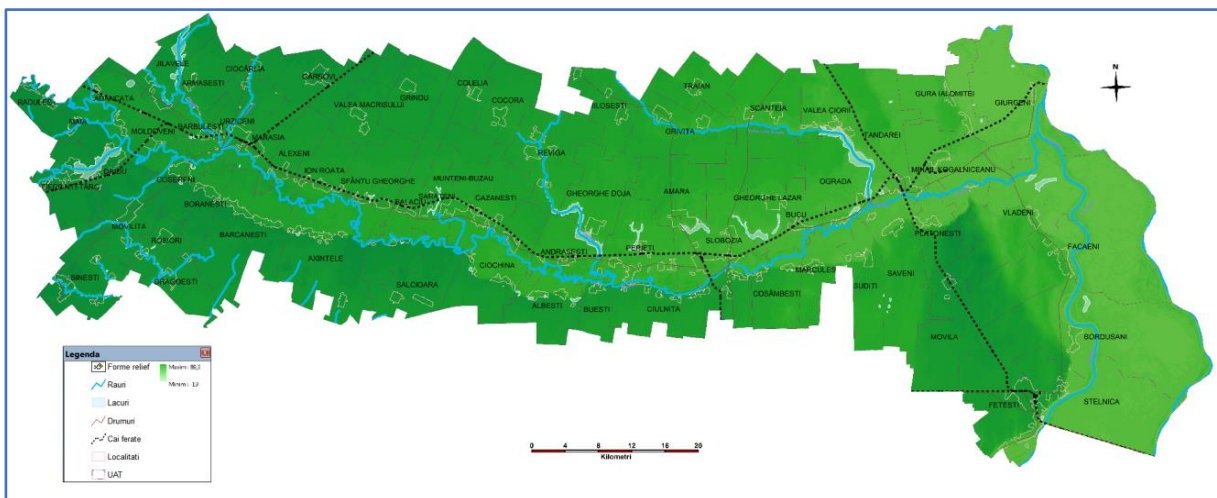
Altitudinile variază între 91 m se află pe Platoul Hagienilor, lângă satul Platonești, Piscul Crăsani - 81 m și Câmpul Grindu - 71 m. Altitudinea minimă este de 8 m, în nordul incintei îndiguite a Brațului Borcea (Balta Ialomiței). Balta Ialomiței, zonă de extensie a Luncii Dunării, are altitudini de 10-11 m în partea de sud și 8 m spre nord. Lunca internă sau balta este compusă din grinduri principale și depresiuni și cuvete lacustre (drenate și îndiguite). Harta hipsometrică a întregii Câmpii a Bărăganului este prezentată în figura 1.5, iar cea a județului Ialomița în figura 1.5.a.

Figura 1.5. Harta Hipsometrică a Câmpiei Bărăganului

sursa: Vrânceanu G.A. , 2011

Figura 1.5a. Harta hipsometrică a județului Ialomița
(vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE)

Sursa: prelucrare după <https://land.copernicus.eu/pan-european/satellite-derived-products/eu-dem/eu-dem-1.1/view>

Procesele geomorfologice actuale sunt reprezentate în cea mai mare parte de procesele de tasare și sufoziune, care amplificate de utilizarea irigației au dat naștere la forme negative de relief, dar la fel de importante sunt și deflația eoliană și mai ales în incintele de irigații-desecare-drenaj apare procesul de colmatare (Bălțeanu D., Posea G., 1983).

Microrelieful Câmpiei Bărăganului este direct influențat de compoziția și evoluția depozitelor parentale pe care acesta se suprapune, la care se adaugă printr-o acțiune nemijlocită influența antropică. Aspectele cele mai comune sub care apar sunt cele ale arealelor depresionare formate din crovuri, găvane, padine și dezvoltate pe depozite de loess și loessoide; dune și depresiuni interdunare dezvoltate pe depozitele nisipoase eoliene; grinduri care se dezvoltă pe materiale fluviatile din lungul luncilor și nu în ultimul rând forme de microrelief antropic reprezentate de movile sau gorgane, precum și lucrări de îmbunătățiri funciare.

Câmpia Bărăganului Central are cele mai mari suprafețe cu nisipuri, însumând aproape 300000 ha, fâșia fiind lată de 24-26 km în partea de vest pornind din apropierea localității buzoiene Smeeni, îngustându-se spre extremitatea estică la 5-10 km. La sud de Ialomița dinamica de dezvoltare a fâșiei de nisip este opusă precedentelor, astfel că, în partea vestică se prezintă mult îngustată, cu lățimi de maxim 1 km, în timp ce în extremitatea estică atinge chiar 20 km lățime (NV de localitatea Lătești).

Clima: Clima județului Ialomița se caracterizează printr-o relativă uniformitate determinată de dinamica proceselor atmosferice condiționate de poziția geografică a județului față de principalele componente ale circulației generale a atmosferei. În general, clima este temperat continentală cu caracter excesiv. În extremitatea vestică climatul are nuanțe de tranziție între influențele mediteraneene din sud, cele oceanice din vest și cele continentale care reprezintă influența majoră din partea de nord-est a continentului european (Groza O., Ianoș I., Pătroescu M., eds., 2008).

Climatul temperat continental cu nuanță excesivă este caracterizat prin prezența unor veri călduroase și ierni foarte reci, cu o amplitudine termică ridicată 76,5 °C (minima absolută a fost de -32,5°C la Armășești, 25 ian. 1942, iar maxima absolută până la +44°C, Amara-august 1951), precipitații reduse și repartizate neuniform atât în timp cât și în teritoriu și o circulație atmosferică predominant din est și nord-est (Bogdan O., 1980). Dintre fenomenele climatice caracteristice se remarcă înghețul, bruma și viscolul, în perioada rece, seceta, rouă și grindină, în perioadele calde ale anului.

Hidrografia: Rețeaua hidrografică a județului Ialomița cuprinde (Strategie Ialomița, 2010, cap. III):

- ape curgătoare: Dunărea veche (75 km), Brațul Borcea (48 km), Ialomița (175 km), Prahova (30 km), Cricovu Sărat, Livezile (7 km), Bisericii (10 km);
- limane fluviatile: Strachina (5,75 km²), Fundata (3,91 km²), Iezerul (2,16 km²), Șcheauca (1,07 km²), Cotorca (0,72 km²), Jilavele (0,59 km²), Sărățuica (0,52 km²), Comana (0,43 km²), Maia (0,29 km²), Rogozu (0,26 km²), Ratca, Murgeanca, Valea Ciorii, Cătrunești, Hagiești și altele;
- lacuri de luncă: Piersica, Bentu, Bataluri, Marsilieni, Bărbătescu;
- lacuri de albie: Amara (1,62 km²);
- lacuri artificiale: Dridu (9,69 km²).

Rețeaua de ape subterane este formată din ape freatice potabile, aflate la adâncimi de 2 - 7 m în lunci și 5 - 30 m în cea mai mare parte a județului. Chimismul apelor freatice este determinat în general de prezența bicarbonaților de calciu, magneziu, sulf și sodiu care imprimă un grad de mineralizare cuprins între 0.3-2.5 g/l. Au fost identificate resurse de apă termală în zonele Amara și Giurgeni, cu o temperatură de 40°C. Apele freatice sunt situate la adâncimi de 1-5 m în dreptul Bălții Ialomiței și au direcția de curgere spre brațele Dunării (Posea G., Zăvoianu I., Bogdan O., coord., 2005).

Vegetația: Vegetația județului Ialomița are caracter de stepă pe 65% din suprafața acestuia, întâlnindu-se următoarele tipuri:

- vegetație de stepă primară la Cocora, Sălcioara, Movila, formată din graminee (Stipa ucrainica, Stipa lessingiana) lipsite de valoare furajeră și dicotiledonate cu Caragana mollis;
- vegetație de silvostepă, în sud-vestul județului, cu păduri mari la Groasa, Odaia Călugărului, Sinești, Deleanca, Morăreanca, unde se înregistrează arborele de stejar pufos și brumăriu, cer, gârniță, salcâm;
- vegetație de stepă, formată din graminee (Stipa ucrainica, Stipa lessingiana) lipsite de valoare furajeră și dicotiledonate cu Caragana mollis, cu arbori și arboret de pădure, se regăsesc în pădurile de la Redea (com. Ion Roată), Cornatele (com. Cosâmbești), Beslești - Popești (com. Sudiți), Ciunga (com. Movila) și care cuprind frasinul, părul de stepă primară la Cocora, Sălcioara, Movila;
- vegetație de stepă, cu arbori și arboret de pădure, regăsiți în pădurile de la Redea (com. Ion Roată), Cornatele (com. Cosâmbești), Beslești - Popești (com. Sudiți), Ciunga (com. Movila) și care cuprind frasinul, părul și mărul pădureț, ulmul, jugastrul, păducelul, porumbarul, lemnul câinesc, măceșul, cornul, sângerul;

- vegetație de luncă: stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar în Lunca Ialomiței (Bărcănești, Speteni, Alexeni, Slobozia, Bueasca, Andrășești) și în Lunca Dunării (Bordușani, Săltava, Balaban);
- vegetație lacustră: orzoaica de baltă, brădișul, lintița, coada calului, limba broaștei, săgeata apei, cucuta de apă, piciorul cocorului;
- alte tipuri: urzica, troscot, pălămida, mohor, mușețel, coada șoricelului, păpădie, ceapa ciorii, ghiocel, brebenel, etc. (Strategie Ialomița, 2010, cap. III).

Fauna: Fauna existentă în județul Ialomița se poate clasifica astfel:

- specii de stepă: popândău (*Citellus citellus*), hârciog (*Cricetus cricetus*), orbete (*Spalax leucodon*), șoarecele de câmp (*Mesocricetus newtoni*), dihor de stepă (*Mustela eversmani*), iepure de câmp (*Lepus europaeus*), prepelița (*Coturnix coturnix*), potârniche (*Perdix perdix*), șoarecele de mișună (*Musculus spigilegus*), nevăstuică (*Mustela nivalis*);
- specii de pădure: căpriorul (*Capreolus capreolus*), mistrețul (*Sus scrofa*), vulpea (*Vulpes vulpes*), șoarecele de pădure (*Apodemus sylvaticus*), viezurele (*Meles Meles*). S-au mai semnalat: bizamul, câinele enot, vrabia spaniolă;
- păsări: prigoria (*Merops apiaster*), fluierarul (*Tringa totanus*), dumbrăveanca (*Coracias garrulus*), ciocârlia (*Melanocorypha phylacandra*), cioara (*Corvus corone*), coțofana (*Pica pica*), vrabia (*Passer domesticus*), graurul (*Sturnus vulgaris*), turturica (*Streptopelia turtur*), guguștiucul (*Streptopelia decaocto*), fazanul colonizat (*Phasianus colchicus*);
- reptile: șarpele rău (*Coluber caspius*), șopârla de stepă (*Lacerta taurica*), șopârla de câmp (*Lacerta agilis chersonensis*);
- ihtiofaună: biban, plătică, crap, caracudă, babușcă, știucă, somn, nisetru, morun, etc. (Strategie Ialomița, 2010, cap. III).

Soluri: Solurile sunt reprezentate de patru mari clase:

- molisoluri, cu predominanța cernoziomurilor, a cernoziomurilor argiloiluviale și a cernoziomurilor cambice, care ocupă cele mai mari suprafețe;
- soluri hidromorfe, formate pe depozite aluviale și aluvial-proluviale, cu un conținut ridicat de humus (5-12 %) și fără carbonați;
- soluri halomorfe, reprezentate de solonețuri și solonceacuri, având un conținut ridicat de sărături și fiind lipsite de carbonați, ceea ce conduce la un grad mai redus de utilizare agricolă;

- soluri neevoluate (soluri aluviale și protosoluri aluviale, răspândite în lunca Ialomiței, între cele două brațe ale Dunării) ce sunt afectate de salinizare și alcalinizare, cu un conținut de humus de 2-5%, cu elemente nutritive și cu prezența carbonaților la 25-30 cm adâncime.

Arii naturale protejate: În vederea conservării capitalului natural și a biodiversității, în județul Ialomița s-au pus sub ocrotire întinse suprafețe de teren, care prezintă interes științific, social și estetic. Conform art. 5 din OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (aprobată cu modificări și completări prin Legea 49/2011), pot fi identificate următoarele categorii majore de arii naturale protejate:

- a) de interes național;
- b) de interes internațional;
- c) de interes comunitar sau situri „Natura 2000” ;
- d) de interes județean sau local.

Situația **ariilor naturale protejate de interes național**, conform prevederilor HG 2151/2004 și HG 1143/2007 este cuprinsă în tabelul 1.1:

Tabel 1.1. Situația ariilor naturale protejate de interes național

Nr. crt.	Obiectiv	Localizare	Suprafață (ha)
Arii protejate de interes național declarate prin HG 2151/2004			
Monumente ale naturii			
1	Pădurea Alexeni -pădure de stejari seculari	Comuna Alexeni	37
Rezervatie naturală			
2	Pădurea Canton Hațîș Stelnica	Comuna Stelnica	6,4
Arii de protecție specială avifaunistică			
3	Lacurile Bentu Mic - Bentu Mic Cotoi -Bentu Mare	Comuna Bordusani	127
4.	Lacul Amara	Oraș Amara	162
5.	Lacul Fundata	Comuna Gh. Doja	510
6.	Lacul Strachina	Comuna V. Ciorii, Oraș Tandarei	1050
Arii protejate de interes național declarate prin HG 1143/2007			
Rezervație naturală			
7.	Lacul Rodeanu	Comuna Jilavele	51
TOTAL			1892.4

Sursa: RSM Ialomița, 2017

În ceea ce privește **ariile naturale protejate de interes internațional**, în 2013 au fost declarate 2 situri RAMSAR, localizate în județele Ialomița și Călărași, respectiv Brațul Borcea (21529 ha) și Canaralele de la Hârșova (7406 ha) (RSM Ialomița, 2017). Pe teritoriul județului Ialomița, au fost desemnate, ca parte

integrantă a rețelei **de interes comunitar Natura 2000**, 13 arii de protecție specială avifaunistică (tabel 1.2) și 6 situri de importanță comunitară (tabel 1.3). De asemenea, pot fi identificate **9 arii naturale protejate de interes județean sau local**.

Tabel 1.2. Arii de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin HG 1284/2007 modificată și completată prin HG 971/2011 (SPA)

Nr. Crt.	Denumire arie naturală protejată	Tip arie naturală protejată	Suprafața totală a sitului (ha)
1.	Alah Bair Capidava ROSPA0002	SPA	11715
2.	Canaralele Harșova ROSPA0017	SPA	7304
3.	Lacul Strachina ROSPA0059	SPA	2015
4.	Lacurile Amara Fundata ROSPA0065	SPA	2049
5.	Balta Mică a Brailei ROSPA0005	SPA	25802
6.	Brațul Borcea ROSPA0012	SPA	13299
7.	Grădiștea, Căldărușani Dridu ROSPA0044	SPA	6469
8.	Balta Tătaru ROSPA0006	SPA	9959
9.	Berteștii de sus- Gura Ialomiței ROSPA0111	SPA	6864
10.	Câmpia Gherghiței ROSPA0112	SPA	7604
11.	Grindu -V. Măcrișului ROSPA0118	SPA	3243
12.	Kogălniceanu -Gura Ialomiței ROSPA0120	SPA	7087
13.	Coridorul Ialomitei ROSPA0152	SPA	25307,9

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Tabel 1.3. Situri de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin OM 1964/2007 și OM 2387/2011 (SCI)

Nr. Crt.	Denumire arie naturală protejată	Tip arie naturală protejată	Suprafața totală a sitului (ha)
1.	Balta Mică a Brailei	SCI	20665
2.	Canaralele Dunării	SCI	26109
3.	Coridorul Ialomiței	SCI	27109
4.	Bordușani-Borcea	SCI	5847,5
5.	Mlaștina de la Fetești	SCI	2110,9
6.	Sărăturile de la Gura Ialomiței	SCI	3488,6

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Resursele solului și subsolului: Principala resursă o reprezintă solul, favorabil pentru practicarea culturilor agricole, precum și pădurile, suprafețe mai însemnate fiind specifice părții de est și celei de vest. Cele mai mari suprafețe de păduri se înregistrează în UAT-urile: Făcăeni (peste 3000 ha) Bărcănești, Axintele, Slobozia, Giurgeni și Bordușani (între 2000 și 3000 ha). Resursele subsolului cuprind: petrol și gaze naturale (Urziceni), loess fin (Urziceni, Manasia, Țândărei), nisip (Mihail Kogălniceanu), ape sulfuroase (Ciulnița, Perieți), nămol terapeutic (Perieți) și ape termale (Amara și Giurgeni).

1.2.2. Analiza stării actuale a mediului

1.2.2.1. Calitatea aerului

Monitorizarea calității aerului a evidențiat că județul Ialomița nu se confruntă cu probleme deosebite, datele rezultate din determinările asupra emisiilor în principalele localități confirmând acest fapt. La nivelul anului 2015, monitorizarea calității aerului s-a realizat prin două stații automate, după cum urmează:

- stație fond urban, în municipiul Slobozia, strada Mihai Viteazu, nr. 1, în curtea APM Ialomița, cu monitorizarea următorilor poluanți: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_2 , NO_x), monoxid de carbon (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), particule în suspensie (PM_{10} și $\text{PM}_{2,5}$), la care se adaugă măsurarea concentrațiilor de metale grele - plumb (Pb);
- stație tip industrial, în municipiul Urziceni, strada Industriei, nr. 2, în curtea SC EXPUR SA cu monitorizarea următorilor poluanți: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3) și pulberi în suspensie (PM_{10}) (RSM Ialomița, 2016).

Nivelul concentrațiilor medii anuale ale poluanților atmosferici: Concentrațiile de poluanți din aerul înconjurător se evaluează folosind valoarea limită orară pentru protecția sănătății umane și valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane. Pe categorii de poluanți, situația monitorizată la nivelul județului se prezintă astfel:

- **Pulberi în suspensie PM_{10} .** Concentrațiile medii anuale de pulberi în suspensie PM_{10} nu au depășit valoarea limită anuală de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Între anii 2012-2015 captura de date a fost insuficientă (sub 75%) pentru evaluarea anuală (PMCA, 2016). În anul 2016, s-au constatat 11 depășiri ale valorii zilnice de $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (4 la stația IL-1 și 7 la stația IL-2) (Raport APM Ialomița, 2017);
- **Dioxid de azot.** Concentrațiile medii anuale de dioxid de azot nu au depășit valoarea limită anuală de $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, observându-se, totuși, valorile ridicate din anii 2012 și 2013 (de peste $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$) (PMCA, 2016);

- **Dioxid de sulf.** În intervalul 2009-2013, nu a fost depășită valoarea limită orară de 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru SO_2 . În perioada 2014-2016 nu au fost capturi suficiente de date pentru evaluarea calității aerului (PMCA, 2016);
- **Monoxid de carbon.** În perioada 2013-2016 nu au fost capturi suficiente de date pentru evaluarea calității aerului;
- **Benzen.** Monitorizarea benzenului s-a realizat la stația IL-1 Slobozia, nefiind depășită valoarea limită anuală de 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, în anii 2015-2017 (PMCA, 2018). Anterior, în intervalul 2011-2014 nu s-a realizat o captură de date suficientă pentru o evaluare anuală completă (PMCA, 2016);
- **Metale grele.** La poluantul plumb, nu s-a realizat o captură de date de 75%, necesară pentru respectarea criteriilor de calitate conform Legii 104/2011, în perioada 2011-2016 (RSM Ialomița, 2016). Concentrațiile medii anuale de plumb din anii 2009, 2010 și 2017 nu au depășit valoarea limită anuală de 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (PMCA, 2018).

Substanțe poluante ale aerului: Acidifierea este procesul de modificare a caracterului chimic natural al unui component al mediului, ca urmare a prezenței unor compuși care determină o serie de reacții chimice în atmosferă, conducând la modificarea pH-ului aerului, precipitațiilor și chiar a solului. Sursele principale antropice responsabile de prezența acestor compuși sunt reprezentate de instalațiile de ardere a combustibililor fosili în scop energetic sau industrial, dar și de traficul rutier (PMCA, 2016). La nivelul județului Ialomița, pe baza datelor din rapoartele anuale privind starea mediului, poate fi analizată evoluția emisiilor de poluanți cu efect de acidifiere, pentru intervalul 2012-2015, după cum urmează:

- **Emisii anuale de dioxid de sulf (SO_2).** De-a lungul perioadei studiate se evidențiază o scădere a cantităților anuale, după anul 2013, pe fondul reducerii sau întreruperii activității unor agenți economici. Ponderea cea mai ridicată din emisia totală de SO_2 rezultă din arderea combustibililor fosili;
- **Emisii anuale de monoxid și dioxid de azot (NO_x).** În intervalul analizat, s-a înregistrat o tendință descendentă semnificativă până în 2014, urmată de o creștere la nivelul ultimului an de referință. Nivelul mai ridicat din 2015 a apărut pe fondul inventarierii unor surse noi de emisii, în special, surse de ardere de suprafață. Valorile mai mari din 2012 (2832,78 t/an) se datorează faptului că estimarea emisiilor de NO_x s-a făcut în urma inventarierii tuturor surselor de poluare: surse de suprafață, surse liniare – trafic și surse punctuale (RSM Ialomița, 2016). În așezările urbane, ponderea majoră din cantitatea totală a emisiilor de oxizi de azot în atmosferă este generată de transportul rutier;

- **Emisii anuale de amoniac (NH₃).** Emisiile anuale de amoniac, au înregistrat o scădere până în anul 2014 (836,10 t/an), ca urmare a reducerii sau întreruperii activității unor agenți economici, succedată de o creștere la nivelul ultimului an de referință (1009,6 t/an), pe fondul creșterii numărului animalelor din ferme (RSM Ialomița, 2016). De altfel, principala sursă de NH₃ o reprezintă dejecțiile rezultate din creșterea animalelor, utilizarea îngrășămintelor azotoase în agricultură, etc.;
- **Emisii compuși organici volatili nemetanici.** Emisiile anuale de compuși organici volatili nemetanici în perioada analizată au prezentat variații, cu o scădere în anul 2014 comparativ cu anul anterior, datorită reducerii sau întreruperii activității unor agenți economici, dar și a modificării factorilor de emisie. Ulterior, creșterea înregistrată la nivelul anului 2015 a fost determinată de creșterea capacităților de extracție din industria alimentară (industria uleiului, zahărului) (RSM Ialomița, 2016);
- **Emisii de metale grele.** Metalele grele pot proveni de la surse staționare și mobile: instalații de ardere neindustriale și arderi în industria de prelucrare și traficul rutier (RSM Ialomița, 2016).

Surse de poluare ale aerului: Principalele surse de poluare ale aerului sunt cele industriale, agricultura, traficul rutier (cu precădere în spațiul urban), tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase, sistemele de încălzire locală, etc. În ceea ce privește traficul se constată că în cazul indicatorilor Pb, PM₁₀ și PM_{2.5}, tendințele sunt de creștere, una dintre motivații putând fi numărul de autoturisme înmatriculate anual (PMCA, 2016). La aceasta se adaugă tranzitul inter-urban (în special, pe drumurile naționale ce străbat județul) și utilizarea preferențială a mijloacelor de transport proprii, în locul celor de transport public (PLAM Ialomița, 2014).

Principalii poluatori ai atmosferei: Unele instalații incluse în Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) au o contribuție semnificativă la emisiile atmosferice (PMCA, 2016). La nivelul județului Ialomița, aceste instalații sunt prezentate în tabelul următor:

Tabel 1.4. Instalații IPPC în județul Ialomița (2016)

Nr. Crt.	Nume și adresa agent economic	Activitate anexa 1 ied	Nr./data autorizatie integrata de mediu	Valabilitate
1	SC CERAM MATERIAL CONSTRUCT SRL Tandarei sediul social: loc.Tandarei, str.Aleea Fabricii, nr.1, jud.Ialomița	3.5 a	20/31.10.2007	31.10.2017
2	SC SOCERAM SA Urziceni sediul social: loc.Urziceni, str.Vinatori, nr.1, jud.Ialomița	3.5 a	11/31.10.2007	31.10.2017

3	SC NICOL ZOE IMPEX SRL loc.Slobozia, str.Garii, nr.2, jud.Ialomita	4.1 b	170/20.03.2008	20.03.2018
4	SC AGRY RAM ROM 2000 SRL Loc.Bucuresti, str.Ilioarei, nr.16J, sector 3	4.1 b	176/18.08.2008	18.08.2018
5	SC CHEMGAS HOLDING CORPORATION SRL fosta SC AMONIL SA SLOBOZIA sediu social:loc. Slobozia, sos. Calarasi, km.4, jud. Ialomita	4.3	160/30.10.2007 1/16.05.2016	16.05.2026
6	SC TEXAS GRUP OYL SRL loc.Slobozia, str.M.Basarab, bl.X, sc.B, ap.4, jud.Ialomita	5.1	166/11.01.2008	11.01.2018
7	SC VIVANI SALUBRITATE SA Slobozia sediu social: loc.Slobozia, str.Viilor, nr.90-92, jud.Ialomita -Deseuri nepericuloase	5.4	13/12.01.2007	12.01.2017
8	SC VIVANI SALUBRITATE SA Slobozia sediu social:loc.Slobozia, str.Viilor, nr.90-92, jud.Ialomita -Deseuri periculoase	5.4	171/05.04.2008	05.04.2018
9	SC EXPUR SA Slobozia, loc.Slobozia, sos.Amara, nr.2, jud.Ialomita	6.4 b2	38/31.10.2007	31.10.2017
10	SC EXPUR SA Urziceni sediu social:loc.Urziceni, str.Industriei, nr.2, jud.Ialomita	6.4 b2	5/31.10.2007	31.10.2017
11	SC FLOAREA INTERNATIONAL SRL fosta SC ULTEX SA Tandarei sediu social:loc.Tandarei, str.Teilor, nr.51, jud.Ialomita	6.4 b2	36/24.10.2012	10/24/2022
12	SC ALCREV PROD COM SRL sediu social:loc. Urziceni, str. Rozelor, nr.4, jud. Ialomita	6.6 a	101/31.10.2007	31.10.2017
13	SC AVICOLA FOCSANI SA (fosta SC AVICOLA MANASIA SRL sediu social: loc. Bucuresti, sector 3, b-dul Camil Ressu, nr.1, bl.14B, sc.2, et.7, ap.60)	6.6 a	100/31.10.2007	31.10.2017
14	SC AGRISOL INTERNATIONAL RO SRL sediu social: loc.Boldesti Scaieni, str. Morii, nr.1, jud. Prahova Ferma de porci	6.6 b, c	135/12.02.2007	12.02.2017
15	SC AVICOLA SMIRNA SA sediu social;loc. Smirna, jud. Ialomita	6.6 a	128/31.10.2007	31.10.2017
16	SC AGRISOL INTERNATIONAL RO SRL sediu social: loc. Boldesti Scaieni, str. Morii, nr.1, jud. Prahova Ferma pasari	6.6 a	153/10.09.2007	10.09.2017
17	SC FERMEPLUS SRL sediu social loc.Stefanestii de Jos, linia de Centura, nr.2, Tarlaua 41, Parcela 348, corp A, parter, jud. Ilfov	6.6 c	163/20.12.2007	20.12.2017
18	SC REAL COMPANY SRL Ferma Malu, sediu social:loc.Malu, com.Sfintu Gheoghe, jud.Ialomita	6.6 a	8/31.10.2007	31.10.2017
19	SC REAL COMPANY SRL Ferma Malu, sediu social:loc.Malu, com.Sfintu Gheoghe, jud.Ialomita	6.6 a	45/31.10.2007	31.10.2017
20	SC AGROMAN COM SRL loc.Urziceni, str.Aurora, nr.1, bl.54, sc.A, parter, jud.Ialomita	6.6 a	179/06.10.2008	06.10.2018

21	SC AVICOLA SA Ferma F7 Ion Ghica sediu social:loc. Slobozia, sos.Constanței, nr.5-6, jud.lalomița	6.6 a	33/24.03.2006 2/09.09.2013	09.09.2023
22	SC AVICOLA SA Ferma F1 Amara sediu social:loc. Slobozia, sos.Constanței, nr.5-6, jud.lalomița	6.6 a	29/24.03.2006 29/26.04.2011	26.04.2021
23	SC AVICOLA SA Ferma F6 Perieți sediu social:loc. Slobozia, sos.Constanței, nr.5-6, jud.lalomița	6.6 a	32/24.03.2006 32/22.06.2010	22.06.2020
24	SC AVICOLA SA Ferma F4 Andrășești sediu social:loc. Slobozia, sos.Constanței, nr.5-6, jud.lalomița	6.6 a	30/24.03.2006 30/22.06.2010	22.06.2020
25	SC AVICOLA SA Ferma F5 Gheorghe Doja sediu social:loc. Slobozia, sos.Constanței, nr.5-6, jud.lalomița	6.6 a	31/24.03.2006 31/22.06.2010	22.06.2020
26	SC AVICOLA SA Ferma Bora 2+3 sediu social:loc. Slobozia, sos.Constanței, nr.5-6, jud.lalomița	6.6 a	82/07.08.2006 82/22.06.2010	22.06.2020
27	SC LEMARCO CRISTAL SRL fosta SC MARR SUGAR ROMANIA SRL BUCUREȘTI SUCURSALA URZICENI, sediu social:loc.Urziceni, sos.Urziceni-Ploiești, km.3,	1.1	177/29.08.2008	29.08.2018
28	SC AVIGAB SRL sediu social: loc, Grindu, jud. Ialomița	6.6 a	180/15.10.2008	14.10.2018
29	SC AVICOLA CIOCANESTI SA sediu social:loc.Ciocanesti, jud.Calarași	6.6 a	215/04.04.2011	04.04.2021
30	SC AGRAFOOD SRL, sediu social: loc.București, sector 1, str.Jean Monnet, nr.35, ap.1	6.6 a	1/12.08.2013	12.08.2023
31	SC TONELI FREE RANGE SRL sediul social: loc.București, sector 1, sos.București-Ploiești, nr.42-44, Complexul Baneasa Business &Technology Park, clădirea A, aripa A1, etaj 3, biroul nr.3	6.6 a	220/30.09.2011	30.09.2021
32	SC PORCI PLUS SRL sediul social: loc.Pantelimon, str.Cernica, nr.75-7"Ansamblul rezidential Swan Lake Village", etaj, jud.Ilfov	6.6 c	228/09.04.2012	09.04.2022
33	SC PRO AIR CLEAN SA sediul social comuna Perieți, judetul Ialomița	5.1	235/15.10.2012	15.10.2022
34	SC CLEAN TECH INTERNATIONAL SRL sediul social com.Ciulnita T 50, P 461/3, jud Ialomița	6.5	1/17.03.2014	17.03.2024

Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului, <http://www.anpm.ro/capitolul-ii-ippc->

Poluarea sonoră: Pe durata anului 2016, în municipiul Slobozia s-au efectuat măsurători de zgomot în șase puncte de trafic, pe patru străzi de categoria tehnică II, de legătură, și pe două străzi de categoria III, de colectare, fiind înregistrate șapte depășiri ale nivelului echivalent de zgomot admis (RSM Ialomița, 2017).

Tabel 1.5. Măsurători de zgomot (2016)

Tip măsurătoare Zgomot	Punct de măsurare	Număr măsurători	Nivelul echivalent de zgomot maxim măsurat db(a)	Număr depășiri	Nivelul echiv. De zgomot admisibil db(a)
stradă de categorie tehnică și, de legătură	Matei Basarab nr.6 (Școala Normală)	9	67.9	0	70
	Matei Basarab nr.40 (zona Central)	11	69,6	0	70
	Matei Basarab nr. 57 (zona magazin Ialomița)	10	69.9	0	70
	Matei Basarab nr.91(Blocuri „MB”)	9	72.4	2	70
stradă de categorie tehnică și, de colectare	str. Gării nr. 4(zona Autogară)	9	72.0	5	65
	Str. Lacului nr. 7 (zona Spital)	10	64.6	0	65

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Investiții în protecția aerului și pentru atenuarea zgomotelor: APM Ialomița a derulat până în anul 2015 „Programul integrat de gestionare a calității aerului pentru pulberi în suspensie – PM₁₀ în municipiul Slobozia, municipiul Urziceni, orașul Tândărei, comuna Ciulnița și comuna Săveni și pentru ozon O₃ în municipiul Slobozia și municipiul Urziceni din județul Ialomița, desfășurat pe o perioadă de maximum 5 ani”, program revizuit în baza rezultatelor evaluării calității aerului pentru anii 2007, 2008, 2009 și 2010, inițiat în luna aprilie 2011. Măsurile/acțiunile cuprinse în acest program au fost realizate în proporție de 100% la 30.12.2015 (RSM Ialomița, 2017).

În anul 2012 SC CHEMGAS HOLDING CORPORATION SRL a realizat măsura „Modernizarea instalației de acid azotic prin achiziționarea și punerea în funcțiune a unei instalații de distrugere a oxizilor de azot” ceea ce a dus la o scădere semnificativă a oxizilor de azot față de anii precedenți, pentru ca ulterior, activitatea acestei firme să fie sistată în mai 2015 (RSM Ialomița, 2016).

1.2.2.2. Calitatea apei

Resursele de apă: În județul Ialomița, resursele de apă de suprafață provin din râurile interioare (inclusiv lacurile naturale) și fluviul Dunărea. Județul este încadrat în bazinul/spațiul hidrografic Buzău-Ialomița. Din punct de vedere al resursei medii de apă, zona analizată face parte din categoria celor mai deficitare, la nivel de țară (RSM România, 2017). Situația resurselor de apă, la nivelul anului 2015, este evidențiată în tabelul de mai jos.

Tabel 1.6. Resursele de apă potențiale și tehnic utilizabile (2015)

județ	resurse de suprafață (mii mc)		resurse subterane (mii mc)	
	teoretică	utilizabilă	teoretică	utilizabilă
Ialomița	1879500	429920	649600	417000

Sursa: Administrația Națională „Apele Române” citat în RSM Ialomița, 2017

Volumul de apă prelevat a fost de 66882,61 mii mc., din care volumul de apă utilizat în agricultură a fost de 57356,35 mii mc, după se poate observa în tabelul următor.

Tabel 1.7. Situația prelevărilor de apă (2015)

bazin hidrografic	sursa	total mii mc	populație	industrie	agricultură
Ialomița	suprafață	18528,51	-	44	18484,47
	subteran	9101,82	6279,71	2082,67	739,43
	total	27630,33	6279,71	2126,67	19223,9
bazin hidrografic	sursa	total mii mc	populație	industrie	agricultură
Dunărea	suprafață	63845,15	-	5742,23	56706,63
	subteran	3037,46	1972,45	1811,58	649,72
	total	66882,61	1972,45	7553,81	57356,35

Sursa:Administrația Națională „Apele Române” citat în RSM Ialomița, 2017

Calitatea apelor de suprafață: În conformitate cu Directiva Cadru Apă, starea apelor de suprafață este definită prin starea ecologică și starea chimică. Din anul 2010, evaluarea stării resurselor de apă se realizează pe corpuri de apă și nu pe secțiuni, în conformitate cu *Metodologia de evaluare globală a stării/potențialului ecologic al apelor de suprafață și Metodologia preliminară de evaluare a stării chimice a corpurilor de ape subterane* (RSM Ialomița, 2017).

Starea râurilor: În bazinul hidrografic Ialomița a fost evaluată starea ecologică, pe baza datelor de monitorizare, a 25 de corpuri de apă – râuri, pe o lungime de 1020 km, dintre care 53,53 % (546 km) s-au încadrat în stare ecologică bună, iar restul de 46,47 % (474 km), în stare ecologică moderată (RSM Ialomița, 2017). Procesul de monitorizare a 2 corpuri de apă puternic modificate – râuri (67 km), a evidențiat o încadrare în categoria potențial ecologic moderat. De asemenea, a fost analizată starea ecologică a 4 corpuri de apă artificiale, cu o lungime totală de 24,8 km, din care 51,21 % (12,70 km) prezintă potențial ecologic bun, iar restul de 48,79 % (12,10 km) au fost incluse în categoria potențial ecologic moderat (RSM Ialomița, 2017).

Starea lacurilor: Concentrațiile (medii anuale) de substanțe periculoase (conform HG 570/2016) prezente în lacuri, stau la baza evaluării stării chimice a apelor de suprafață (mediul de investigare APĂ) (RSM România, 2017). Evaluarea stării ecologice a lacurilor, evidențiază că cel de origine naturală prezintă o stare moderată, iar în cazul lacurilor de acumulare se constată că 5 dintre acestea prezintă un potențial ecologic foarte bun/bun, în timp ce două se încadrează în categoria moderat.

Principala cauză care conduce la neatingerea obiectivului de calitate pentru lacurile naturale este procesul de eutrofizare care este favorizat de următoarele aspecte:

- majoritatea lacurilor naturale monitorizate sunt amplasate în zona de șes, au adâncimi mici (cca 3-7m) ceea ce favorizează în perioada de vară dezvoltarea rapidă a algelor, în special a cyanofitelor;
- în jurul acestor lacuri se desfășoară activități agricole, fapt ce conduce la îmbogățirea apelor cu nutrienți;
- popularea și creșterea intensivă a unor specii de pești;
- influența zonelor de agrement în proximitatea acestor lacuri (RSM România, 2017).

Calitatea apelor subterane: Delimitarea corpurilor de apă subterană s-a făcut numai pentru zonele în care există acvifere semnificative ca importanță pentru alimentări cu apă și anume debite exploatabile mai mari de 10 m³/zi. În restul arealului, chiar dacă există condiții locale de acumulare a apelor în subteran, acestea nu se constituie în corpuri de apă, conform prevederilor Directivei Cadru 2000/60 /EC (PMB-ABABI, 2015).

În județul Ialomița, au fost identificate și delimitate 7 corpuri de apă subterană freatică, localizate în zonele de luncă, în depozite aluviale poros-permeabile, de vârstă cuaternară (PMB-ABABI, 2015). Caracteristicile acestora (geologice și hidrogeologice, gradul de protecție, riscul și modul de utilizare a apei și poluatorii) sunt evidențiate în tabelul următor.

Tabel 1.8. Caracteristicile corpurilor de ape subterane

Cod/nume	Supr. Km ²	Caracterizare geologică/hidrogeologică			Utilizările apei	Poluatori	Grad de protecție	Risc	
		Tip	Sub presiune	Grosime strate acoperitoare (m)				Calitate	Cantitate
ROIL08/ Urziceni	1383	poros	Nu	5.0 - 15.0	PO, Z, I, P	A, Z	PM	Nu	Nu

ROIL11/ Lunca Dunării (Oltenița-Hârșova)	1635	poros	Nu	1.0-3.0	P, PO, Z	A	PU	Nu	Nu
ROL12/ Câmpia Gherghiței	1639	poros	Nu	1.0-5.0	PO, Z	A	PU	Nu	Nu
ROIL13/ Lunca Ialomiței	1180	poros	Nu	1.0-3.0	PO, Z	A	PM	Da	Nu
ROIL14/ Gimbașani-Sudiți	1063	poros	Nu	10.0-20.0	PO, Z	A,Z	PG	Nu	Nu
ROIL16/Câmpia Vlăsiei	631	poros	Nu	10.0-15.0	PO, Z	A	PM	Nu	Nu
ROIL17/Fetești	3509	poros	Nu	5.0-20.0	PO, Z	A	PM	Nu	Nu
Utilizarea apei: PO- alimentări cu apă populație; I - industrie; P - piscicultură; Z - zootehnie;									
Poluatori: A-agricoli; Z-zootehnici;									

Sursa: Administrația Națională „Apele Române”, Administrația Bazinală de Apă Buzău-Ialomița, citat în RSM Ialomița, 2017

Apă potabilă: Rezultatele de laborator pentru analiza calității apei, efectuate pentru zonele care furnizează în medie o cantitate mai mare de 1000 mc/zi sau care deserveșc mai mult de 5000 locuitori (în conformitate cu datele furnizate de Direcția de Sănătate Publică Ialomița), evidențiază un procentaj destul de redus de analize fizico-chimice și microbiologice necorespunzătoare. În anul 2016 s-au înregistrat 3 cazuri de methemoglobinemie acută infantilă generată de apa din fântâni, astfel: două cazuri, în trimestrul I, la Balaciu și Traian, un caz în trimestrul III în localitatea Grindun (Direcția de Sănătate Publică Ialomița citat în RSM Ialomița, 2017).

În ceea ce privește ponderea populației racordate la sistemul de alimentare cu apă, pentru UAT-urile cu o populație cuprinsă între 2000-10000 de locuitori, în luna mai 2018, se constată că 42% dintre locuitori sunt conectați. Însă, la nivel teritorial, se observă diferențieri majore, locuitorii a 28% dintre UAT-uri neavând acces la un astfel de serviciu, în timp ce la polul opus se poziționează 3 comune (Bordușani, Gura Ialomiței, Făcăeni) în care toată populația este racordată. În 30% dintre UAT-uri, între 30-50% din populație beneficiază de un astfel de serviciu (conform datelor furnizate de Garda Națională de Mediu. Comisariatul Județean Ialomița).

Ape uzate și rețele de canalizare: În județul Ialomița, volumele cele mai mari de apă au fost evacuate de unitățile de gospodărie comunală, combinatele chimice și petrochimice. În anul 2016 a fost pusă în funcțiune o stație de epurare nouă: SC Raja SA-SAC Fetești cu evacuare în Brațul Borcea.

Modul de funcționare a stațiilor de epurare precum și volumele de apă evacuate de principalele surse de poluare din bazinul Ialomița sunt următoarele:

- *URBAN S.A. Slobozia.* Stația de epurare funcționează cu ambele trepte (mecanică și biologică), având un debit instalat de 226,5 l/s. Treapta de epurare biologică a fost pusă în funcțiune în cursul anului 2014;
- *Chemgas Holding Corporation SRL Slobozia(fost Amonil)* dotată cu stație de epurare mecano-chimică, a evacuat în anul 2016 un volum de 720,863 mii.mc ape uzate epurate. A fost înregistrată depășirea limitei maxime admisibile pentru amoniu și azotați față de valoarea autorizată;
- *ECOAQUA Călărași* - a evacuat în anul 2016 un volum de 628,828 mii.mc. Unitatea dispune de o stație de epurare nouă pusă în funcțiune în anul 2015 cu treaptă M+B+T. Apele uzate evacuate provin de la populație și instituții publice (RSM Ialomița, 2017).

Structura apelor uzate evacuate, în anul 2015, evidențiază o serie de depășiri ale valorilor autorizate la azot total, amoniu, CCOCr, CBO5.

În 2016 lungimea totală simplă a conductelor de canalizare era de 378,1 km, indicând o creștere de peste 40% comparativ cu anul 2014. În intervalul 2015-2016 s-a înregistrat creșterea cea mai accentuată, cu 116,2 km, ca urmare a investițiilor din Fetești și Țândărei. Cu toate acestea, chiar și în UAT-urile unde există rețea de canalizare, gradul de racordare al populației este variabil, cel mai ridicat procent constatându-se în Slobozia și Urziceni. Analiza rețelei funcționale de canalizare pentru UAT-urile cu o populație cuprinsă între 2000-10000 de locuitori, la nivelul lunii mai 2018, evidențiază că aceasta este utilizată în doar în 11,6% din această grupă de UAT-uri. Cea mai mare lungime se evidențiază în Amara, cu 34,3 km.

Poluarea apelor de suprafață: Poluarea cu nutrienți, substanțe organice și substanțe periculoase a apelor de suprafață este în principal cauzată de emisiile de la aglomerări umane, activități industriale și agricole (DPGA, 2013). La nivelul județului Ialomița, sursele potențiale de poluare asupra apelor de suprafață se pot urmări în tabelul de mai jos.

Tabel 1.9. Surse potențiale de poluare a apelor de suprafață (2016)

Nr. Crt.	Agent economic Localitatea	Activitatea	Receptor afectat	Poluanți specifici
1.	S.C. Ecoaqua S.A. Urziceni	epurarea apelor uzate	Ialomița	Amoniu, Ptotal, Detergenți CCOCr, CBO5
2.	SCAgrisol Internațional – Ferma Căzănești	fermă creștere porci și păsări	Ialomița	Suspensii Amoniu, Ptotal, CBO5, CCOCr
3.	SC Chemgas Holding SRL Slobozia	producere îngrășăminte chimice pe bază de azot	Ialomița	Amoniu, Azotiți Azotați
4.	S.C. Expur S.A. Slobozia	producere uleiuri vegetale	Ialomița	Subst.extractibile, CCOCr, CBO5
5.	SC Urban S.A. Slobozia	epurarea apelor uzate	Ialomița	CCOCr, CBO5 Amoniu, Ptotal, suspensii, Deterg.
6.	SGCL CL. AMARA	epurarea apelor uzate	Ialomița (prin privalul Crivaie)	CCOCr, CBO5 Amoniu, Ptotal, Suspensii, Deterg.
7.	S.C. AGFD Țândărei	epurarea apelor uzate menajere și industriale	Ialomița	CCOCr, CBO5, SE, Amoniu, Ptot, Suspensii, Deterg.
8.	S.C.RAJA SA CONSTANȚA P.L. Fetești	epurarea apelor uzate	Borcea	CCOCr, CBO5 Suspensii Amoniu, Ptot
9.	SC KLEVEK FACTORY SRL	producere conserve de legume	Borcea	CCOCr, CBO5 Suspensii, Amoniu, Ptot
10.	SC Raja SA – SAC Tândărei	epurarea apelor uzate	Ialomița	CCOCr, CBO5 Suspensii Amoniu, Ptotal
11.	SC Raja SA – SAC Fierbinți Târg – Dridu	epurarea apelor uzate	Ialomița	CCOCr, CBO5 Suspensii Amoniu, Ptotal
12.	Comuna Făcăeni	epurarea apelor uzate	Borcea	CCOCr, CBO5 Amoniu, Ptotal Suspensii, Deterg

Sursa:Administrația Națională „Apele Române”-SGA Ialomița, citat în RSM Ialomița, 2017

Poluarea apelor subterane: Din analiza datelor obținute în urma monitorizării forajelor situate pe corpurile de apă subterană se observă că cele mai multe depășiri se înregistrează la următorii indicatori: azotați, amoniu, cloruri, sulfați, plumb, ortofosfați, fenoli, arsen (SCA România, 2017).

Dintre factorii cu potențial major de poluare care pot afecta calitatea apei subterane se remarcă următoarele: produse chimice (îngrășăminte, pesticide) utilizate în agricultură, ce provoacă o

poluare difuză greu de depistat și prevenit, produse menajere și produse rezultate din zootehnie, metale grele, necorelarea creșterii capacităților de producție și a dezvoltării urbane cu modernizarea lucrărilor de canalizare și realizarea stațiilor de epurare, exploatarea necorespunzătoare a stațiilor de epurare existente, lipsa unui sistem organizat de colectare, depozitare și gestionare a deșeurilor și a nămolurilor provenite de la epurarea apelor uzate industriale, produse petroliere, produse rezultate din procesele industriale (SCA România, 2017).

Investiții în protecția apelor de suprafață și subterane: În județul Ialomița, au fost realizate o serie de investiții pentru protecția apelor de suprafață și subterane. De asemenea, au fost prevăzute măsuri de bază în vederea asigurării infrastructurii de apă potabilă pentru implementarea prevederilor Directivei 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului, pentru implementarea cerințelor Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, modificată prin Directiva 98/15/CE și pentru protecția apelor împotriva poluării și supraexploatării.

Unul dintre proiectele majore derulate, finanțat prin POS MEDIU (Programul Operațional Sectorial "Mediu") 2007-2013, cu titlul „*Reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare pentru regiunea Constanța-Ialomița*”, a inclus mai multe tipuri de investiții, precum lucrări de construcție/modernizare a stațiilor de epurare din Slobozia, Fetești, Țândărei, Urziceni. De asemenea, orașul Urziceni a fost inclus într-un proiect similar, cu titlul *Extinderea și reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în județul Călărași*.

În anul 2016, au fost finalizate 3 proiecte și anume: Modernizare stație tratare apă în localitatea M. Kogălniceanu, Extensie canalizare străzi și Reabilitare rețea de distribuție apă străzi municipiul Urziceni (Raport APM Ialomița, 2017)

1.2.2.3. Calitatea solului

În județul Ialomița, câmpurile aproape nefragmentate sau slab denivelate de unele organisme torențiale și forme depresionare puțin adânci, dar și luncile apelor permit o utilizare agricolă diversificată și practicarea pe scară largă a mecanizării activităților agricole (forme plane de relief sau ușor înclinate de până la 3-5°) (Posea G. , Zăvoianu I., Bogdan O., coord., 2005). În condițiile unei favorabilități naturale ridicate a avut loc o utilizare agricolă intensivă care a condus, în anumite zone, la deteriorarea caracteristicilor și funcțiilor solului.

Repartiția terenurilor pe clase de calitate: Suprafața agricolă reprezintă 84% din teritoriul județului, din care cea mai mare parte este formată din terenuri arabile (94,1%), urmată de pajiști (4,7%). Calitatea terenurilor agricole cuprinde atât fertilitatea solului, cât și modul de manifestare a celorlalți factori de mediu față de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în 5 clase de calitate, diferențiate după nota medie de bonitare (clasa I – 81-100 puncte și clasa a V-a – 1-20 puncte), care dau preabilitatea acestora pentru folosințele agricole (RSM România, 2017).

Tabel 1.10. Încadrarea solurilor pe tipuri de folosință și clase de preabilitate - ha (2016)

Nr. Crt.	Folosință	Clase de bonitate a solurilor					Total (ha)
		I	II	III	IV	V	
1	arabil	0	285307	65337	516	455	351615
2	pajiști	0	4690	8088	3061	1924	17683
3	vii	1696	1333	184	0	0	4213
4	livezi	36	286	4	0	0	326
5	total	2732	291616	73533	3577	2379	373837

Sursa: Direcția pentru Agricultură Ialomița citat în RSM Ialomița, 2017

Cea mai mare parte a suprafeței agricole se încadrează în clasa a II-a de preabilitate (78,03%) urmată de cea de-a treia clasă (19,66%). Celelalte trei clase de preabilitate sunt slab reprezentate, însumând 2,31% din suprafața județului.

Terenuri afectate de diverși factori limitativi: În zona analizată, se manifestă o serie de factori limitativi, fiind afectate 115.011 hectare din întreaga suprafață. Capacitatea de producție este diminuată sub impactul rezervei mici-extrem de mici de humus în sol, precum și a unor curențe de microelemente (zinc), fiecare dintre acestea afectând 30,3% din suprafața terenurilor agricole. Alți factori limitativi sunt asigurarea slabă și foarte slabă cu fosfor mobil (27,8%) și sărăturarea solului (9,4%). Aproape toată suprafața agricolă afectată corespunde terenurilor arabile, în conformitate cu repartiția pe categorii de utilizare a terenurilor.

Tabel 1.11. Suprafața terenurilor agricole afectate de diverși factori limitativi ai capacității productive (2016)

Nr. Crt.	Denumirea factorului	Suprafața afectată, mii ha	
		Total	Arabil
1	Sărăturarea solului	10806	7417
2	Rezervă mică-extrem de mică de humus în sol	34826	32664

3	Asigurarea slabă și foarte slabă cu fosfor mobil	31922	30123
4	Asigurarea slabă cu azot	2631	2631
5	Carențe de microelemente (zinc)	34826	32664
	Total	115011	105499

Sursa: Direcția pentru Agricultură Ialomița citat în RSM Ialomița, 2017

Zone critice sub aspectul degradării solurilor: Exploatarea uneori incorectă a solurilor a dus la degradarea acestora și la reducerea fertilității în multe areale, creând condiții de extindere a conținutului de săruri, a excesului de umiditate, la compactarea și creșterea acidității unor soluri sau a poluării acestora (Posea G., Zăvoianu I., Bogdan O., coord., 2005). Lista siturilor potențial contaminate, actualizată permanent, cuprinde în 2014 un număr de 10 situri potențial contaminate din industria petrolieră cu suprafețe reduse afectate (RSM Ialomița, 2016).

Tabel 1.12. Siturile potențial contaminate (2014)

Nr. Crt.	Localitatea	Număr de puncte cu suprafețe poluate (puncte de observație)	Suprafața minimă și maximă Ha/punct	Suprafața potențial poluată Ha
1.	Valea Măcrișului (Batal depozitare șlam Grindu)	2	0,6-0,9	0,9
2.	Urziceni (Parc 140)	11	fără precizare	fără precizare
3.	Urziceni(Parc 157)	3	fără precizare	fără precizare
4.	Valea Măcrișului (Parc 159 Brăgăreasa)	3	fără precizare	fără precizare
5.	Cocora (Parc 160 Colelia)	3	0,04	0,04
6.	Căzănești (Parc 162 Colelia)	3	0,04	0,04
7.	Grindu (Parc 28 Brăgăreasa)	1	0,01	0,01
8.	Valea Măcrișului (Parc 5 +Depozit Brăgăreasa Grindu)	5	0,05	0,05
9.	Reviga (Parc 564 Colelia)	2	0,01	0,01
10.	Urziceni (Parc Depozit 904 Urziceni)	5	fără precizare	fără precizare
TOTAL		36		

Sursa: RSM Ialomița, 2014

Activități care conduc la poluarea solului: Presiunile asupra stării de calitate a solurilor sunt reprezentate de utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice, a pesticidelor, depozitarea deșeurilor, etc. În conformitate cu ordinul nr. 1552-743/2008 (emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale) pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole, se constată că în cadrul județului

Ialomița sunt menționate 55 de localități. Această încadrare evidențiază că majoritatea unităților administrativ-teritoriale din județ (83%) sunt vulnerabile la poluarea cu nitrați.

1.2.3. Managementul deșeurilor

Pentru îndeplinirea obiectivelor dezvoltării durabile, la nivel național se vizează trecerea de la modelul actual de dezvoltare bazat pe producție și consum la un model bazat pe prevenirea generării deșeurilor și utilizarea materiilor prime din industria de valorificare, asigurând astfel prezervarea resurselor naturale naționale, creând premisele reconcilierii imperativelor economice și „de mediu” (SNGD, 2013).

1.2.3.1. Cantități și categorii de deșuri

Deșuri municipale. În conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, sunt reprezentate de totalitatea deșeurilor menajere și similare acestora generate în mediul urban și rural, din gospodării, instituții, unități comerciale și de la operatori economici, deșuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, la care se adaugă și deșuri din construcții și demolări rezultate din amenajări interioare ale locuințelor colectate de operatorii de salubritate (SNGD, 2013).

Analiza evoluției cantității de deșuri generate se bazează pe raportările efectuate de către operatorii de salubritate, conform cărora, în anul 2016, au fost generate 60818 tone deșuri municipale. În intervalul 2012-2016, cea mai mare cantitate de deșuri s-a înregistrat în 2013, urmată de o descreștere până în anul 2015 (cu 19%), succedată de o ușoară creștere în 2016 (cu peste 3700 tone).

Tabel 1.13. Dinamica cantității de deșuri municipale generate în intervalul 2012-2016 (tone)

Anul	2012	2013	2014	2015	2016
deșuri menajere și asimilabile	33256,67	32659,13	35585,35	37533,22	39488,30
deșuri din servicii municipale	2569,05	2574,00	4406,91	3125,00	3025,00
deșuri din construcții și demolări	2449,22	2328,44	2437,46	3740,92	3121,06
deșuri municipale generate și necolectate	12973,29	30303,00	20890,59	12636,43	15183,22
Total deșuri generate	51248,23	67864,57	63320,31	57035,57	60817,59

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Principalele componente fizice ale deșeurilor municipale și asimilabile în județul Ialomița sunt: hârtie, carton, materiale plastice, metale, textile, sticlă, geamuri sparte, moloz, paie, cenușă,

pământ, etc. Conținutul reziduurilor menajere din comune este diferit de conținutul deșeurilor urbane, fiind valorificat, în mod curent, ca îngrășământ agricol sau hrană pentru animale (paie, rădăcini, frunze, dejecții animaliere, etc.) (RSM Ialomița, 2017). În ceea ce privește gradul de conectare la serviciile de salubritate, în 2016, 74,48% din populația UAT-urilor urbane era racordată la acestea, în timp ce în rural ponderea era mult mai scăzută, de 33,28%.

Analiza evoluției cantității de deșuri municipale colectate selectiv, evidențiază că cel mai mare volum s-a înregistrat în 2012 (1062 tone), evoluția ulterioară evidențiind fluctuații considerabile, pentru a ajunge în 2016 la o cantitate mult mai redusă (314 tone). Ponderea acestora din totalul deșeurilor municipale generate și colectate este foarte redusă, de 0,7% în 2016.

În ceea ce privește activitatea de reciclare a deșeurilor municipale, conform datelor disponibile, aceasta a prezentat o tendință ascendentă, datorită funcționării stațiilor de sortare din județ, ajungând în 2012 la 9223,34 tone. La nivel local, se constată existența a 4 stații de transfer și a două stații de sortare (RSM Ialomița, 2017). Stațiile de transfer sunt localizate la Urziceni, Fetești, Balaciu (proprietar SC Vivani Salubritate SA) și Țândărei (proprietate ADI ECOO 2009 Țândărei) (Raport APM Ialomița, 2017).

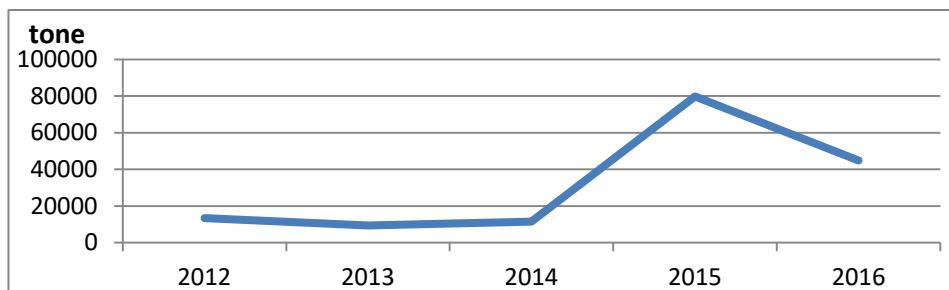
Eliminarea deșeurilor din județ se realizează prin depozitare. În județ există un depozit de deșuri conforme autorizat pentru deșuri nepericuloase, localizat în Slobozia și extravilanul comunei Perieți (conform datelor din Raport APM Ialomița, 2017). Capacitatea totală de depozitare prezintă un volum total estimat de 1693000 mc, fiind aduse deșuri municipale din municipiul Slobozia și stațiile de transfer de la Fetești, Țândărei, Urziceni și Balaciu (AIM 13/2015).

Deșuri industriale: În perioada 2012-2016, cantitatea de deșuri industriale a prezentat variații însemnate (figura 1.6.), pe fondul schimbărilor înregistrate în activitatea economică, prezentând cea mai ridicată valoare în 2015 (79735 tone), succedată de o diminuare în 2016 (44849 tone). Din cantitatea totală de deșuri industriale generate, în 2016, peste 99% sunt reprezentate de deșeurile nepericuloase.

Responsabilitatea gestionării deșeurilor industriale revine operatorilor economici generatori, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”. Producătorii și deținătorii de deșuri de producție au obligația să asigure prevenirea producerii la sursă, manipularea, stocarea, colectarea, transportul,

tratarea și eliminarea în siguranță a deșeurilor, fără să fie afectate negativ sănătatea populației și mediul înconjurător (RSM România, 2017).

Figura 1.6. Evoluția cantităților de deșeuri industriale generate (2012-2016)

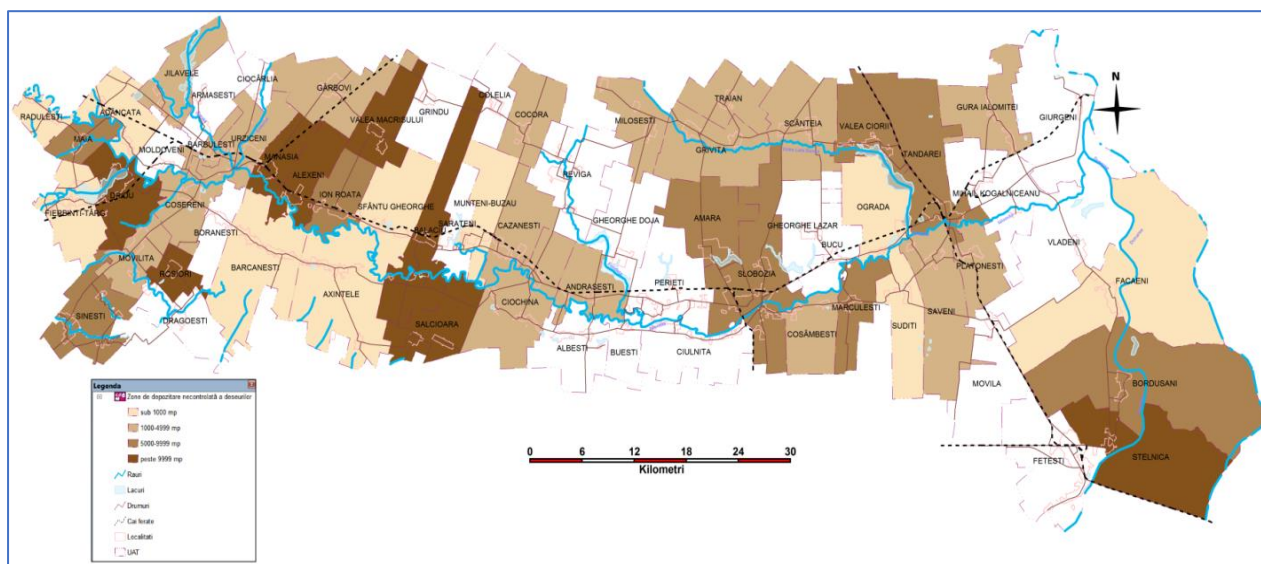

Sursa datelor: RSM Ialomița, 2017

1.2.3.2. Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor

Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor se regăsesc în 68% din UAT-urile din județ, după cum reflectă informațiile rezultate din controalele efectuate în lunile aprilie-mai 2018 (de către Garda Națională de Mediu-Comisariatul Județean Ialomița). Astfel, suprafețele cele mai mari, de peste 10000 m² de depozitare necontrolată se găsesc în 12% dintre UAT-uri, concentrate cu precădere în partea vestică a județului.

Figura 1.7. Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor (m²) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: GNM Ialomița, 2018

Cele mai multe perimetre de depozitare necontrolată a deșeurilor, la nivel de UAT, au fost identificate în municipiul Slobozia și comuna Ciocchina (fiecare câte 4 areale). Sancțiunile aplicate în intervalul aprilie-mai 2018, la nivelul întregului județ, însumează 261000 lei (GNM Ialomița, 2018).

1.2.3.3. Investiții pentru colectarea selectivă, transportul, prelucrarea, depozitarea și reciclarea deșeurilor și deșeurilor toxice

În anul 2018 (lunile aprilie-mai), implementarea sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale se realiza în 22 de UAT-uri, după cum urmează: Slobozia, Urziceni, Fetești, Bărcănești, Bordușani, Ciocîrlia, Ciulnita, Facăeni, M. Kogălniceanu, Giurgeni, Gheorghe Doja, Grindu, Drăgoești, Ograda, Perieți, Reviga, Moldoveni, Movila, Platonești, Săveni, Sfântu Gheorghe, Traian (GNM Ialomița, 2018).

În ceea ce privește colectarea și transportul deșeurilor, există trei situații majore, la nivelul UAT-urilor din județ, după cum rezultă din datele existente (conform GNM Ialomița, 2018) și anume:

- Lipsește operatorul de salubritate, dar se transportă deșeurile la un depozit (comunele Alexeni, Mărculești, Andrășești, Bărbulești, Buiești);
- Lipsește operatorul de salubritate și localitățile nu apar arondate la nici un depozit conform de deșeuri (comunele Manasia, Albești, Cosîmbești, Gheorghe Lazăr, Sălcioara, Sudiți);
- Există un operator de salubritate, sau se utilizează un sistem în regie proprie (Bucu, Perieți, Colelia), iar transportul deșeurilor se realizează la un depozit (83,3% dintre UAT-uri).

În ceea ce privește arondarea UAT-urilor per depozit de deșeuri, se constată că, în partea nord-vestică a județului (comunele Adâncata, Armășești, Rădulești, Ciocârlia), prin operatorul de salubritate SC Vodna Ecosal SRL Draganesti se transportă deșeurile la depozitul din Boldești-Scăeni (județul Prahova), operator de depozit fiind SC Vitalia SRL. Deșeurile din orașul Fierbinți-Târg sunt preluate de operatorul de salubritate SC Braicata SRL București și depozitate la ROM Waste SRL Chiajna (județul Ilfov). Însă, deșeurile din majoritatea UAT-urilor (83,3%) sunt transportate la depozitul VIVANI Slobozia, cu implicarea mai multor firme de salubritate, în sistem de regie proprie sau prin intermediul serviciilor din cadrul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară (date preluate după GNM Ialomița, 2018).

Radioactivitatea: Prin două programe de recoltări și măsurători, desfășurate în 2016 de Stația de Supraveghere a Radioactivității Mediului (SSRM) Slobozia, se asigură supravegherea radioactivității la nivelul județului Ialomița, în scopul detectării creșterii nivelelor de radioactivitate în mediu și

realizării avertizării/alarmării factorilor de decizie (RSM Ialomița, 2017). Măsurătorile de radioactivitate beta globală realizate, pe parcursul anului 2016, nu au indicat creșteri semnificative ale nivelelor de radioactivitate, valorile obținute fiind sub limita de alarmare specifică fiecărui factor de mediu (RSM Ialomița, 2017).

1.2.4. Starea pădurilor

Structura fondului forestier: Suprafața fondului forestier, în 2016, în județul Ialomița este de circa 26200 ha, o valoare relativ constantă în ultimii 5 ani. Aproape întreaga suprafață (95%) este reprezentată de păduri, aproape integral de foioase, restul fiind ocupat de alte terenuri (din fondul forestier). În raport de funcțiile pe care trebuie să le îndeplinească pădurile se clasifică în două categorii funcționale:

- grupa I funcțională, ce cuprinde păduri cu funcții speciale de protecție a apelor, a solului, a climei și a obiectivelor de interes național, păduri pentru recreere, păduri de ocrotire a genofondului și ecofondului, precum și pădurile din ariile naturale protejate de interes național;
- grupa II funcțională, ce include păduri destinate îndeplinirii concomitente a funcției de producție (prioritară) și a una sau mai multe funcții de protecție (RSP România, 2017).

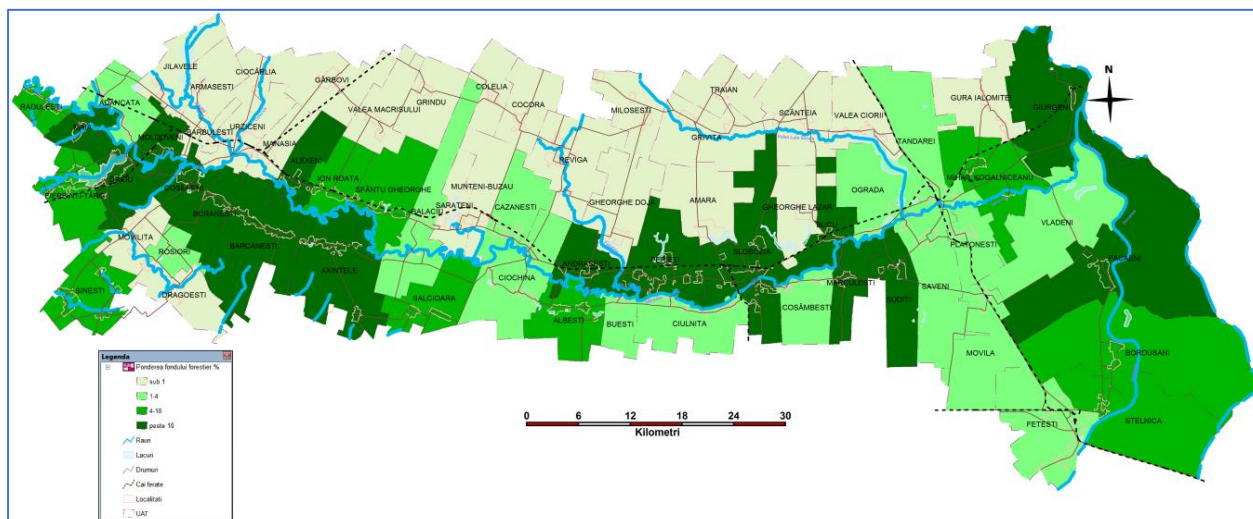
Păduri afectate: În ceea ce privește starea de sănătate a pădurilor, 98,4 % din suprafața acestora este apreciată a fi favorabilă, la nivelul anului 2016. Restul, de 1,6% prezintă o situație nefavorabilă, motivul fiind reprezentat de tăierile abuzive datorate neadministrării întregului fond forestier privat. La nivelul aceluiași an de referință, suprafețele afectate de uscăre erau de 52 ha, din volumul total al arborilor fiind extras 1,5 mii mc (conform RSM Ialomița, 2017). În județul Ialomița, suprafața de păduri care a fost parcursă cu tăieri era, în 2016, de 1396 ha, principalele tipuri de lucrări de tăiere a arborilor efectuate fiind:

- tăieri de regenerare - 340 ha;
- tăieri de produse accidentale - 170 ha;
- operațiuni de igienă și curățirea pădurilor - 63 ha;
- tăieri de îngrijire în păduri tinere - 823 ha.

Investiții pentru protecția și extinderea pădurilor. La nivel național, județul Ialomița se situează în primele județe considerate deficitare în păduri, suprafața fondului forestier reprezentând 5,5% din suprafața totală a acestuia. În anul 2016 au fost efectuate lucrări de regenerare a pădurilor pe 375 ha. În perioada 2012-2016 cele mai mari suprafețe de păduri regenerate s-au înregistrat în 2013 (699

ha), ulterior, observându-se o diminuare progresivă a numărului de hectare pe care s-a aplicat o astfel de lucrare.

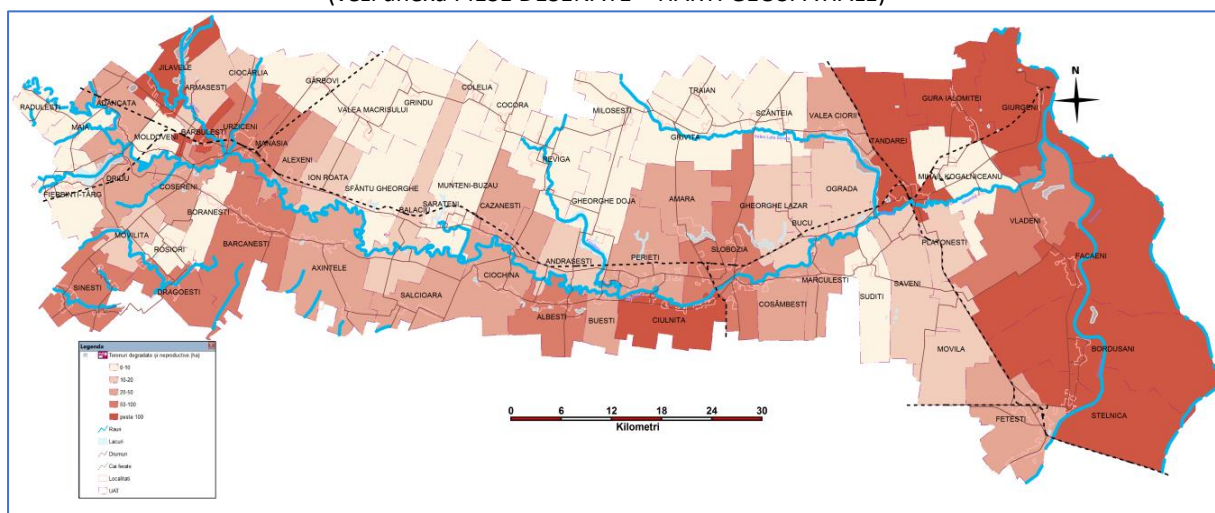
Figura 1.8. Ponderea fondului forestier din total suprafață UAT (%) –
 (vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE)

Sursa datelor: INS, tempo online

Împădurirea de noi terenuri, în special cele neproductive: În 2014, suprafețele ocupate de terenuri degradate și neproductive însumau 5639 ha. Terenurile degradate pot fi ameliorate prin lucrări de împădurire, în vederea protejării solului, a refacerii echilibrului hidrologic și a îmbunătățirii condițiilor de mediu (RSM România, 2017). Repartiția teritorială, pe UAT-uri, este evidențiată în figura de mai jos.

Figura 1.9. Terenuri degradate și neproductive (ha) –
 (vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE)

Sursa datelor: INS, tempo online

1.2.5. Zone expuse la riscuri naturale și tehnologice

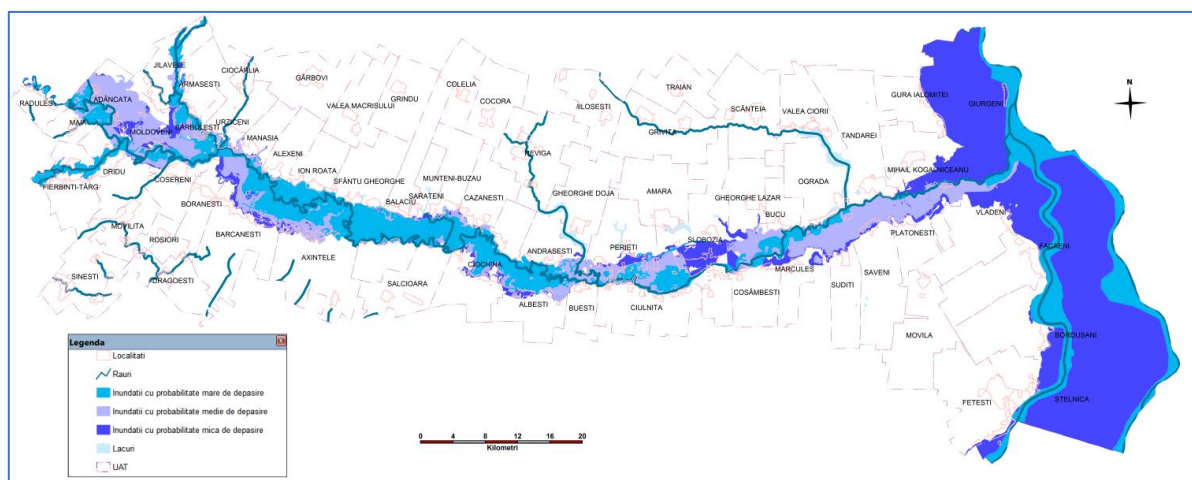
1.2.5.1. Riscuri naturale

Inundații: În bazinul Ialomița, valorile debitului maxim cresc din amonte spre aval, cele mai mari valori înregistrându-se după ce Ialomița primește Prahova în colaborare cu Teleajen, adică în zona Dridu – Coșereni. Aici s-au înregistrat precipitații abundente producându-se creșteri de debite pe cursurile de apă atingând și depășind cotele de apărare pe unele râuri (PMRI Buzău-Ialomița, 2015). Inundații cu pagube semnificative s-au produs în mai mulți ani, precum în 2006 și 2010 pe fluviul Dunărea și Brațul Borcea, în 2007 și 2014 pe râurile Prahova și Ialomița și în 2013 (2 viituri) și 2014 pe fluviul Dunărea și Brațul Borcea (RSM Ialomița, 2017). Lunca râului Ialomița pe sectorul inferior este una din cele mai puternice zone afectate de inundații atât prin frecvența acestor fenomene cât și prin amploarea pagubelor înregistrate în localitățile ce se găsesc în luncă, căi de comunicații, agricultura, etc. (PAARIL Ialomița, 2011).

Hărțile de hazard la inundații oferă informații cu privire la extinderea suprafețelor inundate, adâncimea apei și după caz viteza apei, pentru viituri care se pot produce într-o anumită perioadă de timp. Acestea au fost întocmite în trei scenarii de probabilitate (mare, medie, mică) pentru zonele desemnate ca având un risc potențial semnificativ la inundații și anume:

- r. Ialomița-sector am ac. Dridu av. Târgoviște - 125 km
- r. Ialomița - av ac. Dridu - 203.1 km
- r. Sărata - av. Confl. Năianca - 40.5 km
- r. Prahova-av loc. Comarnic - 153,3 km (PMRI Buzău-Ialomița, 2015).

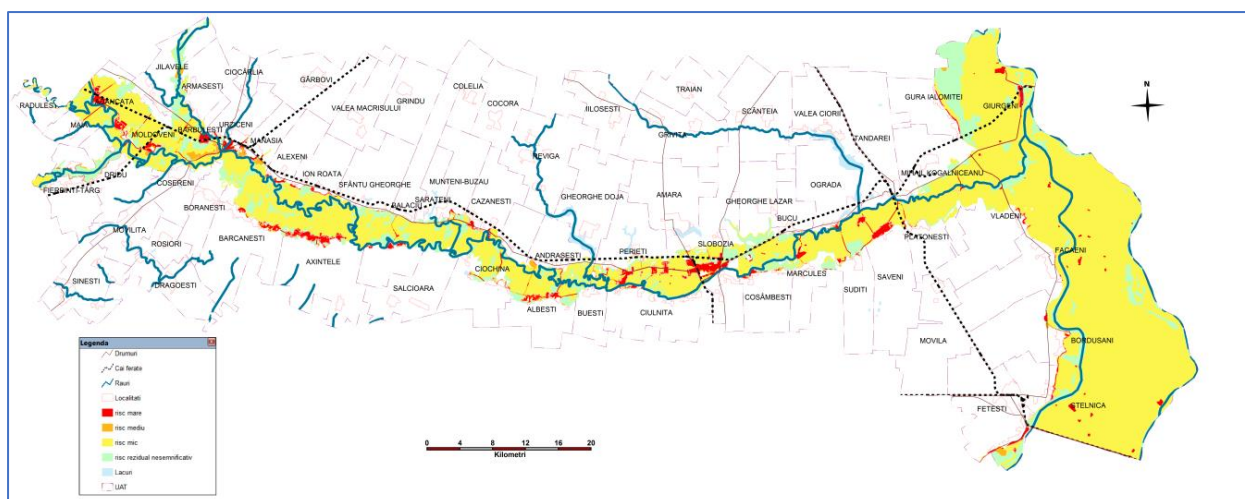
Figura 1.10. Extinderea arealelor inundabile în cele 3 scenarii – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa: Administrația Națională Apele Române, prelucrare

Pe baza acestor materiale cartografice au fost elaborate hărțile de risc la inundații. Harta de risc la inundații, pentru scenariul cu probabilitate medie (1%) de depășire a debitului maxim (pentru indicatorii populație, consecințe economice, de mediu, patrimoniu cultural) evidențiază trei zone cu risc: major - reprezentate cu culoarea roșie, mediu - reprezentate cu culoarea portocalie, redus – reprezentate cu culoarea galbenă (PMRI Buzău-Ialomița, 2015).

Figura 1.11. Riscul la inundații în scenariul mediu –
(vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE)

Sursa: Administrația Națională Apele Române, prelucrare

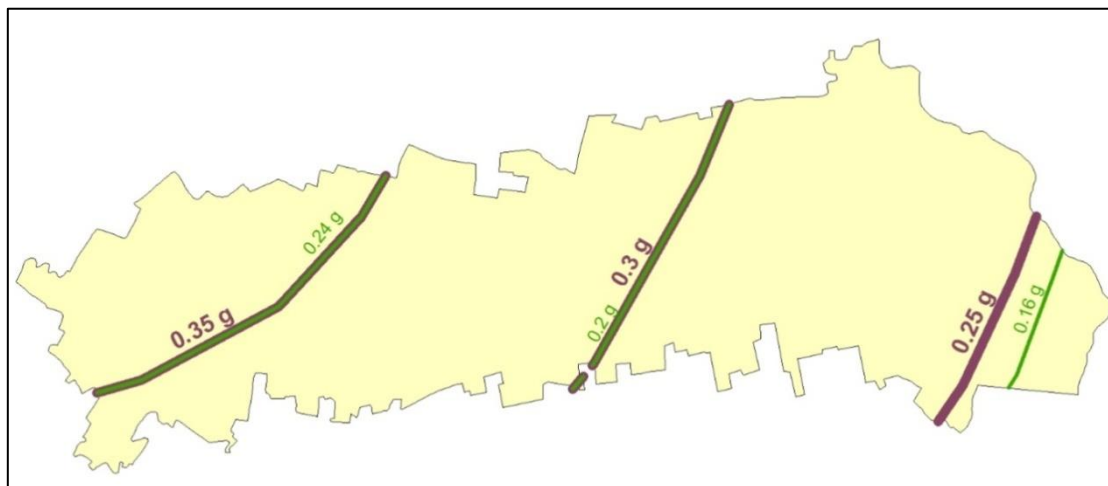
Cutremure: Pe teritoriul județului Ialomița există riscul manifestării unor mișcări seismice cu epicentrul în zona Vrancea, care se resimt pe direcția nord-sud. Cele mai puternice și care afectează o arie întinsă sunt cele care se produc la adâncimi de 100-150 km și au magnitudini medii de 7 grade pe scara Richter și conduc la intensități seismice de VII - VIII grade pe scara Mercalli (PAARIL Ialomița, 2011).

În conformitate cu Normativul P100/2006, care zonează din punct de vedere seismic teritoriul României, județul Ialomița este localizat într-o zonă caracterizată printr-o valoare de varf a accelerației terenului pentru proiectare $a_g=0,20g$ și o perioadă de colț $T_c=1,0$ sec. Se apreciază ca efectele cele mai puternice vor fi pe direcția Nord-Sud, Focșani-Slobozia (PACA Ialomița, 2011).

În anul 2015, pentru principalele 4 orașe din județul Ialomița: municipiul Slobozia, municipiul Urziceni, municipiul Fetești, orașul Țândărei au fost realizate hărți de risc la seism. Luând în considerare populația celor trei municipii din județ și a orașului Țândărei precum și populația

comunelor situate pe axa Nord-Sud (Focșani-Slobozia), în cazul unui seism puternic poate fi afectat un număr de aproximativ 200.000 locuitori (PAARIL Ialomița, 2011).

Figura 1.12. Izoliniile ce delimitează valoarea de vârf a accelerației terenului pentru IMR de 225 de ani și IMR de 100 de ani

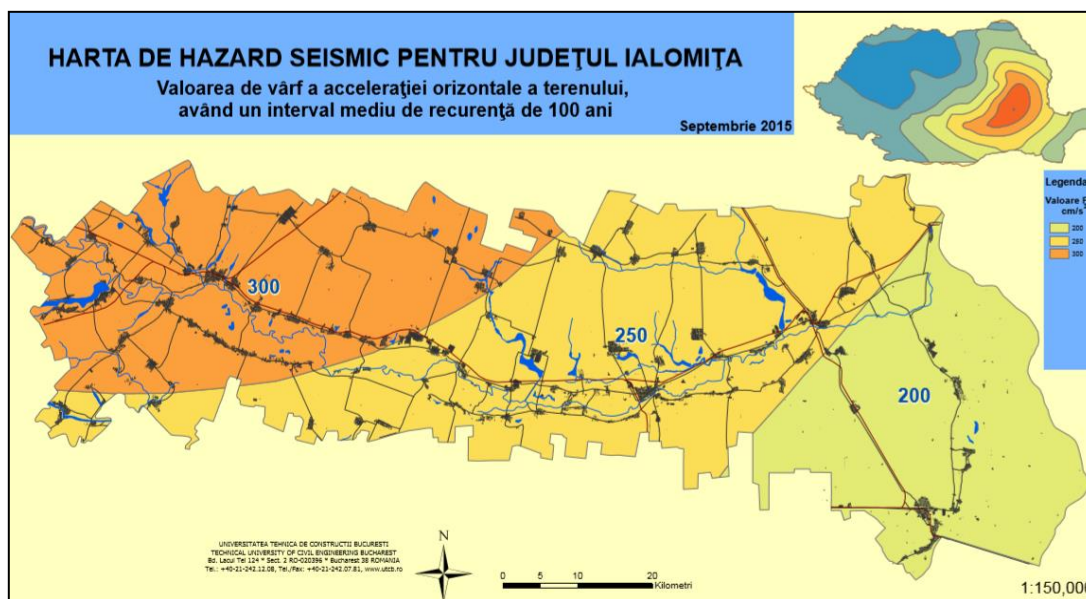
Sursa: Gaman F., Petrescu F., Aldea M., Sercaianu M., 2014

Scenariile de cutremur ce sunt luate în considerare în analiza riscului seismic (în conformitate cu noul cod de proiectare antiseismică P100-1/2013) pentru județul Ialomița se bazează pe valorile accelerației maxime ale terenului din:

- P100-1/2006 pentru scenariul de cutremur cu intervalul mediu de recurență/perioda medie de revenire de 100 ani (40% probabilitate de depășire a valorilor accelerației maxime a terenului în 50 de ani);
- P100-1/2013 pentru scenariul de cutremur cu intervalul mediu de recurență/perioda medie de revenire de 225 ani (20% probabilitate de depășire a valorilor accelerației maxime a terenului în 50 de ani);
- modelul de hazard seismic dezvoltat în BIGSEES pentru scenariul de cutremur cu intervalul mediu de recurență/perioda medie de revenire de 475 ani (10% probabilitate de depășire a valorilor accelerației maxime a terenului în 50 de ani);
- modelul de hazard seismic dezvoltat în BIGSEES pentru scenariul de cutremur cu intervalul mediu de recurență/perioda medie de revenire de 975 ani (5% probabilitate de depășire a valorilor accelerației maxime a terenului în 50 de ani) (Văcăreanu R., Pavel F., Arion C., Lungu D., Aldea A., Neagu C., 2015).

Figura 1.13. Harta de hazard seismic pentru județul Ialomița, IMR 100 ani

Sursa: Văcăreanu R., Pavel F., Arion C., Lungu D., Aldea A., Neagu C., 2015

Deplasări în masă: Localitățile care pot fi afectate de deplasări în masă sunt: Marsilieni, Bordușelu, Orezu, Copuzu, Crășanii de Jos, Platonești, Săveni, Buiești. În anul 2008, în dreptul satului Buiești, s-a produs o prăbușire a malului drept pe un front, cu lungimea de 400 – 500 m, orientat paralel cu direcția albiei râului Ialomița. Malul drept al râului are înălțimea de 35-40 m deasupra albiei minore, având aspectul unei faleză cu taluz vertical în zona superioară și cu pante de 30-45° în zona inferioară, unghiurile fiind formate, în decursul timpului, prin prăbușiri ale malului (PAARIL Ialomița, 2011).

1.2.5.2. Riscuri tehnologice

Riscuri industriale: În anul 2014, conform datelor Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, în județul Ialomița, apăreau în lista operatorilor economici din inventarul SEVESO (obiective în care sunt prezente substanțe periculoase în cantități suficiente ca să existe pericolul producerii unui accident major) următoarele firme:

- SC Chemgas Holding Corporation SRL Slobozia (fost Amonil SA);
- SNGN Romgaz SA Medias –depozit înmagazinare gaze naturale Urziceni;
- SC AVICOLA SA Slobozia;
- SC DELTA GAS SRL Giurgiu – punct de lucru Fierbinți;
- SC EXPUR SA Slobozia;
- SC AGRISOL Internațional SRL – punct de lucru Căzănești.

Riscuri de transport și depozitare produse periculoase: Produsele periculoase sau substanțele periculoase pot fi transportate în cisterne/containere sau alte tipuri de ambalaje, pe toate căile de comunicații existente în județ. Având în vedere localizarea geografică a județului, ca zonă de legătură între Dobrogea și restul țării, prin intermediul celor două puncte de traversare a fluviului Dunărea (complexul rutier, feroviar și de navigație Fetești-Cernavodă și podul Giurgeni-Vadul Oii), traficul de mărfuri în zonă este foarte intens, mărindu-se riscul unui posibil accident chimic cu eliberare de substanțe periculoase și atmosferă și mediul înconjurător (PAARIL Ialomița, 2013).

Riscuri nucleare: Sursa de risc nuclear care, în anumite condiții, ar putea afecta teritoriul județului Ialomița, este centrala nucleare-electrică CNE-PROD CERNAVODĂ, care este construită pe malul stâng al canalului Dunăre-Marea Neagră, la aproximativ 2 km est de orașul Cernavodă și la 3 km est de fluviul Dunărea, fiind proprietatea Societății Naționale Nucleare-Electrica (PAARIL Ialomița, 2013).

1.2.6. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități

Din analiza documentelor relevante de planificare și a prevederilor legislative în vigoare rezultă o serie de tendințe de dezvoltare pentru unele dintre componentele de mediu, acolo unde aceste prevederi vor fi transpuse în acțiuni concrete, astfel:

Calitatea aerului: În cadrul documentului *Plan de menținere a calității aerului în județul Ialomița*, s-a considerat necesară prezentarea situației tendințelor pentru fiecare indicator până la nivelul anului de proiecție 2022, fără luarea unor măsuri concrete de menținere a calității aerului la nivel de județ. Astfel ținând cont de aceste activități au fost alese 2 scenarii majore:

1. Menținerea situației actuale a emisiilor de poluanți și identificarea tendințelor, fără a depăși valorile medii zilnice/anuale ale acestora prevăzute în Legea 104/2011;
2. Creșterea cu 10% a emisiilor de PM10 fără a se depăși valoarea limită zilnică de 50μg/m3 mai mult de 35 ori/an, compensată prin reducerea emisiilor de pulberi rezultată din înlocuirea combustibililor solizi utilizați pentru încălzire și prin reabilitări termice (PMCA, 2016).

Calitatea apei: Obiectivul principal al Directivei Cadru 2000/60 a Uniunii Europene pentru apă îl reprezintă atingerea “stării bune” a apelor pentru Statele Membre până în anul 2015. În vederea atingerii “stării bune” a apelor se elaborează diferite scenarii de prognoză a calității apelor pe ciclu de planificare (2015, 2021 și 2027) care prevăd o serie de măsuri pentru reducerea poluării (RSM Ialomița, 2017).

Managementul deșeurilor: Prin Planul Național de Gestiune a Deșeurilor au fost stabilite o serie de obiective și ținte pentru perioada de planificare 2018-2025. În scopul identificării investițiilor necesare pentru atingerea acestora sunt definite și analizate următoarele alternative:

- alternativa „zero” – care presupune doar investițiile existente și cele care urmează a fi finalizate prin proiectele SMID, inclusiv proiectele fazate și lipsa unui nou plan național de gestionare a deșeurilor;
- două alternative – care să asigure prin propunerea de noi investiții îndeplinirea obiectivelor și țăintelor de mai sus (PNGD, 2017).

Principalele disfuncționalități identificate în analiză sunt prezentate în continuare. Distribuția spațială a acestora este redată în planșa A03.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Poluarea aerului generată de traficul rutier și de starea necorespunzătoare a căilor de transport	Traficul rutier contribuie la poluarea cu pulberi produsă de pneurile mașinilor atât la oprirea acestora cât și datorită arderilor incomplete. Se constată tendințe de creștere în cazul indicatorilor Pb, PM ₁₀ și PM _{2.5} .
Depășirea valorilor limită respectiv valoarea țintă la mai mulți poluanți	Au fost înregistrate depășiri ale valorilor zilnice/orare la pulberi în suspensie PM 10, dioxid de azot, ș.a.
Poluare sonoră	Măsurătorile de zgomot au înregistrat depășiri ale nivelului echivalent de zgomot admis, în special în municipiul Slobozia.
Poluarea apelor de suprafață	Evaluarea calității apelor de suprafață conduce la încadrarea unora dintre acestea în categoria de potențial/stare ecologic/ă moderat/ă. În cazul lacurilor naturale, principala cauză este procesul de eutrofizare favorizat de activitățile agricole și de agrement ce se desfășoară în proximitate.
Poluarea apelor subterane	Monitorizarea substanțelor poluante a pus în evidență, în câteva situații, depășiri ale concentrațiilor de nitrați, depășiri ale standardului de calitate la azotați și ale valorilor prag la sulfati, cloruri și amoniu. Starea chimică a corpului de apă subterană ROIL14 Gimbășani-Sudiți (în 2013) este slabă la NH ₄ datorită faptului că suprafața poluată (50 %) reprezintă mai mult de 20% din suprafața întregului corp de apă subterană.
Lipsa totală sau parțială a sistemelor centralizate de alimentare cu apă potabilă	Analiza ponderii populației racordate la sistemul de alimentare cu apă, pentru UAT-urile cu o populație cuprinsă între 2000-10000 de locuitori, în luna mai 2018, evidențiază următoarele: locuitorii a 28% dintre UAT-uri nu au acces la un sistem de alimentare cu apă; în 9 % dintre UAT-uri sunt conectați între 1-30%; în 30% dintre UAT-uri, doar 30-50% din populație beneficiază de un astfel de serviciu.
Calitatea necorespunzătoare a apei potabile	Rezultatele de laborator pentru analiza calității apei, efectuate pentru zonele care furnizează în medie o cantitate mai mare de 1000 mc/zi, sau care deserveșc mai mult de 5000 de locuitori, evidențiază, în anumite cazuri (Slobozia, Fetești, Tândărei, Amara, Bordușani), o serie de analize necorespunzătoare pentru indicatorii de clor rezidual liber, fier, sodiu, amoniu, azotiți și bacterii coliforme, ș.a.

Rata redusă a racordării populației la sistemele de colectare și epurare a apelor uzate	Analiza rețelei centralizate funcționale de canalizare pentru UAT-urile cu o populație cuprinsă între 2000-10000 de locuitori, la nivelul lunii mai 2018, evidențiază că aceasta este utilizată în doar în 11,6% din această grupă de UAT-uri. Însă, chiar și în UAT-urile unde există rețea de canalizare, gradul de racordare al populației este variabil, cel mai ridicat procent constatându-se în Slobozia și Urziceni.
Poluarea solului	Presiunile asupra stării de calitate a solurilor sunt reprezentate de utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice, a pesticidelor, depozitarea deșeurilor, dejecții din activități agricole, etc.
Prezența unor situri potențial contaminate	Lista siturilor potențial contaminate cuprinde 10 situri poluate cu produse petroliere și apă sărată provenite de la exploatarea zăcămintelor de țiței și transportul țițeiului (ex. Urziceni, Grindu, Cocora, Căzănești, Reviga).
Degradarea/distrugerea treptată a sistemelor de irigații	În ultimii 27 de ani o parte considerabilă a sistemelor de irigații au fost degradate sau distruse, astfel că în 2016 suprafața agricolă irigată cu cel puțin o udare a fost de 7% din capacitatea utilizată.
Existența terenurilor degradate/neproductive	Exploatarea uneori incorectă a solurilor a dus la degradarea acestora și la reducerea fertilității în multe areale, creând condiții de extindere a conținutului de săruri, a excesului de umiditate, la compactarea și creșterea acidității unor soluri sau a poluării acestora. În 2014, suprafețele ocupate de terenuri degradate și neproductive însumau 5639 ha, acestea fiind localizate mai ales în Gura Ialomiței, Giurgeni, Jilavele, Făcăeni, Bordușani.
Suprafața redusă a pădurilor	Suprafața fondului forestier reprezintă doar 5,5% din suprafața totală a județului, fiind considerat o zonă deficitară în păduri. În 2014, 38% dintre UAT-uri (cu precădere în zona nordică a județului) aveau sub 1% suprafață forestieră.
Activități antropice cu impact negativ asupra ariilor naturale protejate	Practicarea unor activități antropice, precum și neintegrarea măsurilor din planurile de management în documentațiile de urbanism conduc la degradarea mediului.
Grad redus de conectare a populației la serviciile de salubritate	Conectarea populației la serviciile de salubritate prezintă un nivel redus în zonele rurale (33,28%), deșeurile fiind depozitate în locuri neamenajate sau în gospodării. În așezările urbane, deși gradul de racordare este mult mai ridicat, totuși 25,52% din populație nu este

	deservită de un astfel de serviciu.
Prezența unor zone de depozitare necontrolată a deșeurilor	Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor se regăsesc în 68% din UAT-urile din județ. Suprafețele cele mai mari, de peste 10000 m ² se găsesc în 12% dintre UAT-uri, concentrate cu precădere în partea vestică a județului (Manasia, Balaciu, Salcioara, Stelnica, Valea Macrisului, Rosiori, Alexeni, Dridu).
Grad scăzut de reciclare/valorificare a deșeurilor	Colectarea selectivă a deșeurilor prezintă o rată scăzută, pe fondul lipsei infrastructurii pentru colectarea selectivă, insuficienței campaniilor de conștientizare a populației și unei strategii de reciclare/valorificare a acestora. În anul 2018 (lunile aprilie-mai), implementarea sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale se realiza în doar 22 de UAT-uri, restul nefiind incluse în acest program.
Zone afectate de inundații	Lunca râului Ialomița pe sectorul inferior este una din cele mai puternice zone afectate de inundații atât prin frecvența acestor fenomene cât și prin amploarea pagubelor înregistrate în localitățile ce se găsesc în luncă, căi de comunicații, agricultura, etc. De asemenea, inundații cu pagube semnificative s-au produs pe fluviul Dunărea și brațul Borcea, dar și pe râul Prahova. Cele mai afectate sunt Munteni Buzau, Gheoghe Doja, Fetesti, Giurgeni, Ograda, Slobozia, Vladeni, Albesti.
Zone expuse la cutremure	Pe teritoriul județului Ialomița există riscul manifestării unor mișcări seismice cu epicentrul în zona Vrancea. În așezările urbane au fost identificate ca fiind vulnerabile o serie de clădiri.
Zone afectate de deplasări în masă	Unele localități pot fi afectate de deplasări în masa provocate de prăbușiri ale malurilor Ialomiței și Dunării (ex. Marsilieni, Bordușelu, Orezu, Copuzu, Crășanii de Jos, Platonești, Săveni, Buiești).
Zone expuse la riscuri tehnologice	În anul 2014 existau în lista operatorilor economici din inventarul SEVESO șase firme. UAT-uri din partea estică și centrală a județului pot fi afectate de un potențial accident tehnologic la centrala nucleareo-electrică CNE-PROD CERNAVODĂ.

1.3. Patrimoniul natural și construit, peisaje

1.3.1. Evoluția teritoriului

Prima atestare documentară a județului Ialomița datează din sec. XV (anul 1470), când reședința sa se afla în Orașul de Floci/Târgul de Floci (localitate de pe teritoriul căreia locuirea a dispărut total în decursul sec. al XVIII-lea). Cu toate acestea, teritoriul județului a fost populat încă din Paleolitic, ulterior existând urme de locuire și din Neolitic, Epoca Bronzului și Epoca Fierului. Locuirea geto - dacică și cea daco - romană sunt succedate în perioada medievală de atestarea localității precum: Alexeni, Bordușani, Dridu, Făcăeni, Frățilești, Hagieni, Stelnică, Vlădeni, în secolele următoare (XVI-XVIII) având loc o locuire mai intensă a văilor Ialomiței și Dunării, când sunt atestate localitățile urbane de astăzi Fetești, Slobozia, Urziceni, Țândărei, sau cele rurale de la Bora, Broșteni, Ciulnița, Sărățeni, Buești, Bărbulești și Armășești.

În sec. XIX și prima jumătate a sec. XX, are loc o importantă populare a Câmpiei Bărăganului, fie datorită crescătorilor de oi ardeleni care se stabilesc în această arie, fie prin împroprietărirea țăranilor cu pământ, în decursul anilor 1864, 1881, 1921, 1945.

În decursul timpului, județul trece prin 30 de reorganizări teritoriale, cu denumiri specifice fiecărei etape, după cum urmează:

- **1470 - 1831** - ISPRĂVNICATUL JUDEȚULUI IALOMIȚA, având prima capitală în “Târgul de Floci”, prima hartă pe care se regăsește denumirea județului - **Ialomitza** - fiind Harta Stolnicului Cantacuzino (**1700**) ; județul era condus de un ispravnic ce avea în subordine zapcii de plasă, căpitani de margine, funcționarii isprăvniciei și judecătorii. La începutul secolului al XVIII-lea reședința județului a fost mutată la Urziceni, important centru comercial pentru comerțul cu grâne, unde rămâne până la începutul sec. XIX.
- În sec. XVIII (**1778**), Ialomița se regăsește între cele 12 județe ale Țării Românești, fiind împărțit în 7 plăși cu 127 de sate.
- Denumirile celor 7 plăși erau următoarele: Lichirești/Călărași, Orașul/de Floci, Stelnică, Slobozia, Gârbovi, Jilavele, Dridu.
- În hărțile acestei perioade istorice, județul Ialomița este menționat și cu denumirea de Distr/District Jalomiza /Jalomitza.
- **1831 - 1863** - OCÂRMUIREA JUDEȚULUI IALOMIȚA are reședința la Urziceni până în anul 1833 (perioadă în care teritoriul are doar 3 plăși - Câmpu, Balta, Ialomița - apoi reședința este mutată la Călărași. Conducerea administrativă era asigurată de un ocârmuitor, un sameș și un ajutor de sameș, doi secretari, un registrator și polițaiul reședinței de județ.

- În perioada 1848 - 1851 denumirea de ocârmuitor este înlocuită cu cea de administrator de județ, iar din anul 1851 se va folosi denumirea de cârmuitor.
- **1864 - 1949** - PREFECTURA JUDEȚULUI IALOMIȚA, apare ca urmare a “Legii organizării administrativ-teritoriale a țării”/ aprilie **1864** din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, (1820-1873), este condusă de un prefect ce avea un aparat de lucru format din directorul prefecturii, biroul administrativ, serviciul tehnic și serviciul sanitar (în perioada până în anul 1940) și din cabinetul prefecturii, serviciul administrativ, serviciul financiar și serviciul tehnic (în perioada 1940 – 1949).
- La începutul sec. XX teritoriul cu numărul și denumirea plășilor se modifică , între 1904-1905 fiind împărțit în 11 plăși, între 1905-1910 în 5 plăși, între 1910-1919 în 8 plăși iar între 1919-1926 rămân 6 plăși.
- Perioada de dezvoltare cea mai importantă a județului poate fi considerate perioada interbelică, când acesta avea cea mai mare întindere, fiind considerat unul dintre cele mai mari județe ale Regatului României (cu suprafața de 7095 kmp). Suprafața sa cuprindea o parte a județului actual Călărași și a județului actual Ialomița, fiind împărțit la început în 5 plăși - Fetești, Lehliu, Slobozia, Țândărei, Urziceni iar ulterior în 8 plăși- Călărași, Căzănești, Dragoș-Vodă, Fetești, Lehliu, Slobozia, Țândărei, Urziceni- cu reședința județului la Călărași.
- **1949 - 1952** - COMITETUL PROVIZORIU AL REGIUNII IALOMIȚA și SFATUL POPULAR AL REGIUNII IALOMIȚA, sunt conduse de un președinte.
- **6 Septembrie 1950/19 septembrie 1952 - februarie 1968** - județul este desființat în 1950, sunt înființate regiunile, între 1950-1952 a fost constituită regiunea Ialomița cu reședința în orașul Călărași apoi teritoriul fostului județ este înglobat regiunilor București, Ploiești și Constanța.
- **16 Februarie 1968/Legea nr. 2 - decembrie 1989** - sunt reînființate județele iar denumirea este de CONSILIUL POPULAR AL JUDEȚULUI IALOMIȚA, condus de Comitetul executiv și de un președinte, un prim-vicepreședinte, vicepreședinții și de un secretar.
- Aparatul de lucru era format din secții, servicii și birouri și reședința județului a fost stabilită în orașul Slobozia.
- **Decembrie 1989 - martie 1990** - PRIMĂRIA JUDEȚULUI IALOMIȚA, condusă de primar, viceprimari și secretar. Aparatul de specialitate era alcătuit din direcții, servicii, birouri și compartimente.
- **Martie 1990 - până în prezent** - PREFECTURA JUDEȚULUI IALOMIȚA, condusă de un prefect și un subprefect, numiți de Guvernul României, iar în planul funcționării serviciilor

administrativ-teritoriale de interes județean, CONSILIUL JUDEȚEAN IALOMIȚA este condus de un președinte și doi vicepreședinți, aleși de către consilierii județeni din rândul acestora, consilieri județeni care sunt aleși de cetățenii cu drept de vot din județul Ialomița.

1.3.2. Monumente istorice și zone protejate

În conformitate cu *Legea 422/18 iulie 2001, republicată, privind protejarea monumentelor istorice, cu completările ulterioare*, în cadrul Listei Monumentelor Istorice 2015 pentru Județul Ialomița sunt înscrise un număr de **227 de obiective, grupate structural pe 4 categorii, astfel:**

- **Monumente de arheologie (I) – 85 obiective**, din care: *Sit (cat.A-9; cat.B-12), Așezare (cat.A-5; cat.B-47), Așezare fortificată (cat.A-2; cat.B-2), Tell (cat.A-2; cat.B-0), Necropolă (cat.A-0; cat.B-6);*
- **Monumente de arhitectură (II) – 127 monumente și ansambluri de arhitectură**, din care: *Biserici (cat.A-13; cat.B-27), Mănăstiri/schit (cat.A-2); Conace (cat.A-12; cat.B-15), Case (cat.A-0; cat.B-29), Curți (cat.A-1; cat.B-0), Clădiri publice (cat.A-1; cat.B-13), Clădiri industriale/agricole (cat. A-4; cat.B-10);*
- **Monumente de for public (III) – 3 obiective**, din care: *Monumente eroi (cat.A-0; cat.B-1), Busturi/statui (cat.A-0; cat. B-1), Colace/fântâni (cat.A-0, cat.B-1);*
- **Monumente memoriale și funerare (IV) – 12 obiective**, din care: *Cimitire (cat.A-0; cat.B-1), Cruci (cat.A-2; cat.B-7), Cavouri/morminte (cat.A- 1, cat.B-1).*

Starea acestor monumente (conform DJC Ialomița) este prezentată detaliat în tabelul 26 din anexa 1a.

În conformitate cu *Legea 5/6 martie 2000 privind aprobarea PATN - Secțiunea III - Zone protejate - Anexa III*, la Capitolul I – Valori de patrimoniu cultural de interes național (monumente istorice de valoare națională excepțională) la pct 1. Monumente și ansambluri de arhitectură, județul Ialomița nu are înscris nici un fel de obiectiv care să fie încadrat la această categorie valorică, deși în cadrul LMI în decursul timpului au fost înscrise numeroase monumente și ansambluri la categoria valorică A - 30 de obiective fiind înscrise în prezent în LMI 2015.

La pct. 2 Monumente și situri arheologice este încadrat 1 singur obiectiv - j. Monumente medievale identificate pe baza cercetărilor arheologice - j.7. *Vestigiile orașului medieval "Târgul de Floci"(în punctul La Mânăstire), comuna Giurgeni, sat Giurgeni, județul Ialomița.* Acesta este înscris în LMI

2015 Județul Ialomița la nr. 50, **IL-I-s-A-14051**, Situl arheologic medieval “Orașul de Floci Giurgeni”, cu componentele IL-I-m-A-14051.01 - Ruinele bisericii nr. 1, 02. - Asezare urbană, 03. - Biserica nr. 2, 04 - Edificiul cu contraforturi. La Capitolul II – Unități Administrativ Teritoriale cu concentrație foarte mare a valorilor culturale de interes național, județul Ialomița are înscrisă numai UAT Giurgeni.

Conform LMI 2015, patrimoniul județului prezintă un inventar mai redus decât al altor județe din Regiunea Sud (clasându-se pe ultimul loc, după Călărași cu 285 monumente, Teleorman cu 393 monumente, Giurgiu cu 540 monumente, Argeș cu 1022 monumente, Prahova 1073 și Dâmbovița cu 1237 monumente) , dar care însumează totuși o serie de valori reprezentative pentru mediul urban și cel rural, după cum urmează:

1.3.3. Patrimoniul urban

La nivel urban, se evidențiază municipiul Slobozia (cu 4 monumente din categoria I, 7 monumente din categoria II, 3 categoria III și 1 din categoria IV), fiind urmat de municipiul Fetești (cu 1 monument din categoria I și 11 din categoria II) și Urziceni (cu 8 monumente din categoria II). Slobozia, Urziceni și Fetești sunt din acest punct de vedere localitățile urbane ce reprezintă un interes cultural major, atât datorită numărului de monumente clasate, cât și datorită activităților culturale ce se desfășoară în instituțiile culturale existente, cu o mențiune specială pentru patrimoniul reprezentat de Podurile dintre Fetești și Cernavodă – Anghel Saligni, construite în perioada 189—1895 (IL-II-a-A-14114).

Orașele au un patrimoniu mai redus ca număr, fiind clasate la Fierbinți Târg - 3 monumente de categoria I, 6 de categoria II și 1 de categoria IV, la Tândărei - 2 monumente de categoria I și 2 de categoria II, la Căzănești – 2 monumente de categoria II. Orașul Amara nu are niciun monument clasat.

Evoluția localităților urbane în cadrul teritoriului județului devine semnificativă la sfârșitul sec XIX- înc. sec. XX , când localități cu un pronunțat caracter rural (datorat în primul rând amplasării în Câmpia Bărăganului și activităților agricole legate de aceasta) încep să se transforme, devin *comune urbane* prin dezvoltarea pe teritoriul lor a comerțului și a unor industrii. Aceasta are impact atât asupra dezvoltării/extinderii teritoriului localităților cât și asupra imaginii urbane, imagine care din păcate s-a păstrat mult prea puțin în cadrul localităților județului, datorită operațiunilor de urbanism din anii '70-80. O prezentare succintă a evoluției istorice a localităților urbane este prezentată în continuare:

Slobozia/Vaideei/Slobozia lui Ianache

Cercetările arheologice au dus la descoperiri ce confirmă existența unor așezări umane în perimetrul actual al municipiului încă din perioada neolitică (cca 3000 î.Hr.), ca și prezența neîntreruptă a comunităților locale în acest teritoriu până în epoca feudală, când localitatea începe să capete importanță. Deși existența unei cetăți antice romane nu este atestată documentar, legenda istorică situează o cetate, **Netindava**, în această zonă.

Amplasarea Sloboziei în această parte a Câmpiei Bărăganului s-a datorat și unor motive comerciale, având în vedere că pe malurile Ialomiței se întretaiau 2 drumuri comerciale majore: primul ce venea din Europa Centrală, trecea prin Brașov, București, apoi Orașul de Floci (vestit târg medieval, distrus complet în jurul anului 1780) și ajungea în Constanța; al doilea drum lega Orientul Apropiat de Țara Românească, trecea prin Constantinopol, Silistra, Călărași, Orașul de Floci, Brăila și ajungea la Galați.

Din documente istorice rezultă că în aceste locuri existase o așezare mai veche, cunoscută sub denumirea de **Vaideei**, pustiită de război cu 20 de ani înainte de anul 1614 când este prima atestare documentară într-un hrisov al lui Radu Mihnea, în 1594, în timpul domniei lui Mihai Viteazul. Denumirea de "slobozie", din anul 1614, însemna după cum a explicat și călătorul cărturar Paul de Alep, care a vizitat localitatea în anul 1658, un teritoriu liber, unde cei se așezau erau scutiți de anumite obligații fiscale.

Aceste privilegii au fost reconfirmate și de alți voievozi în decursul sec. XVII: Leon Tomșa (în 1630), Matei Basarab (1635 și 1636), Grigore Ghica (1672), Șerban Cantacuzino (1679 și 1682), Constantin Brâncoveanu (în 1688). În toate hrisoavele de slobozire, denumirea **Vaideei** a fost înlocuită, mai întâi cu apelativul "**Slobozia lui Ianache**" (**Caragea**), iar din a doua jumătate a sec. XVIII cu numele de **Slobozia**.

Satul Vaideei era *sat domnesc*, în timpul domniei lui Matei Basarab fiind închinat mănăstirii ridicată. Pe actuala vatră a orașului au mai existat și alte așezări - *Cuiburile*, *Cetățele (distrus de tătari)*, *Slăvica*, *Bora și Doicești*, sate menționate în alte hrisoave și zapisuri din prima jumătate a secolului al XVIII-lea, după care vor fi pomenite doar moșiile pe care erau așezate acestea.

În Catagrafia din 10 aprilie 1837 a satelor plășii Ialomița, întocmită de epistatul Constantin Doicescu și înaintată Ocârmuirii Județului Ialomița, din cele 125 de familii ale Sloboziei, 91 erau

de țigani, satul Slobozia avea în acel an 612 locuitori și erau lucrate 1.360 de pogoane de pământ .

Spre sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea, Slobozia cunoaște importante transformări sociale și urbane - se construiește spitalul comunal (1896-1897), s-a înființat oficiul telegrafic (1872), s-a dezvoltat depozitul de armăsari (1893), s-a creat o puternică secție de jandarmi (1895), sa înființat Ocolul Silvic (1898), s-au construit numeroase case de cărămidă, prăvălii, hoteluri, școli, farmacii, chiar și un cinematograf. Toți acești factori au stat la baza legii din **12 aprilie 1912**, prin care *comuna rurală Slobozia* a fost declarată **comună urbană**.

Avea o suprafață de 266 ha, era străbătută de 54 de străzi, două stradele și o șosea ce avea o lungime totală de 16,687 km. Dispunea de lumină electrică, produsă de un generator ce se afla la moara lui Gheorghe Fuierea, care asigura energia electrică pentru a ilumina strada principală, Primăria, oficiul poștal, oficiul telegrafic, școlile primare, spitalul și farmacia.

În data de **6 aprilie 1941**, un inventar al orașului făcut de Primărie prezenta o Slobozie cu o populație de de 7.292 locuitori (Slobozia Nouă avea 1.333 locuitori), existau 69 de străzi, pe 15 dintre acestea erau amenajate trotuare, 2 erau pietruite și una singură (strada Matei Basarab) era pavată cu piatră cubică de granit, în suprafață de 11.160 m.p. Industria orașului era reprezentată de două mori (Duru și Ștefan Dedinschi), o țesătorie mecanică pentru pânză și o presă mecanică pentru ulei, o instalație mecanică de tricotaje, trei darace de lână și două sifonării ("fabrici pentru ape gazoase").

Legea nr.5/6 septembrie 1950, plasează orașul Slobozia printre cele 192 de *reședințe de raion* din Republica Populară Română iar până în **19 septembrie 1952**, raionul Slobozia va face parte din regiunea Ialomița, cu reședința la Călărași (împreună cu raioanele Călărași, Fetești, Lehliu și Urziceni), după care va trece la regiunea București, în subordinea orașului aflându-se localitățile Bora și Slobozia Nouă. Transformările majore urbane și arhitecturale ale orașului au loc după anul **1968**, când orașul devine reședința județului , transformări realizate prin proiecte ample de sistematizare cât și prin dezvoltarea unor mari platforme industriale – Combinatul chimic, industria alimentara, s.a., după cum urmează:

1968-1975 s-a realizat Bulevardului Unirii , având capete de perspectivă Casa de Cultură a Sindicatelor - piața CFR; este perioada în care majoritatea proiectelor pentru orașul Slobozia erau realizate la București și în care s-a finalizat șirul de blocuri de pe strada Gării;

1975-1978 au marcat configurarea zonei Piața Muntenia, strada Lacului, Bulevardul Chimiei, zona Casei de Cultură a Sindicatelor, Bulevardul Cosminului și realizarea sediului instituțiilor justiției;

1979-1981 orașul devine municipiu, această perioadă fiind consacrată extinderii spațiului locuibil, finalizându-se zona cuprinsă între blocurile M.F.A. și piața agroalimentară (Piața Mare);

1982-1989 au fost marcați de amploarea construcțiilor, fiind demolată cea mai importantă zonă de vechi construcții ale orașului (instituții, prăvălii, bodegi, școli, ateliere etc.) și s-a configurat Bulevardul Matei Basarab, de la Central - Bulevardul Cosminului până la extremitatea estică a orașului (zona MB-urilor). Perspectiva stradală către mănăstirea "Sfinții Voievozi" ctitorită de către Matei Basarab (1636) a fost închisă cu blocuri, atitudine improprie pentru vecinătatea unui monument istoric de această valoare . Din punct de vedere urbanistic, o reușită poate fi considerată realizarea centrului comercial de la intersecția Bulevardului Matei Basarab cu strada Ștefan cel Mare, centru dominat de impunătoarea clădire a Magazinului Universal Ialomița / Ialomița Shopping Center, de esplanada care deschide perspectiva Cercului Militar, cu zona Calipso și galeriile comerciale Elegant. Ultima perioadă menționată marchează și alte intervenții în structura urbană a municipiului:

- dezafectarea zonei PECO și mobilarea ei cu blocuri de locuințe și spații comerciale care potențează monumentalitatea edificiului din fundal, cel destinat serviciilor de Finanțe Publice: - eliberarea de depozite a spațiului urban în care s-a construit un mare magazin de mobilă, devenit apoi prin reamenajare Muzeul Național al Agriculturii;
- configurarea pieței agroalimentare prin construirea unei mari hale cu parter și etaj și a unui platou acoperit;
- realizarea celor două esplanade în care dominante sunt monumentele domnitorului Mihai Viteazul (pe Bulevardul Unirii) și al Eroului Necunoscut din Primul Război Mondial (în Parcul Tineretului).

Tot în această perioadă au fost realizate importante lucrări de interes tehnico-edilitar pentru oraș: colectoare de ape menajere și stația de epurare a apelor uzate, termoficarea cu agent termic de la Combinatul Chemic, echiparea blocurilor pentru distribuția de gaz metan, înălțarea și consolidarea digului de pe malul stâng al Ialomiței.

Urziceni

Amplasată la confluența râului Ialomița cu râul Sărata, zonă cu numeroase descoperiri arheologice (la 27 km se află Piscul Crăsani, așezare fortificată neolitică și cetate geto-dacică importantă), pentru prima dată este atestată localitatea *Vada*, din Sudul localității Urziceni în sec. XIII.

Prima atestare documentară ca așezare rurală este la **23 aprilie 1596** , într-un hrisov din timpul domnitorului Mihai Viteazul, apoi este inclus pe Harta Țării Românești a Stolnicului Cantacuzino tipărită la Padova (**1700**) , din **1716** devenind în urma distrugerii Orașului de Floci, reședința județului Ialomița până în anul **1832**, cand primește statutul de tâtg, aici fiind menționată o stație de poștă și un punct de vamă (având arondate satele Cotorca, Bărbulești și Manasia).

În aceeași perioadă drumul ce lega Moldova de București își modifică traseul spre E, ocolind Gheorghiuța , trecând astfel prin Urziceni (**1793**).Deasemenea Urziceniul este amintit ca *târg* de ambasada generalului Kutuzov ce trece prin Urziceni iar între anii **1790-1791** austriecii repară podul peste Ialomița de la Moldoveni. Amplasamentul geografic în grâнарul țării a făcut ca economia orașului să fie legată de prelucrarea și comerțul cu cereale, în anul 1838 oborul de cereale fiind considerat al doilea ca mărime din județ iar în fiecare duminică, încă din anul 1813, erau organizate aici târguri pentru comerțul cu cereale, produse alimentare și textile.

La sfârșitul sec. XIX, localitatea este *comună rurală* în **1864** (ce includea Urziceni și satul Cotorca) iar din anul **1895** este *comună urbană*.De Urziceni este legată prima șosea din Bărgan, realizată în anul **1867** (o porțiune din actualul drum DN2A) ce lega Urziceni de București prin Coșereni iar în **1905** calea ferată Slobozia - Ploiești, în lungime de 76km ,are una din cele 8 stații la Urziceni.

La începutul sec. XX , orașul este cea mai bogată localitate din zonă, fiind un centru al comerțului cu grâne dar și cu o industrie dezvoltată, urmare a dării în folosință a căii ferate Ploiești- Urziceni-Slobozia între anii 1909-1911(depozitul de fermentat tutun a Regiei Monopolurilor Statului, fabrica de cărămidă și tiglă,textile), oraș în care funcționau 5 agenții de asigurări și 4 bănci, dintre care 1 bancă populară.

Un patrimoniu reprezentativ din punct de vedere al locuirii urbane de sfârșit de sec. XIX-început de sec. XX se păstrează în țesutul urban actual, 2 conace și 6 case, construite în stil neoromânesc sau eclectic incluse în Lista Monumentelor Istorice 2015 ilustrează acea perioadă.

Fetești

Amplasat la răscruce de drumuri, pe teritoriul său au fost găsite urme de locuire din neoliticul mijlociu dar prima atestare documentară este într-un hrisov despre starea localității și a moșiei din timpul domnitorului Radu de la Afumați din **21 aprilie 1528**. Târg de cereale și de animale, localitatea apare pentru prima dată pe o hartă în anul **1835**, pe Harta rusească , cu denumirea Fetești-Fetea.

“Satul cu fete” sau “moșia fetei/satul fetei” (boierului Dudescu) a fost o zonă de interes în perioada feudală pentru constituirea moșiilor, având în vedere bogățiile reprezentate de câmpiile întinse, de bălți cât și de satele mari, ai căror țărani puteau lucra pentru moșieri.

În anul 1864, prin aplicarea Reformei agrare ,se produc importante modificări prin secularizarea moșiei Fetești iar în a doua jumătate a sec. XIX (1865) este comună rurală în plasa Ialomița-Balta, cu un singur sat . În sec. XX devine reședință de plasă, își extinde teritoriul (Feteștii noi - 1901 și Coloniști – 1924, când se dau loturi pentru țăranii veniți din Oltenia și apoi din Buzău, Prahova și Dâmbovița.

Construcția podurilor între Fetești și Cernavodă (**1890-1895**) de către inginerul Anghel Saligny conduce la apariția cartierului “Elisabeta I”/ulterior denumit Vlașca , a cărui realizare începe în anul 1890. Conformarea urbanistică a cartierului este realizată cu o rețea rectangulară de străzi, pe loturile rezultate urmând sa fie împroprietăriți soldați ai gărzii regale(**1901**)- ulterior loturile fiind însă vândute și lucrătorilor CFR. Strada principală/actuala Mihail Sadoveanu se afla în prelungirea “drumului Orașului”, cel ce făcea legătura cu localitatea Stelnica.

Între anii **1933-1937** au loc transformări semnificative la nivelul localității, se realizează iluminatul stradal, școala și Primăria, ceea ce a dus la desemnarea în anul **1934** a localității ca oraș.În perioada **1950-1952** orașul face parte din raionul Fetești, regiunea Ialomița, apoi regiunea Constanța și regiunea București, pentru ca în anul **1995** să fie declarat municipiu.

Tândărei

Poziția sa geografică a determinat faptul că localitatea este un nod rutier important în rețeaua de transport. Denumirea localității se presupune a fi legată de pădure (primul stăpân al acestor locuri fiind numit Țandără), prima atestare, dintr-un hrisov emis la București de către domnitorul Mihai Viteazul fiind din **18 iunie 1594**, prin care îi întărește boierului Necula proprietatea. Prima mențiune cartografică o regăsim în Harta primei campanii militare austriece(**1787-1791**) , la sfârșitul sec. XVIII, moșia și satul Țandărei fiind stăpânite de către Filip Lenș.

În anul 1778 satul făcea parte din plasa Orașul iar în sec.XIX (după 1864) din plasa Balta (la început sat cu mai multe cătune, ulterior comună, aceasta fiind una dintre cele mai mari din cele 22 câte avea plasa Balta).În anul **1901**,este reședință a plasei cu același nume, Țândărei, având arondate un număr de 12 comune. Perioada între **1930-1940** conduce la realizarea unei serii de edificii publice - școala primară (sat Gara), piața, judecătoria iar după **1938** are loc electrificarea localității. Între **1950-1960** face parte din raionul Fetești, regiunea Constanța iar în anul **1968** devine oraș, înglobând localitățile Țândărei, Țândărei-Gara și Strachina.

Amara

Urmele arheologice atestă locuirea încă din perioada neoliticului târziu(cultura Boian) iar în timpul domniei lui Matei Basarab, acesta înzestrea mânăstirea din Slobozia cu terenuri de pe malul lacului Amara. Atestată documentar mai întâi a fost Motâlva, moșie aparținând lui George Antineanu în 1689, în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu, aceasta este dăruită ulterior mânăstirii Slobozia în anul 1710.

Primele așezări consemnate sunt între anii **1857-1859**, când mocani din Făgăraș și Muscel se stabilesc aici, urmați de alți păstori între anii **1864-1866** (cătunul Movila Galbenă). Atestarea localității are loc în **1879-1882** când sunt împrumărați participanți la Războiul de Independență al României și tineri căsătoriți, 300 de familii din Buzău, Prahova și Ialomița. La sfârșitul sec.XIX Amara era un *cătun* cu 190 de familii al comunei Slobozia Veche, în **1892** se înființează un serviciu al băilor, din **1896** lacul este utilizat sezonier.

Din **1903 Amara** devine *comună* (include și satul Motâlva) iar în **1905** se realizează prima instalație pentru băi calde(distrusă în timpul Primului Război mondial), localitatea este declarată stațiune balneoclimaterică în anul **1936** , dezvoltându-se după cel de la Doilea Război Mondial. Comună a județului Ialomița în **1925** din plasa Slobozia, între anii **1950 - 1952** face parte din raionul Slobozia, regiunea Ialomița apoi din regiunea București, în anul **1968** este tot cu statutul administrativ de *comună*, devenind *oraș* din anul **2004**.

Căzănești

Pe teritoriul orașului se regăsesc numeroși tumuli, cu morminte sarmatice , de sec. II-III d. Hr. Prima atestare este din anul **1579**, numele localității fiind probabil dat de un cioban, Cazan. La începutul sec. XVIII, satul era așezat pe malul stâng al râului Ialomița, aparținând familiei Văcăreștilor

iar prin căsătoria fiicei lui Ienăchiță Văcărescu cu unul din fiii familiei Băleanu, moșia trece în proprietatea Bălenilor.

În a doua jumătate a sec. XIX(**1864**) vatra satului se mută din zona luncii Ialomiței în amplasamentul actual, numit pentru un timp și *Reghiza*. Se ridică o școală, o biserică (**1858**, ctitor logofătul N. Băleanu) și gara CFR. Până în **1950** face parte din plasa Căzănești, în **1925** este reședință de plasă, din **1950 -1952** face parte din raionul Slobozia, regiunea Ialomița iar din **1952-1968** din raionul Slobozia, regiunea București. În anul **2004** devine oraș.

Fierbinți – Târg (Fierbinți - Stroiști și Târgu Fierbinți)

Descoperirile arheologice de pe teritoriul localității datează din epoca daco - romană(necropolă) dar și din epoca medievală (necropolă). Prima atestare documentară datează din **22 mai 1622**, când într-un hrisov al domnitorului Gavril Movilă este menționată localitatea "Hierbinți".

Centru rural important, apare în numeroase acte de donații, vânzări sau împrumutări în sec. XIV-XVII, în sec. XV (**1451**) este menționat satul Tatarei (din SV comunei) într-un document al domnitorului Vladislav al II-lea iar în sec. XVIII (**1759**) apare cu denumirea Topoloveni (Fierbinți-Târg).

În evoluția sa social- economică, localitatea are diferite documente cu mențiunea unor personalități ce stăpâneau terenuri pe teritoriul comunei Fierbinți - domnitorul Mihai Viteazul (partea din Stroiști), boieri din familia Ghica (în satele Fierbinții de Sus și Fierbinții de Jos) familia Greceanu(o parte a moșiei Fierbinți- Târg și Grecii de Jos) sau Scarlat Ghica care ca proprietar al satului Fierbinții de Sus dă numele satului Fierbinții Ghicăi. La sfârșitul sec. XIX, Fierbinții Târg avea statut de *comună rurală* iar Fierbinții- Stroiști aparținea de plasa Mostiștea, județul Ilfov.

În perioada interbelică, Fierbinți este reședința plășii Fierbinți, având 51 de sate arondate, important centru comercial și meșteșugăresc al zonei, în anul **1931** separându-se comuna Târgu Fierbinți(cu 5 sate în componență) de comuna Fierbinți(cu 2 sate în componență). Între anii **1950-1952** va face parte din raioanele Căciulați și Urziceni ale regiunii București, în anul **1968** face parte din județul Ilfov iar din anul **1981**, în cadrul unei reorganizări administrative , va face parte din Județul Ialomița. Este oraș din anul **2004**.

1.3.4. Patrimoniul rural

Profilul dezvoltării județului în decursul istoriei, determinat de agricultură și de comerțul și industria generate de aceasta, a condus la existența unor valori speciale în localitățile rurale, care sunt astăzi puncte de interes cultural important, cu un patrimoniu construit specific (ex. conacele unor moșii de câmpie cu potențial de valorificare turistică). O trecere în revistă a UAT-urilor cu un număr semnificativ de valori de patrimoniu (număr ce ar putea crește în urma analizelor din studiile de fundamentare de la nivelul PUG, în momentul elaborării/actualizării acestor documentații) conduce la următoarele concluzii:

- Din punct de vedere al categoriei I - Situri, Așezări, Așezări fortificate, Tell, Necropole, se evidențiază comuna Balaciu – cu 10 monumente, din care 3 de interes național – A; Giurgeni – cu 6 monumente, din care 5 din grupa A; Ion Roată și Vlădeni tot cu câte 6 monumente.
- La a II-a categorie - Biserici, mănăstiri, conace, case, clădiri publice, clădiri industriale, se remarcă UAT Bărcănești – cu 9 monumente, din care 2 conace în Bărcănești și unul în satul Condeești; Cosâmbești – cu 6 monumente, din care 3 conace din grupa A; Ion Roată – cu 4 monumente de categorie A la Broșteni (o biserică și 3 conace); Jilavele – cu 7 monumente, din care 3 biserici grupa A și 5 conace (din care unul de interes național); Manasia – cu 8 monumente, din care o biserică și 4 conace, toate clasate A și Perieți – cu 9 monumente, din care 8 aparțin patrimoniului industrial.
- Categoriile III și IV - Monument, bust, colac, cimitir, cavou, mormânt, cruci, sunt slab reprezentate în mediul rural, cu excepția unui număr de cruci, din care 2 din grupa A, la Giurgeni și Jilavele.

Patrimoniul rural rămâne un reper care trebuie conservat și valorificat - prin prisma patrimoniului imobil cât și prin prisma patrimoniului mobil și imaterial al comunităților locale. Nu sunt menționate zone cu resurse antropice în cadrul PATN, dar luând în considerare valorile de patrimoniu înscrise în LMI 2015, cercetarea valorilor încă păstrate de către comunitățile locale poate să îmbogățească lista acestui tip de patrimoniu.

Zona Bărăganului are atât valori etnografice, cât și o arhitectură rurală specifică, ce pot fi puse în valoare in situ, împreună cu revigorarea meșteșugurilor tradiționale și utilizarea materialelor tradiționale locale. Arhitectura tradițională, cu elemente de decorații exterioare din lemn traforat (florăriile) nu sunt repertoriate, sau incluse ca valori de patrimoniu construit cu valoare locală, dar reprezintă un element ce necesită un program de conservare, reabilitare și punere în valoare, la nivelul întregului județ.

1.3.5. Patrimoniul natural

În județul Ialomița, se constată existența mai multor **arii naturale protejate de interes național**, conform prevederilor HG 2151/2004 și HG 1143/2007.

Tabel 1.14. Situația ariilor naturale protejate de interes național

Nr. crt.	Obiectiv
Arii protejate de interes național declarate prin HG 2151/2004	
Monumente ale naturii	
1	Pădurea Alexeni -pădure de stejari seculari
Rezervație naturală	
2	Pădurea Canton Hațîș Stelnică
Arii de protecție specială avifaunistică	
3	Lacurile Bentu Mic - Bentu Mic Cotoi -Bentu Mare
4.	Lacul Amara
5.	Lacul Fundata
6.	Lacul Strachina
Arii protejate de interes național declarate prin HG 1143/2007	
Rezervație naturală	
7.	Lacul Rodeanu

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Figura 1.14. Localizare Pădurea de stejari seculari Alexeni

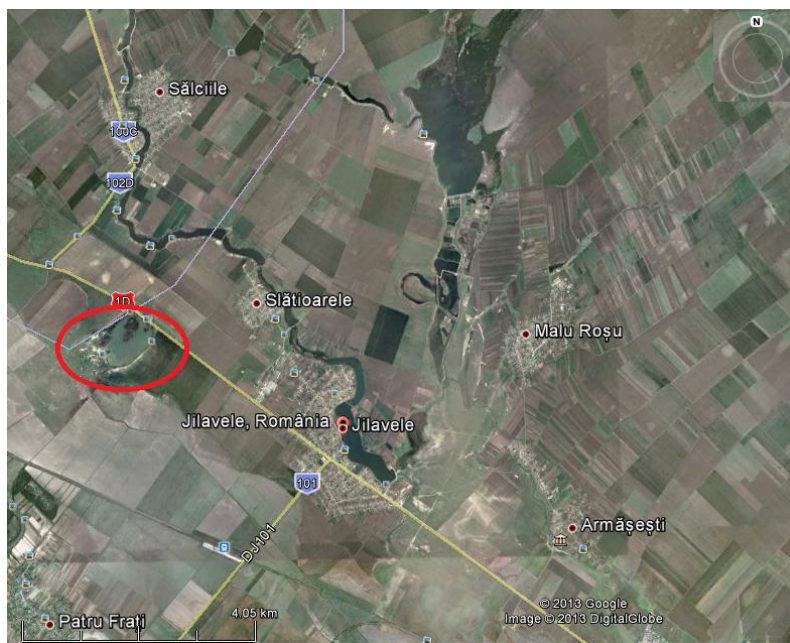

Sursa: Petre C. M., Petre T., 2013

Pădurea de stejari seculari – monument al naturii – Alexeni. Arie protejată situată pe izlazul comunal al comei Alexeni, județul Ialomița (fig. 1.12), cu o suprafață de 37,44 ha, cuprinde un număr de 56 de stejari seculari (printre aceștia a fost identificată și specia *Quercus cerris*, rar întâlnită în

județul Ialomița), cu o vârstă cuprinsă între 25 și peste 200 de ani. De asemenea, în incinta fostului CAP Alexeni se află un stejar (*Quercus robur*) secular cu o vârstă de peste 350 ani, aceasta incluzându-l pe lista celor mai bătrâni arbori de pe teritoriul județului Ialomița (Petre C.M., Petre T., 2013).

Figura 1.15. Localizare rezervație naturală Lac Rodeanu

Sursa: Petre C.M., Petre T., 2013

Rezervația naturală Lac – Rodeanu, Jilavele. Arie protejată situată pe teritoriul administrativ al comunei Jilavele (fig. 1.13.), are o suprafață de 51 ha, cu o formă aproximativ circulară, cu diametrul de 1,1 km, adâncime cuprinsă între 0,2 – 1,5 m și o salinitate care variază între 25g/l în anii secetoși și 6 g/l în sezoanele cu precipitații abundente.

Numărul speciilor de păsări care utilizează resursele acestei zone este estimat a fi de 45, printre care se numără și specii cu statut de protecție, incluse în Anexa I a Directivei 2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice: *Aythya nyroca*, *Platalea leucorodia*, *Plegadis falcinellus*, *Egretta garzetta*, *Nycticorax nycticorax*, *Tringa glareola*, *Philomachus pugnax*, *Circus aeruginosus* (Petre C.M., Petre T., 2013).

Rezervația naturală Canton Hățiș – Stelnica are o suprafață de 6,4 ha, fiind situată în comuna Stelnica, județul Ialomița (fig. 1.14.). Obiectivele protejate sunt reprezentate de exemplare

deosebite de stejar brumăriu (*Quercus pedunculiflora*), cu vârste cuprinse între 150–300 de ani. În același timp, rezervația naturală are și regim de rezervație genetică (Petre C.M., Petre T., 2013).

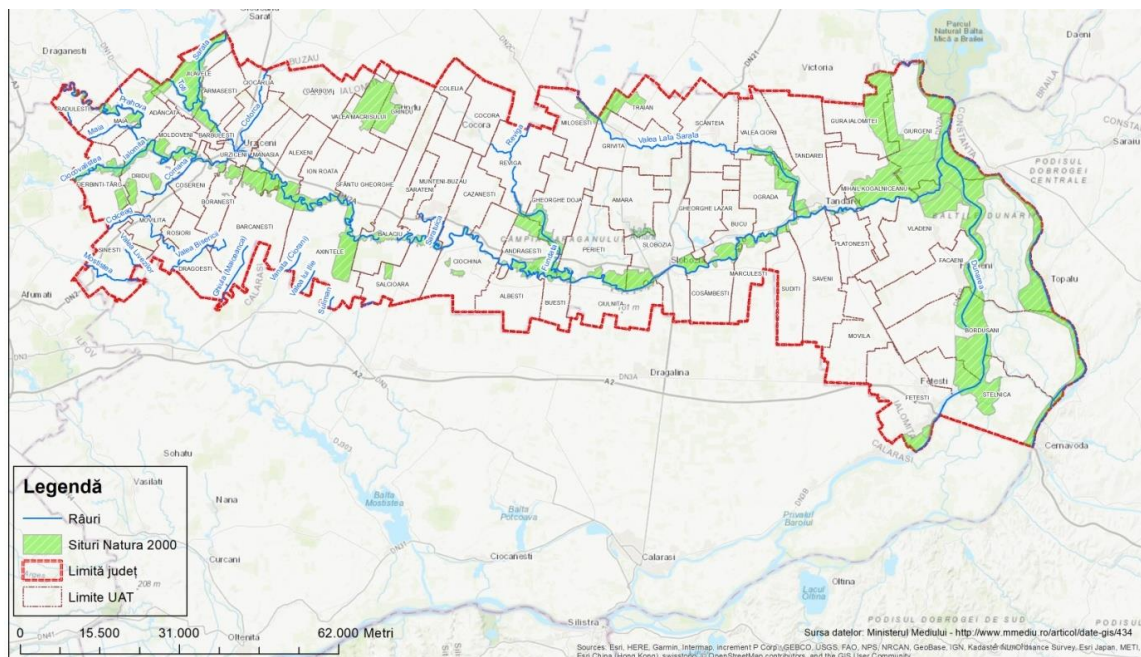
Figura 1.16. Localizare rezervație naturală canton Hățiș - Stelnică

Sursa: Petre C.M., Petre T., 2013

În ceea ce privește **ariile naturale protejate de interes internațional**, în 2013 au fost declarate 2 situri RAMSAR, localizate în județele Ialomița și Călărași: cod RAMSAR 2111- Brațul Borcea și cod RAMSAR 2113 - Canaralele de la Hârșova (RSM Ialomița, 2017)

Figura 1.17. Harta siturilor „Natura 2000”

Sursa: <http://www.mmediu.ro/articol/date-gis/434>

Pe teritoriul județului Ialomița, au fost desemnate, ca parte integrantă a rețelei **de interes comunitar Natura 2000** 13 arii de protecție specială avifaunistică și 6 situri de importanță comunitară. De asemenea, pot fi identificate o serie de **arii naturale protejate de interes județean sau local**.

Tabel 1.15. Arii de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin HG 1284/2007 modificată și completată prin HG 971/2011 (SPA)

nr. crt.	denumire arie naturală protejată	tip arie naturală protejată
1.	Alah Bair Capidava ROSPA0002	SPA
2.	Canaralele Harșova ROSPA0017	SPA
3.	Lacul Strachina ROSPA0059	SPA
4.	Lacurile Amara Fundata ROSPA0065	SPA
5.	Balta Mică a Brailei ROSPA0005	SPA
6.	Brațul Borcea ROSPA0012	SPA
7.	Grădiștea, Căldărușani Dridu ROSPA0044	SPA
8.	Balta Tătaru ROSPA0006	SPA
9.	Berteștii de sus- Gura Ialomiței ROSPA0111	SPA
10.	Câmpia Gherghiței ROSPA0112	SPA
11.	Grindu -V. Măcrișului ROSPA0118	SPA
12.	Kogălniceanu -Gura Ialomiței ROSPA0120	SPA
13.	Coridorul Ialomitei ROSPA0152	SPA

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Tabel 1.16. Situri de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei Natura 2000 declarate prin OM 1964/2007 și OM 2387/2011 (SCI)

nr. crt.	denumire arie naturală protejată	tip arie naturală protejată
1.	Balta Mică a Brailei	SCI
2.	Canaralele Dunării	SCI
3.	Coridorul Ialomiței	SCI
4.	Bordușani-Borcea	SCI
5.	Mlaștina de la Fetești	SCI
6.	Sărăturile de la Gura Ialomiței	SCI

Sursa: RSM Ialomița, 2017

Tabel 1.17. Situația ariilor naturale protejate de interes județean și local

nr. crt.	denumire	hotărârea consiliului județean sau consiliului local	avizul academiei române
1.	Trei exemplare de stejar brumăriu (<i>Quercus pedunculiflora</i>) -monumente ale naturii - comuna Mihail Kogălniceanu	117/12.12.2003	302/23.12.2002
2.	Arborele de lalele (<i>Liriodendron tulipifera</i>) - monument al naturii din municipiul Fetești (în incinta Școlii nr. 7)	120/12.12.2003	303/23.12.2002
3.	Un exemplar de platan secular (<i>Platanus acerifolia</i>)	118/12.12.2003	310/11.11.2003

	monument al naturii din comuna Maia		
4.	Două exemplare de salcâm japonez (<i>Sophora japonica</i>) monumente ale naturii din comuna Maia (în incinta bisericii)	119/12.12.2003	309/11.11.2003
5.	Stejar secular comuna Alexeni	22/11.03.2004	337/23.12.2003
6.	Două exemplare de stejar secular (<i>Quercus robur</i>) – monumente ale naturii, în incinta Școlii nr.3 din municipiul Slobozia	105/28.12.2005	967/21.07.2004
7.	Arborele Ginkgo biloba - municipiul Slobozia	105/28.12.2005	967/21.07.2004
8.	Opt arbori seculari situați în Com Manasia, parc conac Hagianoff)-patru exemplare de platan (<i>Platanus acerifolia</i>), trei exemplare de stejar (<i>Quercus robur</i>) și unul de castan (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	26/16.12.2008	2844/16.10.2008
9.	Un exemplar de stejar din specia <i>Quercus robur</i> , în Com Gîrbovi	7/03.02.2007	1994/2006

Sursa: RSM Ialomița, 2017

1.3.6. Abordarea problematicii peisajului

Analiza situației existente referitoare la inventarierea și starea peisajelor din ansamblul teritoriului județului Ialomița se înscrie în conținutul articolului 6 din Convenția europeană a peisajului², adoptată la Florența la 20 octombrie 2000, ratificată prin Legea nr. 451 din 8 iulie 2002 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 536 din 23 iulie 2002. Conform Convenției, „peisajul desemnează o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani”, iar membrii semnatori constată printre altele că peisajul participă într-o manieră importantă la interesul general în ceea ce privește domeniile: cultural, ecologic, de mediu și social, constituind o resursă favorabilă pentru activitatea economică.

Evidențierea caracteristicilor diverse ale peisajului și evaluarea compatibilității ecologice și estetice a modului de utilizare a acestuia, se realizează în scopul prevenirii deteriorării potențialului natural și a capacității funcționale a mediului natural și include și serviciile ecologice pentru protecția florei, faunei și a habitatelor, precum și pentru soluri, apă, aer și climă, dar și pentru păstrarea caracterului unic și a calităților pitorești ale peisajului, atât în interiorul cât și în afara ariilor protejate.

² Convenția adoptată la Florența este considerată ca parte dintr-un agregat legislativ mai vast alături de Convenția privind protecția habitatelor naturale și a vieții sălbatice din Europa (Berna, 19 septembrie 1979), Convenția privind protecția patrimoniului arhitectural european (Granada, 3 octombrie 1985), Convenția europeană privind protecția patrimoniului arhitectural european (revizuită) (La Valletta, 16 ianuarie 1992), Convenția-cadru europeană privind cooperarea transfrontieră a colectivităților sau autorităților teritoriale (Madrid, 21 mai 1980) și de protocoalele adiționale la aceasta, Carta europeană a autonomiei locale (Strasbourg, 15 octombrie 1985), Convenția privind diversitatea biologică (Rio, 5 iunie 1992), Convenția privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural (Paris, 16 noiembrie 1972) și de Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție pe probleme de mediu (Aarhus, 25 iunie 1998).

În lipsa unei legislații specifice pentru identificarea și evaluarea peisajului, metodologia de analiză în cazul județului Ialomița se bazează pe tipologia (și pe terminologia) propuse de documentele europene și mondiale în domeniu, după cum urmează:

(1) Convenția europeană, deși nu realizează o clasificare a peisajelor, identifică o serie de categorii pe baza unor criterii diferite:

- În funcție de poziționarea geografică –*peisajele terestre, marine și cele legate de apele interioare*;
- În funcție de valoarea patrimonială –*peisaje deosebite, peisaje obișnuite și peisaje degradate*;
- În funcție de complexitatea relațiilor dintre mediul natural și cel construit – *peisaje naturale, rurale, urbane sau suburbane*.

(2) În accepțiunea UNESCO³, peisajul cultural însumează spațial locul unde umanitatea și natura s-au îmbinat în timp, rezultând o simbioză echilibrată între activitățile antropice, rezultatele acestor activități și mediul înconjurător (precum zone urbane și rurale unde s-au conservat elemente de viață tradițională, probate prin patrimoniu mobil și imobil, spații culturale sau sacre, mărturii ale unor meșteșuguri și tehnici agricole, care au dispărut lăsând încăurme vizibile și locuri cu biodiversitate remarcabilă). Peisajul cultural este organizat pe 3 grupe:

- **Grupa 1** - Peisajul clar definit, conceput și creat intenționat de om: grădini și parcuri, aceste peisaje sunt realizate pentru scopuri estetice fiind asociate cu clădiri sau ansambluri monumentale.
- **Grupa 2:** Peisajul dezvoltat organic / peisajul vernacular evolutiv al unui tipar social, economic, administrativ și religios asociat cu mediul înconjurător natural în care au rezultat componente cu valori de patrimoniu variate ca funcțiune, stil și formă, componente care și-au păstrat mai mult forma și funcțiunea inițială. Grupa include și peisajul continuu care își menține rolul social activ în societate fiind asociat cu modul tradițional de viață și în care procesul evolutiv este în progres, cu forme vizibile.
- **Grupa 3:** Peisajul cultural asociativ, a cărui importanță se justifică prin virtutea asocierii elementelor naturale cu valori religioase, artistice sau culturale, fără a ține cont de evidența culturii materiale. Acest tip de peisaj este prezent prin evenimente culturale permanente (ex. festivaluri) dar mai ales prin prezența și continuitatea funcționării oboarelor, tradiționale în existența zonelor rurale, care acționează ca un catalizator pentru dezvoltarea altor activități cu valori culturale, artistice și economice (artizanat).

---

³Convenția pentru Patrimoniul Mondial (World Heritage Convention, 1992)

În consecință, operațiunea de identificare a categoriilor de peisaj se bazează pe o analiză multi-criterială, care ia în considerare următoarele tipuri de clasificări⁴:

- clasificare după elementele fizico – geografice: în funcție de relief, vegetație, apă, climă, geomorfologie etc.;
- clasificare după funcțiile predominante: naturale, antropice (culturale, urbane, rurale);
- clasificare după elementele dominante: abiotic, biotic, antropic;
- clasificare după scara spațială: mega (regiune geografică – peste 100 kmp); macro (geocomplex sau geosistem – suprafețe cuprinse între 10-100 kmp); mezo (geofacies – suprafață cuprinsă între 1-10 kmp); micro (geotop – cea mai mică unitate de peisaj – sub 1 kmp).

1.3.7. Identificarea și analiza peisajului prin prisma documentației PATJ

Analiza peisajului județului Ialomița se referă la elementele ce definesc caracterul peisajului⁵. Caracterul peisajului județului Ialomița este dat de gradul în care au interacționat și interacționează activitățile umane și procesele naturale. Studiul de față inventariază și asigură prezentarea spațială a tipologiei peisajului județului fără a realiza evaluarea acestuia din punct de vedere calitativ sau scenic. Această evaluare reprezintă un proces dominant subiectiv ce se realizează prin lucrări de specialitate, în care peisajului i se conferă valori date de funcțiile atribuite teritoriului în ansamblul său, din punct de vedere estetic, ecologic, economic sau recreațional.

Analiza are ca obiectiv identificarea tipologiei peisajului cultural al județului Ialomița pentru (1). a configura din punct de vedere spațial macro zone/teritorii cu caracter omogen, pe baza interacțiunii factorilor geomorfologici, abiotici, biotici și antropici și (2) a susține formularea politicilor de conservare, protejare sau promovare a peisajului în vederea valorificării sale prin cunoașterea și vizitarea acestor zone.

Analiza se bazează pe trei categorii de factori. Prima categorie conține factorii geomorfologici /abiotici care cuprind cadrul natural, respectiv relieful, suprafețele de apă, calitatea solului și clima. Caracteristicile acestei componente au determinat apariția și dezvoltarea celorlalte două categorii formate respectiv din factorii biotici și a cei antropici.

---

⁴conform http://old.unibuc.ro/prof/patru-stupariu_i_g/docs/2013/mar/20_14_47_02Curs_4.pdf

⁵sursa: Metodologie de analiză a peisajului, IHS Romania SRL

Analiza peisajului este realizată prin perspectiva mărimii și a configurației diferitelor zone din județ apărute ca rezultat al acțiunilor separate, dar ca urmare a interacțiunii dintre cele trei componente menționate. Istoric se poate discuta despre un proces de dezvoltare a spațiului pornind de la un cadru inițial, preponderent abiotic și biotic, în care s-au introdus elemente antropice, cu schimbări în modul și intensitatea folosirii terenului, determinate de deciziile economice, sociale și culturale ale comunităților.

Localizarea și ulterior îndesirea așezărilor comunelor de-a lungul râului Ialomița au reprezentat intervenții remanente ale oamenilor asupra tiparului spațial inițial. Nevoia agregării de resurse pentru dezvoltare economică a colectivităților au generat valori materiale pentru colectivitățile umane, dar au determinat tulburări asupra intensității folosirii terenurilor și a habitatelor.

Dezvoltarea unei matrice cu rol de analiză asupra configurării peisajului cultural din județul Ialomița pornește de la trei clase de analize zonale ale căror rezultate conduc la o configurare a teritoriului, alta decât cea administrativă (pe UAT-uri) și la formularea unor politici de protejare și de promovare a valorii peisajului. Clasele de analiză sunt următoarele:

- Analiza 1. Zonele județului sunt identificate și configurate din punct de vedere al mărimii, formei, numărului și compoziției "abiotic-biotic";
- Analiza 2. Zonele județului sunt identificate și configurate din punct de vedere al distribuției spațiale a acestora și compoziției "abiotic-biotic și antropic"
- Analiza 3. Zonele județului sunt identificate și configurate integrat din punct de vedere al distribuției spațiale a acestora, al diferenței de mărime și formă, al valorii culturale a compoziției "abiotic-biotic și antropic" rezultate din analiza 1 și 2, al tiparului spațial în care sunt agregate aceste zone și al interacțiunii care se manifestă între acestea.

1.3.8. Factorii analizei

Factori abiotici, biotici și antropici sunt analizați din punct de vedere al structurii, funcționalității și utilității acestora în contextul peisajului și în procesul schimbării. Structura se referă la elementele constitutive, specifice acestor factori. Funcționalitatea factorilor descrie modul în care aceștia interacționează sau au interacționat cu peisajul. Schimbarea menționează caracterul și dinamica schimbării și efectul avut asupra peisajului.

1.3.8.1. Factori abiotici

Structura: Analiza peisajului natural al județului Ialomița are ca punct de plecare relieful și constituția geologică a teritoriului. Județul are un relief de câmpie, puțin fragmentat și cu un grad de declivitate scăzut, între 9 m în Balta Ialomiței și 91 m pe platoul Hagieni, ceea ce a generat o pondere ridicată a suprafețelor arabile, poziționate pe direcția de mișcare a maselor de aer ce provin din NE Europei și de pătrundere a maselor de aer cu caracter mediteraneean (mai ales, în sezonul cald al anului).

Modelul geologic este definit prin trei straturi majore. Primul strat este definit de aluviuni și formații sedimentare (depozite fluviatile) care sunt dispuse pe cursul Ialomiței și Dunării de la Adâncata la Giurgeni pe direcția vest-est și de la Stelnica la Giurgeni pe direcția sud-nord. În partea de nord a cursului Ialomiței se întâlnesc formațiuni sedimentare, iar la sud de Ialomița și la vest de Dunăre depozite eoliene.

Rețeaua hidrografică de suprafață a județului Ialomița cuprinde ape curgătoare, limane fluviatile, lacuri de luncă, lacuri de albie și lacuri artificiale ce joacă un rol determinant în existența varietății factorilor biotici. Rețeaua hidrografică este mult influențată de morfologie, iar natura substratului (a depozitului) și condițiile climatice determină o scurgere specifică mică (sub 1l/s km²) și o densitate de drenaj mult redusă (0,1 km/km²). Râurile alohtone prin debitele pe care le înregistrează sunt deosebit de importante sub aspectul resurselor de apă, într-o regiune în care densitatea arterelor de apă este mică, necesitând compensarea acestora cu sisteme de irigație.

Rețeaua de ape subterane este formată din ape freatice potabile, aflate la adâncimi de 2 - 7 m în lunci și 5 - 30 m în cea mai mare parte a județului, având o compoziție chimică formată din bicarbonați de calciu, magneziu, sulf și sodiu. Apele freatice sunt situate la adâncimi de 1-5 m în dreptul Bălții Ialomiței și au direcția de curgere spre brațele Dunării. Au fost identificate resurse de apă termală în zonele Amara și Giurgeni, cu o temperatură de 40°C.

Funcționalitatea: Factorii abiotici au determinat topografia și configurația peisajului județului menținând caracterul economiei, preponderent agricolă, varietatea habitatelor și implicit a existenței speciilor, conturând un habitat macro în echilibru.

Schimbarea: Schimbarea apare în structura și funcționalitatea peisajului în următoarele forme: (1). Peisajul județului, privit din punct de vedere al factorilor abiotici, are un caracter stabil, de

continuitate, nefiind afectat de schimbări geomorfologice generate de prăbușiri, sau alunecări de teren;

(2). Anotimpurile determină schimbarea peisajului prin modificări cromatice ale vegetației, alternări de peisaje estivale și hibernale și migrația păsărilor.

(3). Ieșirea din matca a râului Ialomița, în partea sa vestică a cursului (comuna Adâncata) sau creșterea zonelor inundabile a luncii Dunării afectează siguranța vieții și a valorilor construite.

(4). Schimbări în calitatea solurilor datorate activității agricole, a existenței unei densități reduse de artere de apă, se întâlnesc în partea de nord-est a județului solicitând compensări prin sisteme de irigații.

1.3.8.2. Factori biotici

Structura: Vegetația județului Ialomița are caracter de stepă pe 65% din suprafața acestuia, întâlnindu-se cu precădere tipuri de stepă primară, stepă, stepă cu arbori și arboret de pădure, silvostepe, luncă și lacustră. Fauna județului Ialomița este întâlnită în diversele forme de habitat, ape stătătoare și curgătoare, culturi agricole, mlaștini, păduri, pajiști, vii și livezi și terenuri artificiale (localități), fiind reprezentată prin mamifere, păsări⁶, pești, amfibieni și reptile. Densitatea cea mai ridicată se întâlnește în ariile naturale protejate. O prezentare centralizată este realizată în tabelul următor.

Tabel 1.18: Lista ariilor protejate

Arie protejată	numar clase habitat	fauna vertebrată				
		pisces	amfibia	reptilia	aves	mamalia
ROSPA0059 Lacul Strachina	6	5	6	5	126	13
ROSPA0065 Lacurile Fundata – Amara	3	3	3	3	22	11
ROSPA0012 Brațul Borcea	7	12	8	7	28	9
ROSPA0017 Canaralele de la Hârșova	9				19	
ROSCI 0278 Bordușani – Borcea	5	12	8	7	28	2
ROSPA0120 Kogălniceanu – Gura Ialomiței	2				10	
ROSPA0111 Berteștii de Sus – Gura Ialomiței	6				9	
ROSCI 0389 Sărăturile de la Gura Ialomiței – Mihai Bravu	5					
ROSPA0002 Allah Bair – Capidava	9				15	
ROSPA0005 Balta Mică a Brăilei	7				8	
Parcul Natural Balta Mică a Brăilei						
ROSCI 0006 Balta Mică a Brăilei	9	7	4			
ROSPA0044 Grădiștea – Căldărușani – Dridu	6				28	
ROSPA0006 Balta Tătaru	5				16	
ROSPA0118 Grindu – Valea Măcrișului	2				6	
ROSPA0112 Câmpia Gherghiței	8				13	

⁶Un număr semnificativ de specii sunt protejate prin Anexa I a Directivei Păsări 147/2009 a Uniunii Europene, dar și în Anexa 3 a OUG 57/2007.

ROSCI 0290 Coridorul Ialomiței	8		3			3
ROSCI 0022 Canaralele Dunării	9	8	3			1
ROSCI 0319 Mlaștina de la Fetești	1		3			1
Pădurea de stejari seculari –monument al naturii –comuna Alexeni	1					
Rezervația naturală Lac Rodeanu	1				46	
Rezervația naturală Canton Hățiș – Stelnică	1					

Funcționalitatea: Factorii biotici asigură varietatea, utilitatea și atractivitatea peisajului atât din punct de vedere cultural (activități de recreere, observare și cercetare) cât și economic (pescuit, turism, agricultură, creșterea animalelor).

Schimbarea: Schimbările dominante sunt legate de cursul anotimpurilor care modifică majorcaracterul peisajului, fără să-l compromită în continuitatea sa, crescând din punct de vedere vizual ponderea zonelor construite ale intravilanelor în defavoarea cadrului natural.

1.3.8.3. Factori antropici

Factorii antropici sunt identificați și analizați din punct de vedere al (a) moștenirii culturale și(b) tiparului și distribuției zonelor construite urbane și rurale.

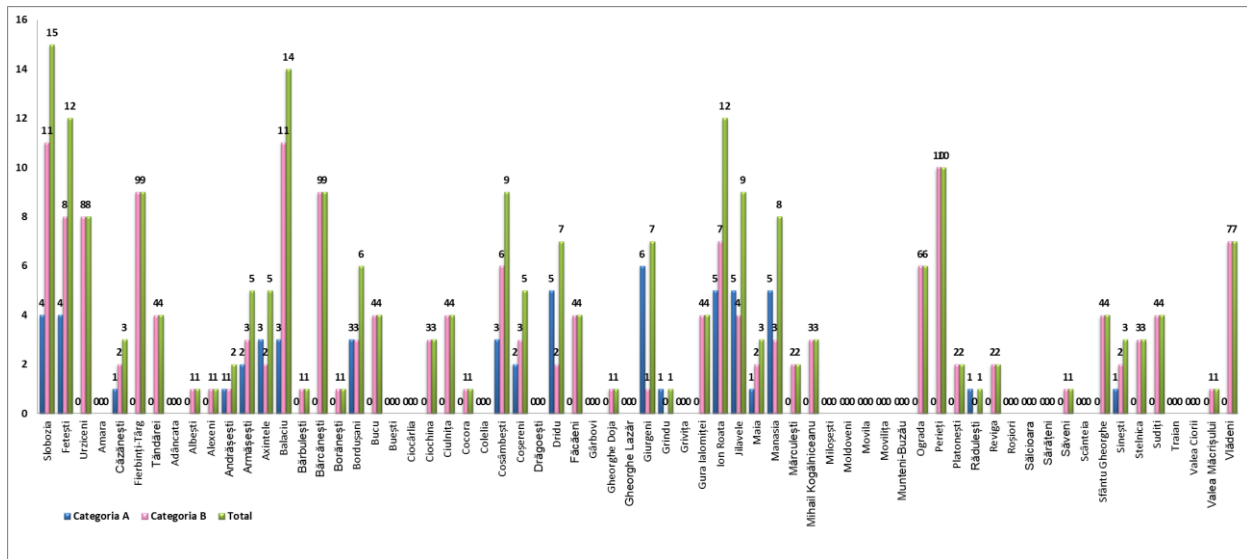
(a) Monumente istorice

Structura: Patrimoniul cultural este compus, conform Listei Monumentelor Istorice a Județului Ialomița 2015, din 227 obiective din care 56 categoria A (de interes național) și 171 categoria B (de interes local). Un centralizator al densității patrimoniului este prezentat în figura nr. 1.16., care oferă informații privind grupări de U.A.T.-uri atractive din punctul de vedere al patrimoniului cultural

Funcționalitatea: Patrimoniul cultural are prin continuitatea sa o funcțiune majoră asigurând păstrarea identității istorice și culturale a teritoriului județului și a comunităților rezidente. Funcțiunile specifice fiecărui obiect de patrimoniu sunt variate ca număr și tip, fiind de cult (biserici/mănăstiri), culturale/științifice (situri arheologice, conace), de locuire, administrativ-utilitare (primării, școli, gări, poduri), comerciale sau economice.

Schimbarea: Acești factori sunt afectați de schimbări prin degradarea structurii fizice generate de lipsa măsurilor consistente și continue de reabilitare și protejare. Practicarea de măsuri de intervenție asupra monumentelor construite lipsite de suport profesional conduc la schimbări prin alterarea stilului/valorii inițiale a obiectului de patrimoniu.

Figura 1.18. Distribuția monumentelor istorice per U.A.T.-uri

Sursa: Lista Monumentelor Istorice a Județului Ialomița, 2015

(b) Tiparul și distribuția zonelor construite

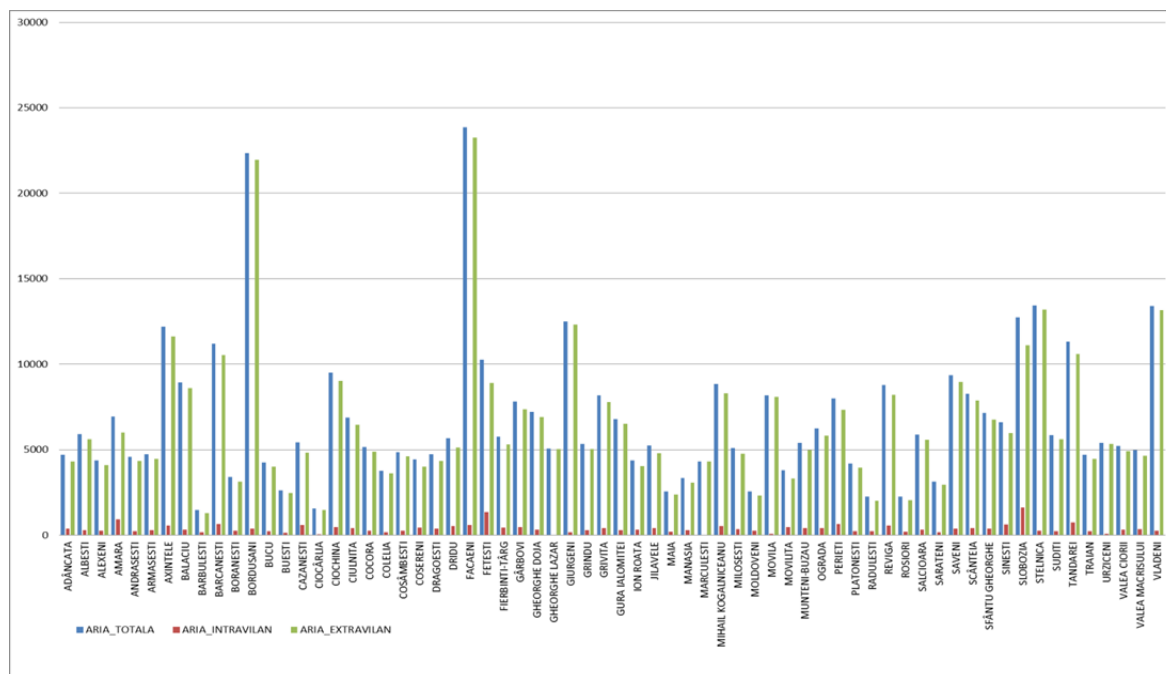
Structura: Configurarea spațială a intravilanului, privită pe traseul cursului râului Ialomița, este de tip agregat în partea de vest a județului, linear în zona centrală și de est și grupat-izolat în partea de nord a județului. Tipologia zonelor locuite este caracteristică zonelor de câmpie, fiind preponderent rurală, cu intravilane de formă lineară pentru cele construite de-a lungul DN2A și compactă în restul teritoriului, având o suprafață redusă comparativ cu mărimea extravilanului, folosit exclusiv pentru activități agricole. Zonele rurale au gospodării lipite unele de altele, cu o parte din terenul agricol (livezi, grădini de legume) cuprins în intravilan, iar restul (cea mai mare parte) în extravilan.

Funcționalitatea: Caracteristica peisajului județului este în mare parte determinată de terenurile întinse rezervate culturilor agricole, vizibile pe orizont larg ca imagine unitară, rezultată din combinația suprafețelor de culturi cu traseul și forma structurilor de transport rutier/CF și al energiei electrice. Din punct de vedere al zonelor locuite, funcționalitatea generează tipuri de peisaj caracteristice traseelor rutiere (intersecțiile drumurilor, stațiile de transport în comun, configurarea spațiului generat de profilul transversal al traseelor rutiere în interiorul intravilanului zonele rurale, plantațiile de aliniament, împrejuririle proprietăților, etc.).

Schimbari: Ca parte din caracteristica Câmpiei Bărganului, dinamica schimbărilor este determinată de tipul de plantație realizată pe loturile agricole și de evoluția acestei plantații de-a lungul sezonelor primăvară-vară, mai precis de (1). tipul culturilor, din punct de vedere al cromaticii

acestora și de schimbarea cromaticii în funcție de anotimp, (2). prezența animalelor în zone cu pajiști, (3). perioadele de transhumanță.

Figura 1.19. Suprafața teritoriului intravilan/extravilan pe UAT-uri

Sursa: OCPI, 2016

1.3.9. Lista claselor de peisaje rezultate din analiză

Peisajul Județului Ialomița este compus dintr-o serie de categorii, în care apare predominant peisajul de șes, cu suprafețe mari folosite exclusiv pentru activități agricole, sau combinații variate de peisaj cu vegetație de luncă/plantații/păduri și terenuri agricole sau intravilane rurale/urbane. Lista tipurilor de peisaje analizate pe tipuri de factori abiotici, biotici și antropici, ce determină subdivizarea peisajului în unități cu un anumit caracter omogen, este derivată din următoarele criterii:

- modul de utilizarea terenurilor, pornind de la zone sălbatice/originare și naturale până la zone locuite având un grad ridicat de urbanizare;
- gradul de acoperire cu vegetație, funcție de mărimea și varietatea suprafețelor vegetale, pornind de la acoperire minimă (sau o monocultură dominantă) până la zone cu un nivel ridicat de acoperire vegetală și cu diverse specii;
- prezența și caracteristicile suprafețelor de apă, incluzând habitate și specii, dar și relația cu zonele locuite;
- topografia terenului care se asigură deschidere către peisaj, sau din contră, limitează vizibilitatea datorită înălțimii, sau unghiului de vizibilitate.

Analiza 1. Zonele județului sunt identificate și configurate din punct de vedere al mărimii, formei, numărului și compoziției "abiotic-biotic"

Peisajul județului Ialomița se bazează pe caracteristici naturale în care concură factori specifici zonei de Câmpie a Bărăganului, clima, geomorfologia și declivitatea terenului, calitatea solului, nivelul apelor subterane și existența apelor de suprafață precum lacurile, Ialomița și brațul Borcei al Dunării. Categoriile de peisaj natural în acest județ se clasifică astfel:

1. Din punct de vedere al vegetației, incluzând și fauna și habitatele specifice, sunt identificate următoarele tipuri de peisaje:

- peisaj de stepă primară la Cocora, Sălcioara, Movila, formată din graminee (*Stipa ucrainica*, *Stipa lessingiana*) lipsite de valoare furajeră și dicotiledonate cu *Caragana mollis*;
- peisaj de silvostepă, în sud-vestul județului, cu păduri mari la Groasa, Odaia Călugărului, Sinești, Deleanca, Morăreanca, unde se înregistrează arborele de stejar pufos și brumăriu, cer, gârniță, salcâm;
- peisaj de stepă, formată din graminee (*Stipa ucrainica*, *Stipa lessingiana*) lipsite de valoare furajeră și dicotiledonate cu *Caragana mollis*, cu arbori și arboret de pădure, se regăsesc în pădurile de la Redea (com. Ion Roată), Cornatele (com. Cosâmbești), Beslești - Popești (com. Sudiți), Ciunga (com. Movila) și care cuprind frasinul, pârul de stepă primară la Cocora, Sălcioara, Movila;
- peisaj de stepă, cu arbori și arboret de pădure, regăsiți în pădurile de la Redea (com. Ion Roată), Cornatele (com. Cosâmbești), Beslești - Popești (com. Sudiți), Ciunga (com. Movila) și care cuprind frasinul, pârul și mărul pădureț, ulmul, jugastrul, păducelul, porumbarul, lemnul câinesc, măceșul, cornul, sângerul;
- peisaj de luncă: stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar în Lunca Ialomiței (Bărcănești, Speteni, Alexeni, Slobozia, Bueasca, Andrășești) și în Lunca Dunării (Bordușani, Săltava, Balaban);
- peisaj cu vegetație forestieră, (Alexeni, Stelnica, Fetești, Făcăeni, Axintele, Giurgeni, Bordușani);
- peisaje cu terenuri necultivate: terenurimai greu accesibile (inclusiv mlaștinile și mlaștina de pășunat) întâlnite în vecinătatea cursurilor de apă, caracterizate și prin absența locuinței.

2. Din punct de vedere al rețelei hidrografice sunt identificate următoarele peisaje:

- Peisaje conținând cursuri de apă curgătoare: Dunărea veche (75 km), Brațul Borcea (48 km), Ialomița (175 km), Prahova (30 km), Cricovu Sărat, Livezile (7 km), Bisericii (10 km);

- Peisaje conținând limane fluviatile: Strachina (5,75 km²), Fundata (3,91 km²), lezerul (2,16 km²), Șcheauca (1,07 km²), Cotorca (0,72 km²), Jilavele (0,59 km²), Sărățuica (0,52 km²), Comana (0,43 km²), Maia (0,29 km²), Rogozu (0,26 km²),
- Peisaje conținând lacuri de luncă: Piersica, Bentu, Bataluri, Marsilieni, Bărbătescu;
- Peisaje conținând lacuri de albie: Amara (1,62 km²);
- Peisaje conținând lacuri artificiale: Dridu (9,69 km²).

Analiza 2. Zonele județului sunt identificate și configurate din punct de vedere al distribuției spațiale a acestora și compoziției "abiotic-biotic și antropic"

Peisajul județului Ialomița caracteristic zonelor vaste de câmpie a Bărăganului prezintă un mix variat de peisaje naturale în care tipurile specifice menționate anterior (vegetație, hidrografie) sunt legate într-o rețea ce cuprind și elemente de peisaj antropic, conform inventarierii anterioare. Categoriile de peisaj natural-antropic rezultate din analiză cuprind:

- Peisaje agricole și păduri: terenuri caracterizate printr-un model asortat de culturi cerealiere și păduri a căror existență pre-datează zonele locuite din vecinătate (Zona comunei Alexeni-pădurea de stejari)
- Peisaje agricole: terenuri cu suprafețe mari, pentru activități agricole, întrerupte de gospodării izolate și de suprafețe de apă cu o varietate biotică ridicată (zona lacurilor din nordul râului Ialomița).
- Peisaje agricole în combinație cu suprafețe semnificative de vegetație: terenuri arabile cu pădure, arbuști, dar și cu plantații forestiere recente dispuse după un model linear la marginea drumurilor județene sau comunale (drumurile județene DJ 306)
- Peisaje agricole: terenuri amenajate, cu un grad de dispersare ridicat, care cuprinde gospodării compacte, cu anexe necesare funcționării acestora și curți pentru activități agricole, eventual cu deschidere la o suprafață de apă (satele de la sud de Ialomița).
- Peisaje de luncă: terenuri în zone de luncă, cu vegetație abundentă, cu insule de zone arheologice, fără zone locuite vizibile în general de pe podurile rutiere
- Peisaje cu zone semi-rurale: în general comune în apropierea orașelor și periferia orașelor mici care au fost parțial schimbate prin dezvoltarea urbană.
- Peisaje urbane: spații extinse de terenuri predominant construite, transformate prin dezvoltarea urbană.
- Peisaje conținând elemente de infrastructură mare: poduri, rețele electrice de înaltă tensiune, parcuri eoliene (la est de comuna Movila).

Analiza 3. Zonele județului sunt identificate și configurate integrat din punct de vedere al distribuției spațiale a acestora, al diferenței de mărime și formă, al valorii culturale a compoziției "abiotic-biotic și antropic" rezultate din analiza 1 și 2, al tiparului spațial în care sunt agregate aceste zone și al interacțiunii care se manifestă între acestea.

Prezentare patrimoniului printr-o abordare integrată facilitează înțelegerea continuității peisajului în interiorul județului, modul de relaționare a valorilor naturale și construite și efectul degradării unui tip de peisaj asupra altuia/altora, precum și coordonarea investițiilor viitoare privind protecția și valorificarea acestuia.

Din punct de vedere al spațiului, peisajul se referă la modul în care factorii analizați anterior se reunesc pentru a crea compoziții spațiale variate, în forme distincte, asigurând astfel caracterul peisajului. Din punct de vedere al caracterului, aspectul preponderent este dat de evoluția localităților județului care s-au dezvoltat funcțional în nota dominantă a activităților agro-cerealiere, determinată de forma de relief și de calitatea solului. Din punct de vedere al organizării spațiale, localitățile s-au dezvoltat de-a lungul unor trasee naturale și construite după cum urmează:

- Intravilane amplasate în lungul coridoarelor naturale ale văii râului Ialomița și fluviului Dunărea.
- Intravilanele conectate prin coridoare de transport, cazul DN 2A și DJ 201, sau CF, coridoare ce au favorizat dezvoltarea lineară a acestor localități și care s-au amplificat în timp în funcție de intensitatea activităților economice și implicit a creșterii mobilității persoanelor și mărfurilor atât în interiorul județului cât și în relație cu teritoriul regional și național. Aceste coridoare reprezintă structura spațială majoră pe care ulterior s-a desfășurat procesul de constituire a peisajului cultural al județului Ialomița în configurații spațiale diferite ca mărime, formă și compoziții multiple între factori abiotici, biotici și antropici.

Sunt identificate astfel următoarele categorii de peisaj:

- I. Unități de peisaj (macropeisaj), poziționate în figura 1.18. și detaliate în secțiunile următoare:
  - UP1 - Coridorul Ialomiței
  - UP2 - Brațele Dunării
  - UP3 - Zona lacurilor
  - UP4 - Zona agricolă din nordul județului
  - UP5 - Zona agricolă cu păduri
  - UP6 - Zona agricolă din sudul județului

- II. Sub-unități de peisaj (mezopeisaj) ce cuprind:
- peisaje antropice:
    - peisaj urban - zone urbane compacte (prezente: în unitatea de peisaj 1 – arealul municipiilor Slobozia, Urziceni și a orașelor Căzănești și Țândărei; în unitatea de peisaj 2 – arealul municipiului Fetești și în unitatea de peisaj 3 – arealul orașului Fierbinți - Târg);
    - peisaj rural:
      - zone rurale continue (prezente în unitățile de peisaj 1, 2 și 5);
      - zone rurale izolate (prezente în unitățile de peisaj 4, 5 și 6);
  - peisaj cinematic (prezent în unitatea de peisaj 1, de-a lungul căilor principale de transport, paralele cu râul Ialomița);
  - puncte de panoramare / belvedere (puncte de observație situate pe culmi).
  - peisaj degradat – mezopeisaj prezent în unitatea de peisaj 1 (intervențiile din preajma conacului Bolomey – comuna Cosâmbești) și unitatea de peisaj 3 (lacul Fundata);
  - peisaj deosebit⁷ identificat la nivelul unităților de peisaj 1, 2 și 3 (prin aplicarea indicatorilor din tabelul 1.20) astfel:
    - unitatea de peisaj 1 - mezopeisaj prezent pe teritoriul următoarele unități administrativ – teritoriale: municipiul Slobozia împreună cu comunele Ion Roată, Balaciu, Manasia, Bărcănești, Axintele, Perieți, Cosâmbești;
    - unitatea de peisaj 2- mezopeisaj prezent pe teritoriul următoarele unități administrativ – teritoriale: municipiul Fetești împreună cu comunele Giurgeni, Vlădeni, Făcăeni și Bordușani;
    - unitatea de peisaj 3 - mezopeisaj prezent pe teritoriul următoarele unități administrativ – teritoriale: orașul Fierbinți – Târg împreună cu comunele Jilavele și Dridu.

1.3.10. Evaluarea peisajului

Așa cum a fost subliniat anterior, documentația PATJ își propune doar o identificare a categoriilor de peisaj la nivel județean, fără a face o evaluare a acestora; și recomandă realizarea unor studii de specialitate la nivel detaliat (mezo și micropeisaj), care să propună măsuri punctuale de protecție și conservare, pentru a fi preluate de planurile urbanistice generale și zonale. Cu toate acestea, documentul de față introduce o metodă de evaluare rapidă a unităților de peisaj, pe baza unui set de criterii rezultate din studiile de fundamentare elaborate în cadrul PATJ.

---

⁷Identificat prin evaluarea la nivel de unitate teritorial - administrativă a indicatorilor privind patrimoniul natural și patrimoniul construit și detaliat în Anexa 1

Macropeisaj: Această evaluare rapidă are scopul de a analiza o serie de caracteristici ce țin de cadrul natural, patrimoniul construit, cadrul construit, accesibilitatea și vizibilitatea zonelor respective, pe baza unui set de criterii⁸, pentru a evidenția sectoarele care susțin atractivitatea peisajului și cele în care sunt necesare măsuri de intervenție. Tabelul următor descrie punctajul obținut de cele 6 unități de peisaj identificate pe fiecare criteriu (de la 0 la 3), iar rezultatul evaluării este ilustrat în secțiunea ce prezintă caracteristicile unităților de peisaj.

Tabel 1.19. Evaluarea unităților de macropeisaj

	Cadrul natural								
	Zone naturale protejate			Biodiversitate			Potential agricol		
	Arie mare	Arie medie	Arie mică	Habitatate multe	Habitatate medii	Habitatate puține	Agricol/păduri	Agricol divers	Mono agricol
	3	2	1	3	2	1	3	2	1
UP 1	3			3			3		
UP 2	3			3			3		
UP 3		2			2			2	
UP 4			1			1		2	
UP 5	3				2		3		
UP 6			1			1			1
	Patrimoniul construit								
	Nr. Monumente			Categorii de monumente			Clase monumente		
	Nr. mare	Nr. mediu	Nr. mic	Diverse	2 categ	1 categ	A și B	A	B
	3	2	1	3	2	1	3	2	1
UP 1	3			3			3		
UP 2		2		3			3		
UP 3		2			2		3		
UP 4			1	3			3		
UP 5		2		3			3		
UP 6			1	3			3		
	Cadrul construit								
	Zone urbane			Zone rurale			Infrastructură mare		
	ZCP	compact	dispersat	Arh trad	compact	dispersat	Diversă	Poduri	Rețele
	3	2	1	3	2	1	3	2	1
UP 1	3				2		3		
UP 2	3			3			3		
UP 3		2			2				1
UP 4						1			1
UP 5					2				1
UP 6						1			1
	Accesibilitate/vizibilitate								
	Accesibilitate			Turism			Evenimente culturale		
	DN	DJ	DC	Statiune	În circuite	Potential	Diverse	Târguri	Festival
	3	2	1	3	2	1	3	2	1
UP 1	3				2		3		
UP 2	3				2		3		

⁸Criterii de evaluare identificate prin Metodologia de identificare și evaluare a peisajelor, anexă a legii 451/2002 pentru ratificarea Convenției Europene a Peisajului.

UP 3	3			3			3		
UP 4	3					1		2	
UP 5	3					1			1
UP 6	3					1			1

Mezopeisaj: În vederea identificării mezopeisajului cu valoare deosebită în cadrul unităților de macropeisaj, a fost făcută următoarea evaluare (detaliată la nivel de unitate administrativ teritorială), unde a fost acordat un punctaj, în funcție de criteriile identificate, astfel:

Tabel 1.20. Indicatori pentru evaluarea categoriilor de mezopeisaj

Patrimoniul construit			
Nr. Monumente grupa A		Nr. Monumente grupa B	
peste 5 monumente	6 puncte	peste 8	6 puncte
între 3 și 4 monumente	4 puncte	între 4 și 7 monumente	4 puncte
între 1 și 2 mounumente	2 puncte	între 1 și 3 mounumente	2 puncte
Cadrul natural			
Mărime situri naturale protejate		Variatate habitat (număr clase per habitat)	
peste 5000 ha	6 puncte	între 8 și 9 clase	6 puncte
între 1000 și 3500 ha	4 puncte	între 5 și 7 clase	4 puncte
între 0.2 și 999 ha	2 puncte	între 1 și 3 clase	2 puncte

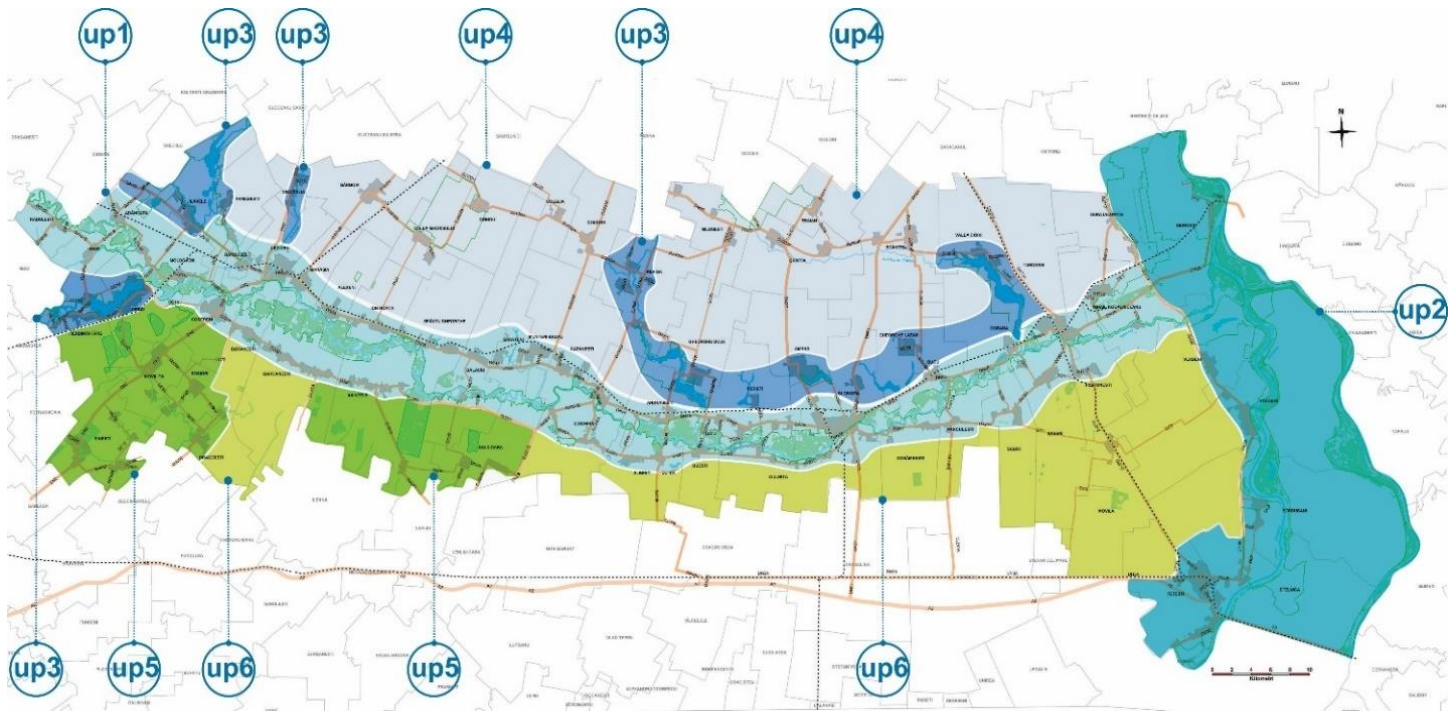
Tabel 1.21. Evaluare sintetică a indicatorilor la nivel de unitate administrativ teritorială

UAT	monumente A	monumente B	habitate	marime situri	media /UAT
Jilavele	6	4	6	4	5
Ion Roată	6	6	6	2	5
Municipiul Slobozia	4	6	6	4	5
Giurgeni	6	2	6	6	5
Dridu	6	2	6	4	4.5
Balaciu	4	6	6	2	4.5
Vlădeni	0	6	6	6	4.5
Bordușani	4	2	6	6	4.5
Municipiul Fetești	4	6	4	4	4.5
Oraș Fierbinți-Târg	0	6	6	4	4
Manasia	6	2	6	2	4
Bărcănești	0	6	6	4	4
Axintele	4	2	6	4	4
Perieți	0	6	6	4	4
Cosâmbești	4	4	6	2	4
Făcăeni	0	4	6	6	4
Municipiul Urziceni	0	6	6	2	3.5
Andrăsești	2	2	6	4	3.5
Oraș Țândărei	0	4	6	4	3.5
Gura Ialomiței	0	4	4	6	3.5
Maia	2	2	6	2	3

Armășești	2	2	6	2	3
Coșereni	2	2	6	2	3
Sinești	2	2	6	2	3
Sfântu Gheorghe	0	4	6	2	3
OrașCăzănești	2	2	6	2	3
Ciulnița	0	4	6	2	3
Bucu	0	4	6	2	3
Ograda	0	4	6	2	3
Sudiți	0	4	6	2	3
Stelnica	0	2	6	4	3
Rădulești	2	0	6	2	2.5
Bărbulești	0	2	6	2	2.5
Borănești	0	2	6	2	2.5
Alexeni	0	2	6	2	2.5
Albești	0	2	6	2	2.5
Mărculești	0	2	6	2	2.5
Săveni	0	2	6	2	2.5
Mihail Kogălniceanu	0	2	4	4	2.5
Platonești	0	2	6	2	2.5
Adâncata	0	0	6	2	2
Moldoveni	0	0	6	2	2
Valea Măcrișului	0	2	2	4	2
Grindu	2	0	2	4	2
Sărățeni	0	0	6	2	2
Sălcioara	0	0	6	2	2
Munteni-Buzău	0	0	6	2	2
Ciochina	0	2	4	2	2
Buești	0	0	6	2	2
Gheorghe Lazăr	0	0	6	2	2
Reviga	0	2	2	2	1.5
Gheorghe Doja	0	2	2	2	1.5
Milosești	0	0	4	2	1.5
Traian	0	0	4	2	1.5
Grivița	0	0	4	2	1.5
Valea Ciorii	0	0	4	2	1.5
Oraș Amara	0	0	2	2	1
Cocora	0	2	0	0	0.5
Movilița	0	0	0	0	0
Roșiori	0	0	0	0	0
Drăgoești	0	0	0	0	0
Ciocârlia	0	0	0	0	0
Gârbovi	0	0	0	0	0
Colelia	0	0	0	0	0
Scânteia	0	0	0	0	0
Movila	0	0	0	0	0

Secțiunea următoare a planului prezintă principalele caracteristici ale celor 6 unități de macropaisaj identificate, precum și rezultatele aplicării criteriilor de evaluare, într-o fișă sintetică însoțită de ilustrarea fotografică⁹ a elementelor dominante și/sau emblematic.

Figura 1.20. Unități de peisaj

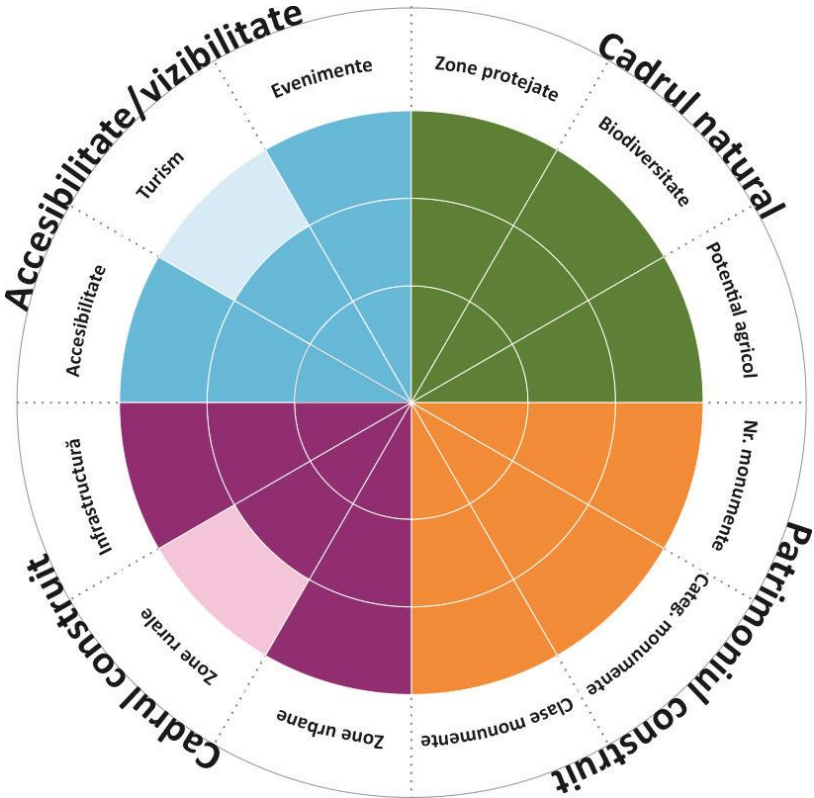
⁹ Sursa fotografiilor:

- <http://ran.cimec.ro/sel.asp?jud=24&Lang=RO&crsl=2&csl=2&clst=1&lpag=20&campsel=jud&nr=3>
- <http://djcialomita.ro/ghid-monumente/continut.html>
- <http://monumenteuitate.org/ro/>
- google maps - <https://www.google.ro/maps/> street view

Unitatea de peisaj 1: Coridorul Ialomiței	
Caracteristica peisajului	Peisaj de luncă: terenuri în zone de luncă, cu vegetație abundentă, cu insule de zone arheologice, și zone locuite dezvoltate continuu de-a lungul căilor de transport (DN2A, DJ201 și CF);
Elemente dominante	Rețeaua hidrografică: Râul Ialomița (175 km) și lacurile de luncă: Piersica, Bentu, Bataluri, Marsilieni, Bărbătescu
Vegetație	Stuf, papură, rogoz, salcie, plop, stejar Monumente ale naturii: <ul style="list-style-type: none"> • Stejari seculari (comunele M. Kogălniceanu și Alexeni, municipiul Slobozia) • Slacâm japonez și platan secular (comuna Rădulești)
UAT componente	Rădulești, Maia, Fierbinți – Târg, Dridu, Adâncata, Moldoveni, Jilavele, Bărbulești, Urziceni, Coșereni, Bărcănești, Borănești, Manasia, Condești, Alexeni, Ion Roată, Axintele, Sfântu Gheorghe, Balaciu, Sălcișoara, Sărățeni, Munteni – Buzău, Ciochina, Căzănești, Andrăsești, Albești, Perieți, Buești, Ciulnița, Slobozia, Cosâmbesti, Gheorghe Lazăr, Bucu, Mărculești, Sudiți, Ograda, Săveni, Țândărei, Platonești, Mihail Kogălniceanu, Vlădeni
Zone naturale protejate	ROSCI0290/ROSPA0152, RONPA0944
Monumente emblematic / Repere	IL-II-m-A-14097 – Biserica Sf. Nicolae (comuna Rădulești) IL-II-m-A-14139 – Biserica Adormirea Maicii Domnului, cu cavoul lui Barbu Catargiu (comuna Maia) IL-II-s-A-14040 – Situl arheologic de la Dridu – La Metereze (comuna Dridu) IL-II-m-A-14079 – Biserica Sf. Gheorghe (comuna Armăsești) IL-II-m-A-14080 – Școala Agricolă Iordache Zossima (comuna Armăsești) IL-II-a-A-14146 – Ansamblul conacului Hagianoff (comuna Manasia) IL-II-m-A-14144 – Biserica Înălțarea Domnului cu mormântul ctitorului Efreim Obrenovici (comuna Manasia) IL-II-m-A-14098 – Biserica Sf. Nicolae (comuna Ion Roată) IL-II-a-A-14100 – Curtea familiei Zappa (comuna Ion Roată) IL-IV-m-A-14100.2 – Căminul familiei Zappa (comuna Ion Roată) IL-I-s-A-14028 – Situl arheologic de la Axintele – la Cetate (comuna Axintele) IL-I-s-A-14039 – Situl arheologic de la Piscu Crăsani (comuna Balaciu) IL-II-m-A-14152 – Biserica Sf. Nicolae (comuna Andrăsești) IL-II-m-A-14075 – Biserica de lemn Sf. Nicolae (municipiul Slobozia) IL-II-a-A-14074 – Mănăstirea Sf. Voievozi (municipiul Slobozia) IL-II-a-A-14106 – Ansamblul conacului Bolomey (comuna Cosâmbesti)
Patrimoniu imaterial	Târgul de Sf. Maria de la Maia Bâlcii Tradițional de la Ciochina Festivalul și concursul național <i>Ionel Perlea</i> de la Slobozia Târgul de Toamnă de la Țândărei
Accesibilitate	Peisaj ușor accesibil din DN2A și DJ201 și pe cale ferată din gara Slobozia, pentru activități de recreere, explorare, canotaj pe secțiuni cu meandre (ex. Andrăsești-Buești), campare/picnic și vizitare obiecte cu valoare de patrimoniu.

Evaluare

Unitatea de peisaj 1: Coridorul Ialomiței

Piscu Crășani (comuna Balaciu)

DJ 213A (lângă comuna Bucu)

E85-Coșereni

DJ201 - Unirea

DN21 Slobozia

DN3B- Gura Ialomiței

Unitatea de peisaj 2: Brațele Dunării	
Caracteristica peisajului	Peisaj cu terenuri necultivate: terenurimai greu accesibile (zone de luncă, inclusiv mlaștini și mlaștina de pășunat), cu vegetație abundentă, cu insule de zone arheologice, fără zone locuite vizibile în general de pe podurile rutiere
Elemente dominante	Rețeaua hidrografică: Dunărea veche (75 km) și Brațul Borcea (48 km)
Vegetație	stuf, papură, rogoz, salcie, plop Monument al naturii: arborele de lalele (municipiul Fetești)
UAT componente	Giurgeni, Vlădeni, Mihai Kogălniceanu, Făcăeni, Bordușani, Stelnică, Fetești
Zone naturale protejate	ROSPA0111, RONPA0017, RORMS0002, ROSCI0006, ROSPA0005, ROSCI0389,ROSPA0120,ROSPA0017, RORMS0016, ROSCI0278, ROSCI0022, ROSPA0002, RORMS0014, RORMS0017, RONPA0885, ROSPA0012, ROSCI0319
Monumente emblematică / Repere	IL-I-s-A-14051 – Situl arheologic medieval Orașul de Floci (comuna Giurgeni) IL-IV-m-A-14178 – Crucea Înaltă, așezată de Matei Basarab (comuna Giurgeni) IL-I-s-A-14029 – Situl arheologic de la Bordușani, punct Popina Bordușani (comuna Bordușani) IL-II-a-A-14114 – Podurile dintre Fetești și Cernavodă – Anghel Saligny municipiul Fetești) IL-II-a-A-14121 – Ansamblul Gării Fetești (municipiul Fetești) IL-I-s-A-14064 – Necropola birituală de la Stelnică (comuna Stelnică)
Patrimoniu imaterial	Târgul de Toamnă de la Fetești Festival al rușilor lipoveni la Bordușani
Accesibilitate	Peisaj accesibil din DN2A, DN3B și pe cale ferată din gara Fetești Pe apă prin brațele Dunării se poate realiza legătura cu Delta Dunării, dar nu există amenajări portuare în zonă, pentru preluarea vizitatorilor Peisaj propice pentru trasee de aventură, drumeții, cercetare acvafaunistică și arheologică , dar și pentru recreere (pescuit, picnic, tabere de vară)
Evaluare	

Unitatea de peisaj 2: Brațele Dunării

Podul Fetești-Cernavodă

Stelnica

Situl Arheologic Popina Bordușani

Bentu Mic (Bordușani)

Balta Ialomiței

DN 2A – Giurgeni

Unitatea de peisaj 3: Zona lacurilor	
Caracteristica peisajului	Peisaj conținând limane fluviatile, lacuri de albie și lacuri artificiale, aflate în zone semi-rurale (în general comune în apropierea orașelor și periferia orașelor mici)
Elemente dominante	Rețeaua hidrografică: Limane fluviatile: Strachina (5,75 km ²), Fundata (3,91 km ²), lezerul (2,16 km ²), Șcheauca (1,07 km ²), Cotorca (0,72 km ²), Jilavele (0,59 km ²), Sărățuica (0,52 km ²), Comana (0,43 km ²), Maia (0,29 km ²), Rogozu (0,26 km ²); Lacuri de albie: Amara (1,62 km ²) și Lacuri artificiale: Dridu (9,69 km ²)
Vegetație	vegetație de stepă, cu arbori și arboret stuf, papură, rogoz, salcie, plop
UAT componente	<ul style="list-style-type: none"> • Reviga, Ciochina, Adrăsești, Gheorghe Doja, Perieți, Amara, Slobozia, Gheorghe Lazăr, Bucu, Ograda, Țândărei, Valea Ciorii • Ciocârlia, Urziceni • Jilavele, Armăsești, Adâncata, Moldoveni • Maia, Fierbinți – Târgu, Dridu, Moldoveni
Zone naturale protejate	ROSPA0059, ROSPA0065, ROSPA0112, RONPA0944, ROSPA0044
Monumente emblematic / Repere	IL-II-m-A-14136 –Pivniță (comuna Jilavele) IL-II-a-A-14137 – Ansamblul bisericii Sf. Ioan Botezătorul (comuna Jilavele) IL-II-m-A-14162 - Biserica Sf. Trei Ierarhi (comuna Jilavele) IL-IV-m-A-14137.02 – Cruci de piatră (comuna Jilavele) IL-II-m-A-14111 – Biserica de lemn Cuvioasa Paraschiva (comuna Dridu) IL-II-m-A-14129 – Biserica Sf. Maria (oraș Fierbinți – Târg)
Patrimoniu imaterial	Festivalul Național Trofeul Tinereții de la Amara Festivalul național de folclor Ion Albeșteanu de la Amara
Accesibilitate	Peisaj ușor accesibil prin infrastructura de transport rutieră (auto, bicicletă) prin DN2A și DJ 306/306A/DC37 și prin DN21 și E85 și 2C dinspre Brăila și Buzău, pentru activități de recreere, explorare și cercetare habitate, pescuit și pentru tratament (cazul Lacului Amara)
Evaluare	

Unitatea de peisaj 3: Zona lacurilor

Lacurile din Vest- Dridu

Lac Rodeanu Jilavele

Lac Maia

Lac Fundata

Lac Amara

Lac Strachina

Unitatea de peisaj 4: Zona agricolă din nordul județului	
Caracteristica peisajului	Peisaj agricol: terenuri cu suprafețe mari, pentru activități agricole, întrerupte de localități rurale izolate, dezvoltate la intersecția drumurilor județene
Elemente dominante	Terenuri agricole
Vegetație	vegetație de stepă, formată din graminee culturi de grâu, porumb, rapiță, floarea soarelui și orz
UAT componente	<ul style="list-style-type: none"> • Armășești, Ciocărlia, Urziceni • Urziceni, Gârbovi, Manasia, Alexeni, Ion Roata, Valea Măcrișului, Grindu, Sfântu Gheorghe, Colelia, Cocora, Munteni-Buzău, Căzănești, Reviga, Ciocina, Andrășești • Reviga, Gheorghe Doja, Milosești, Perieți, Amara, Grivița, Traian, Slobozia, Gheorghe Lazăr, Scânteia, Ograda, Valea Ciorii, Țândărei, Mihail Kogălniceanu, Gura Ialomiței
Zone naturale protejate	RONPA0850, ROSPA0118, ROSPA0006
Monumente emblematice	IL-II-m-A-14130 – Biserica Înălțarea Domnului (comuna Grindu)
Patrimoniu imaterial	Târg de Ziua Crucii la Grivița
Accesibilitate	Accesibilă din DN2 și DN2A prin DJ203B, DJ203E, DN2C, DN21 și DN21A, DJ213 și DJ213A
Evaluare	

Unitatea de peisaj 4: Zona agricolă din nordul județului

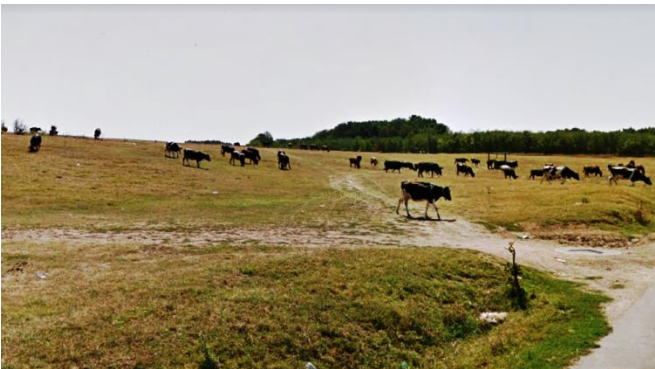
Gheorghe Doja

Gheorghe Lazăr

Andrășești

Valea Ciorii

Scanteia

Colelia

Ion Roată

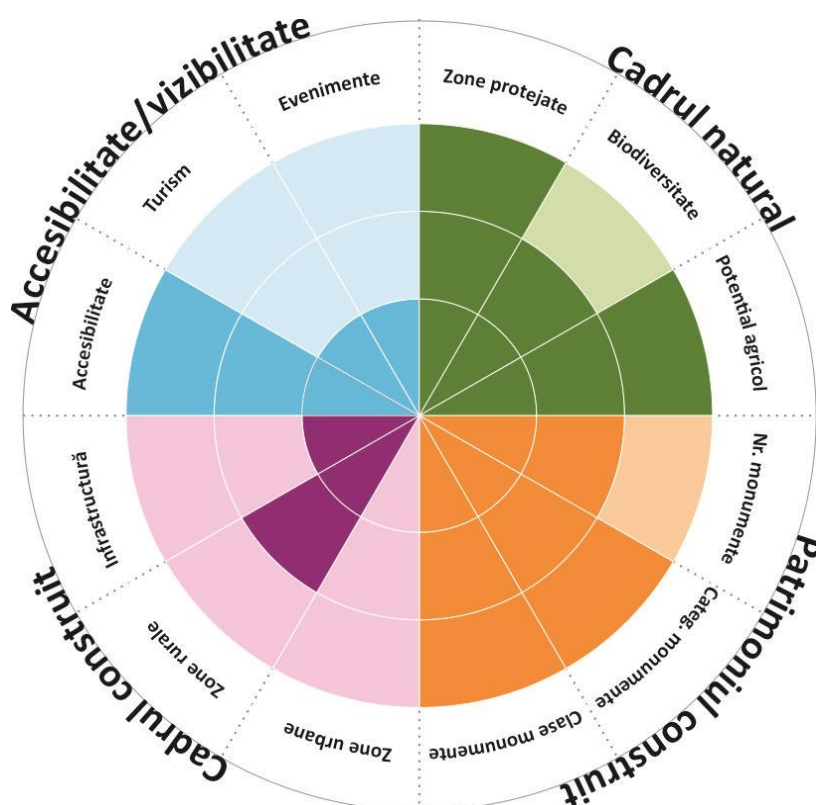
Valea Măcrisului

Unitatea de peisaj 5: Zona agricolă cu păduri	
Caracteristica peisajului	Peisaj agricol cu păduri: terenuri caracterizate printr-un model asortat de culturi cerealiere și păduri, a căror existență pre-datează zonele locuite din vecinătate
Elemente dominante	Păduri
Vegetație	culturi de grâu, porumb, rapiță, floarea soarelui și orz arbuști și arbori ce cuprind stejarul, frasinul, pârul și mărul pădureț, ulmul, jugastrul, păducelul, porumbarul, lemnul câinesc, măceșul, cornul, sângerul
UAT componente	<ul style="list-style-type: none"> Fierbinți - Târg, Movilița, Sinești, Roșiori, Coșereni, Borănești, Drăgoești Bărcănești, Axintele, Balaciu, Sălcioara
Zone naturale protejate	ROSPA0152
Monumente emblematică / Repere	IL-I-s-A-14035 – Tell (comuna Coșereni) IL-II-m-A-14131 – Conacul Marghiloman (comuna Sinești)
Patrimoniu imaterial	-
Accesibilitate	Peisaj ușor accesibil din DN2 prin DJ302 (pentru zona Movilița – Roșiori) și prin DJ 313 pentru zona Axintele

Evaluare

Unitatea de peisaj 5: Zona agricolă cu păduri

Balaciu

Movilița

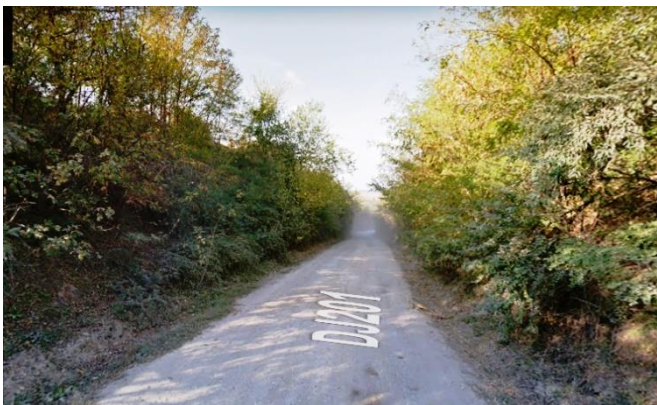
Pădurea Groasă (comuna Axintele)

comuna Dridu

Axintele

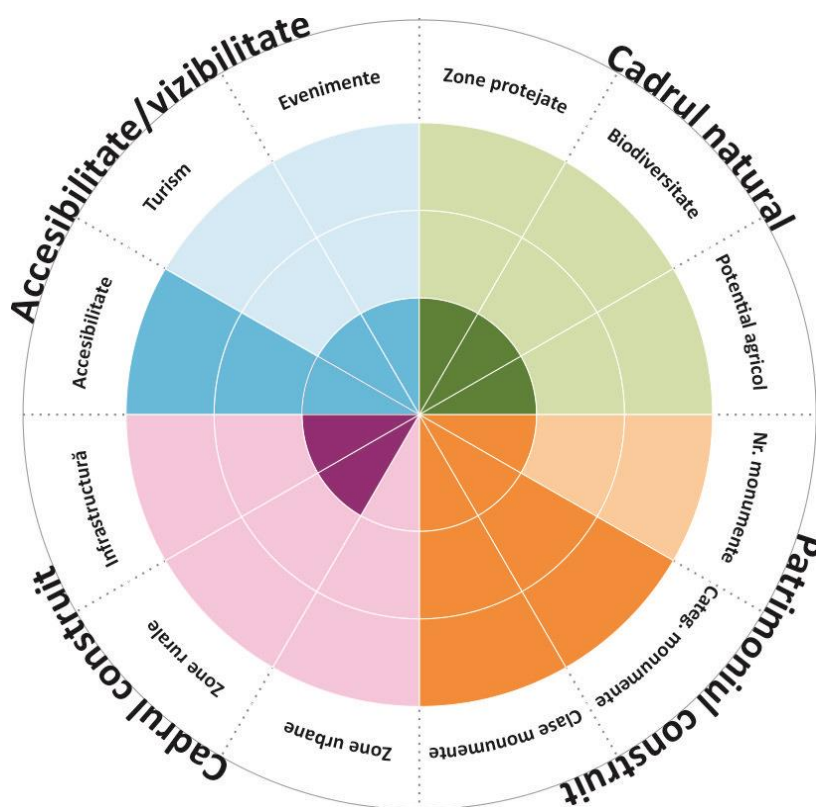

Barcanesti

Unitatea de peisaj 6: Zona agricolă din sudul județului	
Caracteristica peisajului	Peisaj agricol: terenuri cu suprafețe mari pentru activități agricole, cu gospodării izolate, desfășurate de-a lungul DJ201
Elemente dominante	Terenuri agricole
Vegetație	vegetație de stepă, formată din graminee culturi de grâu, porumb, rapiță, floarea soarelui și orz
UAT componente	<ul style="list-style-type: none"> Borănești, Drăgoești, Bărcănești Sălcioara, Albești, Buești, Ciulnița, Cosâmbești, Mărculești, Sudiți, Săveni, Platonești, Vlădeni, Făcăeni, Movila, Bordușani, Fetești
Zone naturale protejate	-
Monumente emblematice	-
Patrimoniu imaterial	-
Accesibilitate	Peisaj direct accesibil din DJ201

Evaluare

Unitatea de peisaj 6: Zona agricolă din sudul județului

Albești

Buești

Suditi

Ciulnita

Movila

Fetești

1.3.11. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități

Din analiza situației existente la nivelul patrimoniului construit din județul Ialomița rezultă o serie de probleme, ce pot fi grupate pe două categorii majore de disfuncționalități: (a) starea de conservare și de protecție a monumentului, și (b) valorificarea acestuia în sensul creării de valoare adăugată pentru dezvoltarea comunităților locale. Distribuția spațială a acestora este redată în planșa C04.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Lipsa unei delimitări perimetrice a siturilor și a monumentelor și a zonelor de protecție a acestora	În majoritatea cazurilor, lipsește o delimitare fizică clară în teritoriu a perimetrelor siturilor arheologice în vederea preluării acestora în documentațiile de urbanism și în planurile de dezvoltare a localităților unde aceste situri sunt amplasate. Situația este similară și în cazul altor categorii de monumente, unde limitele de proprietate și ale zonelor de protecție nu sunt clar identificate în teritoriu.
Risc natural și/sau antropic de distrugere/deteriorare a monumentelor	Datorită amplasamentului în zone puțin accesibile și în lipsa delimitării perimetrice, există riscul acoperirii vestigiilor arheologice cu suprafețe de culturi agricole, sau al dispariției totale prin excavări accidentale. De asemenea, amplasarea unor elemente de patrimoniu în zone inundabile crește riscul de distrugere/deteriorare a acestora în caz de ploi abundente sau inundații și în lipsa unor măsuri specifice de protecție.
Vizibilitate redusă a monumentelor	În majoritatea cazurilor, existența monumentelor nu este semnalizată pe drumurile județene și comunale, astfel încât potențialii vizitatori nu sunt direcționați către acestea. Monumentele nu sunt semnalizate in situ, lipsesc panourile informative și amenajările pentru popasul turiștilor (bănci, toalete publice, coșuri de gunoi, etc.).
Lipsa căilor de acces pentru monumentele	Există situri arheologice amplasate pe câmpurile agricole, unde nu există drum de acces din DJ sau DC. Există de asemeni situația în care accesul către monumente din alte categorii se realizează în condiții improprii, de drum dezafectat, sau în stare proastă.
Degradarea fizică a monumentelor	În lipsa unor măsuri de protecție și a unor operațiuni de conservare/reabilitare, o serie de monumente se află în diferite stadii de degradare, prezentând: <ul style="list-style-type: none"> • Deteriorări severe ale ruinelor • Degradări ale acoperișului și elementelor structurale • Distrugerii ale elementelor decorative (ancadramente ferestre,

	<p>picturi interioare, etc.)</p> <p>În lipsa unor măsuri urgente de intervenție, aceste monumente se află în risc crescut de distrugere totală/dispariție.</p>
Intervenții neconforme asupra monumentelor	<p>Operațiuni neautorizate de reabilitare au produs în anumite cazuri efecte nocive asupra monumentelor de arhitectură, cu prejudicii majore asupra valorii acestora, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înlocuirea tâmplăriei ferestrelor cu PVC • Acoperișuri de tablă • Distrugeri ale amenajărilor exterioare, garduri, incinte • Vopsirea cu var a crucilor, etc.
Lipsa unor inițiative de valorificare a patrimoniului neclădit	<p>Deși neclădite, există la nivelul județului o serie de conace și case, care pot fi puse în valoare și pot constitui obiective importante în realizarea unor circuite turistice. Sunt, de asemenea, reprezentative gările de mici dimensiuni de pe traseul de cale ferată ce leagă Slobozia de București, clădiri ce nu sunt clasate (cu excepția Gării Fetești). Lipsesc inițiativele de re-evaluare a acestora și de utilizare în scopuri culturale și turistice.</p>
Valorificarea insuficientă a patrimoniului pentru dezvoltarea locală	<p>Din analiza patrimoniului județului se desprind 3 categorii de patrimoniu care poate fi valorificat prin activități turistice: patrimoniul religios, cel industrial și patrimoniul construit reprezentat de conace și case. Insuficient promovate, monumentele din aceste categorii nu reprezintă puncte de atracție și nu sunt incluse în ghiduri sau circuite turistice.</p>

„Carta ICOMOS pentru Interpretarea și prezentarea siturilor culturale patrimoniale”(2007), precizează în cadrul principiului nr.3 , referitor la *context și mediul înconjurător*, că „*interpretarea și prezentarea siturilor patrimoniale ar trebui să pună în lumină relația mai extinsă a siturilor cu contextul lor cât și cu mediul social, cultural, istoric și natural*”, pentru realizarea unei strategii de dezvoltare fiind necesar de luat în considerare atât valorile de patrimoniu, cât și respectarea diferitelor aporturi istorice la semnificația siturilor, peisajelor și a cadrului geografic înconjurător. În acest sens, analiza situației existente privind starea și protecția peisajul identifică următoarele disfuncționalități, mapate în planșa C06.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Lipsa de mapare și semnalizare a zonelor de peisaj deosebit	Zonele de peisaj deosebit nu sunt cuprinse în niciun studiu specializat, în nicio hartă, sau ghid turistic. În același timp, nu există nicio semnalizare pe drumurile de acces a potențialelor arii de popas și nu există amenajări de tip belvedere pentru vizitatori (ex. Zona sitului arheologic Piscul Crăsani și Zona sitului arheologic Popina Bordușani).
Zone cu peisaj degradat	Zonele de peisaj natural, în special zona lacurilor de-a lungul râului Ialomița prezintă risc antropoc accentuat, de degradare ca urmare a acțiunilor vizitatorilor/ pescarilor (ex. Lacul Fundata). Există de asemeni cazuri de intervenții necontrolate în zone cu peisaj valoros, care obstrucționează vederea, sau afectează în mod negativ calitatea acestuia (ex. Conacul Bolomey).
Slaba promovare a itinerariilor culturale și a evenimentelor locale ca parte a peisajului cultural	Cu toate că obiectivele județului din punct de vedere al peisajului natural și cultural sunt relativ puține (comparativ cu restul Regiunii de Dezvoltare), acestea sunt puțin promovate și puse în valoare. Lipsește o strategie de dezvoltare a turismului, pe o nișă legată de agrement – pescuit și vânătoare – prin care elementele de peisaj existente să fie integrate și promovate ca un pachet unitar de atracții pentru locuitorii județului și pentru vizitatori.

Pe fundalul tendințelor de dezvoltare socio-economică evidențiate în studiile de fundamentare specifice și pe fondul creșterii cererii turistice la nivel mondial și național este de așteptat ca potențialul natural și cultural al județului să urmeze o cale ascendentă către protejare și valorificare. În caz contrar, lipsa intervențiilor publice și private în acest sens va conduce la o deteriorare accentuată, până la distrugerea și dispariția unor obiective de valoare.

În scenariul pozitiv, tendințele de abordare a protejării, conservării și punerii în valoare a patrimoniului natural și cultural, vor lua în considerare următoarele aspecte:

- **Zonele cu valori etnografice - arhitectura tradițională:** Patrimoniul rural rămâne un reper care trebuie conservat și valorificat – atât prin prisma patrimoniului imobil cât și prin prisma patrimoniului mobil și imaterial al comunităților locale. Nu sunt menționate zone cu resurse antropice în cadrul PATN, dar luând în considerare valorile de patrimoniu înscrise în LMI 2015, cercetarea valorilor încă păstrate de către comunitățile locale poate să îmbogățească

lista acestui tip de patrimoniu. Zona Bărăganului are valori etnografice și o arhitectură rurală specifică ce pot fi puse în valoare in situ, împreună cu revigorarea meșteșugurilor tradiționale și utilizarea materialelor tradiționale locale . Arhitectura tradițională, cu elemente de decorații exterioare din lemn traforat – “florăriile”-nu sunt repertoriate sau incluse ca valori de patrimoniu construit cu valoare locală, fiind un element ce necesită un program deconsecrare, reabilitare și punere în valoare, la nivelul întregului județ.

- **Zonele cu patrimoniu arheologic reperat:** Aceste zone sunt importante din perspective amenajării teritoriului județului având în vedere restricțiile impuse de legislația în vigoare privind protejerea patrimoniului arheologic (Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 republicată privind protejerea patrimoniului arheologic). Repertoriul Arheologic National cât și lista Cercetărilor Arheologice din România (1983-2009) fundamentează harta zonelor cu patrimoniu arheologic reperat în care se poate determina în vederea punerii în valoare, zona cu cea mai mare densitate de descoperiri arheologice.
- **Situația delimitărilor zonelor de protecție și a zonelor construite protejate în cadrul documentațiilor de urbanism (PUG):** În vederea conservării calității cadrului arhitectural urbanistic, în corelare cu cadrul natural ce a determinat sau potențează valorile cadrului construit, este necesar să se elaboreze studii de delimitare a zonelor construite protejate în cadrul localităților ce dețin o densitate mare de valori construite și naturale ce sunt protejate prin lege.

Din punct de vedere al documentațiilor de urbanism, localitățile din județ au elaborate documentații la nivel de PUG, aflate în diferite faze de reactualizare. În conformitate cu prevederile legale stipulate în cadrul Legii 422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, documentațiile tip PUG și PUZCP trebuie să fie supuse avizării de către MCIN și MDRAP.

În sarcina autorităților locale care dețin valori de patrimoniu construit pe teritoriul lor administrativ (municipii și orașe) revine elaborarea - atât pentru zonele centrale cât și pentru zonele cu o densitate mare de valori - a unor documentații de tip PUZCP. Delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice și a zonelor construite protejate , pe baza reperelor topografice, geografice și urbanistice, având scopul de a asigura conservarea integrală și punerea în valoare atât a monumentului istoric cât și a cadrului său construit sau natural

(conf. art. 9, alin.1-4 din Legea 422/2001 republicata) este obligatorie, prin prisma faptului că în zonele de protecție se instituie servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire.

- **Monumente aflate în pericol:** Pericolele care amenință patrimoniul construit sunt reprezentate de mai multe categorii de factori: *factorii de mediu* (fenomenele de eroziune, alunecări de teren, inundații, poluare a mediului) și/sau *activitățile economice și sociale* (modificări parțiale sau totale ale clădirilor, modificări funcționale inadecvate, s.a).

Fenomenele naturale sau antropice precum și perioadele foarte mari în care nu au fost executate lucrări necesare de reparații sau intervenții de punere în siguranță pentru clădiri de patrimoniu, determină necesitatea întocmirii unui inventar cu prioritati de intervenție și de elaborare a documentațiilor de delimitare a zonelor de protecție, a zonelor construite protejate(unde este cazul) cât și a proiectelor de restaurare și punere în valoare a acestui patrimoniu (în special pentru cel aflat în zone rurale).

Exemple de clădiri aflate în pericol din cadrul categoriei de conace și case cuprind: Broșteni (conac Zappa), Condești (conac Chiroiu), Bărcănești (conac Iancu Ionescu), Malu (conac Florescu), Sf. Gheorghe (conac neclasat), Gheorghe Doja (conacul Cantacuzino,neclasat), Mărculești (conac moșia Nicolae Seceleanu, neclasat), Frățilești/Săveni (conacul și ferma Aurelian Pană, neclasate), Jilavele (conacul și ferma Bâzu Cantacuzino), s.a. Toate aceste clădiri sau ansambluri de clădiri au fost în general sedii de IAS-uri, funcțiune care a împiedicat pentru un timp distrugerea acestora, dar a condus la o pierdere a unor elemente arhitecturale și la lăsarea lor ulterioară în paragină.

De asemenea 2 categorii de monumente vor trebui analizate în detaliu în vederea punerii în valoare – *patrimoniul industrial și patrimoniul balnear* (al orașului Amara). O categorie de clădiri aflată de asemenea în pericol este cea al gărilor de mici dimensiuni de pe traseul de cale ferată ce leagă Slobozia de București, clădiri ce nu sunt clasate(cu excepția Gării Fetești) și care împreună cu patrimoniul reprezentat de podurile dintre Fetești și Cernavodă pot constitui în sine baza unui itinerariu cultural pe zona centrală a județului.

- **Peisajul:** Semnalarea zonelor cu potențial cultural și peisagistic în cadrul PATJ trebuie să stea la baza elaborării unor studii pentru determinarea valorilor de peisaj natural și antropic la

nivelul tuturor unităților administrativ-teritoriale ce cuprind valori naturale sau antropice, cât și a zonelor de protecție a perspectivelor către acestea. Patrimoniul imaterial (tradițiile, obiceiurile, muzica, dansul) vor completa programele de interpretare și prezentare a siturilor patrimoniale, urmând să aducă în conștiința publicului problemele și necesitatea conservării și restaurării patrimoniului (de valoare locală sau națională), să aducă beneficii echitabile și durabile tuturor actorilor implicați .

Ca măsură operațională este necesară realizarea unui program județean de inventariere, protecție și gestiune a peisajelor, program care împreună cu inventarierea și propunerea de clasare pentru alte situri, ansambluri sau monumente (în special în zona rurală) să ia în considerare toate aspectele legate de păstrarea, conservarea/restaurarea, întreținerea și valorificarea socio-economică a patrimoniului cultural și natural al județului. De asemenea, accesul către aceste obiective de patrimoniu va trebui îmbunătățit, prin măsuri de realizare a unor noi căi de acces sau de reabilitare a celor existente.

1.4. Rețeaua de localități

1.4.1. Tipologie și clasificare funcțională a rețelei de localități

Legea 350/2001 definește conceptele relevante în analiza structurii teritoriale naționale:

Rețea de localități – *totalitatea localităților de pe un teritoriu (național, județean, zonă funcțională), ale căror existență și dezvoltare sunt caracterizate printr-un ansamblu de relații desfășurate pe multiple planuri (politico-administrativ, social-cultural, economic etc.). Rețeaua de localități este constituită din localități urbane și localități rurale.*

Ierarhizarea funcțională a localităților urbane și rurale – *clasificarea localităților pe ranguri în funcție de importanța în rețea și de rolul teritorial, asigurându-se un sistem de servire eficientă a populației din punct de vedere economic și social, dar și o dezvoltare echilibrată a localităților în teritoriu.*

Rang – *expresie a importanței actuale și în perspectivă imediată a unei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, politic, social, economic, cultural etc., în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse. Această importanță trebuie să își găsească corespondentul și în nivelul de modernizare.*

Conform legii 2/1968 cu privire la organizarea administrativ-teritorială și a decretului 38/1990, dar și a legilor 350/2001 și 351/2001, organizarea administrativă a teritoriului județean este compusă din:

Municipiu - *unitate administrativ-teritorială de bază, cu caracter urban, cu importanță regională, județeană sau zonală, caracterizată prin dominanța activităților de tip terțiar și secundar, prin prezența unor importante valori culturale și având o populație de minim 40.000 locuitori. Statutul de municipiu este conferit prin lege.*

Oraș - *unitate administrativ-teritorială de bază urbană, alcătuită din una sau mai multe localități urbane. Ca unitate administrativ-teritorială de bază și ca sistem socio-economic și geografic orașul are trei componente: teritorială, socio-economică și culturală:*

a) *componenta teritorială - intravilanul, care reprezintă suprafața de teren ocupată sau destinată construcțiilor și amenajărilor (de locuit, social-culturale, industriale, de depozitare, de producție, de circulație, de recreare, de comerț etc.) și extravilanul care reprezintă restul teritoriului administrativ al orașului;*

b) *componenta socioeconomică, care constă în grupurile de populație și activitățile economice, sociale și politico-administrative ce se desfășoară pe teritoriul localității. Dimensiunile, caracterul și funcțiile orașului prezintă mari variații, dezvoltarea sa fiind strâns corelată cu cea a teritoriului căruia îi aparține.*

c) componenta culturală cuprinde elementele de patrimoniu construit, precum și alte elemente de patrimoniu material și imaterial, obiceiuri, tradiții, elemente de viață și cultură urbană ce conferă identitate orașului și comunității urbane.

Orașele cu caracteristici rurale sunt definite ca acele orașe care satisfac cumulativ cel puțin 3 dintre următoarele 4 indicatori: peste 30% din populație ocupată în agricultură, mai puțin de 50% din totalul străzilor modernizate, tendință demografică negativă în ultimii 20 de ani și peste 40% din populație cu domiciliul în sate aparținătoare și / sau localități componente.

Comună - unitate administrativ-teritorială de bază care cuprinde populația rurală reunită prin comunitatea de interese și tradiții, alcătuită din unul sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social-culturale, geografice și demografice. Satele în care își au sediul autoritățile publice ale comunei sunt sate reședință.

Unități administrativ-teritoriale – sunt formate din comune, orașe și județe. Unitățile administrativ-teritoriale de bază sunt orașele și comunele care cuprind una sau mai multe localități.

În completare, față de conceptele analizate anterior, Legea 351/2001 definește localitățile și categoriile de localități ce alcătuiesc structura județului:

Localitate – formă de așezare stabilă a populației în teritoriu, alcătuind un nucleu de viața umană, cu structuri și mărimi variabile, diferențiate în funcție de specificul activităților de producție dominante ale locuitorilor, caracteristicile organizării administrativ-teritoriale, numărul de locuitori, caracterul fondului construit, gradul de dotare social-culturală și de echipare tehnico-edilitară. În funcție de specificul și de ponderea activității economice dominante, de numărul de locuitori, caracterul fondului construit, densitatea populației și a locuințelor, de nivelul de dotare social-culturală și de echipare tehnică localitățile se împart în două mari grupe: localități urbane și localități rurale.

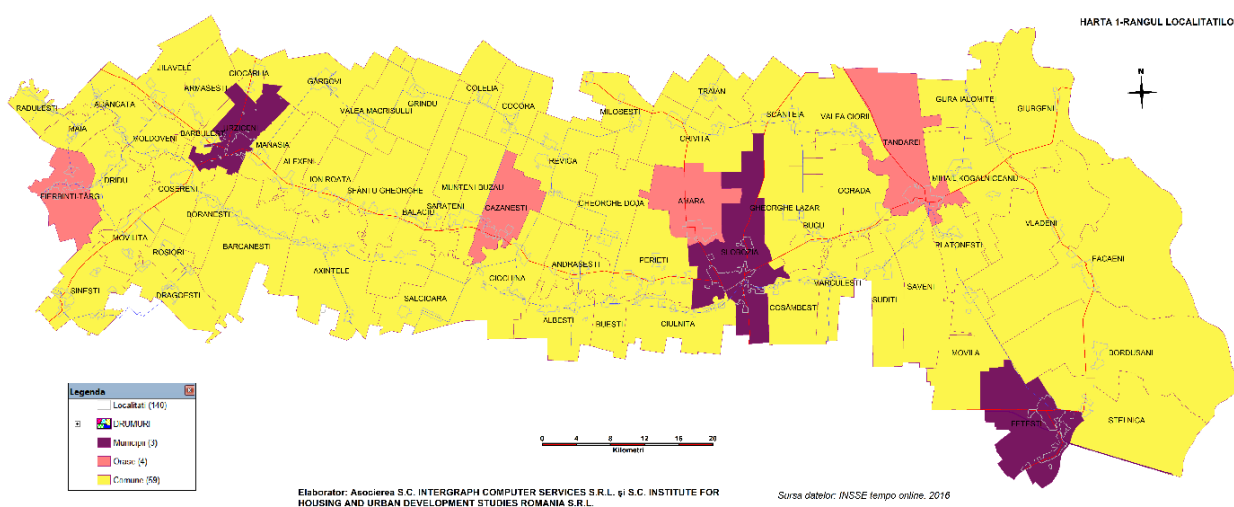
Localitate urbană – localitate în care majoritatea resurselor de muncă este ocupată în activități neagricole cu un nivel diversificat de dotare și echipare, exercitând o influență socio-economică constantă și semnificativă asupra zonei înconjurătoare.

Localitate rurală (sat) – localitate în care: a) majoritatea forței de muncă se află concentrată în agricultură, silvicultură, pescuit, oferind un mod specific și viabil de viață locuitorilor săi, și care prin politicile de modernizare își va păstra și în perspectivă specificul rural; b) majoritatea forței de muncă se află în alte domenii decât cele agricole, silvice, piscicole, dar care oferă în prezent o dotare insuficientă necesară în vederea declarării ei ca oraș și care, prin politicile de echipare și de modernizare, va putea evolua spre localitățile de tip urban.

În contextul actual legislativ, pentru anul 2017, organizarea administrativă teritorială a județului Ialomița cuprindea:

- o rețea de localități compusă din 66 de unități teritoriale administrative, alcătuită din 7 orașe și municipii și 59 de comune;
- următoarea ierarhizare funcțională a localităților urbane și rurale: 3 municipii, 4 orașe și 59 de comune, cu un total de 127 de sate;
- localități de rang II (3 municipii: Slobozia – care este reședința județului, Urziceni și Fetești) și de rang III (4 orașe : Amara, Căzănești, Fierbinți și Tândărei).

Figura 1.21. Rangul localităților – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: INSSE tempo online, 2016

Teritoriul județului este fragmentat din punct de vedere al componenței unităților administrative teritoriale, înregistrându-se o medie de 2.1 localități pe unitate administrativ teritorială. Acest lucru este evident din faptul că 69% din comune și orașe au câte o localitate sau două în componență. La polul opus, există doar un UAT cu șase localități în componență (comuna Sinești) și două UAT-uri cu câte cinci localități în componență (respectiv, Perieți și Drăgoești). Între aceste valori, 26% UAT-uri au în componență câte trei sau patru localități.

Rețeaua de localități - definită și caracterizată din perspectiva documentelor strategice și de planificare elaborate la nivel național

Strategia de Dezvoltare a Teritorială a României – Studiu de Fundamentare numărul 15 - Rețeaua de localități după rang și importanță (2014) – evidențierea principalelor aspecte cu implicații pentru rețeaua de localități din Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița:

- Studiul identifică următoarele cifre la nivel național:

- 3181 unități administrativ teritoriale, cu 13750 localități - media națională de 4,32 localități/UAT;
  - 320 unități administrativ teritoriale - urbane, cu 1263 localități – media națională de 3,94 localități/UAT urban;
  - 2861 unități administrativ teritoriale – rural / comune, cu 12487 localități - media națională de 4,36 localități/comună.
-
- Regiunea Sud Muntenia se află pe locul I în ierarhia națională, în clasificarea după numărul de UAT și după numărul localităților rurale.

  - În studiu sunt identificate 119 orașe cu populație sub 10.000 locuitori, prag minim al numărului de locuitori stabilit prin Legea 351/2001 cu modificările și completările ulterioare. Dintre acestea, trei se găsesc pe teritoriul județului Ialomița: Amara, Căzănești și Fierbinți-Târg. *Numărul mare de orașe care nu îndeplinesc această condiție minimă conduce la necesitatea revizuirii statutului juridic și administrativ al acestor orașe, sau, după caz, implementarea de măsuri speciale, în funcție de profilul acestora, care să conducă la recuperarea statutului acestor orașe prin investiții în activitățile economice și în infrastructura de facilități și servicii, atât din partea administrației publice cât și a investitorilor privați, în vederea atragerii și stabilirii populației și crearea de măsuri administrative și fiscale care să conducă la diminuarea impedimentelor de dezvoltare ale acestor UAT. O altă posibilitate oferită de lege în vederea remedierii acestei probleme este unificarea acestor UAT cu una sau mai multe localități învecinate. În orice caz, declararea unor orașe cu tradiție, chiar dacă de mici dimensiuni, ar putea constitui o eroare, ceea ce conduce la ideea posibilei reconsiderări a pragului minim în ceea ce privește populația minimă, mai ales în condițiile scăderii demografice de perspectivă (SDTR, 2014).*

  - Studiul analizează și categoria comunelor cu o populație cuprinsă între 8.000 și 10.000 locuitori, *palier care ar trebui să fie luat în considerare în judecata referitoare la statutul intermediar urban-rural (SDTR, 2014).*

Strategia de Dezvoltare a Teritorială a României – studiu de fundamentare numărul 16 - Formarea și dezvoltarea sistemelor de localități (2014) – evidențierea principalelor aspecte cu implicații pentru rețeaua de localități din Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița:

Studiul identifică *armătura urbană*¹⁰ a teritoriului ca fiind determinată de rețeaua de orașe și municipii și de modul de relaționare a acestora; sunt clasificate 5 categorii de orașe după indicatori demografici, municipiul Slobozia înscriindu-se în categoria celor 19 orașe cu populație cuprinsă între 50.000 și 100.000 de locuitori; celelalte orașe din județul Ialomița sunt orașe de mici dimensiuni, care au un rol redus la nivel teritorial. Una din consecințele organizării administrative a teritoriului este crearea unui sistem urban monocentric, care este accentuat de un declin demografic al orașelor mici și mijlocii (categoria orașelor de pe teritoriul județului Ialomița). Studiul identifică sistemul urban¹¹ alcătuit din localitățile urbane Slobozia, Țândărei și Amara.

Studiu de fundamentare în vederea actualizării Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea IV: Rețeaua de localități - Etapa II (2013) – evidențierea principalelor aspecte cu implicații pentru rețeaua de localități din Regiunea Sud Muntenia și județul Ialomița:

În detalierea conceptului de dezvoltare policentrică sunt determinate cinci categorii de poli de dezvoltare; dintre aceștia, pentru județul Ialomița au fost identificați următorii poli:

- Slobozia - pol regional de dezvoltare care contribuie la coordonarea sistemelor policentrice județene;
- Urziceni - pol intraregional de dezvoltare (așezare urbană care a beneficiat de o serie de favorabilități care au contribuit la creșterea capacităților de polarizare, comparabile cu nivelul de polarizare anterior);
- Amara, Căzănești, Țândărei, Fierbinți-Târg, Fetești - poli locali de dezvoltare.

De asemenea, în studiu a fost analizată capacitatea de polarizare a orașelor și municipiilor, din perspectiva serviciilor aparținând terțiarului superior. La nivel județean (și comparativ cu municipiul București), clasificarea acestora este redată în tabelul 1.22.

Tabel 1.22. Indicele de polarizare al localităților

Poziția în tabel (de la 1 la 61)	Polii de dezvoltare	Indicele capacității de polarizare	Categoria
1	Municipiul București	63,33	Capitala
8	Municipiul Slobozia	51,56	Pol regional de dezvoltare
18	Municipiul Urziceni	51,50	Pol intraregional de dezvoltare
38	Oraș Fierbinți-Târg	51,18	Pol local de dezvoltare

¹⁰ Este de reținut distincția între sistemul (rețeaua) de așezări și armătura urbană a teritoriului. Dacă rețeaua de așezări reprezintă, conform Legii nr. 350/2001, „totalitatea localităților de pe un teritoriu (național, județean, zonă funcțională) ale căror existență și dezvoltare sunt caracterizate printr-un ansamblu de relații desfășurate pe multiple planuri (economice, demografice, de servicii, politico-administrative etc.)”, cuprinzând localități urbane și rurale, armătura urbană reprezintă „ansamblul orașelor ierarhizate și a ariilor de influență ale acestora care asigură, într-un teritoriu dat, funcțiunile care necesită un număr minim de populație” (SDTR, 2014)

¹¹ Așa cum este definit în legea 351/2001: **Sistem urban** - sistem de localități învecinate între care se stabilesc relații de cooperare economică, socială și culturală, de amenajare a teritoriului și de protecție a mediului, echipare tehnico-edilitară, fiecare păstrându-și autonomia administrativă.

47	Municipiul Fetești	51,05	Pol local de dezvoltare
48	Oraș Căzănești	51,05	Pol local de dezvoltare
50	Oraș Țândărei	51,04	Pol local de dezvoltare
53	Oraș Amara	51,03	Pol local de dezvoltare
55	Comuna Ciulnița	50,98	Centru de creștere

Sursa: SDTR (2014)

Pe teritoriul județului Ialomița au fost identificate următoarele axe structurante de importanță națională: București-Fetești (cu prelungire spre Constanța) și București-Urziceni (cu prelungire spre Buzău), axe structurante proiectate în rețeaua policentrică, care sunt deja conturate în apropierea capitalei, în lungul principalelor culoare de accesibilitate. Regiunea Sud se individualizează prin dominarea categorică a capitalei, prin poziția sa pe locul I în ierarhie și printr-o dinamică intraurbană accentuată.

În coordonare cu tendințele și evoluțiile demografice, au fost analizate și tipurile de zone de influență specifice orașelor mici: orașul Țândărei are o zonă de influență în regresie; iar municipiul Urziceni are o zonă de influență în stagnare.

În mediul urban, media localităților componente per unitate administrativ teritorială este de 1.57, valoare sub media județeană. Dintre acestea, municipiul Fetești are patru localități în componență, fiind urmat de municipiul Slobozia și orașele Amara și Fierbinți – Târg cu câte 3 localități și de municipiul Urziceni și orașele Căzănești și Țândărei cu câte o singură localitate în componență.

În mediul rural, media localităților componente per unitate administrativ teritorială este de 2.16, valoare peste media județeană. Majoritatea comunelor cu o singură localitate în componență sunt apărute în perioada 2004 – 2006, ca urmare a schimbărilor administrative în structura rețelei de localități rurale.

Tabel 1.23. Unități administrativ teritoriale și localitățile componente din județul Ialomița, 2017

SIRUTA	Denumire		Localități componente
92658	Municipiu	Slobozia	Slobozia (reședința), Bora, Slobozia Nouă
92701	Municipiu	Fetești	Fetești (reședința), Buliga, Fetești-Gară, Vlașca
100683	Municipiu	Urziceni	Urziceni
92836	Oraș	Amara	Amara (reședință), Amara Nouă
93067	Oraș	Căzănești	Căzănești
102749	Oraș	Fierbinți-Târg	Fierbinți-Târg (reședință), Fierbinții de Jos, Fierbinții de Sus
92765	Oraș	Tândărei	Tândărei
100754	Comuna	Adâncata	Adâncata (reședința), Patru Frați

92783	Comuna	Albești	Albești (reședința), Bataluri, Marsilieni
100852	Comuna	Alexeni	Alexeni
92872	Comuna	Andrășești	Andrășești (reședința), Orboești
100870	Comuna	Armășești	Armășești (reședința), Malu Roșu, Nenișori
100923	Comuna	Axintele	Axintele (reședința), Bărbătescu, Horia
92907	Comuna	Balaciu	Balaciu (reședința), Copuzu, Crăsanii de Jos, Crăsanii de Sus
180064	Comuna	Bărbulești	Bărbulești
101056	Comuna	Bărcănești	Bărcănești (reședința), Condești
179784	Comuna	Borănești	Borănești (reședința), Sintești
92989	Comuna	Bordușani	Bordușani (reședința), Cegani
93021	Comuna	Bucu	Bucu
179793	Comuna	Buești	Buești
100709	Comuna	Ciocârlia	Ciocârlia (reședința), Cotorca
93101	Comuna	Ciochina	Ciochina (reședința), Bordușelu, Orezu, Piersica
93156	Comuna	Ciulnița	Ciulnița (reședința), Ion Ghica, Ivănești, Poiana
93209	Comuna	Cocora	Cocora
179971	Comuna	Colelia	Colelia
93236	Comuna	Cosâmbești	Cosâmbești (reședință), Gimbașani
102240	Comuna	Coșereni	Coșereni
102641	Comuna	Drăgoești	Drăgoești (reședință), Chiroiu-Pământeni, Chiroiu-Satu Nou, Chiroiu-Ungureni, Valea Bisericii
102703	Comuna	Dridu	Dridu (reședință), Dridu-Snagov
93575	Comuna	Făcăeni	Făcăeni (reședință), Progresu
103283	Comuna	Gârbovi	Gârbovi
93600	Comuna	Gheorghe Doja	Gheorghe Doja
93628	Comuna	Gheorghe Lazăr	Gheorghe Lazăr
93646	Comuna	Giurgeni	Giurgeni
93717	Comuna	Grindu	Grindu
93735	Comuna	Grivița	Grivița (reședință), Smirna
180046	Comuna	Gura Ialomiței	Gura Ialomiței (reședință), Luciu
103862	Comuna	Ion Roata	Ion Roată (reședință), Broșteni
103960	Comuna	Jilavele	Jilavele (reședință), Slătioarele
179800	Comuna	Maia	Maia
100736	Comuna	Manasia	Manasia
179980	Comuna	Mărculești	Mărculești
93995	Comuna	Mihail Kogălniceanu	Mihail Kogălniceanu (reședință), Hagieni
94045	Comuna	Miloșești	Miloșești (reședință), Nicoleşti, Tovărășia
179999	Comuna	Moldoveni	Moldoveni
94081	Comuna	Movila	Movila
104270	Comuna	Movilița	Movilița (reședință), Bițina-Pământeni, Bițina-Ungureni
94107	Comuna	Munteni-Buzău	Munteni-Buzău
179819	Comuna	Ograda	Ograda
94161	Comuna	Perieți	Perieți (reședință), Fundata, Misleanu, Păltinișu, Stejaru
180000	Comuna	Platonești	Platonești (reședință), Lăcusteni

101243	Comuna	Rădulești	Rădulești (reședință), Movileanca, Răsimnicea
94269	Comuna	Reviga	Reviga (reședință), Crunți, Mircea cel Bătrân, Rovine
179828	Comuna	Roșiori	Roșiori
94330	Comuna	Sălcioara	Sălcioara (reședință), Rași
180019	Comuna	Sărățeni	Sărățeni
94376	Comuna	Săveni	Săveni (reședință), Frățilești
94429	Comuna	Scânteia	Scânteia (reședință), Iazu
94456	Comuna	Sfântu Gheorghe	Sfântu Gheorghe (reședință), Butoiu, Malu
105026	Comuna	Sinești	Sinești (reședință), Boteni, Cătrunești, Hagiești, Lileci, Livedea
94492	Comuna	Stelnica	Stelnica (reședință), Maltezi, Retezatu
94535	Comuna	Sudiți	Sudiți (reședință), Gura Văii
179702	Comuna	Traian	Traian
94688	Comuna	Valea Ciorii	Valea Ciorii (reședință), Bucșa, Dumitrești, Murgeanca
105794	Comuna	Valea Măcrișului	Valea Măcrișului (reședință), Grindași
94795	Comuna	Vlădeni	Vlădeni
Număr total localități componente: 139			

Sursa: INSSE Tempo online și coduri SIRUTA

Densitatea scăzută a localităților este datorată formei de relief predominante – câmpie, lucru care a permis și o distribuție relativ echilibrată a municipiilor și orașelor la nivel teritorial, în lungul principalelor căi de transport rutier: DN 2A care traversează Urziceni, Căzănești, Țândărei și 3A care traversează Fetești. Teritorial, se poate observa existența unui nucleu urban alcătuit din municipiul Slobozia și orașul Amara, la intersecția DN 2A, DN 2C și E584. Din punct de vedere al accesibilității naționale, singurul oraș care nu este străbătut de un drum național este orașul Fierbinți – Târg.

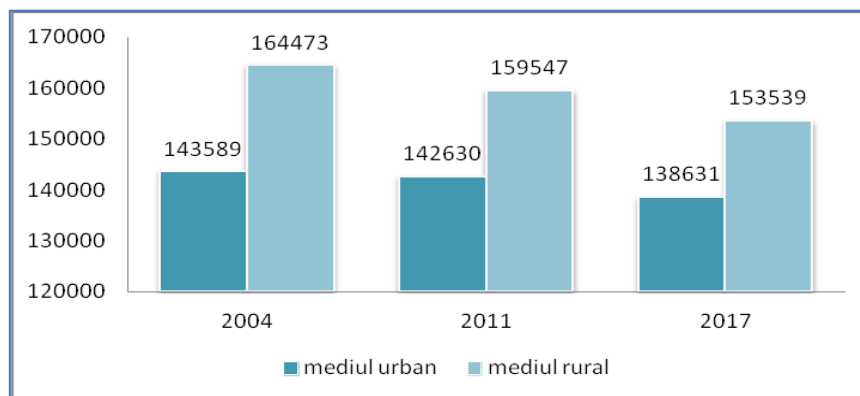
Un alt indicator important în analiza rețelei de localități este factorul demografic. În anul 2017 populația totală a județului Ialomița era de 290.698 locuitori. Distribuția locuitorilor la nivel teritorial determină categoria de mărime a unei localități, iar pentru județul Ialomița situația era următoarea:

- **nu există** orașe mari, cu peste 100.000 de locuitori;
- orașe mijlocii cu o populație cuprinsă între 20.000 și 100.000 de locuitori – municipiile Slobozia și Fetești;
- orașe mici cu o populație sub 20.000 de locuitori – municipiul Urziceni și orașele Amara, Căzănești, Fierbinți – Târg și Țândărei.

Astfel că, 71% din orașe intră în categoria orașelor mici, lucru care influențează și gradul de urbanizare; pentru anul 2017, procentul populației care trăia în mediul urban era de 47%, iar în mediul rural de 53%, proporții care se păstrează încă din anul 2004. Distribuția populației în mediul urban, pentru anul 2017, era următoarea: 63% din populație locuiește în orașe de mărime mijlocie și

37% din populație locuiește în orașe de mărime mică. Înscriindu-se în tendințele naționale manifestate în perioada recentă, populația județului Ialomița a scăzut cu 5.16%, iar pierderile din mediul urban au fost de 3.47% și de 6.85% în mediul rural, pentru anul 2017, față de anul 2004.

Figura 1.22. Evoluția populației în mediul urban și în mediul rural pentru anii 2004, 2011 și 2017

Sursa: INSSE Tempo online

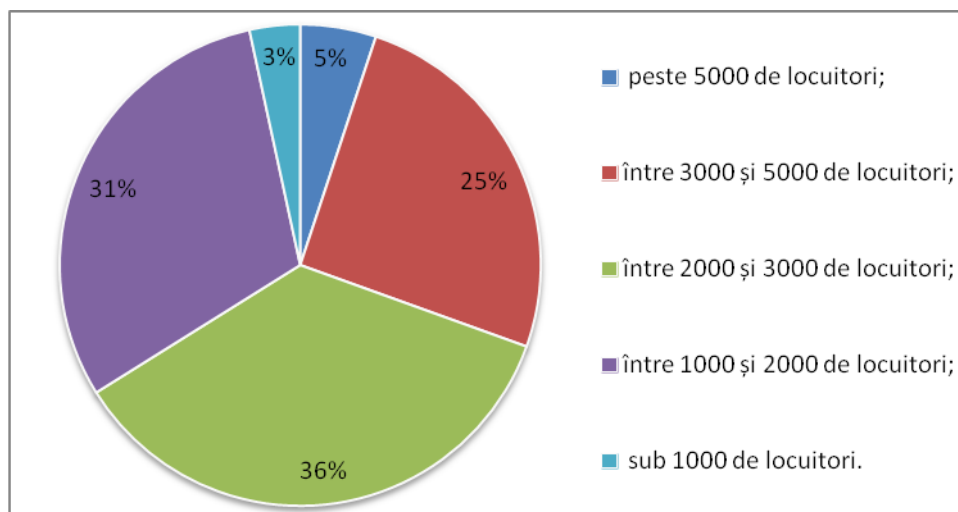
În mediul rural, comunele pot fi grupate în patru categorii de mărime:

- 3 comune cu o populație de peste 5000 de locuitori (însușind un total de 17.786 locuitori/ 12% din totalul populației în mediul rural);
- 15 comune cu o populație cuprinsă între 3000 și 5000 de locuitori (însușind un total de 54.625 de locuitori / 36% din totalul populației în mediul rural);
- 21 comune cu o populație cuprinsă între 2000 și 3000 de locuitori (însușind un total de 50.967 de locuitori / 33% din totalul populației în mediul rural);
- 18 comune cu o populație cuprinsă între 1000 și 2000 de locuitori (însușind un total de 28.440 de locuitori / 18% din totalul populației în mediul rural);
- 2 comune cu o populație sub 1000 de locuitori (însușind un total de 1.721 de locuitori / 1% din totalul populație în mediul rural).

Aproape 67% din comune au o populație cuprinsă între 5000 și 2000 de locuitori, grupând 68% din populația rurală. Comunele cu o populație de peste 5000 de locuitori sunt Bărbulești (7177), Făcăeni (5524) și Bordușani (5085), înregistrând valori mai mari decât orașele Fierbinți Târg (4629) și Căzănești (3602) pentru anul 2017. De remarcat este faptul că, orașe precum Fetești și Urziceni au în imediata proximitate cele mai mari comune din punct de vedere demografic. În distribuția localităților după numărul de locuitori, pe medii, relevant este faptul că:

- există 3 comune și un singur oraș cu populație cuprinsă între 5000 și 10.000 de locuitori;
- există 15 comune și 2 orașe cu populație sub 5000 de locuitori.

Figura 1.23. Distribuția comunelor după numărul de locuitori, pentru anul 2017

Sursa: INSSE Tempo online

Tabel 1.23. Categoriile de mărime a localităților, după populație și pe medii

Populație	Localități rurale	Localități urbane	Total
50.000 – 100.000	0	1	1
20.000 – 35.000	0	1	1
10.000 – 15.000	0	2	2
5.000 – 10.000	3	1	4
3.000 – 5.000	15	2	17
1.000 – 3.000	39	0	39
sub 1.000	2	0	2

Sursa: INSSE Tempo online

Din punct de vedere al evoluției demografice, cu excepția localităților care au suferit reorganizări din punct de vedere administrativ în perioada 2004-2006, cele mai mari pierderi ale populației au fost înregistrate de localitățile Valea Măcrișului, Reviga, Adâncata, Miloșești și Gârbovi (cu peste 15% pierdere a populației); cea mai mare parte a comunelor care au suferit pierderi mai mari de 10% din totalul populației sunt situate în extremitățile nordică și sudică a județului, teritorii cu un grad de accesibilitate scăzut din punct de vedere al infrastructurii rutiere. Localitățile care au înregistrat o creștere ușoară a numărului de locuitori sunt: Traian, Sinești, Perieți, Mărculești, Borănești și Tândărei (creștere de peste 5%), însă cea mai mare creștere a numărului de locuitori, în intervalul 2006-2017, a fost înregistrat în comuna Bărbulești – peste 45%.

1.4.2. Indicatori de definire a localităților urbane

Legea 351/2001 actualizată în 15 decembrie 2011, stabilește următorul set de indicatori minimali pe care o localitate urbană trebuie să îi îndeplinească:

Tabel 1.24. Indicatori minimali pentru localitățile urbane

	Municipiu	Oraș
Număr de locuitori	40.000	10.000
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	85%	75%
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	80%	70%
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	75%	55%
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	45%	35%
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	10	7
Număr de medici la 1000 de locuitori	2,3	1,8
Unități de învățământ	postliceal	liceal sau altă formă de învățământ secundar
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, sali de sport	sali de spectacol, biblioteci, publice, spații pentru activități sportive
Locuri în hoteluri	100	50
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60%	50%
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)	70%	60%
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)	60%	50%
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecanică și biologică	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecano- chimică
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a străzilor)	70%	60%
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	15 mp/locuitor	10 mp/locuitor
Depozit controlat de deșuri cu acces asigurat		

Sursa: Legea 351/2001 actualizată în 15 decembrie 2011

Modul în care municipiile și orașele județului îndeplinesc acești indicatori este detaliat în continuare:

Municipiul Slobozia:

- municipiu reședință de județ, cu o populație de peste 40000 locuitori (200.000 în zona de influență);
- localitate de rang II;
- pol de dezvoltare locală;
- categoria a IV-a - pol județean principal.

Amplasament. Municipiul Slobozia este amplasat în jumătatea estică a județului și se învecinează cu următoarele unități administrativ teritoriale:

- în nord, comunele Scânteia și Grivița;
- în sud, județul Călărași;

- în vest, orașul Amara și comunele Perieți și Ciulnița;
- în est, comunele Cosâmbești și Gheorghe Lazăr.

Accesibilitate. Municipiul se află amplasat la o distanță de aproape 130 km est de București și 150 km vest de Constanța. Prezintă o accesibilitate sporită fiind situat pe coridoarele europene și naționale de transport rutier (cu legătură la autostrada A2), feroviar (pe magistrala București – Constanța) și fluvial (pe Dunăre și Brațul Borcea).

Demografie. După numărul de locuitori, Slobozia se află în categoria Orașelor de mărime mijlocie (între 20.000 și 99.000 de locuitori), fiind în prezent cel mai important centru urban din Centrul Câmpiei Bărăganului, concentrând 40% din populația urbană a județului (respectiv 18% din populația județeană totală). În profil teritorial, variația demografică înregistrată evidențiază reducerea cu 4.99% a numărului de locuitori cu domiciliul stabil, pondere mai mică comparativ cu variația aceluiași indicator, analizat în perioada de timp 2004-2016, la nivelul județului Ialomița (-4,32%), dar mai ridicată comparativ cu valoarea înregistrată la nivel de țară (-1,54%). Dinamica negativă a populației se traduce la fel și în analiza densității populației, pentru anul 2016 – indicatorul înregistrând 397 loc/km² la nivelul UAT-ului și 4.062 loc./km²¹² în intravilanul municipiului. Deși important, cu rol bine definit în structura de localități a județului, orașul nu reușește să se definească ca centru polarizator la nivel regional, aflându-se în zona de influență a municipiului București.

Tabel 1.25. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru municipiul Slobozia

	Indicatori minimali	Municipiul Slobozia
Număr de locuitori	40.000	✓
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	85%	✓
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	80%	✓
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	75%	✓
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	45%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	10	X 9.56
Număr de medici la 1000 de locuitori	2,3	✓
Unități de învățământ	postliceal	✓
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, săli de sport	✓
Locuri în hoteluri	100	✓

¹² Strategia de Dezvoltare a municipiului Slobozia 2014 - 2020

Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60%	✓
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a strazilor)	70%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a strazilor)	60%	✓
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecanică și biologică	✓
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a strazilor)	70%	na
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	15 mp/locuitor	✓
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		✓

(pe baza datelor furnizate în Strategia Locală de Dezvoltare și INSSE – Tempo online)

Municipiul Fetești:

- localitate de rang II;
- categoria a V-a – pol județean secundar, municipiu cu rol de echilibru la nivelul județului, având populație peste 20.000 (50.000 în zona de influență / potențial de arie funcțională urbană).

Amplasament. Municipiul se află în sud-estul județului Ialomița, teritoriul său administrativ fiind mărginit:

- în vest de comuna Movila;
- în nord de comuna Bordușani;
- în est de comuna Stelnica;
- în sud de județul Călărași.

Accesibilitate. Municipiul are o accesibilitate ridicată datorită poziționării pe cursul inferior al Dunării (Brațul Borcea, coridorul VII pan european de transport) și pe rutele unor importante căi de comunicații terestre: rutiere (autostrada A2 București-Constanța, DN3A Lehliu-Fetești, DN3B Călărași-Giurgeni) și feroviare (magistrala feroviară 800 - București – Constanța, care se intersectează cu linia ferată 702). Distanțele față de principalele centre urbane din proximitate sunt: față de București - 150 km, față de Constanța 80 km, față de Slobozia 60 km și față de Călărași - 50 km.

Demografie. Municipiul Fetești se înscrie în categoria orașelor mijlocii. Populația, după domiciliu, la 1 ianuarie 2016, este de 34.263 persoane (aproximativ 25,5% din populația urbană a județului), aceasta înregistrând o scădere constantă în perioada 2004-2016, de aproximativ 4% din totalul populației. Densitatea populației este de 355,6 locuitori/km² la nivelul UAT-ului, iar în zona intravilană densitatea populației este de 2.897,0 locuitori/km², pentru anul 2014.

Tabel 1.26. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru municipiul Fetești

	Indicatori minimali	Municipiul Fetești
Număr de locuitori	40.000	X
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	85%	✓
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	80%	✓
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	75%	✓
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	45%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	10	X (4,3)
Număr de medici la 1000 de locuitori	2,3	X (1,07)
Unități de învățământ	postliceal	✓
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, săli de sport	✓
Locuri în hoteluri	100	✓
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60%	X
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a strazilor)	70%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a strazilor)	60%	✓
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecanică și biologică	✓
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a strazilor)	70%	na
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	15 mp/locuitor	X
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		✓

(pe baza datelor furnizate în Strategia Locală de dezvoltare și INSSE – Tempo online)

Municipiul Urziceni:

- localitate de rang II;
- pol intraregional de dezvoltare;
- categoria a VI-a – centru urban cu rol zonal, municipiu cu rol de deservire teritorial la nivel județean, având populație peste 5.000 (30.000 în zona de influență / potențial de arie funcțională urbană).

Amplasament. Municipiul este situat în partea de vest-nord vest a județului Ialomița, aproape de limita cu județul Buzău (aflată la 6 km spre nord) și de limita cu județul Prahova (aflată la 17 km spre vest). Municipiul Urziceni se învecinează cu următoarele unități administrativ teritoriale:

- în sud cu comuna Coșereni;
- în vest cu comunele Armășești și Bărbulești;
- în est cu comuna Manasia;
- în nord-est cu comuna Gârbovi;
- în nord-vest cu comuna Ciocârlia.

Accesibilitate. Municipiul Urziceni se află la confluența râului Ialomiței cu Sărata; la intersecția drumurilor naționale București - Buzău și Ploiești - Constanța; la intersecția căilor ferate București - Brăila și Ploiești - Ciulnița. Municipiul Urziceni se află la distanțe de până la 70 de km pe cale ferată sau pe cale rutieră față de Ploiești, Slobozia, Făurei sau București. Rolul său de nod tradițional, important, la nivel teritorial este susținut și din punct de vedere istoric.

Demografie. Datele statistice furnizate de INS relevă faptul că, în perioada 2004 – 2016 populația Municipiului Urziceni a continuat să scadă, cu până la 7.94% din totalul populației. Densitatea populației la nivelul UAT-ului este de 321 loc/km².

Tabel 1.27. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru municipiul Urziceni

	Indicatori minimali	Municipiul Urziceni
Număr de locuitori	40.000	X
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	85%	✓
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	80%	✓
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	75%	✓
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	45%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	10	X (7,33)
Număr de medici la 1000 de locuitori	2,3	X (2,07)
Unități de învățământ	postliceal	✓
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, eventual teatre, instituții muzicale, biblioteci publice, stadion, săli de sport	✓
Locuri în hoteluri	100	X
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	60%	✓
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)	70%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)	60%	✓
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecanică și biologică	✓
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a	70%	na

<i>strazilor)</i>		
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	15 mp/locuitor	X
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		✓

(pe baza datelor furnizate în Strategia locală de dezvoltare și INSSE – Tempo online)

Orașul Amara:

- localitate de rang III;
- categoria a VII-a – centru urban cu funcție specializată (orașe necuprinse în categoria precedentă-VI și care este subordonat unui municipiu din categoriile I-V, caracterizat printr-un specific funcțional **turistic** cu mărime demografică variabilă);
- conform OUG nr. 109/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 343/2002, cu modificările ulterioare, orașul este declarat stațiune balneară: localitate sau /și areal (zonă delimitată topo-geo-climatic din localitate sau din afara acesteia care are factori naturali de cură) care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare.

Amplasament. Orașul este amplasat în partea de sud-est a județului, aflându-se în zona funcțională a municipiului Slobozia. Orașul se învecinează cu următoarele unități teritoriale administrative:

- municipiul Slobozia – în partea de est și sud-est;
- comuna Perieți – în partea de sud-vest;
- comuna Gheorghe Doja – în partea de vest;
- comuna Grivița – în partea de nord.

Accesibilitate. Aflat la o distanță de 9 km de Slobozia, orașul este străbătut de DN 2C, prin care se leagă atât de municipiul Slobozia, cât și de municipiul Buzău, unul din principalele drumuri de acces folosite de navetiștii din zona urbană funcțională.

Demografie. Orașul se situează în categoria orașelor mici (sub 20.000 locuitori), iar conform datelor INS, în perioada 2004 – 2016, populația a cunoscut o creștere de aproximativ 2%, fapt susținut și de analiza datelor RPL 2011 comparativ cu RPL 2002. Densitatea populației este de 112 loc/km².

Tabel 1.28. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Amara

	Oraș	Oraș Amara
Număr de locuitori	10.000	X
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	75%	✓
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	70%	✓
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	55%	X
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	35%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	7	X
Număr de medici la 1000 de locuitori	1,8	X
Unități de învățământ	liceal sau altă formă de învățământ secundar	X
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, biblioteci, publice, spații pentru activități sportive	✓
Locuri în hoteluri	50	✓
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	50%	X
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a strazilor)	60%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a strazilor)	50%	✓
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecano-chimică	✓
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a strazilor)	60%	na
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	10 mp/locuitor	X
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		na

(pe baza datelor furnizate în Strategia locală de dezvoltare și INSSE – Tempo online)

Orașul Căzănești

- localitate de rang III;
- categoria a VII-a – centru urban cu funcții specializate (necuprins în categoria precedentă și care este subordonat unui municipiu din categoriile I-V, caracterizat printr-un specific funcțional turistic, economic, de transport, energetic, rezidențial etc.; mărimea demografică este variabilă, nefiind determinantă).

Amplasament. Orașul este așezat în partea centrală a județului Ialomița, învecinându-se cu:

- comuna Reviga în nord-est;
- comuna Cocora în nord;

- comuna Munteni - Buzău în vest;
- comuna Ciochina în sud și sud-est.

Accesibilitate. Aflat la mijlocul distanței între municipiile Slobozia și Urziceni, orașul este accesibil pe cale rutieră prin intermediul DN 2A, care face legătura cu Slobozia, Urziceni și Constanța și DJ 203, care străbate orașul de la nord la sud, intersectându-se cu DN 2A în interiorul localității și pe cale ferată prin magistrala București - Țândărei.

Demografie. Orașul se situează în categoria orașelor mici (sub 20.000 locuitori), iar conform datelor INS, în perioada 2004 – 2016, populația orașului Căzănești a cunoscut o creștere aproape nesemnificativă de jumătate de punct procentual. Densitatea populației este de 65 loc/km².

Tabel 1.29. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Căzănești

	Oraș	Oraș Căzănești
Număr de locuitori	10.000	X
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	75%	X
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	70%	✓
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	55%	✓
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	35%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	7	X
Număr de medici la 1000 de locuitori	1,8	X
Unități de învățământ	liceal sau altă formă de învățământ secundar	✓
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, biblioteci, publice, spații pentru activități sportive	✓
Locuri în hoteluri	50	X
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	50%	X
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a străzilor)	60%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a străzilor)	50%	X
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecano- chimică	X
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a străzilor)	60%	na
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	10 mp/locuitor	X
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		na

(pe baza datelor furnizate în Strategia locală de dezvoltare și INSSE – Tempo online)

Orașul Fierbinți – Târg:

- localitate de rang III;
- categoria a VII-a – centru urban cu funcții specializate (necuprins în categoria precedentă și care este subordonat unui municipiu din categoriile I-V, caracterizat printr-un specific funcțional turistic, economic, de transport, energetic, rezidențial etc.; mărimea demografică este variabilă, nefiind determinantă).

Amplasament. Orașul Fierbinți este situat în extremitatea vestică a județului Ialomița, pe limita cu județul Ilfov și la confluența râului Ialomița cu pârâul Cociovăriștea. Acesta se învecinează cu următoarele unități administrativ-teritoriale:

- județul Ilfov în vest;
- comuna Maia în nord;
- comuna Dridu în est;
- comuna Sinești în sud.

Accesibilitate. Orașul este străbătut de DJ 101 și de DJ 101 U și se află la 40 km distanță de București, 91 km distanță de Slobozia și la 29 km distanță de Urziceni.

Demografie. Orașul se situează în categoria orașelor mici (sub 20.000 locuitori), iar conform datelor INS, în perioada 2004 – 2016, populația orașului Fierbinți – Târg a scăzut cu aproape 10 puncte procentuale. Densitatea populației este de 80 loc/km².

Tabel 1.30. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Fierbinți – Târg

	Oraș	Oraș Fierbinți-Târg
Număr de locuitori	10.000	X
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	75%	X
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	70%	X
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	55%	✓
Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	35%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	7	X
Număr de medici la 1000 de locuitori	1,8	X
Unități de învățământ	liceal sau altă formă de învățământ secundar	✓
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, biblioteci, publice, spații pentru activități sportive	✓
Locuri în hoteluri	50	X

Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	50%	X
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a strazilor)	60%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a strazilor)	50%	X
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecano-chimica	na
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a strazilor)	60%	na
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	10 mp/locuitor	X
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		na

(pe baza datelor furnizate în Strategia locală de dezvoltare și INSSE – Tempo online)

Orașul Țândărei

- localitate de rang III;
- categoria a VI-a – centru urban cu rol zonal, cu rol de deservire teritorială la nivel subjudețean, având populație peste 5.000 de locuitori (30.000 de locuitori în zona de influență / potențial de arie funcțională urbană).

Amplasament. Orașul este situat în partea de nord-est a județului Ialomița, ocupând o poziție cheie. Localitatea se învecinează cu:

- comunele Platonești și Săveni în sud;
- comunele Ograda și Valea Ciorii în vest;
- comunele Gura Ialomiței și MihailKogălniceanu în est;
- județul Brăila în nord.

Accesibilitate. Orașul Țândărei este un nod rutier, dezvoltat la intersecția a două trasee majore, respectiv DN 2A București-Constanța și DN 21A Călărași - Brăila.

Demografie. Orașul se situează în categoria orașelor mici (sub 20.000 locuitori), iar conform datelor INS, în perioada 2004 – 2016, populația orașului Țândărei a crescut cu aproape 7%. Densitatea populației este de 151 loc/km².

Tabel 1.31. Îndeplinirea setului de indicatori minimali pentru orașul Țândărei

	Oraș	Oraș Țândărei
Număr de locuitori	10.000	✓
Populația ocupată în activități neagricole (% din totalul populației ocupate)	75%	✓
Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă	70%	✓
Dotarea locuințelor cu baie și WC în locuința (% din totalul locuințelor)	55%	✓

Dotarea locuințelor cu instalație de încălzire centrală (% din totalul locuințelor)	35%	✓
Număr de paturi în spitale la 1000 de locuitori	7	✗
Număr de medici la 1000 de locuitori	1,8	✗
Unități de învățământ	liceal sau altă formă de învățământ secundar	✓
Dotări culturale și sportive	sali de spectacol, biblioteci, publice, spații pentru activități sportive	✓
Locuri în hoteluri	50	✗
Străzi modernizate (% din lungimea totală a străzilor)	50%	✓
Străzi cu rețele de distribuție a apei (% din lungimea totală a strazilor)	60%	✓
Străzi cu conducte de canalizare (% din lungimea totală a strazilor)	50%	✓
Epurarea apelor uzate	racordarea la o stație de epurare cu treapta mecano- chimică	✓
Străzi cu rețele de hidranți exteriori pentru stingerea incendiilor (% din lungimea totală a strazilor)	60%	na
Spații verzi (parcuri, grădini publice scuaruri)	10 mp/locuitor	✗
Depozit controlat de deșeuri cu acces asigurat		na

(pe baza datelor furnizate în Strategia locală de dezvoltare și INSSE – Tempo online)

1.4.3. Locuirea

Calitatea locuirii – date la nivel județean. Județul Ialomița dispunea în anul 2016 de un fond total de locuințe de 114.756, dintre care 353 fuseseră finalizate în anul respectiv (0,30% din total). Față de anul 2004, numărul total de locuințe a crescut la nivel județean cu 6.77%. Pe forme de proprietate, doar 1% din locuințe sunt în proprietate publică.

Suprafața locuibilă a crescut în perioada 2004-2016 cu aproape 36%, ajungând la 5.156.365 mp în anul 2016. Corelat cu creșterea constantă a numărului de locuințe, pentru anul 2016 față de anul 2004 cele mai mari creșteri ale suprafeței locuibile s-au înregistrat în: orașul Amara (62%), municipiul Slobozia (51.5%), municipiul Fetești (49.65%), fiind urmate de municipiul Urziceni (39%), orașul Căzănești (30.2%), orașul Țândărei (26%) și orașul Fierbinți – Târg (21%). În comparație cu suprafața medie locuibilă de 34 m² pe persoană din Europa, România are o medie relativ scăzută pe persoană de 21 mp/ locuitor – pentru anul 2016¹³, iar față de aceasta, în localitățile urbane din județul

¹³ Strategia Națională a Locuirii (2014)

Ialomița media înregistrată era de 17.87 mp/locuitor, cu variații între 20.43 și 12.37 mp/locuitor. Orașul Tândărei are 12,37 mp/locuitor.

În mediul rural, indicatorul de suprafață locuibilă / locuitor înregistrează o variație mai mare, cu un minim de 7.9 mp/locuitor pentru comuna Bărbulești și un maxim de 32 mp/locuitor pentru comunele Drăgoești și Rădulești. Aproximativ 8% din comune se situează peste media națională de 21 mp/locuitor (comunele Roșiori, Gheorghe Doja, Ciocârlia, Cosâmbești, Dridu, Sinești, Drăgoești și Rădulești), în timp ce 9 comune (Bărbulești, Borănești, Platonești, Traian, Ion Roată, Vlădeni, Făcăeni, Săveni, Miloșești) au mai puțin de 15 mp/locuitor.

Dotarea și accesul locuințelor la utilități determină calitatea fondului construit. În acest context Recensământul Populației și Locuințelor 2011 oferă următoarele seturi de date cu aspect calitativ, la nivelul județului:

- 26.35 % din locuințe nu sunt racordate la vreo sursă de alimentare cu apă potabilă;
- doar 58% din locuințe sunt racordate la rețeaua publică de alimentare cu apă;
- 54.69% din locuințe nu sunt racordate la vreun sistem de canalizare;
- doar 28.72% din locuințe sunt racordate la sistemul public de canalizare;
- 74.26% din locuințe nu sunt racordate la rețeaua publică de alimentare cu gaze naturale;
- 1.2% din locuințe nu sunt racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică;
- 2.87% din locuințe nu au nici un sistem de încălzire.

Proape 43% din totalul locuințelor la nivel județean se găseau în mediul urban, pentru anul 2016.

Tabel 1.32. Număr locuințe total și procent număr locuințe publice din total în mediu urban

	Denumire	Număr total locuințe 2016	Locuințe publice 2016	% locuințe publice 2016
Municipiu	Slobozia	19642	496	2.53
Municipiu	Fetești	12019	331	2.75
Municipiu	Urziceni	6555	64	0.98
Oraș	Amara	2869	5	0.17
Oraș	Căzănești	1235	0	0.00
Oraș	Fierbinți-Târg	2063	3	0.15
Oraș	Tândărei	4608	21	0.46
Total	Mediu urban	48991	920	1.88

Sursa: INSSE Tempo online

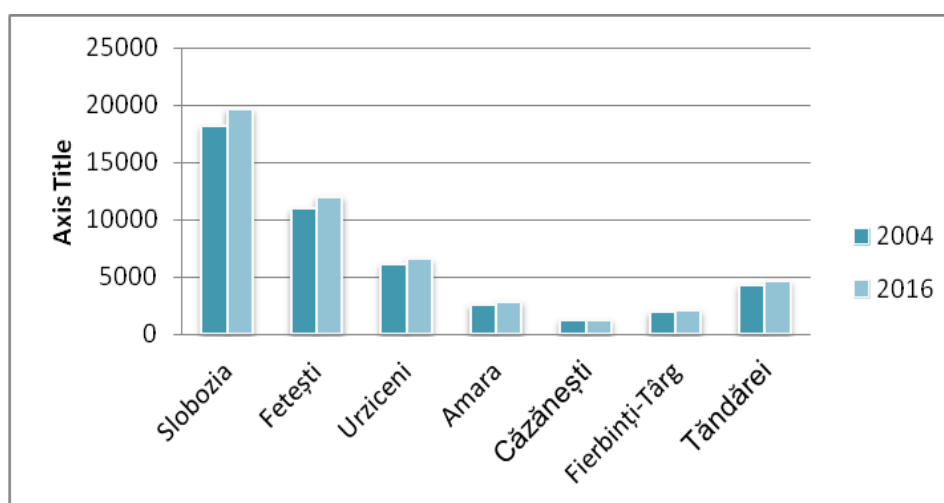
Analiza fondului construit relevă o creștere constantă din 2004 până în anul 2016, conform datelor INS. Astfel că, au fost înregistrate următoarele tendințe: cea mai mare creștere – de peste 12% o

înregistrează orașul Amara, fiind urmat de municipiul Fetești (aproape 10%), municipiul Slobozia (cu 8%), orașele Fierbinți – Târg și Tândărei (cu peste 7%), pe ultimul loc clasându-se orașul Căzănești cu aproape un punct procentual creștere.

Din punct de vedere al distribuției teritoriale, în anul 2016 municipiul Slobozia deținea 40% din totalul numărului de locuințe din mediul urban, fiind urmat de municipiul Fetești cu 25%, municipiul Urziceni cu 13% și de celelalte orașe care însumau împreună 22% din total (unde orașul Căzănești înregistrează doar 3%).

Figura 1.24. Evoluția numărului de locuințe anul 2016 comparativ cu anul 2004

Sursa: INSSE Tempo online

Dacă numărul total al locuințelor a crescut în perioada analizată, nu același lucru s-a înregistrat și în cazul locuințelor în proprietate publică. Municipiul Slobozia este singura localitate din mediul urban care înregistrează o creștere a fondului de locuințe în proprietate publică de peste 30% față de anul 2004, în timp ce toate celelalte localități au înregistrat scăderi: orașul Căzănești nu mai are locuințe în proprietate publică, orașul Fierbinți – Târg a pierdut 75% din fond, orașul Tândărei a pierdut 69% din fond, orașul Amara a pierdut 50% din fond, municipiul Urziceni a pierdut 48% din fond, iar municipiul Fetești a pierdut 2.64% din fondul de locuințe publice.

În mediul rural, în anul 2016 existau 65.765 de locuințe, ceea ce reprezenta aproximativ 57% din totalul locuințelor la nivel județean. În cifre absolute, localitățile cu cel mai mare număr de locuințe erau: Făcăeni (cu peste 2.000 de locuințe), Perieți, Manasia, Sinești, Munteni – Buzău, Coșereni, Gârbovi, Bărcănești, Bordușani și Dridu; la polul opus se află comuna Ciocârlia cu mai puțin de 500 de locuințe. Din totalul comunelor, 29 au mai puțin de 1.000 de locuințe per UAT. Evoluția numărului

de locuințe indică o creștere de 5.70% în perioada 2004 – 2016. Cele mai mari creșteri au fost înregistrate în comunele Maia – 62%, Borănești – 36% și Sinești – 34%.

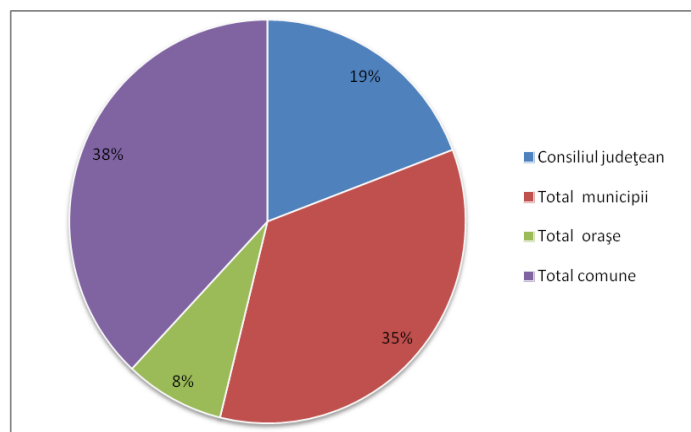
Distribuția teritorială a indicatorului număr de locuințe la 1000 de locuitori relevă un minim de 169.9 de locuințe /1000 de locuitori pentru comuna Bărbulești și un maxim de 883.8 de locuințe la 1000 de locuitori pentru comuna Drăgoești. Pentru celelalte comune, distribuția numărului de locuințe la 1000 de locuitori este relativ echilibrată, cu cifre cuprinse între 300 și 650. Comparativ cu media județeană de 390 de locuințe/1000 locuitori, doar 25% din comune înregistrează valori sub acest indicator. În ceea ce privește dotarea locuințelor din mediul rural, conform datelor din Recensământul Populației și Locuințelor 2011:

- 42% din locuințe nu au surse de alimentare cu apă;
- 35% din comune au mai puțin de 50% locuințe racordate la o sursă de apă;
- 81% din locuințele din mediu rural nu au sistem de canalizare;
- 39% din comune au mai puțin de 15% din locuințe racordate la sistemul de canalizare;
- 41% din comune nu au locuințe racordate la rețeaua de gaze;
- 54% din comune au doar 1% din locuințe racordate la rețeaua de gaze;
- 5% din comune au mai mult de 4% din locuințe fără acces la electricitate;
- 2.12% din locuințe nu au nici un sistem de încălzire;
- 5% din comune au mai mult de 5% din locuințe fără încălzire;
- 8% din locuințe au fost reabilitate termic;
- 32% din comune au mai puțin de 5% din locuințe reabilitate termic;
- 5.61% din locuințe sunt neocupate;
- 10% din comune au un procent mai mare de 10% de locuințe neocupate.

1.4.4. Bugete locale

Pentru anul 2016, din analiza bugetelor locale, veniturile totale înregistrate la nivelul județului Ialomița, au fost de 587,183,362 lei. Veniturile cele mai mari au fost înregistrate de municipii, 35% din total, procent comparabil cu cel înregistrat de comune – 38%. În analiza comparativă a mediului rural cu cel urban, mediul urban înregistrează un plus de 12% în veniturile la buget față de mediul rural, ceea ce teritorial se traduce prin faptul că, 10% din unitățile administrative teritoriale încasează aproximativ 43% din veniturile de la nivel județean.

Figura 1.25. Distribuția veniturilor locale din totalul veniturilor la nivel județean

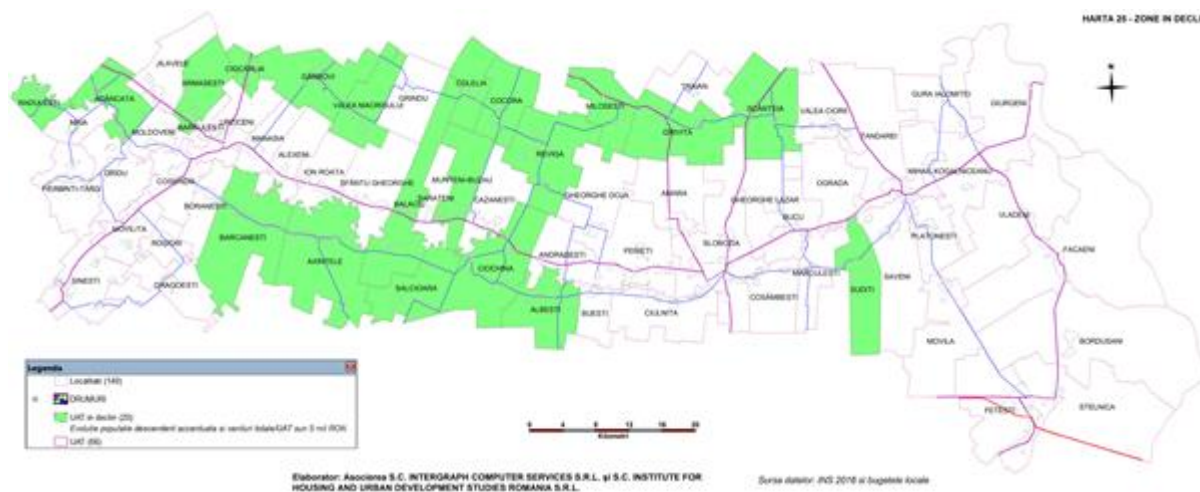

Sursa: bugetele locale aprobate ale unităților administrativ teritoriale din județul Ialomița (2016)

Veniturile totale medii pe UAT raportate pe cap de locuitor, pentru anul 2016, erau de 1998 lei, defalcat pe medii astfel:

- în mediul urban indicatorul mediu era de 1758 lei / cap de locuitor, unde maximul înregistrat era realizat în municipiul Urziceni (2230 lei), iar minimul era înregistrat în orașul Țândărei (1160 lei); în mediul urban municipiile Slobozia și Urziceni se situează peste indicatorul mediu județean;
- în mediul rural indicatorul mediu era de 1536 lei / cap de locuitor, unde maximul era înregistrat de comunele Grindu și Moldoveni (cu peste 2990 lei) și minimul era înregistrat de comunele Manasia și Bărbulești (cu respectiv 996 lei și 634 lei); aproximativ 24% din comune se situează peste indicatorul mediu județean (în comunele Colelia, Gheorghe Lazăr, Vlădeni, Făcăeni, Sinești, Valea Măcrișului, Rădulești, Stelnică, Ciulnița, Gheorghe Doja, Mihail Kogălniceanu, Drăgoești, Moldoveni și Grindu).

Figura 1.26. Zone în declin – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Coroborând veniturile totale de sub 5 mil lei cu evoluția populației descendent accentuată, rezultă o serie de UAT-uri aflate în declin, în care situația bugetelor locale nu susține dezvoltarea economico-socială (vezi figura 1.24.).

1.4.5. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități

Puternic influențată de scenariile privind prognoza demografică și de dezvoltare economică, rețeaua de localități va reflecta tendințele manifestate la nivelul teritoriului. Evoluția populației va cunoaște diferențieri în interiorul județului, în funcție de ritmul de creștere (vitalitate diferită, gradul inegal de deteriorare a structurii demografice, dezechilibrele instalate), dar și de gradul de dezvoltare economică (de tipul de agricultură practicat în zonele rurale, eficiența activităților agricole și de afirmarea altor tipuri de activități economice influențează). Astfel, pot fi identificate următoarele scenarii de dezvoltare ale județului Ialomița pentru următorul deceniu:

- **Scenariul Minimal** – În scenariul bazat cu prioritate pe valorificarea resurselor locale se vor menține disparitățile majore identificate, în special în zonele rurale, datorită lipsei de resurse umane, bazei de impozitare reduse și a resurselor bugetelor locale. Rețeaua va beneficia doar de intervenții punctuale de reparații și de menținere a gradului de funcționare a serviciilor publice de interes general. Rezultatele acestui scenariu vor conduce la slăbirea rețelei de localități, și la menținerea tendințelor de depopulare a zonelor celor mai slab echipate dar și a creșterii navetismului către poli urbani din regiune.
- **Scenariul de Dezvoltare** – Scenariul de dezvoltare este bazat în principal pe atragerea de fonduri publice naționale și europene (programarea 2023-2027) pentru creșterea atractivitatea zonelor urbane și rurale prin realizarea de investiții privind domeniul public (rețea de drumuri, de apă și canalizare, acces la rețeaua energetică, gaz și electricitate) protecția natural și cultural și dezvoltarea și diversificarea activităților agricole.

Principalele disfuncționalități identificate în analiză sunt prezentate în continuare. Distribuția spațială a acestora este redată în planșa E01.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Sistem urban monocentric susținut de o rețea de centre urbane de dimensiuni mici	Rețeaua de localități conține zone urbane cu o masă demografică și economică de dimensiuni mici – sub 20000 locuitori (Urziceni, Amara, Țândărei, Fierbinți Târg și Căzănești) și mijlocii - între 20000 și 100000 locuitori (Slobozia, Fetești), ce nu pot contribui suficient și durabil la dezvoltarea socio-economică a județului.

Lipsa unor centre rurale secundare	Mărimea medie a așezărilor rurale se situează la valoarea de 2.587 locuitori, iar activitățile specifice nu suțin crearea unor centre rurale secundare, cu rol de sprijin pentru dezvoltarea agricolă și rurală.
Neîndeplinirea indicatorilor minimali în definirea municipiilor sau orașelor	Niciun centru urban nu îndeplinește toți indicatorii minimali de definire a municipiilor și orașelor. Slobozia este singurul care nu îndeplinește un singur indicator (număr de paturi în spitale la 1000 locuitori).
Valori reduse ale suprafețelor locuibile pe locuitor	Un oraș (Tândărei) și 9 comune (Bărbulești, Borănești, Platonești, Traian, Ion Roată, Vlădeni, Făcăeni, Săveni, Miloșești) au un indicator mai mic de 15 mp suprafață locuibilă/locuitor.
Grad scăzut al calității vieții generat de lipsa echipării teritoriului	Dotarea și accesul locuințelor la utilități determină calitatea fondului construit, iar în acest context, un procent important din locuințele din mediul urban și rural nu sunt racordate la sisteme de alimentare cu apă, gaze naturale și/sau gaze naturale.

1.5. Infrastructurile tehnice majore

1.5.1. Alimentare cu apă și canalizare

Documentul Cadru de Implementare a POS Mediu 2007-2013 descrie cadrul administrativ dezvoltat de către Ministerul Mediului pentru managementul și asigurarea serviciilor de apă și management al apei uzate și pentru programarea și executarea investițiilor în infrastructură. Principalele obiective sunt următoarele:

- În scopul asigurării unei mai bune calități și a unei mai mari eficiențe a asigurării serviciilor, serviciile de apă și canalizare vor fi în responsabilitatea unui operator (Compania de Operare Regională sau "ROC");
- Comunitățile care alcătuiesc ADI vor delega către ADI responsabilitatea pentru asigurarea serviciilor de apă și canalizare;
- ADI și operatorul regional vor încheia un contract de servicii bilateral prin care operatorul oferă servicii comunităților membre ADI sub supravegherea ADI.

Operatorul Regional este o societate comercială cu capital social public, înființată de toți sau de o parte din membrii ADI, căruia i se atribuie în mod direct contractul de delegare a gestiunii, cu respectarea regulilor „în-house”. Procesul de regionalizare propus de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, fost Ministerul Mediului și Pădurilor și actual Ministerul Mediului și al Schimbărilor Climatice, reprezintă un element esențial în vederea atingerii obiectivelor de investiții stabilite pentru modernizarea, extinderea, operarea și întreținerea sectorului de apă și apă uzată, în vederea conformării cu obiectivele pentru apă și apă uzată stabilite pentru anii 2015 și 2018. Ministerul a inițiat dezvoltarea unui cadru instituțional și legal la nivel județean și regional, adecvat înlocuirii operatorilor existenți și regiilor autonome cu un operator unic, mai mare și mai eficient în furnizarea serviciilor, acumulând astfel suficientă credibilitate managerială și financiară pentru a aplica în vederea obținerii de finanțări UE prin intermediul Fondului de Coeziune.

Contractul de delegare privind gestiunea serviciilor de apă și apă uzată este un contract încheiat între Unitățile administrativ-teritoriale prin autoritățile administrației publice locale, membre ADI, toate sau o parte acționari OR, care delegă împreună, prin ADI, gestiunea serviciilor lor de alimentare cu apă și de canalizare către OR printr-un contract unic de delegare a gestiunii.

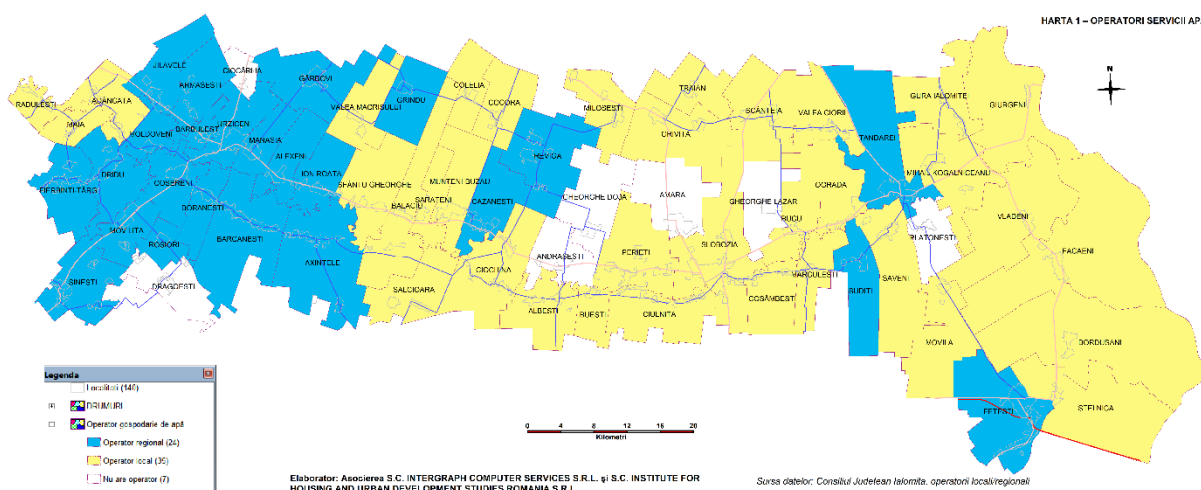
Conform Legii nr. 241/2006 privind serviciile de alimentare cu apă și canalizare, în cazul delegării gestiunii pentru furnizarea serviciilor, autoritățile locale de administrație publică transferă către unul sau mai mulți operatori îndatoririle și responsabilitățile privind furnizarea serviciilor utilitare publice

precum și managementul și operarea sistemelor aferente de alimentare cu apă și canalizare apă uzată, pe baza unui contract de delegare a gestiunii, aprobat prin decizia autorității concedente.

Conform strategiei aprobată prin POS Mediu, Contractul de Delegare este acordat direct Operatorului Regional, prin aplicarea excepției la regula de ofertare, în conformitate cu Legea 241/2006. Pentru acordarea directă a contractului de delegare trebuie de asemenea luate în considerare regulile europene obligatorii pentru recursul la excepția acordării directe (așa numitele reguli "interne").

Operatorii cărora li s-au delegat serviciile de apă canal în județul Ialomița sunt identificați în tabelul 1.25. Prin contractul de delegare de gestiune li se asigură operatorilor dreptul exclusiv de a furniza alimentarea cu apă și serviciile de canalizare în zona acoperită de unitățile administrativ-teritoriale, concesionând și activele publice din cadrul sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

Figura 1.27. Operatori servicii de apă – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: CJ Ialomița

Situația actuală a sistemelor de alimentare cu apă este prezentată sintetic în tabelul următor:

Tabel 1.33. Sisteme de alimentare cu apă

Nr. Crt.	Localitatea	Caracteristici Tehnice						Operator
		Sursa	Conducta aducțiune (m)	Cap. de înmagazinare (mc)	Rețea distrib. (m)	Cișmele stradale	Grad de branșare (%)	
1	Adâncata	3 foraje	1100	300	5000	36	-	Serviciul public de alimentare cu apă
2	Albești	3 foraje	2000	2x600	21000	2	95	Serviciul public de alimentare cu apă

3	Alexeni	-	-	-	-	-	0	ECOQUA Călărași
4	Amara	5 foraje	4000	2000	45800	-	87	Serviciul public de alimentare cu apa
5	Andrășești	-	-	-	-	-	-	-
6	Armășești	-	-	-	-	-	-	SC EURO APA VOL
7	Axintele	-	-	-	7500	-	-	-
8	Balaciu	3 foraje	300	160	26150	76	89	Serviciul public de alimentare cu apa
9	Bărbulești	-	-	-	-	-	-	SC EURO APA VOL
10	Bărcănești	-	-	-	-	-	-	SC EURO APA VOL
11	Borănești	2 foraje	400	300	12000	-	0	SC EURO APA VOL
12	Bordușani	5 foraje	1910	300	30000	-	62.23	Serviciul public de alimentare cu apa
13	Bucu	1 foraj	283.5	300	11200	-	84	Serviciul public de alimentare cu apa
14	Buești	2 foraje	300	100	9600	-	98	Serviciul public de alimentare cu apa
15	Căzănești	4 foraje	500	300	15500	-	90	SC Raja SA Constanța
16	Ciochina	4 foraje	419	750	39034	-	77	Serviciul public de alimentare cu apa
17	Ciocârlia	-	-	-	-	-	-	-
18	Ciulnița	sat Slobozia	8500	2x80	34800	-	100	Gestiune delegata S.C. URBAN S.A.
19	Cocora	4 foraje	800	270	20000	-	64	Serviciul public de alimentare cu apa
20	Colelia	2 foraje	600	150	11567	-	87	Serviciul public de alimentare cu apa
21	Coșereni	2 foraje	1300	500	10000	75	38	ECOQUA Călărași
22	Cosâmbesti	sat Slobozia	1570	240	29500	-	88	Gestiune delegata S.C. URBAN S.A.
23	Drăgoești	1 foraj	25	80	1200	3	15	-
24	Dridu	4 foraje	1270	320	19600	2	32.07	SC Raja Constanța
25	Făcăeni	3 foraje	1500	1000	44180	-	100	Serviciul public de alimentare cu apa - SC Utilități Publice Făcăeni
26	Fetești	20 foraje	5500	9100	13284	2	95.31	SC Raja Constanța
27	Fierbinți Târg	3 foraje	1450	800	42000	29	55	SC RAJA CONSTANȚA
28	Gheorghe Doja	3 foraje	600	162	14575	-	58.9	Serviciul public de alimentare cu apa
29	Gheorghe Lazar	2 foraje	2500	200	22500	2	91	Serviciul public de alimentare cu apa
30	Gârbovi	3 foraje	647	300	30300	-	62	ECOQUA Călărași

31	Giurgeni	2 foraje	400	300	12744	4	100	Serviciul public de alimentare cu apa
32	Grindu	2 foraje	500	250	22100	10	61	ECOQUA Călărași
33	Grivița	3 foraje	2000	200	27200	-	83	Serviciul public de alimentare cu apa
34	Gura Ialomiței	2 foraje	150	90	15300	35	82	Serviciul public de alimentare cu apa
35	Ion Roata	5 foraje	1100	500	22500	-	59	ECOQUA Călărași
36	Jilavele	-	-	-	-	-	-	SC EURO APA VOL
37	M. Kogălniceanu	3 foraje	380	116	35000	10	84.6	Serviciul public de alimentare cu apa
38	Maia	3 foraje	1500	400	9150	-	22	Serviciu public de alimentare cu apa
39	Manasia	-	3000	-	7231	-	70	ECOQUA Călărași
40	Mărculești	-	2430	240	12500	-	80	Gestiune delegata S.C. URBAN S.A.
41	Miloșești	7 foraje	400	540	27800	-	80	Serviciu public de alimentare cu apa
42	Moldoveni	2 foraje	318	300	11000	-	82	SC Raja Constanța
43	Movila	2 foraje	300	300	16000	-	98	Serviciul public de alimentare cu apa
44	Movilița	3 foraje	450	300	12500	-	38.55	SC EURO APA VOL
45	Muntenii Buzău	3 foraje	1760	500	27300		52	SC Antrepriza SRL
46	Ograda	1 foraj	100	300	1500	4	0	Serviciul public de alimentare cu apa
47	Perieți	4 foraje	7040	620	41000	-	100	Serviciul public de alimentare cu apa
48	Platonești	-	-	-	-	-	-	-
49	Rădulești	2 foraje	260	500	18700		99	Serviciul public de alimentare cu apa
50	Reviga	2 foraje	700	260	43000		99	ECOQUA Călărași
51	Roșiori	-	-	-	-	-	-	-
52	Sălcioara	4 foraje	1500	400	33200	10	46	Serviciul public de alimentare cu apa - SC APA & canal Sălcioara
53	Sărățeni	4 foraje	600	160	14750	5	87.25	Serviciul public de alimentare cu apa
54	Săveni	2 foraje	200	240	23000	-	78.9	Serviciul public de alimentare cu apa
55	Scânteia	sat Slobozia	21000	200 lazu 250 Scin	23700	-	63	Serviciul public de alimentare cu apa
56	Sfântu Gheorghe	2 foraje	200	200	25800	12	62	Serviciul public de alimentare cu apa

57	Sinești ¹⁴	-	500	200	29000	30	31.6	Serviciul public de alimentare cu apa
58	Slobozia	20 foraje	12000	16000	95640	-	95.03	SC URBAN SA Slobozia
59	Smirna	sat Slobozia	5140	80	12600	-	100	Serviciu public de alimentare cu apa
60	Stelnica	3 foraje	19500	673	19500	11	100	Serviciul public de alimentare cu apa
61	Sudiți	4 foraje	4290	320	18257	1	90	SC Raja SA Constanța
62	Țândărei	23 foraje	3900	6000	26550		61.84	SC Raja Constanța
63	Traian	5 foraje	1800	300	21300	3	82	Serviciul public de alimentare cu apa
64	Urziceni	32 foraje	11725	7000	57750	-	91.39	ECOQUA Buc. Urziceni
65	Valea Ciorii	3 foraje	930	130	26000	-	57	Serviciul public de alimentare cu apa
66	Valea Măcrișului	3 foraje	1500	300	10000	2	61	Gestiune delegată operator SC Pama SRL Ploiești
67	Vlădeni	4 foraje	100	492	16000	41	86.4	Serviciul public de alimentare cu apa

Sursa: Master plan apa canal judet Ialomita; date furnizate de consiliile locale din judet

Localitățile: Ciocârlia, Andrășești, Orboești, Axintele, Bărbătescul, Horia, Bărcănești, Condești, Armășești, Malu Roșu, Nenișori, Bărbulești, Bătături, Patru Frați, Marsilieni, Hagieni, Jilavele, Slătioarele, Bițina-Pământeni, Bițina -Ungureni, Roșiori, Frățilești, nu dispun de sistem de alimentare cu apă centralizat, alimentarea cu apă realizându-se cu ajutorul fântânilor aflate în curtea gospodăriilor.

Situația actuală a sistemelor de canalizare și epurare a apelor uzate este prezentată sintetic în tabelul următor, iar operatorii sistemelor sunt identificați în figura 1.34.

Tabel 1.34. Sisteme de canalizare și epurare

Nr. Crt.	Localitatea	Caracteristici Tehnice				Operator
		Lungime rețea (m)	Stație pompare / repompare	Număr branșamente	Capacitate stație epurare (mc/zi)	
1	Adâncata					Serviciul public de alimentare cu apa
2	Albești					Serviciul public de alimentare cu apa
3	Alexeni					ECOQUA Călărași
4	Amara	30778	Stație pompare	1196		Serviciul public de alimentare cu apa
5	Andrășești					-

¹⁴ Sistemul de alimentare cu apă este doar la Sinești+Lilieci

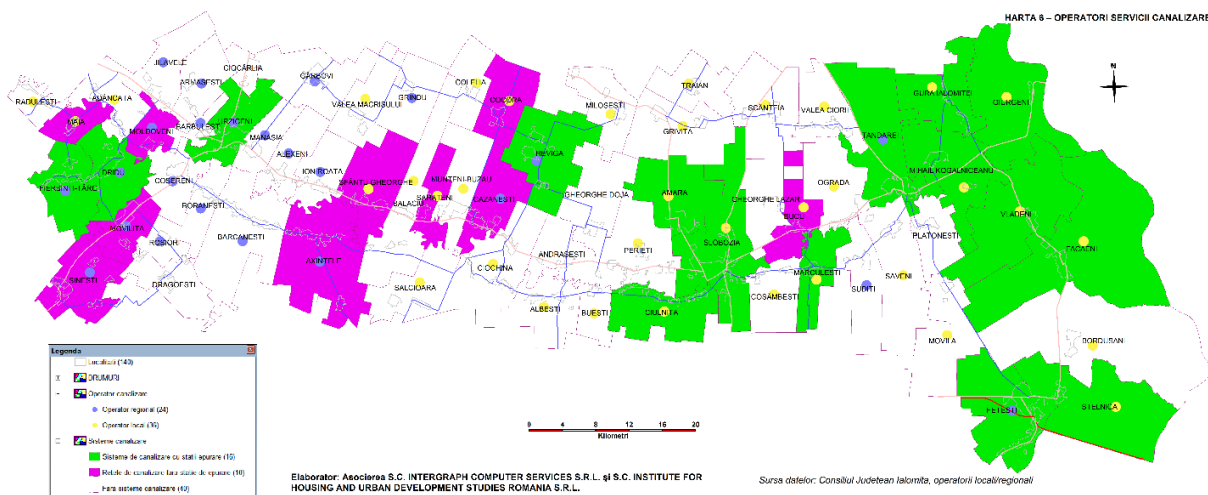
6	Armășești					SC EURO APA VOL
7	Axintele	3600				-
8	Balaciu					Serviciul public de alimentare cu apa
9	Bărbulești					SC EURO APA VOL
10	Bărcănești					SC EURO APA VOL
11	Borănești					SC EURO APA VOL
12	Bordușani					Serviciul public de alimentare cu apa
13	Bucu	7564				Serviciul public de alimentare cu apa
14	Buești					Serviciul public de alimentare cu apa
15	Căzănești	2500				SC Raja SA Constanța
16	Ciochina					Serviciul public de alimentare cu apa
17	Ciocârlia					-
18	Ciulnița	11500		206	150+60	Gestiune delegata S.C. URBAN S.A.
19	Cocora	6690				Serviciul public de alimentare cu apa
20	Colelia					Serviciul public de alimentare cu apa
21	Coșereni					ECOQUA Urziceni
22	Cosâmbesti					Gestiune delegata S.C. URBAN S.A.
23	Drăgoești					-
24	Dridu	12871				SC Raja Constanța
25	Făcăeni	7200			540	Serviciul public de alimentare cu apa - SC Utilități Publice Făcăeni
26	Fetești	83048		3300	700	SC Raja Constanța
27	Fierbinți Târg	16941	6		750	SC RAJA CONSTANȚA
28	Gheorghe Doja					Serviciul public de alimentare cu apa
29	Gheorghe Lazar					Serviciul public de alimentare cu apa
30	Gârbovi					ECOQUA Buc. Urziceni
31	Giurgeni	3358	2			Serviciul public de alimentare cu apa
32	Grindu					ECOQUA Buc. Urziceni
33	Grivița					Serviciul public de alimentare cu apa
34	Gura Ialomiței	4.297	2		750	Serviciul public de alimentare cu apa
35	Ion Roata					ECOQUA Călărași
36	Jilavele					SC EURO APA VOL
37	M. Kogălniceanu	7376	2			Serviciul public de alimentare cu apa
38	Maia	6617	2		150	Serviciu public de alimentare cu apa
39	Manasia					ECOQUA Călărași
40	Mărculești	5000			150	Gestiune delegata S.C. URBAN S.A.
41	Miloșești					Serviciu public de alimentare cu apa

42	Moldoveni	7701				SC Raja Constanța
43	Movila					Serviciul public de alimentare cu apa
44	Movilița	2500				SC EURO APA VOL
45	Muntenii Buzău					SC Antrepriza SRL
46	Ograda					Serviciul public de alimentare cu apa
47	Perieți					Serviciul public de alimentare cu apa
48	Platonești					-
49	Rădulești					Serviciul public de alimentare cu apa
50	Reviga	2850	2		294	ECOQUA Călărași
51	Roșiori					-
52	Sălcioara					Serviciul public de alimentare cu apa - SC APA & canal Sălcioara
53	Sărățeni	4000			150	Serviciul public de alimentare cu apa
54	Săveni					Serviciul public de alimentare cu apa
55	Scânteia					Serviciul public de alimentare cu apa
56	Sfântu Gheorghe	3000				Serviciul public de alimentare cu apa
57	Sinești ¹⁵	8000			33200	Serviciul public de alimentare cu apa
58	Slobozia	CM 68868 CP 29456	17	2627	Treapta mecanică 2400mc/h; Treapta biologică 1440 mc/h	SC URBAN SA Slobozia
59	Stelnică		3		150	Serviciul public de alimentare cu apa
60	Sudiți					SC Raja SA Constanța
61	Țândărei	11400	1	185	450	SC Raja Constanța
62	Traian					Serviciul public de alimentare cu apa
63	Urziceni	30840	1	1602	567	ECOQUA Călărași
64	Valea Ciorii					Serviciul public de alimentare cu apa
65	Valea Măcrișului					Gestiune delegată operator SC Pama SRL Ploiești
66	Vlădeni	6300			200	Serviciul public de alimentare cu apa

Sursa: Master plan apa canal judet Ialomita ; date furnizate de consiliile locale din judet

¹⁵ Sistemul de alimentare cu apă este doar la Sinești+Lilieci

Figura 1.28. Operatori servicii canalizare – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: CJ Ialomița

Localitățile: Dridu Snagov, Ivănești, Poiana, Ciocârlia, Cotorca, Rădulești, Movileanca, Rasimnicea, Bordușani, Cegani, Alexeni, Balaciu, Copuzu, Crășanii de Jos, Crășanii de Sus, Andrășești, Orboești, Munteni Buzău, Sălcioara, Rasi, Ciochina, Orezu, Bordușelu, Piersica, Barbatescu, Armășești, Malu Roșu, Nenișori, Horia, Axintele, Bărcănești, Condeești, Buești, Bataluri, Bărbulești, Ion Roata, Adâncata, Patru Frați, Albești, Marsilieni, Colelia, Cosâmbești, Gimbășani, Coșereni, Drăgoești, Chiroiu-Pamânteni, Chiroiu-Satu-Nou, Chiroiu-Ungureni, Făcăeni, Progresu, Gârbovi, Gheorghe Doja, Gheorghe Lazar, Hagieni, Manasia, Grindu, Grivița, Smirna, Jilavele, Slătioarele, Miloșești, Nicolești, Tovărășia, Movila, Bițina-Pământenii, Bițina-Ungureni, Ograda, Perieți, Fundata, Misleanu, Pălținișu, Stejaru, Roșiori, Săveni, Frățilești, Scânteia, Iazu, Malu, Sudiți, Gura Văii, Traian, Valea Ciorii, Bucșa, Dumitrești, Murgeanca nu dispun de rețea de canalizare menajeră și stație de epurare.

Ape pluviale din intravilanul județului Ialomița: În interiorul localităților, apele pluviale provin din ploii sau din topirea zăpezii de pe acoperișuri, terase, platforme industriale sau/și curți interioare, precum și apele care provin din stropirea și spălarea drumurilor publice sau private, a grădinilor și curților imobilelor. Apele pluviale (meteorice) și de suprafață din intravilanul localităților se evacuează în cele mai multe situații prin rețeaua publică de canalizare. De pe străzi ele se încarcă cu reziduuri petroliere și de uleiuri, plumb de la combustibili, particule din abrazarea cauciucurilor și discurilor de frâna ale automobilelor etc. și deci sunt suficient de poluate încât să afecteze rețeaua publică de canalizare și să necesite epurare în stația de epurare la fel ca celelalte ape uzate.

Soluția pentru o funcționalitate ideală a sistemelor de canalizare menajeră ar fi separarea rețelelor de colectarea apelor pluviale de rețeaua de canalizare a apelor uzate menajere. Există destule localități care se confruntă cu probleme de funcționare a sistemelor de canalizare menajeră după

precipitații, înregistrând probleme serioase generate de cantitatea foarte mare de apă pluvială care a ajuns în rețeaua de canalizare menajeră din localitate, suprasolicitând sistemul și provocând inundarea unor străzi și locuințe. Apa pluvială care ajunge în cantități foarte mari în rețeaua de canalizare suprasolicita și stațiile de epurare din localitate. În concluzie, există probleme majore în exploatarea rețelei de canalizare mai ales în zona urbană datorită frecvenței sporite de producere a precipitațiilor și a intensității acestora. În zona rurală doar în localitatea Reviga există sistem unitar de canalizare (menajer + pluvial).

Apă uzată industrială: Apa uzată industrială rezultată din unitățile economice de pe teritoriul județului Ialomița, preepurată sau nu, este evacuată fie în rețelele de canalizare ale localităților, fie direct în emisari. Descărcările necontrolate pot avea un impact negativ asupra sistemului de canalizare și a stației de epurare după cum urmează:

- degradarea sistemului de canalizare prin coroziune;
- blocaje sau efecte negative ale capacitații hidraulice a sistemului de canalizare;
- formarea de amestecuri explozive în contact cu aerul;
- periclitarea procesului de tehnologic în stațiile de epurare prin aportul de substanțe toxice, care sunt inhibitori ai procesului de epurare;
- influența negativă asupra calității nămolului rezultat din stațiile de tratare (imposibilitatea utilizării lui ca îngrășământ natural în agricultură).

1.5.2. Managementul și depozitarea nămolului

Nămolurile provin de la epurarea apelor uzate, respectiv stațiile de epurare a apelor uzate orășenești. Elementele poluante și produșii de transformare eliminați din faza lichida în cursul procesului de tratare al efluenților reziduali industriali și orășenești se regăsesc în marea majoritate a cazurilor în nămoluri. Unele nămoluri sunt inerte chimic, altele, cum sunt cele care provin din procesele de epurare biologică, sunt fermentabile.

Nămolurile cu caracter organic necesita un proces de tratare specific, care permite reincluderea lor în mediul natural sau reutilizarea. Ca urmare a faptului ca este extrem de voluminos, prelucrarea și depozitarea nămolului pune probleme specifice complexe de inginerie, în domeniul global al tratării efluenților reziduali.

După implementarea proiectului POS Mediu pentru zona Constanța Ialomița, s-au construit și reabilitat următoarele stații de epurare în județul Ialomița:

Tabel 1.35. Tehnologii de epurare în SE implementate după programul POS Mediu

Stația de epurare	Tehnologia de epurare implementata prin programul POSM
S.E. Fetești	Epurare mecano-biologică avansată (nitrificare, denitrificare, eliminare fosfor), dezinfecție cu UV, stabilizare anaerobă nămol, deshidratare, depozitare, cogenerare
S.E. Fierbinți Dridu	Epurare mecano-biologică avansată (nitrificare, denitrificare, eliminare fosfor), dezinfecție cu UV, stabilizare aerobă nămol, deshidratare, depozitare
S.E. Țândărei	Epurare mecano-biologică avansată (nitrificare, denitrificare, eliminare fosfor), dezinfecție cu UV, stabilizare aerobă nămol, deshidratare, depozitare

Sursa: Master plan apa canal judet Ialomita

Implementarea măsurilor de îmbunătățire a managementului nămolurilor are ca scop reducerea impactului negativ asupra mediului înconjurător, precum și deschiderea posibilităților de valorificare a acestora. Soluțiile tehnologice ce urmează a fi aplicate trebuie să fie strâns corelate cu cele de epurare a apelor uzate, o desincronizare tehnică putând genera probleme operaționale ce pot fi rezolvate greu în cursul exploatării. Măsurile care se vor lua vor contribui în mod direct la implementarea următoarelor directive ale Uniunii Europene:

- Directiva C.E.E. nr. 91/271 privind apele reziduale urbane;
- Directiva C.E.E. nr. 86/278 privind protecția mediului, în special a solului, în cazul nămolurilor rezultate în urma procesului de tratare a apelor reziduale;
- Directiva C.E.E. nr. 80/68 privind apele subterane.

În momentul de față, depozitarea nămolului deshidratat la deponie și folosirea acestuia în agricultură sau silvicultura sunt singurele opțiuni pe termen scurt. Pentru depunerea nămolului la depozitele ecologice, acesta trebuie să aibă minim 35% substanța uscată, iar cantitatea totală de nămol depusă nu trebuie să depășească 10% din volumul deșeurilor depozitate, astfel încât să nu fie afectată stabilitatea deponiei. Așadar, deși depozitarea nămolului la deponie este cea mai utilizată variantă în multe țări datorită simplității rezolvării problemei, în ultimul timp se caută noi opțiuni de management a acestuia.

Identificarea opțiunilor pentru cele mai bune practici de mediu trebuie să fie primul pas în managementul nămolurilor obținute într-o stație de epurare, fiind necesar să se ia în considerare toate elementele cu implicații practice referitoare la mediul social și economic al opțiunilor fezabile de tratare și utilizare. Aceasta implică o aproximare obiectivă a costurilor, a beneficiilor și a impactului asupra mediului înconjurător, trebuind în același timp să prevadă cea mai pertinentă soluție pentru managementul nămolului de tratare și al nămolului de epurare.

Strategia propusă, privind gestionarea nămolurilor, este structurată, în timp scurt mediu și lung, în funcție de posibilitățile de evacuare finală. Strategia se referă exclusiv la nămolul care va rezulta de la stațiile de epurare. Stațiile reabilitate vor începe să producă nămol începând din 2015, motiv pentru care pentru termen mediu și lung, cantitățile de nămol care vor rezulta în județele Constanța și Ialomița și care vor fi gestionate vor crește față de momentul actual. Opțiunile de evacuare finală a nămolului produs în cele 3 aglomerări cuprind următoarele variante:

- **varianta 1** - aplicarea pe un teren agricol ca îngrășământ/fertilizator, pentru nămolul obținut în stațiile de epurare din regiunea Constanța-Ialomița, însă numai după întocmirea unor studii specifice la Institutul National de Cercetare și Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului, conform Ordinului nr. 344/2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, atunci când se folosește nămolul de epurare în agricultură;
- **varianta 2** - depozitarea în depozitele ecologice din zonă, cu respectarea prevederilor Ordinului MMGA nr. 757/2004 - Normativ tehnic privind depozitarea nămolurilor;
- **varianta 3** - tratarea termică a nămolului în instalația de ardere în industria cimentului;
- **varianta 4** - compostarea nămolului într-o instalație de compost care se va construi.

1.5.3. Transportul și distribuția gazelor naturale

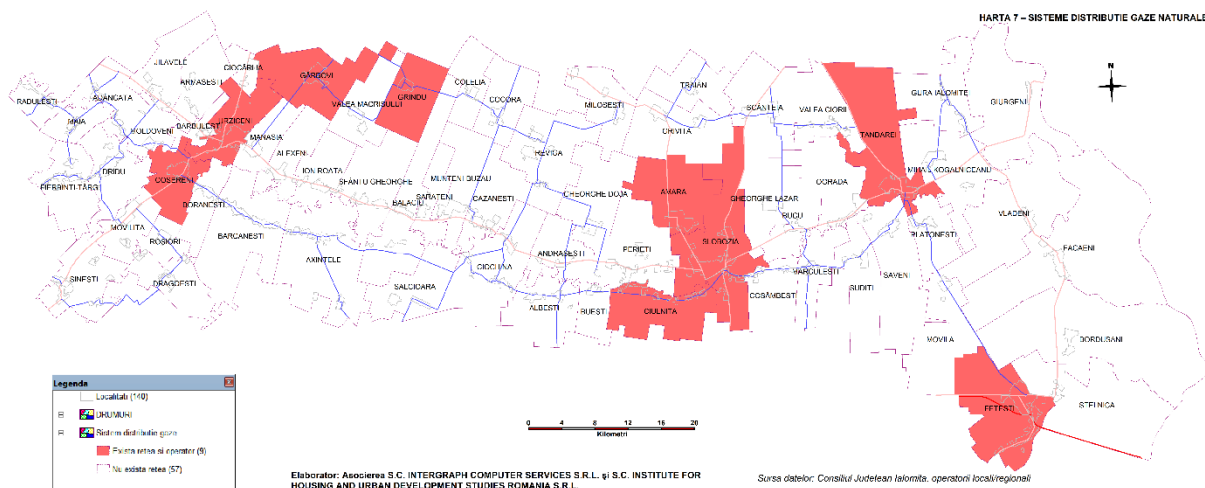
Rețeaua de transport prin conducte a gazelor naturale s-a dezvoltat în sistem radial din centrul țării, unind zăcămintele de gaz metan, zonele de gaze asociate zăcămintelor petrolifere cu localitățile consumatoare. Lungimea totală a conductelor de transport este de aproximativ 12.000 km, având diametre cuprinse între DN 250 - 1 000 mm.

Capacitatea sistemului este de aproximativ 135 milioane mc/zi sau 40 miliarde mc/an. Presiunea maximă în conducte este de 50 bar. Conductele de transport a gazelor sunt confecționate în totalitate din oțel, iar 80 - 90 % dintre acestea sunt protejate catodic. Sistemele de distribuție cuprind ansamblul de conducte, aparate și accesorii cuprinse între stațiile de predare și robinetele de branșament ale consumatorilor de gaze naturale.

Consumul de gaze naturale pentru uz casnic în județul Ialomița este mai scăzut decât cel pe țară, reflectând o distribuție sub acest nivel - 183 mc/an/locuitor, față de media pe țară de 270 mc/an/locuitor. Principalele direcții de străbatere a județului de către conductele magistrale de transport sunt N-S NE-SV în prezent fiind alimentate cu gaze doar municipiile Slobozia și Urziceni.

Figura 1.29. Sisteme distribuție gaze naturale – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: CJ Ialomița

O serie de localități amplasate în apropierea conductelor de transport au întocmit documentațiile pentru înființarea distribuțiilor de gaze naturale, unele fiind nominalizate prin Hotărâri Guvernamentale prin care li s-au alocat debitele instalate. Extinderea rețelelor de distribuție în localitățile în care există distribuția de gaze naturale va putea fi luată în considerare în cazul utilizării gazelor în gospodăriile populației și blocuri de locuințe și la alți mici consumatori (instituții social culturale, unități prestatoare de servicii, brutării, laboratoare), dacă aceștia se racordează la aceleași rețele de distribuție.

Județul Ialomița este străbătut de 3 conducte de transport, lungimile și diametrele conductelor de transport gaze naturale, precum și teritoriile administrative străbătute în județul Ialomița fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 1.36. Trasee conducte de transport gaze

nr.crt.	Denumirea traseului conductelor de transport	Lungimea (km)	Diametrul (mm)	Teritoriile administrative străbătute
1	Jugureanu –Slobozia-Călărași	31	DN 500, DN 400	Grivița, Amara, Parieti, Slobozia, Ciulnița
2	Ghergheasa - Urziceni - București	42	DN 500	Gârbovi, Urziceni, Coșereni, Dridu, Movilița, Sinești.
3	Jugureanu - Urziceni - București	45	DN 800	Gârbovi, Urziceni, Coșereni, Dridu, Movilița, Sinești.

Sursa: PATJ Ialomița, 2004

Conductele de la Ghergheasa Jugureanu spre București alimentează, prin intermediul unei stații de compensare amplasată în zona industrială a municipiului Urziceni, un rezervor subteran de gaze naturale aflat în zonă. Acest rezervor subteran, împreună cu acela de la Bălăceanca și Bilciurești, sunt folosite pentru acumularea gazelor în perioada de vară, pentru ca în perioada de iarnă să fie injectate în inelul de alimentare a municipiului București.

Presiunea de injectare în rezervorul subteran este de maxim 80 bar, iar injectarea și preluarea gazelor în rezervor se face prin intermediul sondelor prevăzute cu capete de erupție. În zona Urziceni există parcuri de separatoare a exploatării de țigui gaze asociate legate, pe de o parte, de zăcământul de la Grindu și pe de altă parte, cu rafinările din Ploiești prin intermediul unei conducte de țigui. Exploatarea petrolului are mică amploare în zăcământul din zonă Urziceni, operațiunile de bază fiind constituite din comprimarea, stocarea și apoi extragerea gazelor naturale din rezervorul subteran.

Pe teritoriul județului se mai află amplasate conducte de medie presiune pentru alimentarea cu gaze a orașelor: Fetești, Țândărei, dar și conducta de racord pentru alimentarea cu gaze a Societății Saint Gobain Călărași, specificațiile tehnice ale acestora fiind cuprinse în tabelul următor.

Tabel 1.37. Conductele de transport gaze naturale de alimentare a orașelor Țândărei și Fetești și SC SAINT GOBAIN

Nr. crt.	Denumirea traseului conductelor de transport	Lungimea (km)	Diametrul (mm)	Teritoriile administrative străbătute
1	Amara – SRM Țândărei		DN 12"	Amara, Slobozia, Gheorghe Lazar, Țândărei
2	Drajna – Fetești		DN12"	Movila – Fetești
3	Urziceni – SRM SAINT GOBAIN		DN 16"	Urziceni, Coșereni, Bărcănești, Axintele, Sălcioara

Sursa: Sursa: Master plan apa canal judet Ialomita ; date furnizate de consiliile locale din judet

1.5.4. Alimentarea cu energie electrică¹⁶

Surse de producere a energiei electrice: Județul Ialomița, datorită reliefului de șes este unul din județele cu cel mai mare potențial hidroenergetic din țară. În prezent există doar o hidrocentrală de putere mică amenajată pe râul Ialomița la Dridu. Această hidrocentrală are următorii parametri:

- putere instalată — 2,45 MW
- energie medie — 4,7 Gwh / an

¹⁶ Informațiile din această secțiune sunt actualizate prin adresa nr. 220656/28.08.2018 primită de la E-Distribuție Dobrogea SA și pot fi consultate la CJ Ialomița, având caracter confidențial.

Hydrocentrala este echipată de 5 grupuri (4 EOS I. 100 x 0,55 + IF x 025). Lacul de acumulare — Dridu are un volum total de 45 mil mc (volum util — 37 mil. mc).

O altă sursă de producere a energiei electrice este formată din:

- parcuri fotovoltaice: Coșereni, Moldoveni, Slobozia, Giurgeni;
- centrale eoliene - zona Movila – Făcăeni.

Rețele de transport al energiei electrice: Teritoriul județului Ialomița este străbătut de următoarele magistrale de transport al energiei electrice:

a) linii de 400 kv(LEA400kv)

1. București Sud -Gura Ialomiței;
2. Gura Ialomitei - Lacul Sărat;
3. Pelicanu - Cernavodă;
4. Cernavodă- Gura Ialomitei.

Volumul de instalație LEA 400 kv -180 km.

b) linii de 220 kv(LEA 220 kv)

Gura Ialomitei - Basarabi - Constanța

Volumul de instalații LEA 220 kv - 20 km:

Rețele de distribuție de înaltă tensiune (110 kv) cuprind linii de 110 kv (LEA 110 kv):

1. Valea Călugăreasca (jud. Prahova) - Urziceni Căzănești- Gheorghe Doja -Slobozia -Țândărei - Gura Ialomitei.
2. Slobozia - Țândărei - Gura Ialomiței
3. Gura Ialomiței - Stefan cel Mare
4. Gura Ialomiței – Bordușani- Fetești- Pietraru.

Volumul de instalații LEA 110 kv 323,37 km.

Rețele de distribuție publică de medie tensiune (20 kv) au o răspândire mare atât în mediul urban cât și în rural. Preponderente sunt liniile aeriene (LEA 20 kv). Aceste rețele sunt destinate alimentării cu energie electrică a consumatorilor casnici, edilitari, terțiari, inclusiv a acelor consumatori industriali de puteri reduse (agenți economici). Volumul instalațiilor rețelilor de medie tensiune este:

- LEA 20 kv - 2078 km (mediu rural + urban)
- LES 20 kv — 211 km (mediu urban)

Stații de transformare: În județul Ialomița există o stație de sistem - Gura Ialomiței (400 / 220 / 110 kv), stație care alimentează rețeaua de distribuție de 110 kv, la care sunt conectate stațiile 110 / 20 kv. Pe teritoriul județului Ialomița sunt 17 astfel de stații.

Tabel 1.38. Stații de transformare în județul Ialomița

	Denumirea stației	Tensiuni kv
1	Bărbulești	110 / 20
2	Urziceni	110 / 20
3	Movilița	110 / 20
4	Hagiști	110 / 20
5	Căzănești	110 / 20
6	Gheorghe Doja	110/ 20
7	Slobozia Nord	110 / 20
8	Slobozia Sud	110 / 20
9	CIA Slobozia	110/10/6
10	Bucșa	110 / 20
11	Țândărei	110 / 20
12	Fetești	110 / 20
13	CFR Fetești	110/ 27,5
14	Stefan cel Mare ¹⁷	110/20/6
15	Pietroiu	110/ 20
16	Bordușani	110/20
17	Gura Ialomiței	400 / 220 / 110/ 6

Sursa: PATJ Ialomița, 2004

Rețele de distribuție de joasă tensiune: În mediul rural rețelele de distribuție de joasă tensiune sunt de tip aerian (LEA 0,4 kv) și se întind pe o lungime de 1.788 km, iar în mediul urban în zonele centrale (sistemizate), rețelele sunt de tip subteran (LES 0,4 kv) și se întind pe o lungime de 276 km. Alimentarea rețelelor de joasă tensiune se face din rețeaua de medie tensiune prin intermediul a 1.521 posturi de transformare (putere totală — 772,9 MVA).

Principalii indicatori energetici teritoriali ai județului Ialomița. Județul Ialomița este caracterizat de următorii indicatori energetici.

a) Densitatea de linii LEA - medie tensiunea / km pătrați

LEA MT / S; I1= 0,33 km / kmp.

Comparativ cu alte județe, județul Ialomița are o densitate LEA - MT / km de valoare medie - Brăila -0,60 - Giurgiu - 0,58 -Dâmbovița - 0,50; Galați - 0,46; Harghita - 0,21; Tulcea - 0,23;

¹⁷ Stațiile de transformare Pietroiu și Stefan cel Mare, deși sunt amplasate pe teritoriul județului Călărași aparțin de S.D. Slobozia (S.C. Electrica S.A.).

Maramureș - 0,26; Sibiu -0,26. Tendința modernă este de a avea o densitate de linii LEA - MT mai mare, în dauna LEA-JT

b) Densitatea de linii LEA –JT;

LEA kv / s; I2= 0,29 km / kmp.

Această valoare situează județul printre cele cu densitatea cea mai mică (Galați — 0,64; Constanța — 0,76; Zalău — 1,08). În principal, densitatea mică de linii de joasă tensiune se datorează gradului mic de urbanizare a județului.

c) Repartiția liniilor de medie tensiune pe post de transformare.

LES + LEA MT / p; I3=1,55 km/ post.

Acest indicator situează județul Ialomița pe o poziție medie printre celelalte județe ale țării (Alba - 2,31; Tulcea -2,22; Zalău - 2,00; Galați - 1,44; Ilfov- 1,13).

d) Repartiția limitelor de joasă tensiune pe post de transformare.

LES + LEA JT / p; I4 = 1,41 km/ post.

Si acest indicator poziționează județul Ialomița pe o poziție medie (Covasna - 6,32; Zalău - 5,53; Hunedoara - 4,54; Ilfov - 1,10; Brăila - 1,00; Olt - 1,77).

Tendința actuală este de a avea lungimi de rețele de joasă tensiune cât mai mici pe post de transformare și posturi de transformare mai multe, dar de puteri mici.

Operatorii rețelelor de energie electrică sunt:

- TRANSELECTRICA S.A
- SC ENEL DISTRIBUȚIE DOBROGEA SA

1.5.5. Energia termică

Distribuția energiei termice în sistem centralizat, care a fost prezenta cu precădere în centrele urbane, a intrat în declin și a fost înlocuită cu sisteme mai mici, performante și eficiente. Consumatorii s-au debransat de la rețeaua centralizată, aceștia apelând la încălzirea cu lemne, sau la instalarea de centrale proprii pe combustibil gazos, solid sau pelete și brichete.

În ceea ce privește locuințele individuale din mediul urban din cel rural, acestea au sisteme de încălzire proprii:

- încălzire locală cu sobe folosind combustibil solid (lemn cărbuni).
- încălzire locală cu sobe folosind gazele naturale în municipiile Slobozia și Urziceni, Fetești, orașul Țândărei, comunele: Manasia, Coșereni, Grindu, Gârbovi, Ciulnița

- Centrale termice individuale pe diverși combustibili (gaze naturale, combustibil lichid, gaz petrolier lichefiat) în prezent redus din totalul locuințelor individuale.

Alimentarea cu gaz petrolier lichefiat (GPL) BUTAN GAZ sau SHELL GAS în sistem mic — vrac este se utilizează dar în proporție redusă din cauza costului ridicat. Prescripțiile tehnice ISCIR C8 — 97 pentru proiectarea, execuția, instalarea, exploatarea, repararea și verificarea recipientelor stabile de stocare și alimentare cu gaze petroliere lichefiate cu capacitate până la 5000 litri, urmează distanțele de amplasare ale zăcămintelor de GPL față de diversele obiective (locuințe, clădiri publice, căi de circulație).

1.5.6. Iluminatul public

Toate localitățile județului au sistem de iluminat public, dar există localități unde s-a extins intravilanul localității și unde din lipsa de resurse financiare consiliile locale nu au sistem de distribuție energie electrică. Operatorul este SC ENEL DISTRIBUȚIE DOBROGEA SA.

1.5.7. Telecomunicații

Rețelele magistrale de telecomunicații care deservește județul Ialomița cuprind:

- a) Trasee de cabluri de fibră optică:
  - București-Urziceni -Slobozia -Țândărei -Fetești-Constanța este magistrala de-a lungul DN 2 care asigură interconectarea Dobrogei cu București
  - Călărași-Slobozia-Brăila.
- b) Trasee de cabluri telefonice interurbane simetrice (de înaltă tensiune joasă frecvență) instalate subteran parțial în canalizație în localitățile urbane) pe direcțiile: (București)-Urziceni -Slobozia – Țândărei-(Brăila).

Activitatea de telefonie în județul Ialomița, a avut o evoluție oscilantă, iar traficul de acces la internet a avut o evoluție crescătoare. Rețeaua de telefonie la nivelul județului Ialomița este modernă, eficientă, telefonia mobilă devenind preponderentă în toate mediile, iar comunicarea electronică are un accentuat trend ascendent, atât în mediul public, cât și în cel privat. S-a înregistrat modernizarea sistemului de telefonie prin montarea de cabluri cu fibră optică, extinderea rețelelor digitale, dezvoltarea telefoniei mobile și a comunicațiilor prin posta electronică, fapt ce a condus la asigurarea condițiilor tehnice de conectare la internet a tuturor instituțiilor publice din județ și a unui număr important de persoane fizice și juridice private. Deși s-a dezvoltat și diversificat piața operatorilor de

telecomunicații, există zone importante, mai ales în mediul rural, în care nu sunt disponibile servicii de televiziune prin cablu și/sau internet, iar serviciile de telefonie mobilă înregistrează deficiențe de calitate în partea de nord a județului

Serviciile de telefonie mobilă sunt asigurate de TELEKOM, VODAFONE, ORANGE, iar operatorul de telefonie fixă este TELEKOM.

Serviciile de internet sunt asigurate de următorii operatori: NEXTGEN, TELEKOM, SC IMPULS CONSTRUCT SRL, UPC, AKTA, RCS&RDS, SC DIGI CABLE SYSTEMS S.A, SC UBICOM SRL, SC TECHNIC PROFESIONAL GROUP SRL, SC SYSTEMS SA, SC VISION.

1.5.8. Rețele speciale – Petrol

Conductele pentru transportul produselor petroliere (benzină, motorină) servesc pentru legarea rafinăriilor de zonele cu consum mare de carburanți (municipii, orașe), cu marile depozite din porturile dunărene și din portul Constanța. Pe traseul conductelor de transport există stații de pompare, depozite, rampe de încărcare,descărcare în și din cisterne de cale ferată, prize de potențial, redresori pentru protecție catodică. Traseul este bornat în general din 500 în 500 m.

Conductele magistrale de țiței și produse petroliere sunt montate îngropat la adâncime de 0,8 — 1,2 m cu excepția traversării unor obstacole naturale artificiale (depresiuni, canale de irigații, văi adânci, ape curgătoare), caz în care sunt montate aerian pe rampe, estacade, poduri sau alte sisteme destinate numai acestui scop și executate din materiale incombustibile. Înainte și după traversare se prevăd robinete de secționare, precum și cămine pentru colectarea produsului scurs. Presiunea în conductele de transport este de 10 — 60 bar.

Tabel 1.39. Lungimile diametrele conductelor de transport țiței și produse petroliere, precum și teritoriile administrative străbătute în județul Ialomița

Nr. crt.	Denumirea și traseul conductelor	Fluidul transportat	Lungime (km)	Diametru (mm)	Teritorii administrative străbătute
1	Constanța — Stația de pompare Bărăganu	Țiței import	24	DN 325 DN 500 DN 700	Stelnica, Fetii
2	Stația de pompare Bărăganu - Onești	Țiței import	45	DN 500	Movila, Săveni, Țândărei
3	Stația de pompare Călăreți - Ploiești	Țiței import	7	2 DN 325 DN 600	Sinești

4	Urziceni — Albești Paleologu — Ploiești	Țiței indigen	19	DN 150	Urziceni, Armășești, Jilavele, Dridu, Adâncata
5	Grindu Urziceni	Țiței indigen	20	DN 100	Grindu, Valea Măcrișului, Gârbovi, Manasia, Urziceni
6	Ploiești — Făurei — Țândărei — Fetești Constanța	Produse petroliere	69	2 DN 250	Țândărei, Săveni, Vlădeni Movila, Bordușani, Stelnică, Fetești
7	Spicul (fost Bărăganul BR) Slobozia	Produse petroliere	22	DN 100	Scânteia, Gh. Lazăr, Slobozia
8	Movila —	Produse petroliere	9	DN 100	Movila

Sursa: PATJ Ialomița, 2004

În zona Urziceni există un zăcământ de țiței gaze asociate, precum și parcuri separatoare legate de zăcământul de la Grindu și de rafinăriile de la Ploiești prin localitatea Albești — Paleologu, prin intermediul unei conducte DN 150 mm amplasată de-a lungul DN 1 D. În zăcământul de la Urziceni, exploatarea petrolului are mică amploare, operațiunile de bază fiind legate de comprimarea stocarea gazelor naturale în rezervorul subteran. Conductele sunt supravegheate pe timpul zilei de operatori conducte transport timp de 8 ore, iar în restul timpului, în anumite zone vulnerabile, unitățile au angajate formațiuni speciale de pază. În unele zone supravegherea conductelor se face din elicopter. Zonele vulnerabile în care pericolul poluării este crescut sunt: punctele de traversare a canalelor de irigații, râurilor, Dunării. În aceste zone, de regulă, conductele au fost fie supradimensionate prin îngroparea pereților, fie conductele au dublate sau triplate. Sunt semnalate, de asemenea, poluări accidentale ale mediului geologic în zonele Jilavele, Gârbovi, Movilița, Balta Ialomiței, Grindu.

Operatorii de transport al produselor petroliere sunt: S.C. CONPET SA și S.N.P. PETROM SUCURSALA PETROTRANS PLOIEȘTI.

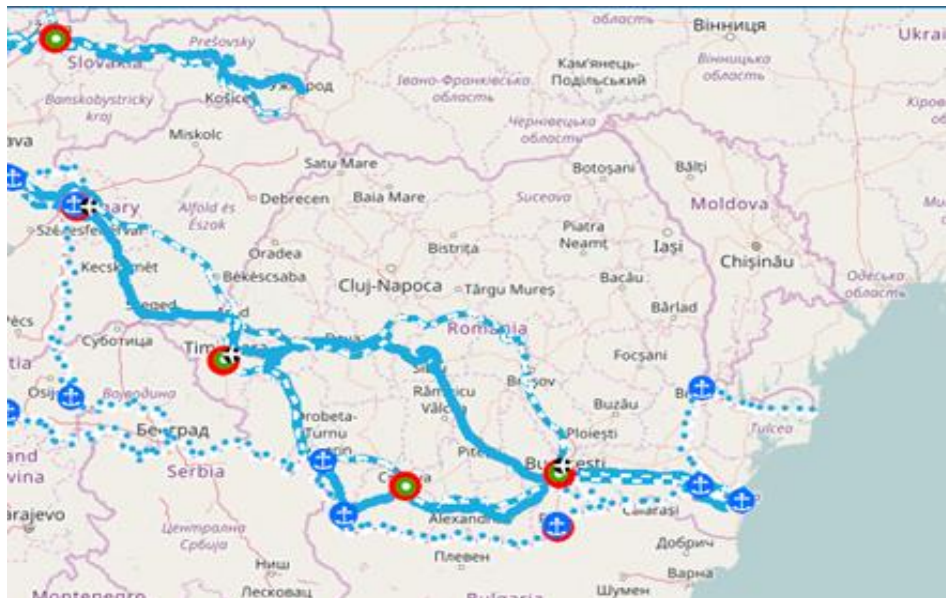

1.5.9. Rețeaua de drumuri naționale, județene și locale¹⁸

Județul Ialomița are accesibilitate rutieră și feroviară către județele Ilfov la vest, Călărași la sud, Constanța la est și Brăila, Buzău, Prahova la nord. Pe teritoriul Județului Ialomița s-a dezvoltat o rețea de căi de comunicații (drumuri și căi ferate) care asigură legătura dintre localități, accesul la centrele de interes și relația cu județele învecinate și implicit cu restul țării. Rețeaua de drumuri este alcătuită din categorii diferite: autostradă, drumuri naționale, drumuri județene, drumuri comunale.

Fața de rețeaua TEN-T, județul se află la nord de DN2, Autostrada Soarelui, fiind străbătut de acesta la limita sa estică în unitatea administrativ teritorială Fetești. Județul Ialomița, privit din punct de vedere al caracteristicilor reliefului, nu ridică probleme din punct de vedere al traseului căilor de comunicații (drumuri și căi ferate).

Figura 1.30: Coridoarele de transport TEN-T în România

sursa: <http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html>

Potrivit proiectului de modificare a Legii 363/2006, Coridoarele strategice de transport ale României, județul Ialomița face parte din Coridorul Strategic de Transport Est: Călărași – Slobozia – Brăila – Galați – Giurgiu-lești. Totodată, aflat în proximitatea zonei de cooperare transfrontalieră România – Bulgaria, județul Ialomița are posibilități de acces la porturile dunărene: Giurgiu – Ruse (prin București), Oltenița și Silistra (prin județul Călărași).

¹⁸ surse de informare: pt DN –DRDP BUCURESTI SI CONSTANTA pt DJ și DC consiliul judetean IALOMITA

Deși fluviul Dunărea străbate extremitatea estică a județului pe o lungime de 75 km (Dunărea Veche) și 48 km (Brațul Borcea), în prezent nu este amenajat niciun port comercial sau de agrement pe aceste tronsoane.

Cale Ferată: Pe teritoriul județului se desfășoară o rețea de cale ferată cu trasee ce au cale dublă sau simplă, cu tracțiune electrică sau Diesel. Lungimea rețelei pe teritoriul județului este de 276 km din care:

- Cale simplă 150 km cu un traseu pe direcția: București – Urziceni – Slobozia – Tândărei, sau alt traseu: București – Urziceni – Făurei – Brăila – Galați;
- Cale dublă: Magistrala București – Constanța – Slobozia – Ciulnița – Călărași – Făurei – Tândărei – Fetești.

Traseele cu tracțiune electrică reprezintă 37% din lungimea totală a rețelei din județ și cuprind:

- București – Constanța
- Slobozia – Ciulnița – Călărași

Pe raza județului nu există niciun aeroport, cele mai apropiate fiind Aeroportul Henri Coandă din Otopeni (138 km de la Slobozia) și Aeroportul Mihail Kogălniceanu din Constanța (206 km de la Slobozia)

Drumuri Naționale: Căile de comunicații rutiere au pe teritoriul județului orientări de la E la V și de la N la S, unele drumuri naționale (DN) având și statut de drum European (E) și anume:

A. Pe direcția nord – sud:

- DN2 (E85) București – Urziceni, Buzău, Focșani, Suceava, Siret, în administrarea DRDP București între km 26+280 și 68+000
- DN21 (E584) Brăila, Slobozia, Călărași (spre Bulgaria), în administrarea DRDP Constanța între km 58+000-87+850 și între km 90+750-96+558
- DN 2C Costești – Grivița – Slobozia, în administrarea DRDP Constanța între km 48+000 și 79+400
- DN21A Bărăganul – Tândărei, în administrarea DRDP Constanța între km 0+000 și 23+366
- DN3B M Kogălniceanu-Fetești, în administrarea DRDP Constanța între km45+800-96+732

B. Pe direcția Est – Vest:

- DN2, Autostrada Soarelui
- DN2A: Urziceni – Slobozia – Giurgeni – Vadu Oii – Constanța, în administrarea DRDP

- București între km 0+000 și 16+720 și în administrarea DRDP Constanța între km 16+720 și 112+000
- DN1D: Urziceni – Albești, în administrarea DRDP București între km 25+545 și 27+000
- DN3A Dor Mărunt – Fetești Gară, în administrarea DRDP Constanța între km67+700-79+826

Drumuri Județene: Rețeaua de drumuri județene cuprinde:

Cod_drum	KM_Origine	KM_Capat	Traseu	Stare	Tip imbracaminte
DJ101	37.600	52.100	Limita judet Ilfov-Fierbinți	M	IA
DJ101	52.100	59.700	Dridu - Jilavele	B	BA
DJ101B	47.000	49.000	Limita judet Ilfov-Radulesti	R	P
DJ101B	49.000	55.700	Radulesti-Maia	R	IA
DJ101B	55.700	62.100	Maia-Adancata	B	BA
DJ101B	62.100	66.000	Adancata-DN1D	M	IA
DJ101U	0.000	1.275	Firbinti Targ (DJ101)-Fierbintii de Jos	B	IA
DJ101U	1.275	7.250	Fierbinții de Jos-Maia (DJ101B)	M	IA
DJ102H	40.000	45.400	Limita judet Buzau-Grindu	R	IA
DJ102H	45.400	64.800	Colelia-Cocora-Reviga	R	IA
DJ102H	64.800	78.400	Milosesti	R	IA
DJ102H	78.400	79.250	Milosesti-DN2C	M	IA
DJ201	0.000	21.100	Cosereni-Axintele	M	IA
DJ201	21.100	33.000	Axintele-DJ201B	R	P+p
DJ201	33.000	35.400	Orezu interior	B	BA
DJ201	35.400	42.950	Orezu-Borduselu	R	P
DJ201	42.950	57.000	Borduselu-Buesti	B	BA
DJ201	57.000	70.650	Ivanesti-Ciulnita	M	IA
DJ201	71.000	84.000	Ciulnita-Marculesti	M	IA
DJ201	84.000	98.000	Marculesti-Tandarei	B	BA
DJ201A	0.000	5.000	Cosereni-Moldoveni	B	BA
DJ201A	5.000	15.250	Moldoveni-Adancata	B	BA
DJ201A	17.150	18.750	Adancata-lim. Judet Prahova	B	BA
DJ201B	0.000	5.700	Ciochina (DN2A)-Orezu	B	BA
DJ201B	8.100	19.000	Orezu-Rasi-limita Judet Calarasi	B	BA
DJ203B	0.000	10.700	Manasia-Garbovi	M	IA
DJ203B	10.700	12.500	Gârbovi interior	B	IA
DJ203B	12.500	30.150	Gârbovi-Valea Macrisului-Grindu	R	IA
DJ203E	0.000	12.800	Cazanesti-Cocora	R	IA
DJ203E	14.075	14.675	Cocora interior	B	IA
DJ203E	14.675	21.325	Cocora-lim. Judet Buzau	R	IA
DJ203F	0.000	11.100	Grivita(DN2C)-Smirna-lazu	M	IA
DJ203F	11.100	21.500	Scinteia-Valea Ciorii	R	IA
DJ203F	21.500	22.700	Valea Ciorii interior	M	IA
DJ203F	22.700	25.350	Valea Ciorii-DN21	R	IA
DJ203I	39.950	42.450	Limita judet Buzau-Garbovi (DJ203B)	B	IA
DJ211	0.000	0.270	Grivita(DN2C)	R	IA
DJ211	0.270	6.970	Grivita-Traian	R	IA
DJ211	6.970	8.470	Traian interior	M	IA
DJ211	8.470	9.300	Traian-lim. Judet Buzau	R	IA
DJ212	59.530	62.830	Limita judet Braila-Luciu	B	BA
DJ212	62.830	69.830	Luciu-M.Kogalniceanu	R	p
DJ212	69.830	73.830	M.Kogalniceanu-DN2A	B	BA
DJ212	73.830	107.830	Tandarei-Platonesti-Movila-Fetesti	B	BA
DJ213	0.000	7.900	DN2A-Gura Ialomitei-Luciu (DJ212)	B	BA

DJ213A	17.800	31.100	Limita judet Calarasi-Marculesti	R	p
DJ213A	31.000	31.420	Marculesti interior	B	IA
DJ213A	32.050	37.230	Marculesti-Bucu (DN2A)	R	BA/IA
DJ213A	41.630	44.850	Bucu-Gh. Lazar	M	IA
DJ213A	44.850	55.730	Gh. Lazar-Scanteia	R	p
DJ213A	56.980	59.980	Scanteia-DN21	R	IA/P
DJ302	13.865	15.695	Limita judet Calarasi-Dragoiesti	R	p
DJ302	15.695	23.195	Rosiori interior	R	IA
DJ302	23.195	27.495	Movilita-DN2	R	IA
DJ302	30.025	37.545	Dridu	R	IA
DJ306	32.950	37.45	Limita judet Calarasi-Albesti	R	p
DJ306	37.450	42.500	Albesti-Andrasesti	M	IA
DJ306	42.500	48.500	Andrasesti-Gh. Doja	R	P
DJ306	48.500	56.600	Gh. Doja-Crunti	R	p
DJ306	56.600	63.650	Crunti-Reviga (DJ102H)	R	IA
DJ306A	0.000	4.100	Borduselu -Ciochina (DJ201B)	R	IA
DJ306A	5.500	13.500	Ciochina-Crunti (DJ306)	B	IA
DJ306B	0.000	6.650	DN2A-Gheorghe Doja (DJ306)	R	IA
DJ313	22.607	35.007	Limita judet Calarasi-Horia-Axintele (DJ201)	R	BA
DJ402	53.700	61.740	Limita judet Calarasi-Sinesti (DN2)	R	BC
DJ402	61.850	63.420	Sinesti-limita Judet Ilfov	B	BA

Drumuri Comunale: Teritoriul județului este străbătut de următoarele drumuri comunale:

Cod_drum	KM_Origine	KM_Capat	Traseu	Stare	Tip imbracaminte
DC1	0.000	1.000	Ograda-DN2A	M	BA
DC1	4.000	5.250	Ograda-Fratilesti	R	p
DC1	5.250	9.150	Fratilesti-Saveni	B	BA
DC1	13.250	16.600	Saveni-Gara Platonesti	R	p
DC2	0.000	1.000	Chirana-Mihail Kogalniceanu	R	P
DC2	2.650	7.650	Mihail Kogalniceanu-Luciu (DJ213)	B	IAU
DC3	0.000	2.600	DN2A-Hagiieni	R	P
DC4	0.000	1.100	DN2A-Ion Roata	B	IAU
DC4	1.100	11.200	Ion Roata-Valea Macrisului	B	BA
DC5	0.000	5.000	Giurgeni (DN2A)-IAS Giurgeni	R	Pavaj
DC6	0.000	10.000	Movila (DJ212)-Limita judet Calarasi	R	p
DC7	0.000	11.000	Progresu (DN3B)-Movila	R/B	p/BA
DC7	11.000	23.000	Movila-Suditi (DJ201)	R	p
DC8	0.000	6.000	Bordusani (DN3B)-Cegani	M	IAU
DC8	6.000	10.600	Cegani-Stelnica	R	p
DC8	10.600	12.100	Stelnica (DN3B)	B	IAU
DC9	0.000	1.300	DN3B-Cegani	R	IAU
DC10	0.000	2.000	DN1D-Slatioarele	B	BA
DC11	0.000	1.500	DN2-Ciocarla	B	BA
DC12	0.000	1.000	Fierbinti	R	P
DC12	1.000	2.500	Fierbinti-Dridu Snagov	R	P
DC12	2.500	4.000	Dridu Snagov	R	P
DC12	4.000	5.000	Dridu Snagov	M	BC
DC13	0.000	1.450	Fierbinti-Gara Fierbinti	B	BA
DC18	0.000	2.500	Cosereni	M	P
DC18	2.500	8.400	Cosereni (DN2)-Dridu (DJ101)	M	P
DC19	0.000	2.000	DN2-Livedea	B	P
DC19	2.000	8.100	Boteni-DJ402	M	p
DC20	0.000	4.910	Moldoveni-Armasesti	B	IAU
DC20	4.910	9.410	Armasesti-Malu Rosu	M	IAU

DC20	9.410	11.300	Malu Rosu	M	IAU
DC21A	0.000	3.050	Fierbintii de Jos-Limita judet Ilfov	R	P
DC22	0.000	7.000	Rosiori (DJ302)-Boranesti (DJ201)	R	p
DC23	0.000	2.100	Grecii de Jos-Limita judet Ilfov	R	p
DC24	0.000	1.000	Perieti	R	IAU
DC24	1.000	6.000	Perieti (DN2A)-Buesti	R	P
DC26	8.000	9.000	Limita judet Braila-Grivita (DN2C)	R	p
DC27	0.000	2.250	Rosiori (DJ302)-Chiroiu	B	BA
DC27	2.250	7.250	Chiroiu-Dragoiesti (DJ302)	R	p
DC28	0.000	4.200	Smirna (DJ203F)-Traian (DJ211)	R	P
DC30	0.000	3.000	DN2-Bitina	B	IAU
DC30	3.000	6.000	Bitina-Chioru	M	P
DC31	0.000	1.500	Gheorghe Doja-Moara	B	P
DC32A	0.000	3.000	Hagiesti (DJ402)-Limita judet Calarasi	R	p
DC33	0.000	3.000	Suditi (DJ201)-Suditi Padure	B/M	IAU/P
DC34	0.000	2.000	DJ212-Fetesti (DN3B)	B	BA
DC35	0.000	1.200	Varianta (DN3B)-Fetesti (DN3B)	B	BA
DC36	0.000	3.500	Copuzu-DJ201	M/R	P
DC37	2.050	3.750	Limita judet Calarasi-Salcioara	R	P/p
DC37	3.750	15.400	Salcioara-Crasani-Balaciu	R/M	P/IAU
DC38	12.600	16.300	Limita judet Calarasi-Rasi (DJ201B)	R	p
DC39	0.000	2.100	Hagiesti (DJ402)-Limita judet Calarasi	R	p
DC40	0.000	6.600	Horia (DJ313)-Salcioara	M/R	P
DC40	8.050	9.500	Salcioara interior	M	P
DC40	9.500	11.750	Salcioara-Rasi	M	IAU
DC41	0.000	4.800	Crunti (DJ306)-Rovine	M/R	IAU/P
DC41	6.500	12.400	Rovine-Limita judet Buzau	R	P/p
DC42	0.000	2.100	Grindasi-Valea Macrisului	B	P
DC43	0.000	2.100	DN2A-Baza Saratuica	M	P
DC44	0.000	2.150	DN2A-Misleanu	R	P
DC45	0.000	2.000	Colelia (DJ102H)-Limita judet Buzau	IAU/P	M
DC45A	0.000	3.500	Condeesti (DJ201)-Limita judet Calarasi	R	p
DC46	0.000	1.550	DN2A-Munteni Buzau	R	IAU
DC46	1.550	4.300	Munteni Buzau-Cazanesti	M	P
DC47	0.000	2.050	Munteni Buzau-Sat Nou	M	IAU/p
DC48	0.000	1.900	Chiochina (DN2A)-DJ201B	M	IAU/P
DC49	0.000	5.500	Orboiesti (DN2A)-DJ201	M/R	P/p
DC49A	0.000	2.500	DJ306-Bataluri	M	p
DC50	0.000	2.000	Reviga (DJ306)-Mircea cel Batran	B/R	IAU/p
DC51	0.000	2.000	Buesti (DJ201)	B/R	BA
DC51	2.000	4.000	Buesti - (DN2A)	R	IAU
DC51	12.800	25.000	Gh. Doja-Milosesti	R	p
DC52	0.000	3.500	Fundata-DN2A	B	BA
DC52	4.650	9.450	DN2A-Poiana	B	BA
DC53	0.000	8.800	Slobozia-Amara (DN2C)	R	p
DC54	0.000	6.000	Valea Ciorii (DJ203F)-Murgeanca (DN21A)	R	p
DC55	0.000	1.650	Gheorghe Lazar	B	IAU
DC55	1.650	2.650	Gheorghe Lazar (DJ213A)-DN2A	R	P
DC78	0.000	3.100	Radulesti (DJ101B)-Limita judet Prahova	M	P

Tronsoane de drum și intersecții: Căile de comunicații (drumuri) din județul Ialomița formează o rețea alcătuită din tronsoane și intersecții dintre care fac parte:

- DN2/DN2A intersecție în "T" cu amenajări minime

- DN2/ DN1D, amenajare provizorie cu sens giratoriu din bidoane de plastic
- DN2A/ DN2C și ocolitoare la intrarea în Slobozia dinspre București
- DN2A/ DN21 la intrarea în Slobozia dinspre Constanța, cu un grad de amenajare care permite selecția curenților de trafic
- DN3A/ ocolitoare Mun. Fetești, la intrarea dinspre București.

Intersecțiile care au rezultat la întâlnirea dintre DN - DJ și DC au elemente geometrice minime, în sensul că forma a rezultat prin racordări simple, iar intersecțiile dintre drumurile județene cu căi ferate au fost rezolvate prin două soluții:

a/ Trecere la nivel:

- DN1D în zona Urziceni
- DN2A – DN2C – DN21 la Slobozia
- DN 21A în zona Tândărei

b/ Pasaje:

- În zona Urziceni, pasaj inferior
- Slobozia denivelat între DN21 și DJ 201
- Tândărei pasaj inferior
- Fetești pasaj superior între DN3B și calea ferată

Pasajele au gabarite insuficiente, cu raze mici de racordare și implicit lipsă de vizibilitate și au o stare precară din punct de vedere al infrastructurii. Pe întreaga rețea de căi de comunicații, pentru a asigura gradul de siguranță necesar, intersecțiile sau punctele critice sunt semnalizate cu indicatoare de circulație și marcaje la sol; prioritate au A2 și DN la intersecția cu celelalte categorii de drumuri.

Situația drumurilor din județul Ialomița: Din punct de vedere al îmbrăcăminților și stării acestora, situația drumurilor este următoarea:

Drumuri Naționale: Total Drumuri Naționale: 325,10 km - asfalt

- DRDP București – 77,07 km din care 65,26 km cu durata de funcționare expirată
- DRDP Constanța – 248,03 km

Drumuri Județene: Total Drumuri Județene: 493,88 km

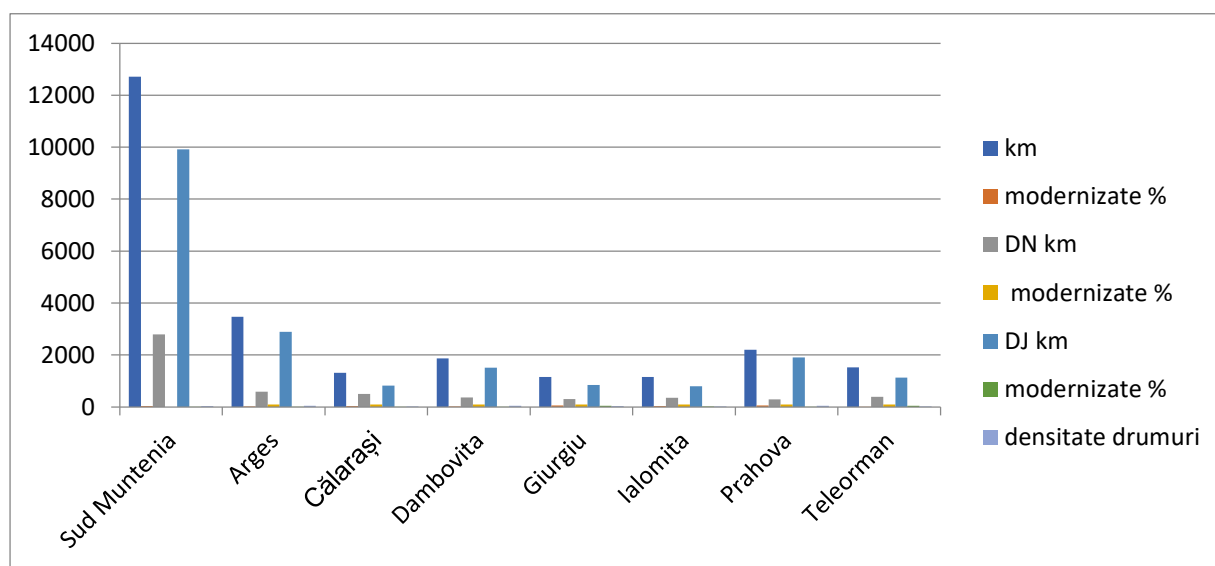
- pământ - 43,89 km
- piatră - 47,28 km
- beton - 9,04 km
- asfalt - 393,67 km

Drumuri Comunale: Total Drumuri Comunale: 184,25 km

- pământ - 61,02 km
- piatră - 46,31 km
- asfalt - 76,92 km

La nivelul Regiunii de Dezvoltare SUD-MUNTENIA, caracteristicile rețelei de drumuri sunt prezentate comparativ în tabelul următor. Densitatea drumurilor ilustrează tipul economiei dominante și configurarea rețelei de localități urbane. În cazul județului Ialomița și Călărași, teritoriile având istoric activități predominant agricole, densitatea drumurilor este mai redusă decât în Prahova și Argeș, dar aproape egală cu cea din Teleorman. Graficul demonstrează ponderea procentuală a drumurilor naționale în totalul rețelei de drumuri, a drumurilor județene și comunale în totalul rețelei de transport, dar și efortul financiar local necesar modernizării acestora în proporție de 19,69%, mai mare decât la Călărași, la aceeași densitate de drumuri.

Figura 1.31. Caracteristici ale rețelei de drumuri din regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia

	km	modernizate %	DN km	modernizate %	DJ km	modernizate %	densitate drumuri
Sud Muntenia	12707	33.2	2791	96.09	9916	15.5	36.9
Arges	3476	18.47	585	95.21	2891	2.94	50.9
Călărași	1320	40.38	500	99	820	4.63	25.9
Dambovita	1868	27.68	361	100	1507	10.35	46.1
Giurgiu	1159	58.5	311	96.78	848	44.46	32.9
Ialomița	1155	40.09	352	92.33	803	19.69	25.9
Prahova	2205	54.47	293	100	1912	12.24	46.8
Teleorman	1524	12.66	389	89.97	1135	44.85	26.3

Sursa datelor: PDR ADR SUD-MUNTENIA (2014-2020)

Comentarii privind rețeaua de drumuri:

- Partea de est a județului este mai bine acoperită de rețeaua de drumuri naționale decât zona de vest și cu atât mai puțin zona centrală, care este irigată de DN2A. Lungimea căilor de comunicații rutiere, cu caracter național (A și DN) însumează 337km, iar densitatea este de cca 25 km la 100 kmp. Din punct de vedere administrativ, drumurile naționale care au traseul prin județul Ialomița aparțin DRDP București și DRDP Constanța.
- Pe locul trei în județ, ca rang după A și DN, drumurile județene au un rol important în preluarea și dirijarea fluxurilor de circulație generate de localitățile situate pe aceste drumuri și sunt administrate de Consiliul Județean. Drumurile județene totalizează circa 457km, iar starea lor de viabilitate este relativ bună, într-un procent relativ mare. Dintre drumurile județene (DJ) menționăm câteva: DJ 201, DJ 212, DJ 203 cu derivatele lor DJ 203A, DJ 102H, drumuri care au un rol mai important în rețea.
- Rețeaua de drumuri din județul Ialomița este completată de drumurile comunale (DC), drumuri care au caracter local, asigură legătura între comune, sate și se sprijină în mod deosebit pe drumurile județene. Acestea sunt în general de pământ, iar procesul de reabilitare din punct de vedere al părții carosabile, este la început.
- Pe rețeaua de drumuri publice sunt și lucrări de artă – poduri, podețe, sau plutitoare pe drumurile comunale, în zonele de traversare a Raului Ialomița:
  - DC 78 pe raza comunei Radulești
  - Dj 101B pe raza comunei Adancata
  - Dj101 pe raza comunei Patru Frati
  - DN 2 pe raza comunei Cosereni
  - DC 37 pe raza comunei Crasani de Jos (str Dacii Liberi)
  - DJ 201B pe raza comunei Ciochina
  - Dj306 pe raza comunei Andresești și comunei Albesti
  - DC 52 - pe raza comunei Poiana
  - Pod CF metalic pe raza Orașului Slobozia
  - DN 21 pe raza Orașului Slobozia
  - Pod pietonal și de traversare conducte utilitati pe raza Orașului Slobozia
  - Dj 213 A pe raza comunei Bucu
  - DC 1 pe raza comunei Fratilești
  - Pod CF pe raza Orașului Tandarei

- DJ 201 pe raza Orașului Tandarei
- DC 3 pe raza comunei Hagieni
- DN 3B pe raza comunei Chioara

1.5.10. Fluxuri de pasageri și de marfă

Pe rețeaua de drumuri, indiferent de categorie, se desfășoară un trafic (persoane și marfuri) care este generat de relațiile dintre localitățile din județ sau cu teritoriul de influență: trafic local, în interiorul județului; trafic cu originea pe teritoriul județului; trafic cu destinația în județ; trafic de tranzit.

Traficul existent pe drumurile din județ a fost pus în evidență prin recensământul care s-a efectuat pe parcursul anului 2015. Recensământul s-a efectuat pe 11 (unsprezece) categorii de vehicule, datele fiind exprimate în vehicule fizice (vf). Datele s-au înregistrat timp de 24 ore și după prelucrare au fost prezentate prin media zilnică anuală (MZA) pentru fiecare drum național de pe teritoriul județului.

Rezultatele arată că ponderea o au autoturismele, pe toate drumurile și se apropie ca procent de 60 – 70%. Pentru analizele de trafic, valorile exprimate în vehicule fizice sunt transformate în vehicule etalon (VE) pe baza coeficienților de transformare. Vehiculul etalon este autoturismul. Un alt element cu care se operează în analizele de trafic este ora de vârf care reprezintă 12% din MZA.

Un indice calitativ care pune în evidență condițiile pe care rețeaua de drumuri din județ le oferă pentru circulație este “nivelul de serviciu”, care reprezintă raportul dintre flux și capacitatea de circulație a drumurilor. Nivelul de serviciu are 6 (șase) trepte de gradație, de la A la F, fiecare gradație corespunde unor anumite condiții oferite de drumul respectiv modul de desfășurare a circulației. În cazul drumurilor naționale (DN), pentru ca circulația să se desfășoare fluent, se recomandă nivelul de serviciu B, dar se acceptă și C.

Pentru determinarea nivelului de serviciu al rețelei de drumuri din județ, capacitatea de circulație se prezintă astfel:

- DN2 (E60, E85) are un profil transversal deosebit, în sensul că are partea carosabilă cu lățimea de 12.00m, împărțită în benzi de 3.50m (câte una pe fiecare sens) încadrate de benzi de 2.50m, benzi pe care nu se circulă.
- DN1D, DN2A, DN21, DN3A sunt drumuri care au câte o bandă de circulație pe fiecare sens cu lățimea de 3.50m.

- A2 are profil de autostradă cu câte două benzi pe fiecare sens de circulație, cu lățimea de 3.75m fiecare; benzi de încadrare cu lățimi de câte 2.50m, separator de sensuri cu lățimea de 4.0m.

Această capacitate ideală, determinată de elementele geometrice, în profil longitudinal și transversal al drumurilor, este influențată de o serie de factori – starea părții carosabile, structura traficului, procentul de vehicule grele și cu tracțiune animală, obstacole laterale, lățimea benzilor de circulație, prezența localităților pe traseu, conducând la o capacitate reală de circulație.

Fiecare din acești factori au o pondere care reduce capacitatea ideală cu cca 40%, ceea ce face ca în condiții reale, nivelul de serviciu pe rețeaua de drumuri din județul Ialomița să se situeze într-un nivel D – E, cu efectele negative respective în desfășurarea fluentă a circulației și cu un grad ridicat de poluare. În ceea ce privește drumurile județene (DJ), capacitatea de circulație este mult redusă în comparație cu DN și în cele mai multe cazuri capacitatea de circulație este egală cu nivelul fluxurilor.

1.5.11. Transport public și privat

Când potențialul economic al județului era ridicat, iar numărul celor angajați provenea atât din mediul urban cât și rural, relația dintre domiciliu (origine) și locul de muncă (destinație) genera fluxuri mari de călători, iar la nivelul județului s-a dezvoltat un sistem de transport public în care operau transportatori rutieri (cu autobuze), sau feroviari (trenuri de călători).

Procesul de restructurare economică și socială a avut ca efect închiderea unor unități economice care functionau în orașele din județ și implicit dispariția unui număr foarte mare de locuri de muncă. Disponibilizarea unui număr semnificativ de salariați a avut efect direct și asupra mobilității, și în consecință procentul navetiștilor a scăzut. Din totalul celor care se deplasează dintr-o localitate în alta cu scop precis, procentul salariaților este relativ redus, elevii fiind principala categorie de navetiști. În condițiile în care au fost desființate garnituri de trenuri, condițiile oferite de sistemul feroviar (timp de așteptare, parcursul, aspectul din gări și peroane), lipsa legăturilor directe, principalii operatori care au preluat acest tip de deplasare sunt societăți private care folosesc autobuze.

Rețeaua de transport public din județ sau interjudețean, unde este cazul, a fost stabilită în funcție de relațiile de transport dintre localități și, în funcție de mărimea fluxurilor de călători, au fost stabilite

trasee pe care circulă diverși operatori - S.C. ale administrației locale și S.C. private, între acestea stabilindu-se convenții legate de parametrii de traseu:

- Frecvența
- Interval de succesiune
- Lungime traseu
- Zona de suprapunere a traseelor
- Stații
- Capacitatea autobuzelor (în raport de mărimea fluxurilor ce se înregistrează la orele de vârf de dimineață (AM) și după amiază (PM))

Centrul de greutate în rețeaua de transport public județean și interjudețean este municipiul Slobozia, care prin trasee este legat cu principalele localități din județ, sau din teritoriul de influență, inclusiv cu municipiul București. Traseele se adaptează și la cererea de transport din teritoriu, iar cele mai multe trasee se înscriu pe DN2A, DN2 și DN2C. Principalele rute de transport sunt din centrele urbane importante, Slobozia, Urziceni și Fetești către orașele și comunele din Județul Ialomița și acoperă 50 de trasee¹⁹.

---

¹⁹ vezi <http://www.cicnet.ro/sites/www.cicnet.ro>

1.5.12. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități

Împreună cu introducerea alimentării cu apă și pietruirea drumurilor, alimentarea cu gaze constituie un factor de prim ordin de îmbunătățire a condițiilor de viață în mediul rural, ca și în cel urban. Deși județul Ialomița nu are o rețea densă de conducte de transport, totuși există posibilitatea și interesul pentru alimentarea cu gaze naturale a tuturor localităților urbane și a unor localități rurale cu toate satele componente ale acestora.

Racordarea la sistemele de distribuție și transport gaze naturale a localităților pe teritoriul cărora sunt amplasate aceste conducte este considerată ca etapă prioritară, mai ales că o parte din localitățile rurale au documentațiile de înființare a distribuțiilor de gaze naturale în diverse stadii de aprobare.

La nivelul alimentării cu apă potabilă și canalizare, există o cerere crescândă pentru aceste servicii, de aceea se estimează introducerea sistemelor de alimentare cu apă în toate localitățile județului, în perioada imediat următoare, precum și racordarea la sisteme de canalizare a localităților cu peste 2000 de locuitori .

La nivelul actual al echipării teritoriului cu infrastructura tehnică sunt identificate o serie de disfuncționalități, prezentate în continuare. Distribuția spațială a acestora este redată în planșele G02 și G04.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Alimentare cu apă și canalizare	
Acces limitat la serviciul centralizat de alimentare cu apă	Localitățile rurale din județul Ialomița se caracterizează printr-un grad scăzut de echipare cu instalații centrale de alimentare cu apă. Acestea există în general doar în satele reședință de comună, multe din localități bazându-se pe captarea apei subterane. Rețelele de distribuție din localitățile rurale sunt în general dezvoltate insuficient ca lungime, deserving doar un număr redus de populație, iar debitele distribuite sunt extrem de scăzute
Calitatea scăzută a apei potabile	Există localități care necesită stații de tratare care să aducă apă la calitatea solicitată de prevederile legale privind condițiile de potabilitate.
Acces limitat la serviciul	O proporție semnificativă a localităților din județ nu au sistem de

de canalizare	canalizare: există localități cu peste 2.000 locuitori fără sistem de canalizare și stații de epurare, localități cu rețele de canalizare executate, dar care nu pot fi utilizate, pentru că nu au stații de epurare (Sinești, Andrășești, Sf. Gheorghe, Movilița, Sărățeni, ș.a), etc.
Vechimea și starea tehnică necorespunzătoare a stațiilor de epurare	Stațiile de epurare existente, precum și stațiile de pompare nereabilitate au consumuri mari de energie electrică.
Lipsa unui sistem separat de canalizare pluvială	Apele pluviale (meteorice) și de suprafața din intravilanul localităților se evacuează în cele mai multe situații prin rețeaua publică de canalizare, fiind suficient de poluate încât să afecteze rețeaua publică de canalizare și să necesite epurare în stația de epurare la fel ca celelalte ape uzate.
Transportul și distribuția energiei electrice	
Vechimea și starea tehnică necorespunzătoare a liniilor de transport	Liniile de transport a energiei electrice, majoritatea realizate la începutul anilor 80 nu au beneficiat de reparații capitale. În prezent starea tehnică a unora este necorespunzătoare, unele echipamente și materiale prezentând un grad înaintat de uzură, caracteristici tehnice depășite. Majoritatea echipamentelor primare și secundare din stațiile de transformare au o uzură fizică morală înaintată. În zone urbane, rețelele electrice subterane nu sunt sistematizate. Astfel, unele lucrări de intervenție la rețele de apă - canal duc la deranjamente în rețeaua electrică și invers.
Zone fără acces la energie electrică	Există localități în care extinderea extravilanului, a condus la construirea unor cartiere de locuințe, care nu sunt conectate la rețeaua electrică.
Iluminatul public deficient	Există localități unde s-a extins intravilanul localității, fără a fi extins și sistemul de iluminat public. Nu au fost implementate tehnologii verzi (de eficientizare energetică) la nivelul iluminatului public.
Gaze naturale	
Acces limitat la serviciul de alimentare cu gaze naturale	Numărul de UAT-uri cu acces la alimentare cu gaze naturale este relativ redus (doar 9 UAT-uri din 66). Mai mult, există o serie de localități amplasate în apropierea conductelor de transport, care nu sunt racordate.

<p>Nerespectarea distanțelor minime de siguranță față de conducte</p>	<p>Această situație a apărut după 1989 ca urmare a realizării construcțiilor în zone nou incluse în intravilan sau chiar în extravilan. De multe ori, astfel de construcții au fost realizate pe terenuri tranzacționate succesiv, fără ca ultimul proprietar să cunoască servituțile terenului achiziționat sau fără să fie controlat suficient de către primăria respectivă.</p>
<p>Vechimea și starea tehnică necorespunzătoare a conductelor</p>	<p>Depășirea duratei normale de funcționare la conductele de repartitie-distribuție este accentuată de caracterul acid al terenului, ceea ce conduce la corodarea conductelor la creșterea pericolului de explozie. De asemeni, insuficienta contorizare la nivel de consumator de gaze naturale se manifestă din ce în ce mai accentuat odată cu creșterea prețului gazelor și cu apariția de noi consumatori în cadrul sistemelor existente.</p>
<p>Telecomunicații</p>	
<p>Deficiențe de calitate a telefoniei mobile, televiziune prin cablu și internet</p>	<p>În anumite zone ale județului (partea de nord, nord est), serviciile de telefonie mobilă înregistrează deficiențe de calitate. De asemenea, în unele localități nu există servicii de televiziune prin cablu și /sau internet.</p>
<p>Conducte țiței și produse petroliere</p>	
<p>Nerespectarea distanțelor minime de siguranță față de conducte</p>	<p>Ca și în cazul conductelor de gaze naturale, există situații când locuințele sau alte obiective (cu risc mai mic sau mai mare de incendiu) au fost amplasate la distanțe care pun în pericol atât siguranța respectivelor clădiri, cât și a conductelor de transport. De asemeni, ca urmare a împrumietărilor pe baza aplicării Legii 18, procedura de acces pe aceste terenuri pentru intervenții asupra conductelor este greoaie, existând o serie de neclarități privind drepturile și obligațiile părților.</p>
<p>Poluare generată de scurgeri de țiței</p>	<p>Cu toate măsurile de supraveghere, din cauza defecțiunilor, sau a deteriorării intenționate pentru furt, există scurgeri accidentale de țiței și produse petroliere care poluează solul, dar mai ales apele curgătoare și freatică.</p>
<p>Vechimea conductelor</p>	<p>Sistemele de transport au o vechime care depășește durata normală de funcționare conform normelor în vigoare, fiind necesară reabilitarea lor. Această acțiune de reabilitare este în curs de</p>

	desfășurare cu sistemul de conducte din import al CONPET. Acolo unde traseul conductelor nu este paralel cu căile de comunicații rutieră, există dificultăți în aducerea utilajului și personalului de intervenție la față locului.
Căi de comunicații și transport	
Drumuri județene și comunale cu stare de viabilitate necorespunzătoare	<p>Din totalul de 493,88 km de drumuri județene, aprox. 20% au îmbrăcămînți de pământ și piatră și se află în stare proastă, necesitând operațiuni de reabilitare.</p> <p>Din cei 187,25 km de drumuri comunale, doar 42% au îmbrăcămînți asfaltice.</p>
Amenajări insuficiente pentru siguranța circulației	<p>Pe rețeaua rutieră DN-DJ pot fi semnalate elementele geometrice în plan vertical și orizontal necorespunzătoare, lipsa benzilor de selecție pentru schimbarea direcției de mers, amenajări de intersecții inadecvate nivelului traficului, treceri de pietoni fără refugii în ax și semnalizare adecvată, dispozitive de calmare a traficului în localitățile rurale, semnalizări de informare privind traficul, montarea de indicatoare reflectorizante și stâlpi de ghidare. (ex. intersecția dintre DN2 cu DN2A și DN1D).</p> <p>În anul 2017 au fost înregistrate 654 persoane accidentate din care 41 decedați (sursa INS Tempo online, 2017). Zonele în care se produc cele mai multe accidente sunt înregistrate pe DJ212 (Tândărei-Platonesti), DN2A Tândărei-Giurgeni, municipiul Urziceni, DJ 201-E85 la Cosereni, și DJ101 Dridu-Fierbinți Târg (studiul Banca Mondială-hartă densitate accidente rutiere, 2015), și pe ND2A la Misleanu, Orboiești, Andrășești (sursa: https://il.politiaromana.ro).</p>
Lipsa centurilor ocolitoare pentru orașe/municipii	Concentrările de drumuri în municipii și orașe au efecte negative prin tranzitarea acestora, în diferite direcții, prin zonele centrale și aglomerarea traficului în aceste zone. . (ex. Municipiu Slobozia și Urziceni)
Capacitate de transport redusă	Nivelul de serviciu (raportul dintre flux și capacitatea de circulație a drumurilor) este influențat de o serie de factori – starea părții carosabile, structura traficului, procentul de vehicule grele și cu tracțiune animală, obstacole laterale, lațimea benzilor de circulație, prezența localităților pe traseu, etc. și se situează într-un nivel D – E,

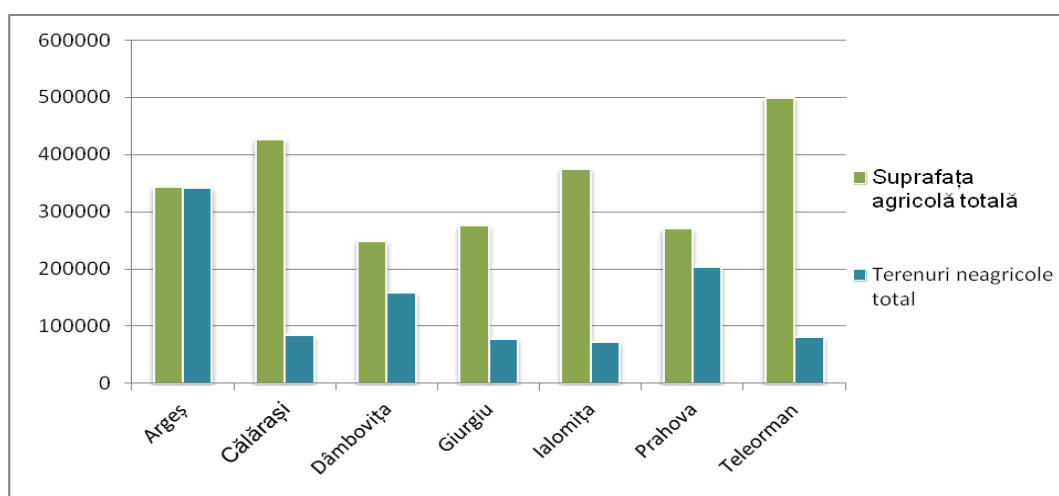
	cu efectele negative respective în desfășurarea fluentă a circulației și cu un grad ridicat de poluare. (ex. Perioade din an toamna în campaniile agricole).
Intersecții periculoase între drumuri județene și căi ferate	Intersecțiile dintre drumurile județene cu căi ferate sunt realizate atât la nivel, cât și prin pasaje. Ambele variante au un risc crescut de producere a accidentelor. Pasajele au gabarite insuficiente, cu raze mici de racordare și implicit lipsă de vizibilitate și au o stare precară din punct de vedere al infrastructurii. (ex. Intersecția CF cu DN21 la Drajna- zona nu e în județul Ialomița dar lipsa unui pasaj rutier influențează negativ traficul pe direcția Brăila-Slobozia-Călărași)

1.6. Zonificarea teritoriului

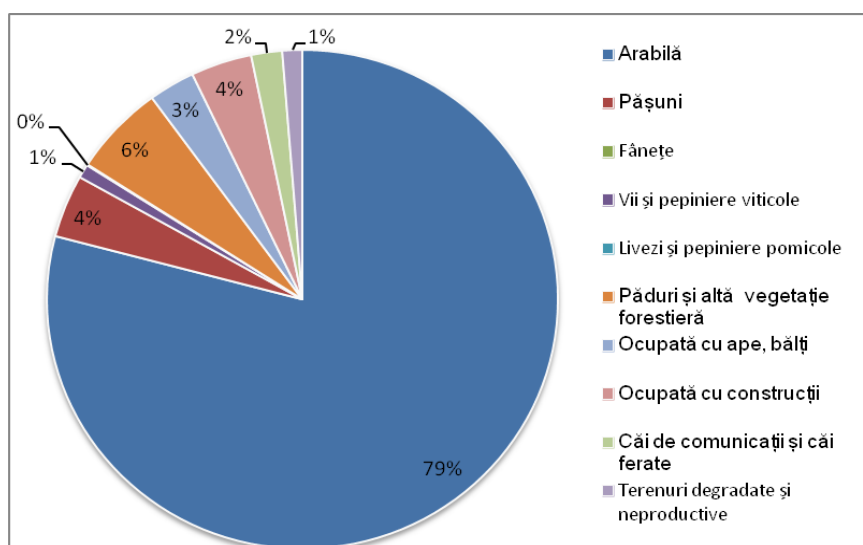
Suprafața totală a județului este de 4452.89 km². Aceasta reprezintă 1.9% din suprafața totală a țării și 12.92% din suprafața Regiunii de Dezvoltare Sud-Muntenia, având aproximativ aceeași suprafața ca și județul Prahova. Categoriile principale de folosință a terenurilor sunt reprezentate de suprafețele agricole (teren arabil, pășuni, fânețe, vii și pepiniere viticole și livezi și pepiniere pomicole) și terenuri neagricole (fond forestier, suprafețe ocupate cu ape și bălți, drumuri și căi ferate, construcții sau alte terenuri neproductive). Distribuția acestor două mari categorii de terenuri pentru județele din Regiunea Sud este reprezentată în figura următoare.

Figura 1.32. Distribuția terenurilor agricole și neagricole la nivelul Regiunii Sud Muntenia

Sursa: INSSE Tempo online

Figura 1.33. Bilanțul teritorial la nivelul județului Ialomița pentru anul 2014

Sursa: INSSE Tempo online

Pentru județul Ialomița, bilanțul teritorial relevă următoarea situație pentru anul 2014: aproape 80% din suprafața județului este reprezentată de terenurile arabile; următoarea categorie importantă este reprezentată de fondul forestier – în proporție de doar 6%; celelalte categorii, precum pășunile, suprafețe ocupate cu ape, sau suprafețe ocupate cu construcții, înregistrează valori aproximativ egale (4%).

Predominanța suprafețelor agricole în suprafața totală a unităților teritoriale administrative se păstrează atât în mediul urban, cât și în cel rural – cu o mică diferență: o medie de 82.5% pentru zona urbană și o medie de 85.65% pentru zonele rurale. În valori absolute, UAT-urile cu cele mai mari suprafețe agricole se înregistrează în zona de est și cea centrală a județului - comunele Stelnică, Vlădeni, Bordușani și Făcăeni cu peste 10.000 de ha – însumând 15% din totalul suprafeței agricole la nivel județean; UAT-urile cu cele mai mici suprafețe agricole – sub 3000 de ha – sunt reprezentate de comunele Bărbulești, Ciocârlia, Moldoveni, Rădulești, Maia, Roșiori și Buești – însumând doar 4% din totalul suprafeței agricole la nivel județean. Cu toate acestea, terenurile agricole acoperă peste 50% din suprafața administrativă a tuturor UAT-urilor din județul Ialomița, inclusiv a celor urbane.

Din punct de vedere al proprietății, pentru anul 2014, la nivelul județului, 94.6% din totalul suprafeței agricole este deținută în proprietate privată. În mediul urban, 96.5% din totalul proprietăților sunt în proprietate privată – maximul fiind înregistrat în orașele Amara, Căzănești și Fierbinți – Târg (unde aproape 100% din proprietăți sunt private), iar minimumul este înregistrat în orașul Țândărei cu 88.1%. Și în mediul rural se înregistrează aceeași situație – media suprafeței proprietăților private este de 95.6%. În 64% dintre comune, proprietatea privată asupra terenurilor agricole este în proporție de peste 99%. Singurele comune cu o proporție mai mică a proprietății private sunt comunele Săveni – 69.1%, Platonești – 67.6%, Vlădeni – 65,6% și Giurgeni – 32.2%.

Evoluția suprafețelor terenurilor arabile în perioada 2004 – 2014 indică o creștere nesemnificativă la nivelul județului – de doar 0.18%. În mediul urban, pentru perioada analizată situația se prezenta astfel: au fost înregistrate creșteri în municipiul Fetești (5.5%), în municipiile Slobozia și Urziceni și orașele Amara și Căzănești creșterile au fost de sub 1%, iar în orașele Fierbinți – Târg și Țândărei s-au înregistrat scăderi de aproape 2 procente pentru fiecare în parte. În mediul rural, pentru perioada analizată, 44% din comune au înregistrat scăderi ale suprafețelor arabile, 19% din comune au înregistrat o stagnare și 37% din comune au înregistrat creșteri (pentru un set de 7 comune analiza a fost făcută pentru perioada 2006 – 2014, din cauza modificărilor în structura administrativă a

unităților teritoriale²⁰). Între comunele analizate, cele mai mari pierderi ale terenurilor arabile au fost suferite de comunele Cocora și Cosâmbești (pierderi prin reorganizarea administrativă a UAT-ului), cu peste 40% fiecare, iar cele mai mari creșteri au fost înregistrate de comunele Sărățeni și Manasia, cu peste 2% fiecare.

Pășunile acoperă 18.131 ha (4,8% din suprafața agricolă), acestea fiind reprezentate în general de terenurile deținute de Agenția Domeniului Statului în zona de vest a județului (localitățile Vlădeni, Săveni, Giurgeni, Făcăeni, Țândărei), dar și de islazuri comunale, aflate în proprietate publică, care sunt utilizate de micii crescători de animale din fiecare localitate. Viile ocupă o suprafață relativ restrânsă (3.934 ha, 1,1% din total), în timp ce pomicultura se practică doar pe 284 ha (sub 0,1% din totalul terenurilor agricole). În ceea ce privește suprafețele agricole neutilizate ale exploatațiilor din județ, acestea ocupau, la recensământul din 2010, suprafețe mai mari în localitățile Scânteia, Gura Ialomiței, Făcăeni, Vlădeni, Bărcănești, Ciulnița, Giurgeni și Cocora (între 200 și 1.000 ha).

Din categoria terenurilor neagricole, suprafețele împădurite sau acoperite cu vegetație forestieră acoperă doar 5.87% din suprafața totală a județului. Indicatorul mediu de zone împădurite pentru zonele urbane este sub indicatorul mediu județean – înregistrând o valoare de 3.82%; excepție face doar municipiul Slobozia cu aproape 12% din suprafață acoperită de pădure și vegetație forestieră. Si în mediul rural, indicatorul mediu se plasează sub media județeană – 5.16%; există o serie de localități fără zone împădurite: comunele Ciocârlia, Cocora, Gura Ialomiței, Jilavele, Movilița, Sărățeni, Valea Măcrișului; aproximativ 33% din comune au sub 2% din suprafață acoperită cu păduri. Valorile maxime pentru zone împădurite sunt înregistrate în comunele comunele Andrășești, Alexeni, Giurgeni, Moldoveni și Axintele – peste 15% din suprafață.

Suprafețele ocupate cu ape și bălți reprezintă aproape 3% din suprafața totală a județului. Localitățile cu cele mai mari întinderi acoperite de apă sunt: orașul Fierbinți – Târg – 11.3%, comuna Jilavele – 9.94%, comuna Gheorghe Doja – 9.59 și comuna Dridu – 9.50%.

---

²⁰ Față de anul 2004, structura rețelei de localități s-a modificat prin schimbarea statutului unităților administrativ teritoriale din mediul rural (cu o creștere de la 52 de comune în 2004 - la 59 de comune în 2006) prin:

- înființarea comunei Traian (prin reorganizarea comunei Grivița) – conform LEGII nr. 144 din 14 aprilie 2003²⁰;
- declararea ca oraș a comunei Căzănești, județul Ialomița – conform LEGII 134/2004;
- înființarea comunelor: Borănești (prin reorganizarea comunei Coșereni), Buești (prin reorganizarea comunei Albești), Maia (prin reorganizarea comunei Brazii), Ograda (prin reorganizarea comunei Bucu), Roșiori (prin reorganizarea comunei Movilița) – conform LEGII nr. 84/2004;
- înființarea comunei Gura Ialomiței (prin reorganizarea comunei Mihail Kogălniceanu) – conform LEGII 270/2005;
- înființarea comunei Colelia (prin reorganizarea comunei Cocora), Mărculești (prin reorganizarea comunei Cosâmbești), comunei Moldoveni (prin reorganizarea comunei Dridu), comunei Platonești (prin reorganizarea comunei Săveni), comunei Sărățeni (prin reorganizarea comunei Balaciu) conform LEGII nr. 67 din 23 martie 2005²⁰;
- înființarea comunei Bărbulești, județul Ialomița, prin reorganizarea comunei Armășești – conform LEGII nr. 257/2006²⁰;
- în anul 2011, conform LEGII nr. 150/2011 comuna Brazii și-a schimbat denumirea în Rădulești.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (2013) prin Studiul nr. 17- Caracteristicile localităților urbane și rurale, propune eficientizarea utilizării prudente și ecologice a teritoriului, ca resursă principală a dezvoltării. În acest scop au fost utilizați doi indici, introduși prin studiul citat:

- Pentru analiza situației utilizării terenului, indicele POTA, procentul de ocupare a teritoriului administrativ (%)=suprafața ocupată de construcții și căi de comunicație raportată la suprafața teritoriului administrativ al UAT;
- Pentru controlul propunerilor de dezvoltare, indicele PITA, procentul teritoriului intravilan din teritoriul administrativ (%)= suprafața teritoriului intravilan propus prin PUG raportată la suprafața teritoriului administrativ al UAT.

Astfel că pentru județul Ialomița, indicele POTA înregistrează o valoare medie de 5.82% - suprafețe ocupate cu construcții și căi de comunicații (rutiere și ferate). Pentru zona urbană, așa cum era de așteptat, indicatorul POTA este superior celui județean – 8.90%, cu valori maxime de peste 11.0% înregistrate în municipiile Fetești și Uziceni. În mediul rural, indicatorul înregistrează o valoare medie sub cel județean –5.73%. Aproximativ 39% din comune se situează peste indicatorul mediu județean, cu maximum de 12% înregistrat în comuna Manasia și cu minimum – sub 4%, înregistrat în comunele Făcăeni, Sfântu Gheorghe, Balaciu, Mihail Kogălniceanu și Drăgoești.

Tabel 1.40. Suprafața intravilan

SIRUTA	TIP	NUME_UAT	ARIA_TOTALA	ARIA_INTRAVILAN	ARIA_EXTRAVILAN
100754	Comuna	ADÂNCATA	4692.64	376.63	4316.01
92783	Comuna	ALBESTI	5901.44	290.02	5611.42
100852	Comuna	ALEXENI	4359.56	270.48	4089.08
92836	Oraș	AMARA	6929.63	920.47	6009.16
92872	Comuna	ANDRASESTI	4592.94	243.42	4349.52
100870	Comuna	ARMASESTI	4741.16	284.62	4456.55
100923	Comuna	AXINTELE	12189.2	567.17	11622.03
92907	Comuna	BALACIU	8926.27	318.07	8608.2
180064	Comuna	BARBULESTI	1461.07	181.19	1279.88
101056	Comuna	BARCANESTI	11214.15	667.76	10546.4
179784	Comuna	BORANESTI	3399.13	268.39	3130.74
92989	Comuna	BORDUSANI	22353.29	379.93	21973.35
93021	Comuna	BUCU	4261.75	240.93	4020.82
179793	Comuna	BUESTI	2606.21	149.03	2457.18
93067	Oraș	CAZANESTI	5424.59	601.51	4823.08
100709	Comuna	CIOCÂRLIA	1550.5	65.82	1484.68
93101	Comuna	CIOCHINA	9523.49	488.46	9035.03
93156	Comuna	CIULNITA	6867.66	417.48	6450.17

93209	Comuna	COCORA	5150.43	273.34	4877.09
179971	Comuna	COLELIA	3775.69	159.34	3616.34
93236	Comuna	COSÂMBESTI	4864.32	255.32	4609
102240	Comuna	COSERENI	4433.49	432.82	4000.67
102641	Comuna	DRAGOESTI	4736.79	396.93	4339.85
102703	Comuna	DRIDU	5672.52	544.92	5127.6
93575	Comuna	FACAENI	23860.12	588.91	23271.22
92701	Municipiu	FETESTI	10277.78	1359.75	8918.03
102749	Oraș	FIERBINTI-TÂRG	5765.3	457.04	5308.26
103283	Comuna	GÂRBOVI	7830.25	466.91	7363.34
93600	Comuna	GHEORGHE DOJA	7222	312.89	6909.11
93628	Comuna	GHEORGHE LAZAR	5063.15	27.28	5035.87
93646	Comuna	GIURGENI	12494.91	175.73	12319.17
93717	Comuna	GRINDU	5333.43	285.21	5048.21
93735	Comuna	GRIVITA	8196.2	418	7778.2
180046	Comuna	GURA IALOMITEI	6804.41	278.95	6525.46
103862	Comuna	ION ROATA	4381.69	330.02	4051.67
103960	Comuna	JILAVELE	5236.14	424.79	4811.35
179800	Comuna	MAIA	2570.53	198.24	2372.3
100736	Comuna	MANASIA	3359.24	292.39	3066.85
179980	Comuna	MARCULESTI	4327.73	2.9	4324.83
93995	Comuna	M. KOGALNICEANU	8837.8	523.56	8314.24
94045	Comuna	MILOSESTI	5105.57	350.99	4754.59
179999	Comuna	MOLDOVENI	2575.33	248.51	2326.82
94081	Comuna	MOVILA	8185.46	93.74	8091.72
104270	Comuna	MOVILITA	3788.61	461.19	3327.42
94107	Comuna	MUNTENI-BUZAU	5396.82	423.81	4973.02
179819	Comuna	OGRADA	6246.22	418.14	5828.08
94161	Comuna	PERIEȚI	8007.74	669.77	7337.98
180000	Comuna	PLATONESTI	4194.15	235.88	3958.27
101243	Comuna	RADULESTI	2247.99	225.76	2022.23
94269	Comuna	REVIGA	8784.37	566.82	8217.55
179828	Comuna	ROSIORI	2250.79	201.65	2049.14
94330	Comuna	SALCIOARA	5896.45	320.53	5575.91
180019	Comuna	SARATENI	3130.14	166.59	2963.55
94376	Comuna	SAVENI	9363.64	383.44	8980.2
94429	Comuna	SCÂNTEIA	8285.56	411.42	7874.15
94456	Comuna	SF. GHEORGHE	7147.99	388.93	6759.05
105026	Comuna	SINESTI	6609.95	619.58	5990.37
92658	Municipiu	SLOBOZIA	12734.95	1632.3	11102.65
94492	Comuna	STELNICA	13453.99	252.14	13201.86
94535	Comuna	SUDITI	5860.45	233.58	5626.86
92765	Oraș	TANDAREI	11338.36	743.04	10595.32
179702	Comuna	TRAIAN	4694.64	219	4475.65
100683	Municipiu	URZICENI	5404.47	69.05	5335.43

94688	Comuna	VALEA CIORII	5234.64	315.12	4919.52
105794	Comuna	VALEA MACRISULUI	4990.29	350.22	4640.06
94795	Comuna	VLADENI	13425.75	263.72	13162.03

Sursa: OCPI, 2017

Analiza indicelui PITA este reprezentativă pentru a ilustra tendința de extindere a teritoriului intravilan și de reducere a rezervelor de teren ale municipiilor. Astfel că la nivelul județului Ialomița valoarea maximă a indicelui PITA este înregistrată în: orașul Amara – 13.3%, municipiul Fetești – 13.2% și în municipiul Slobozia - 12.8%; valoarea indicelui PITA pentru municipiul Slobozia este cu mult sub valoarea medie națională de aproximativ 35% și este similar cu indicele înregistrat în zone urbane precum Reșița, Baia Mare, Alexandria sau Tulcea (SDTR, 2013). Există și câteva localități din mediul urban în care indicele PITA este depășit de localități din mediul rural; acestea sunt: orașul Fierbinți- Târg – 7.93%, orașul Țândărei – 6.55% și cu un indice foarte aproape de valoarea minimală – municipiul Urziceni – 1.28%. Cele mai mici valori ale indicelui sunt înregistrate în comunele Gheorghe Lazăr – 0.54% și Mărculești – 0.07%.

2. Structura socio-demografică

2.1. Evoluția populației și potențialul demografic

Populația totală a județului Ialomița era la 1 ianuarie 2017, de 292.170 locuitori, reprezentând 9% din populația regiunii Sud-Muntenia și 1,42% din populația țării, în scădere cu 10.000 față de recensământul din anul 2011. În cadrul regiunii, județul Ialomița ocupă, în ultimii ani, penultima poziție ca mărime demografică, încadrându-se, alături de județul Giurgiu, în categoria județelor de sub 300.000 de locuitori (tabel nr.2.1)²¹.

Tabel 2.1. Mărimea demografică a județului - încadrare în profil regional

UAT	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Număr persoane							
Regiunea SUD-MUNTENIA	3368707	3353951	3337516	3320102	3300634	3283591	3262847	3242876
Prahova	833823	830370	826511	821879	817954	814226	809394	804348
Argeș	662359	660054	657426	654670	651930	649318	646530	643573
Dâmbovița	537994	537416	536430	535442	533057	531195	528791	526906
Teleorman	418897	414205	409369	404460	399528	394976	389670	384343
Calarași	327904	326475	324825	323409	321429	319793	317592	315696
Ialomița	303532	302177	300799	299163	297343	295916	293940	292170
Giurgiu	284198	283254	282156	281079	279393	278167	276930	275840

Sursa datelor: Institutul Național de Statistică (tempo_online)

La nivelul județului, evoluția populației UAT-urilor în perioada 2004 – 2017 este prezentată în tabelul 2.2. Din cele 66 de UAT-uri care compun județul Ialomița, doar patru înregistrau în anul 2017 o populație mai mare de 15000 de locuitori (Slobozia, Fetești, Urziceni și Țândărei) toate aparținând mediului urban. Aproape jumătate din UAT-urile județului Ialomița au o populație cuprinsă între 1500 și 3000 de locuitori (fig. nr. 2.2). Mărimea medie a așezărilor urbane este de 19721 locuitori, în timp ce pentru așezările rurale se situează la valoarea de 2587 locuitori. Între orașele județului există, de asemenea, diferențe de mărime, chiar dacă nu considerabile având în vedere că însăși reședința județului face parte din categoria orașelor mijlocii. Nu există o disproporție între Slobozia, reședința județului și cel de-al doilea oraș în ierarhie, Fetești, valoarea fiind de 1,5/1, lipsind fenomenul de hipertrofie urbană care caracterizează alte județe. Raportul dintre primul oraș în ierarhie Slobozia (52459 locuitori) și ultimul oraș Căzănești (3574 locuitori) este de 14,6/1.

²¹ La 1 ianuarie 2018, populația județului însumează 289.659 locuitori, cu aprox. 1% în scădere față de anul precedent.

Tabel 2.2. Evoluția populației pe UAT în județul Ialomița în perioada 2004 - 2017

	Denumire	2004	2011	2016	2017	Evoluție 2017 față de 2004 / 2006
Municipiu	Slobozia	55424	54401	53117	52659	-4.99%
Municipiu	Fetești	36787	36619	35584	35312	-4.01%
Municipiu	Urziceni	18821	18328	17501	17326	-7.94%
Oraș	Amara	7763	8139	8002	7939	2.27%
Oraș	Căzănești	3587	3648	3584	3602	0.42%
Oraș	Fierbinți-Târg	5120	4800	4643	4629	-9.59%
Oraș	Tândărei	16087	16695	16.659992	17164	6.69%
Comuna	Adâncata	2955	2704	2474	2444	-17.29%
Comuna	Albești	2664	1413	1282	1253	-52.97%*
Comuna	Alexeni	2504	2454	2399	2386	-4.71%
Comuna	Andrășești	2326	2313	2235	2236	-3.87%
Comuna	Armășești	7646	2670	2331	2305	-69.85%*
Comuna	Axintele	2764	2582	2435	2387	-13.64%
Comuna	Balaciu	3329	1818	1632	1611	-51.61%*
Comuna	Bărbulești	0	6066	7026	7177	47.25%*
Comuna	Bărcănești	4116	3853	3632	3626	-11.90%
Comuna	Borănești	0	2374	2428	2457	6.59%*
Comuna	Bordușani	5500	5293	5137	5085	-7.55%
Comuna	Bucu	5269	2527	2470	2493	-52.69%*
Comuna	Buești	0	1079	1043	1030	0.00%*
Comuna	Ciocârlia	832	828	781	778	-6.49%
Comuna	Ciochina	3600	3356	3184	3152	-12.44%
Comuna	Ciulnița	2467	2540	2494	2462	-0.20%
Comuna	Cocora	3798	2243	2129	2097	-44.79%*
Comuna	Colelia	0	1210	1157	1146	-8.98%*
Comuna	Cosâmbești	3583	1928	1848	1841	-48.62%*
Comuna	Coșereni	7126	4697	4561	4501	-36.84%*
Comuna	Drăgoești	1074	964	938	943	-12.20%
Comuna	Dridu	5026	3545	3325	3252	-35.30%*
Comuna	Făcăeni	5974	5781	5565	5524	-7.53%
Comuna	Gârbovi	4528	4179	3868	3812	-15.81%
Comuna	Gheorghe Doja	2836	2739	2638	2627	-7.37%
Comuna	Gheorghe Lazăr	2572	2420	2315	2325	-9.60%
Comuna	Giurgeni	1602	1536	1474	1447	-9.68%
Comuna	Grindu	2432	2270	2109	2081	-14.43%
Comuna	Grivița	4030	3662	3446	3408	-15.43%*
Comuna	Gura Ialomiței	0	2685	2623	2582	-1.86%*
Comuna	Ion Roata	3847	3809	3750	3690	-4.08%
Comuna	Jilavele	3783	3670	3460	3432	-9.28%
Comuna	Maia	0	1770	1651	1662	-5.15%*
Comuna	Manasia	4681	4743	4681	4684	0.06%

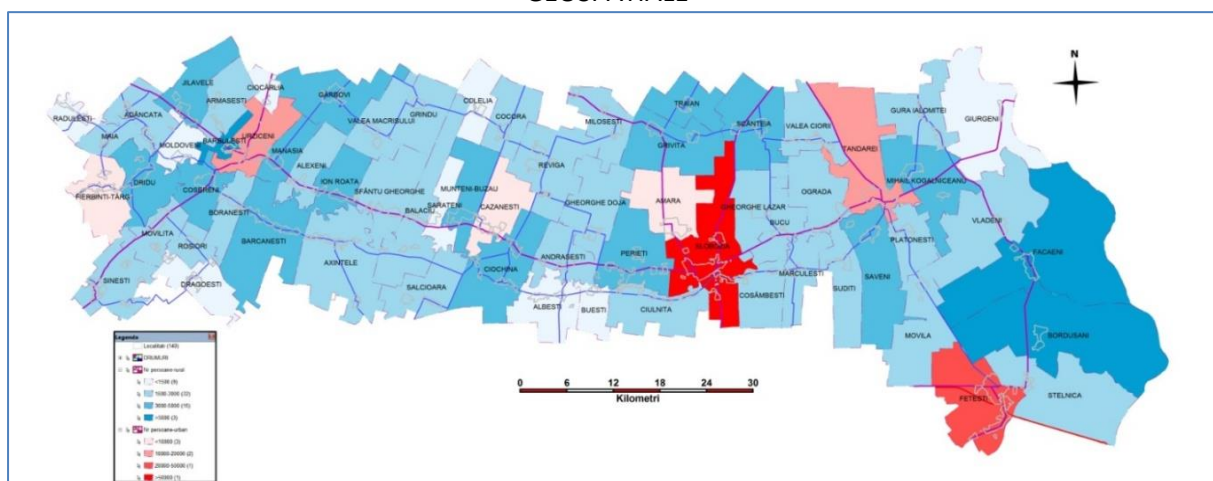

Comuna	Mărculești	0	1575	1597	1597	5.55%*
Comuna	Mihail Kogălniceanu	6432	3390	3280	3266	-49.22%*
Comuna	Miloșești	3135	2917	2671	2616	-16.56%
Comuna	Moldoveni	0	1163	1109	1117	-4.20%*
Comuna	Movila	2132	2059	1995	1978	-7.22%
Comuna	Movilița	4631	2638	2556	2529	-45.39%*
Comuna	Munteni-Buzău	3972	3705	3510	3455	-13.02%
Comuna	Ograda	0	2813	2904	2917	9.21%*
Comuna	Perieți	3503	3703	3739	3731	6.51%
Comuna	Platonești	0	1989	1932	1904	1.82%*
Comuna	Rădulești	3340	1318	1201	1202	-64.01%*
Comuna	Reviga	3372	3023	2826	2781	-17.53%
Comuna	Roșiori	0	1980	2000	1984	5.08%*
Comuna	Sălcioara	2585	2354	2249	2230	-13.73%
Comuna	Sărățeni	0	1283	1255	1245	5.06%*
Comuna	Săveni	5763	3627	3524	3516	-38.99%*
Comuna	Scânteia	4322	4112	3881	3853	-10.85%
Comuna	Sfântu Gheorghe	2080	1998	1922	1891	-9.09%
Comuna	Sinești	2584	2665	2719	2718	5.19%
Comuna	Stelnica	1865	1860	1909	1920	2.95%
Comuna	Sudiți	2377	2246	2127	2122	-10.73%
Comuna	Traian	3092	3241	3247	3247	5.01%
Comuna	Valea Ciorii	2001	1965	1876	1855	-7.30%
Comuna	Valea Măcrișului	2148	1939	1791	1757	-18.20%
Comuna	Vlădeni	2275	2263	2176	2172	-4.53%

sunt marcate cu * comunele care au suferit reorganizări administrative în perioada 2004 – 2006, de aceea punctul de referință în evoluția acestora este anul 2006 nu anul 2004

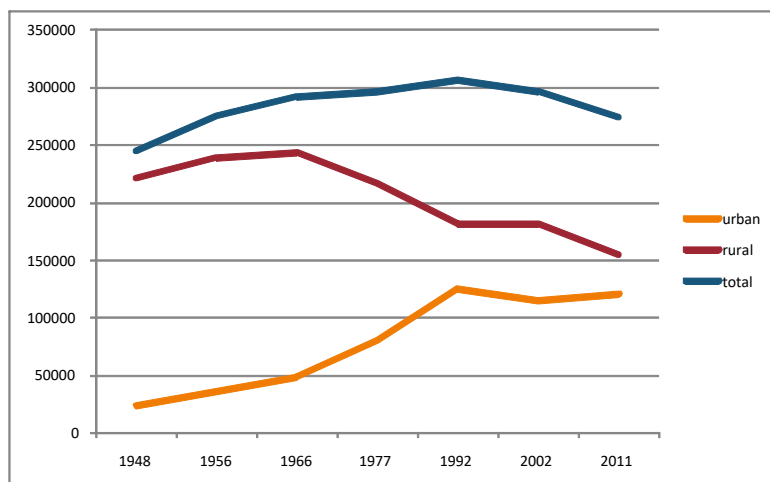
Sursa datelor: INS –tempo_online

Figura 2.1. Mărimea demografică (număr persoane) (2017) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: INS –tempo_online

Figura 2.2. Evoluția populației la recensăminte (număr locuitori) (1948-2011)

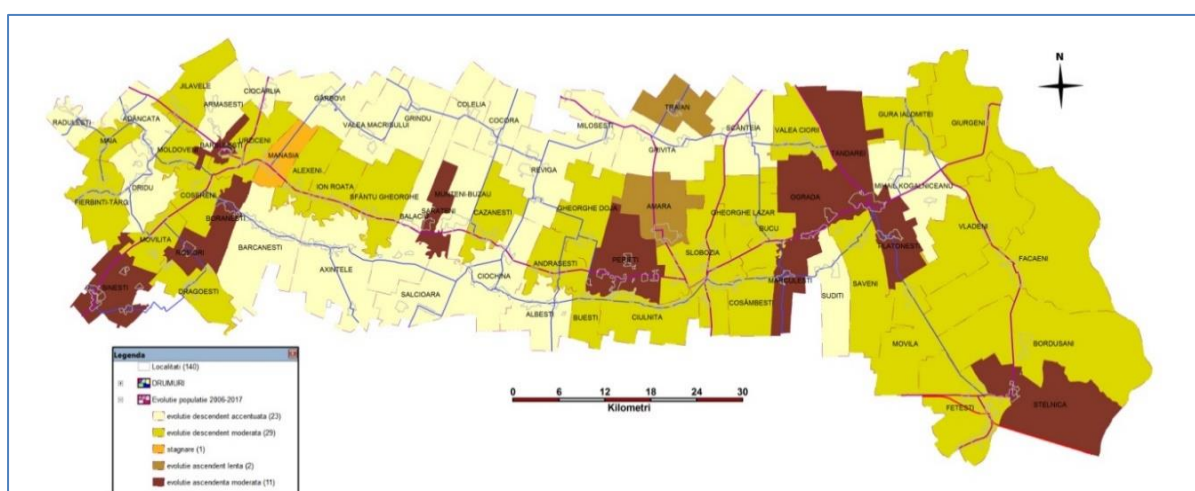

Sursa: INS, Recensământul populației și locuințelor 1948,1977, 1992, 2002, 2011

În perioada 2006-2017, populația județului a scăzut cu 5,09%, de la 306316 la 290698 locuitori, între mediul urban (scădere cu 4,68%) și cel rural (-6,24%) neexistând diferențe foarte mari. La nivel teritorial există și UAT-uri care au cunoscut o evoluție ascendentă (cu valori cuprinse între 0,38 și 50%) a populației (13 UAT-uri), majoritatea aparținând mediului rural (cu excepția orașelor Țândărei și Amara) (fig. nr. 2.3). Cea mai mare creștere a populației, în acest interval, s-a înregistrat în comuna Bărbulești, în special datorită natalității extrem de ridicate care caracterizează populația de etnie romă (majoritară).

Figura 2.3. Evoluția populației (număr locuitori) (2006-2017) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI

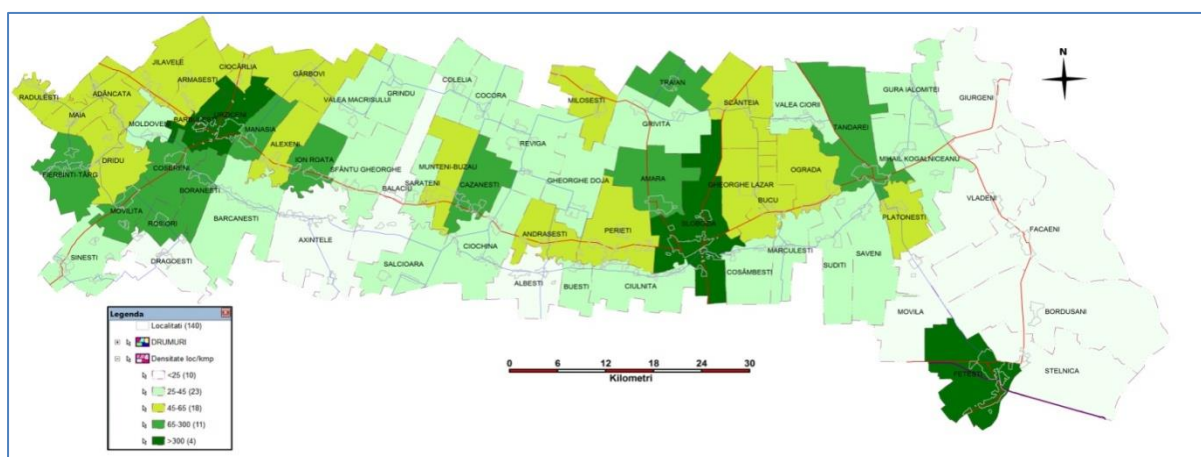
GEOSPATIALE

Sursa datelor: INS –tempo_online

Densitatea populației: Densitatea medie a populației este de 65,28 loc./kmp, situându-se sub media regiunii de 101,2 loc./kmp. Este diferențiată pe cele două medii de rezidență: 85,24 loc./kmp în mediul urban și 39,37 loc./kmp în mediul rural. În profil teritorial densitatea prezintă diferențieri marcante de la 11,19 loc./kmp în comuna Giurgeni până la 476,54 loc./kmp în comuna Bărbulești (fig. nr. 2.4).

Figura 2.4. Densitatea populației (loc/kmp) (2017) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI
GEOSPATIALE

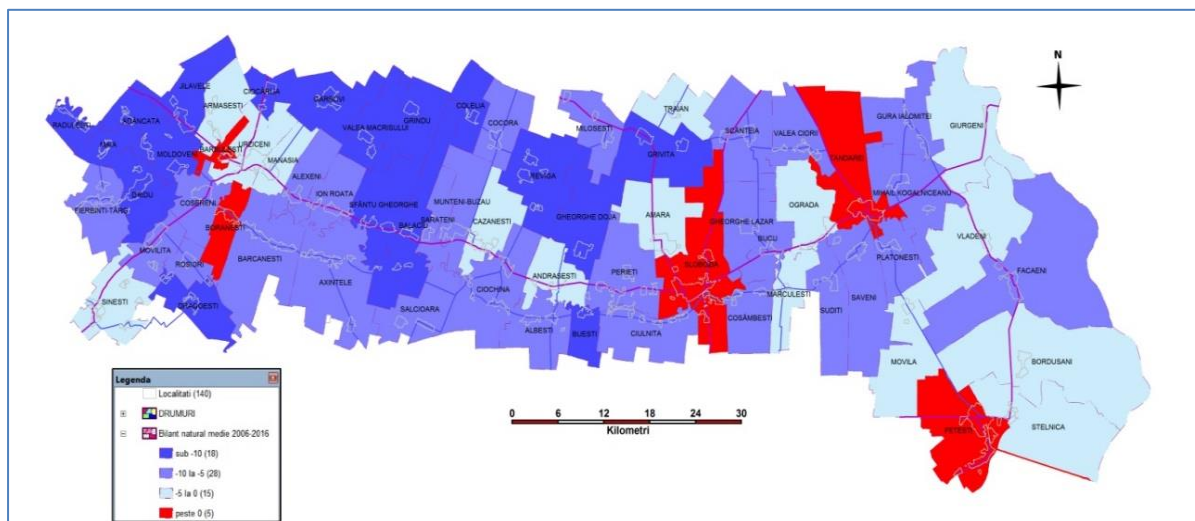

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

În afară de o diferențiere pe cele două medii (urban/rural) densitatea populației se diferențiază la nivel teritorial, densitățile cele mai ridicate caracterizând UAT-urile situate pe principalele axe de comunicație (E85, E60, 2A) sau pe cele situate în proximitatea orașelor. Cele mai mici densități se înregistrează partea de est a județului (sub 25 loc/kmp), unde există și o suprafață mai mare ocupată de ape.

Mișcarea naturală a populației: Bilanțul natural (ca diferență între rata natalității și cea a mortalității), prezintă pentru intervalul 2006-2016 o medie negativă de -2,52‰, valoare mai mică decât media națională (-2,03 ‰), dar mult superioară mediei regionale (-4,03‰). La nivel județean se remarcă o diferențiere accentuată între mediul urban (-0,18‰) și mediul rural (-7,28‰). Cele mai scăzute valori (sub -14‰) se înregistrează în jumătatea estică a județului (Adâncata, Rădulești, Balaciu, Maia, Ciocârlia), în timp ce valorile pozitive și cele mai ridicate în același timp se regăsesc fie în mediul urban (Slobozia, Țândărei, Fetești) dar și în două comune (Bărbulești și Borănești) care dețin rate înalte ale natalității. Cea mai mare valoare a bilanțului natural este cea înregistrată în comuna Bărbulești (26,48‰), iar cea mai mică în comuna Adâncata (-16,80‰). Cele mai multe UAT-uri (69% dintre acestea) au valori ale bilanțului natural mai mici -5‰ (fig. nr. 2.5).

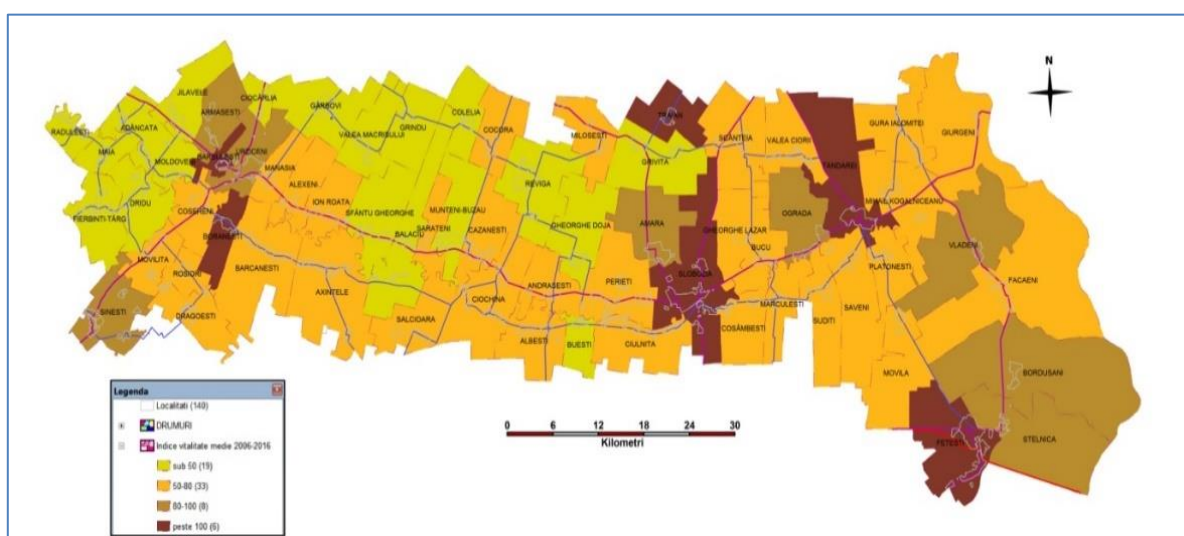
Figura 2.5. Bilanțul natural al populației (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: date prelucrate după INS – tempo_online

Indicele de vitalitate (exprimat prin raportul dintre numărul născuților vii și numărul decedaților la un moment dat) are o medie de 80,4% (vitalitate medie), fiind diferențiat între mediul urban (112,32%) și mediul rural (78,81%). Valori mai mici de 100% reflectă tendința de scădere a numărului populației analizate, ca urmare a neasigurării reproducerii simple. Cele mai mari valori (peste 100%) se înregistrează în mediul urban în orașele Slobozia (123,30%) și Tândărei (257,89%), precum și în mediului rural, în special în UAT-urile în care ponderea populației de etnie romă este ridicată (Bărbulești, Borănești și Traian). Vitalitatea cea mai redusă este caracteristică zonei rurale și orașelor mici, UAT-urile cu valori de sub 50% fiind situate în jumătatea estică a județului (Fierbinți-Târg, Dridu, Maia, Adâncata, Rădulești, Jilavele, Ciocârlia etc).

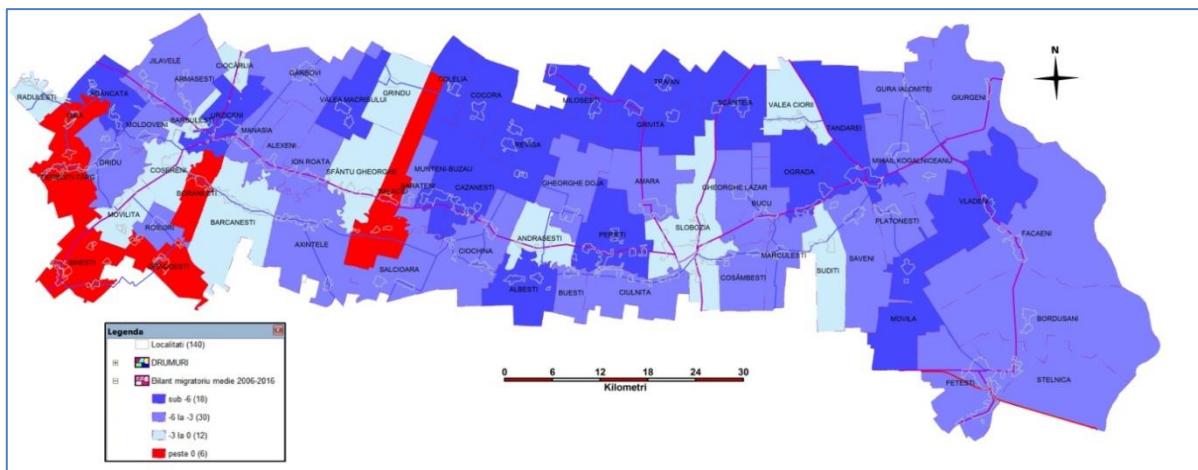
Figura 2.6 Indicele de vitalitate (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: date prelucrate după INS – tempo_online

Mișcarea migratorie a populației: Bilanțul migrator, ca rezultat al diferențelor dintre sosiri și plecări (fig. nr. 2.7.), este negativ ca medie la nivelul județului (-4,01‰), variând între -4,59‰, în mediul urban și -3,47‰ în mediul rural. Aproximativ 90% dintre UAT-urile din județul Ialomița înregistrează valori negative, adică deficit: cele mai mari pierderi de populație (prin migrație) se înregistrează în zona nordică a județului, în care infrastructura este deficitară iar profilul este predominant agricol (Colelia, Cocora, Reviga, Miloșești Grivița, Traian, Scânteia) dar și în zonele agricole din partea de est; cele mai mari sporuri migratorii se înregistrează în UAT-urile situate la cea mai mică distanță de municipiul București și care beneficiază și de prezența unei infrastructuri de transport adecvate (Sinești, Drăgoești, Fierbinți-Târg).

Figura 2.7. Bilanțul migratoriu mediu (‰)– vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

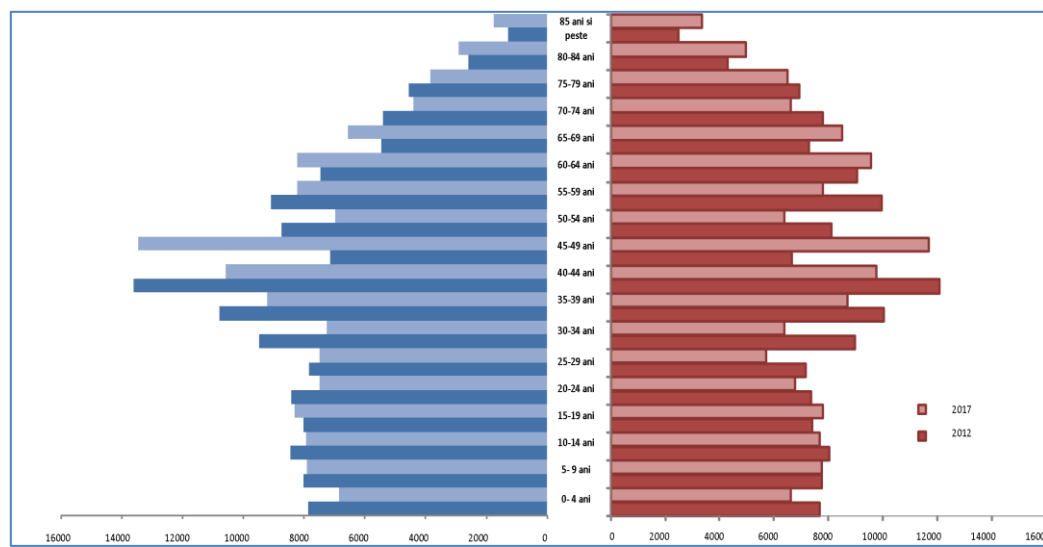

Sursa datelor: date prelucrate după INS – tempo_online

Structura populației pe medii: Structura populației pe medii este, la nivelul anului 2017, relativ echilibrată respectiv 47,49% populație urbană și 52,51% populație rurală. Gradul de urbanizare al județului este unul redus (cu aproape 9% mai mic decât media națională), fiind totuși ușor mai ridicat decât media de la nivelul regiunii (47,44%).

Structura populației pe grupe de vârste: Structura pe grupe de vârstă în anul 2012 și în anul 2017 relevă tendința generală de scădere a populației tinere, de stabilitate relativă a populației apte de muncă și de ușoară îmbătrânire a populației. În județul Ialomița grupele de vârstă sunt relativ echilibrate, populația adultă reprezentând 67,5% din totalul populației. Populația tânără deține un procent important (16,2%), în timp ce vârstnicii reprezintă 16,21%.

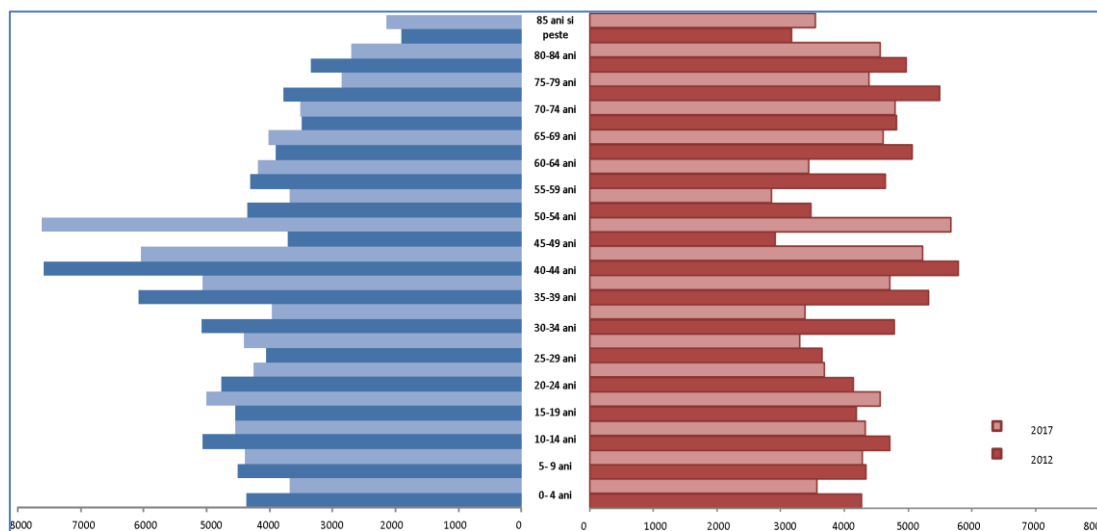
Figura 2.8. Piramida pe grupe de vârste și sexe 2012-2017 – județ (număr persoane)

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

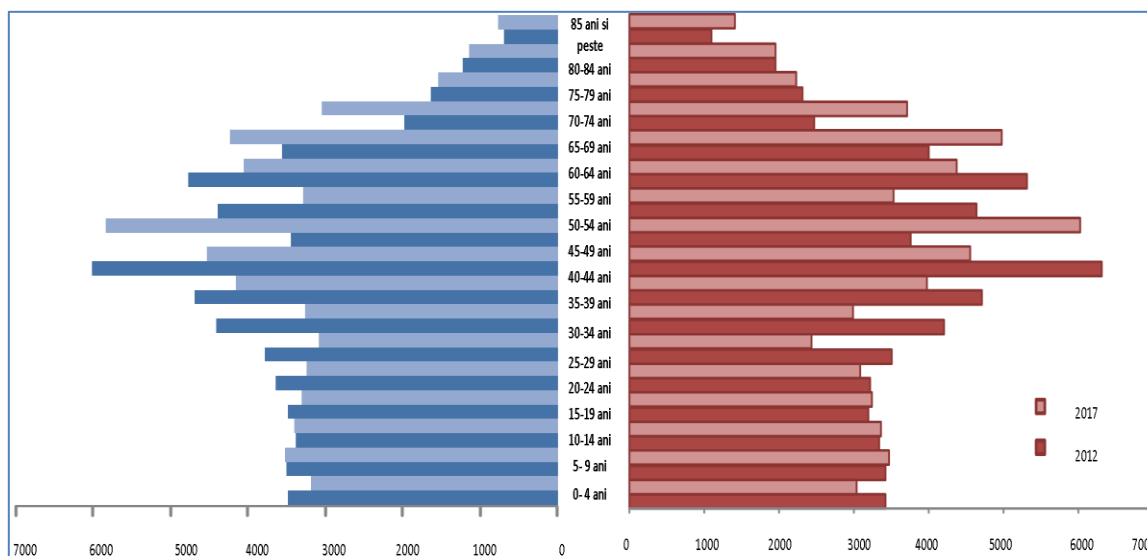
Există o diferențiere destul de vizibilă între mediul rural și cel urban în această privință, în special în ceea ce privește grupa adultă și grupa vârstnică (fig. nr. 2.9. și fig. nr. 2.10.). Astfel, în mediul urban populația de peste 65 de ani reprezintă doar 12,2%, în timp ce mediul rural se confruntă cu o creștere semnificativă a ponderii acestei grupe de vârstă (19,7%) în detrimentul grupei adulte. Cu toate acestea, ponderea populației vârstnice crește la nivel județean (cu 0,48%), crește și în cadrul mediului urban (cu 1,89%), în timp ce în mediul rural există o scădere (-0,75%). Acest aspect nu se traduce însă printr-o întinerire a populației din mediul rural, ci se explică prin speranța de viață mai mică a populației rurale, care determină o mortalitate mai ridicată în rândul vârstnicilor.

Figura 2.9. Piramida pe grupe de vârste și sexe 2012-2017 – rural (număr persoane)

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

Figura 2.10. Piramida pe grupe de vârste și sexe 2012-2017 – urban (număr persoane)

Sursa datelor: date prelucrate după INS – tempo_online

Piramida realizată pentru mediul urban relevă o situație mai echilibrată, dar se remarcă și aici tendința de îmbătrânire a populației, prin creșterea populației de peste 65 de ani în 2016 față de 2012. Baza piramidei se îngustează, ceea ce relevă o tendință de reducere a numărului populației tinere. Doar grupa adultă deocamdată se menține la un nivel rezonabil, chiar dacă și aici se observă o scădere semnificativă a acesteia în jumătatea inferioară (15-39 de ani), față de cea superioară (40-65 de ani).

În același timp, ponderea populației tinere înregistrează în intervalul 2012-2016 o scădere în ambele medii (cu 0,3% în mediul urban și cu 0,6% în mediul rural), chiar dacă în cifre absolute scăderea este net mai mare în mediul rural (-1729 față de -885 în mediul urban). Cele mai mari ponderi ale populației tinere (din total populație) se înregistrează într-o serie de localități caracterizate printr-o rată a natalității cu mult peste medie (Bărbulești, cu cea mai mare valoare de 43,9%, Țândărei și Borănești). Totuși, majoritatea UAT-urilor au ponderi relativ reduse ale populației tinere (39 dintre acestea fiind caracterizate de valori mai mici de 14%). Ponderile cele mai mari ale grupei de vârstă adultă caracterizează principalele orașe ale județului (Slobozia-75,71%, Urziceni-72,94%, Fetești-71,36%), iar cea mai mică pondere a acestei grupe de vârstă aparține comunei Bărbulești (53,82%).

Cea mai îmbătrânită populație caracterizează, în general, mediul rural. Ponderile cele mai mari ale populației de peste 65 de ani (de peste 25%) se grupează în câteva zone distincte. Prima grupare este în partea de nord a județului (Colelia, Valea Măcrișului, Ciocârlia, Grindu, Gârbovi), unde, cu excepția câtorva localități, mai ales urbane, restul sunt relativ îmbătrânite (cu valori de peste 25%

ale populației de peste 65 de ani). A doua grupare importantă este situată în extremitatea vestică a județului (Adâncata, Rădulești, Maia, Moldoveni, Roșiori). Convențional se consideră că o populație este tânără dacă proporția grupei vârstnice este mai mică de 7%; procesul de îmbătrânire demografică este în desfășurare dacă ponderea populației vârstnice este cuprinsă între 7 – 12%, iar o pondere mai mare de 12% corespunde unei populații îmbătrânite demografic. În acest context, peste 95 % dintre UAT-urile județului (63) au deja o populație îmbătrânită.

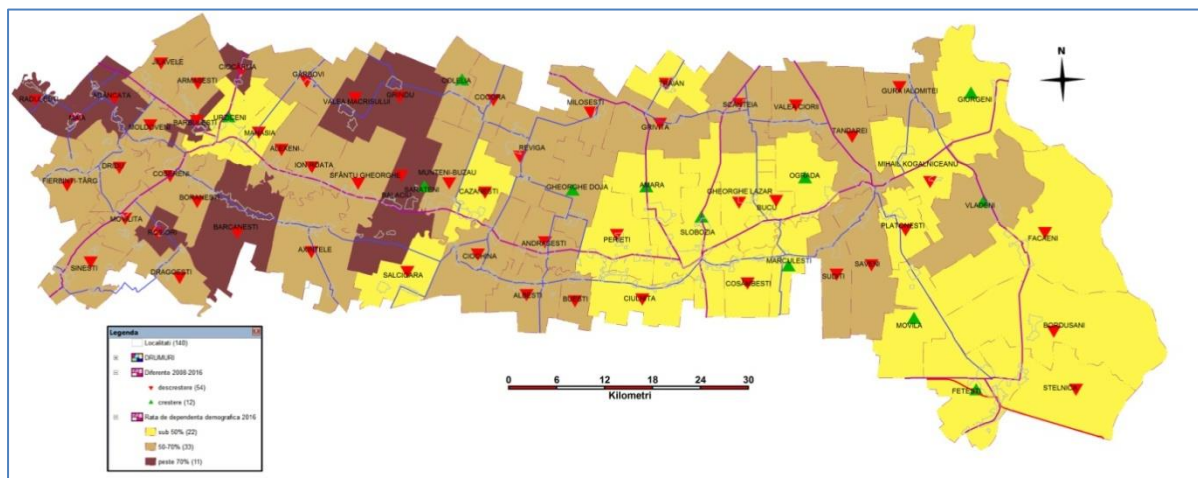
Îmbătrânirea populației: La nivelul anului 2016 se observă tendința de îmbătrânire demografică ce caracterizează câteva areale din jumătatea vestică a județului, unde, cu excepția câtorva UAT-uri, indicele de îmbătrânire are valori de peste 100%. Cele mai afectate de acest fenomen sunt comunele situate în extremitatea vestică (Rădulești, Maia, Dridu, Moldoveni, Adâncata, Jilavele) și nordică (Ciocârlia, Gârbovi, Valea Măcrișului, Grindu, Colelia, Reviga), cu o extensie către partea centrală (Balaciu, Sărățeni, Gheorghe Doja).

Rata de dependență demografică: Imaginea “presiunii” exercitate de tineri și de bătrâni asupra adulților (populației în vârstă de muncă) pune în evidență, la modul general, consecințele îmbătrânirii demografice a populației. Cele mai mari rate de dependență demografică se înregistrează în jumătatea vestică a județului (cu valori de peste 60%). În această zonă există o îmbătrânire a populației și o pondere relativ scăzută a populației adulte. Practic presiunea asupra populației active este mult mai ridicată decât în centrele urbane (cu valori de sub 50% ale acestei rate).

Pentru mediul urban rata de dependență este relativ scăzută (în medie de 44,25%) față de mediul rural unde atinge valoarea de 58,32 %, confirmând încă o dată faptul că acest fenomen este prezent mult mai acut în zonele rurale (și mai ales în cele agricole). În același timp, dacă în general cele mai mari rate de dependență se înregistrează în UAT-urile afectate de îmbătrânirea demografică (Rădulești, Valea Măcrișului Adâncata, Grindu), totuși cea mai mare valoare înregistrată aparține comunei Bărbulești (85,77%), cauza aici reprezentând-o volumul ridicat al populației tinere pe fondul unui contingent redus de populație adultă (fig. nr. 2.11.). De remarcat, totuși, că doar 24 % dintre UAT-urile județului prezintă o tendință de creștere a ratei de dependență (patru dintre cele șase orașe dar și comuna Bărbulești).

Figura 2.11. Rata de dependență demografică (%) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI
GEOSPATIALE

Sursa datelor: date prelucrate după INS – tempo_online

Structura pe sexe: Structura pe sexe este ușor dezechilibrată, remarcându-se o ușoară dominanță a femeilor: 49,11% populație de sex masculin și 50,89% populație de sex masculin. La nivel teritorial există însă UAT-uri care prezintă un dezechilibru mult mai accentuat.

Astfel, comunele Ciocârlia, Gheorghe Doja, Rădulești și Sărățeni au ponderi ale femeilor de peste 52%, ca de altfel și municipiile Slobozia și Urziceni. Un singur UAT are ponderi ale populației de sex masculin de peste 52% (Sălcioara).

Structura etnică: Structura etnică la nivel județean este una relativ omogenă, 88,18% din populație fiind de naționalitate română. Deși prezente în proporții variabile, celelalte etnii au ponderi foarte scăzute, cu excepția romilor care reprezintă 5,2% din populație.

La nivel teritorial există totuși câteva diferențieri. Cea mai mare pondere a populației de etnie romă se înregistrează într-un areal relativ compact format din comunele Bărbulești (79,70%), Borănești (35,37%), Bărcănești (16,43%). De asemenea, orașele Țândărei și Căzănești dețin o pondere importantă a acestei etnii (10,85% și respectiv 13,23%).

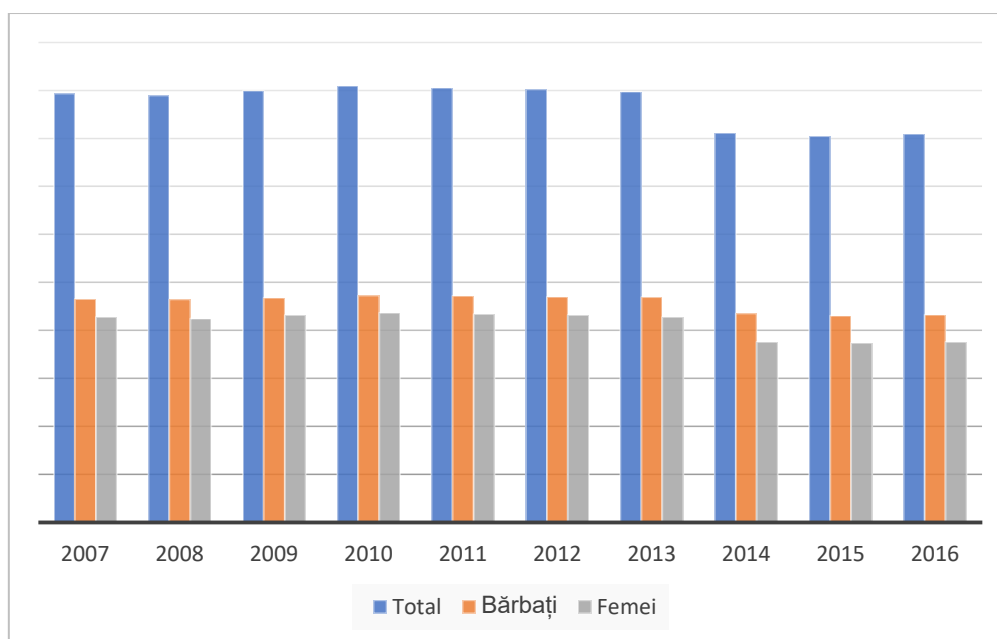
Structura confesională: La nivelul județului Ialomița structura confesională nu este foarte diversificată, cea mai mare parte a populației (92%) aparținând religiei ortodoxe. Singura religie care depășește ponderea de 5% este cea penticostală. Aceasta din urmă se corelează, într-o oarecare măsură, cu populația de etnie rromă, existând două mari comunități în acest sens: în comuna

Bărbulești (42%din populație) și în orașul Țândărei (7%din populație). Interesant este și procentul celor care nu au declarat apartenența confesională (6%).

2.2. Resursele umane

Conform INS, la sfârșitul anului 2016, în județul Ialomița își aveau domiciliul un număr de 161.900 de persoane în vârstă de muncă (conform legislației în vigoare la acel moment), care echivalează cu forța de muncă potențială a acestuia. Forța de muncă potențială reprezintă circa 55% din populația totală care își are domiciliul în județ. Dintre aceste persoane, 86.600 (53,5%) erau bărbați, iar 75.300 (46,5%) erau femei. Față de anul 2007, resursele de muncă ale județului s-au redus cu peste 9%, reprezentând aproape 17.000 de persoane, pe fondul fenomenelor de îmbătrânire demografică (numărul tinerilor care împlinesc vârsta legală de muncă e mai mic decât a celor care împlinesc vârsta de pensionare) și de migrație internă și externă cu schimbarea domiciliului, dar și a diferitelor modificări care au survenit de-a lungul timpului cu privire la vârsta legală de muncă.

Figura 2.12. Resursele de muncă ale județului Ialomița, pe sexe, în perioada 2007-2016

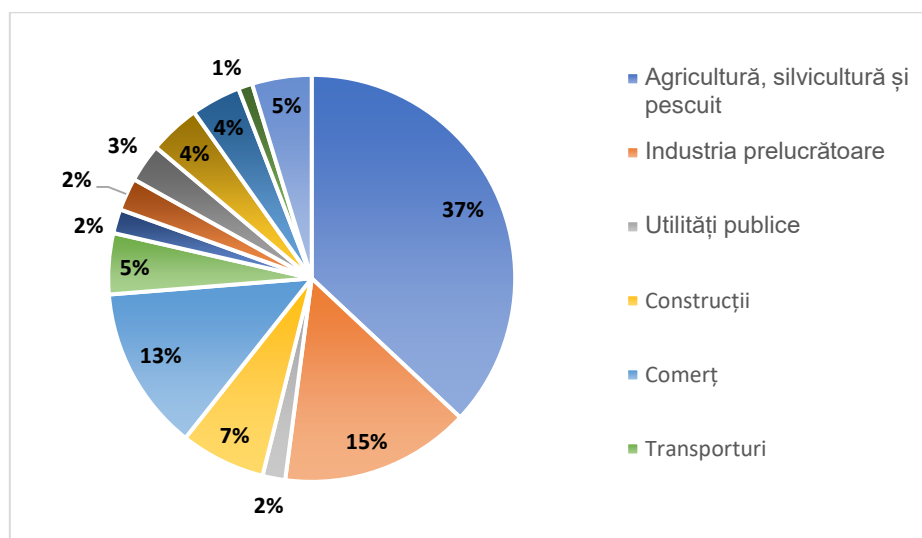
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Populația activă: În același an (2016), populația activă a județului Ialomița era estimată de INS la 96.200 de persoane, dintre care 52.000 de bărbați (54,1%) și 44.200 de femei (45,9%). Față de anul 2007, populația activă a scăzut cu 11%, atât pe fondul îmbătrânirii demografice, cât și al migrației.

Diferența de peste 65.700 de persoane (34.600 de bărbați și 31.100 de femei) dintre cei doi indicatori indică faptul că circa 40% din resursele de muncă potențiale ale județului nu sunt utilizate (oficial) pe piața locală a muncii. Acestea fac parte din diferite categorii: elevi și studenți, apți de muncă, dar care sunt înrolați în procesul educațional; pensionați anticipat; persoane casnice; persoane care lucrează în străinătate etc. Astfel, rata de activitate a populației în vârstă de muncă din județul Ialomița (59,4%) se menține la un nivel mai scăzut decât media regională și națională în cazul ambelor sexe. Cauza principală a subutilizării resurselor de muncă din județ este deficitul de oportunități atractive de ocupare la nivel local.

Populația ocupată: Datele INS pentru anul 2016 estimau pentru județul Ialomița un număr de 88.700 de persoane ocupate, dintre care 47.400 de bărbați (53,4%) și 41.300 de femei (46,6%), în scădere cu 11,4% față de anul 2007. Aceste valori includ și persoanele cu domiciliul în Ialomița care practică navetismul în afara județului, deci numărul locurilor de muncă din județ este mai redus decât cel al persoanelor ocupate. Per ansamblu, rata de ocupare a forței de muncă din județul Ialomița era estimată de INS la 54,8% în anul 2016, sub media regională (58,2%) și națională (66,2%) și departe de ținta de 70% asumată de România prin Acordul de Parteneriat pentru orizontul 2020.

Figura 2.13. Structura ocupațională a populației din județul Ialomița, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

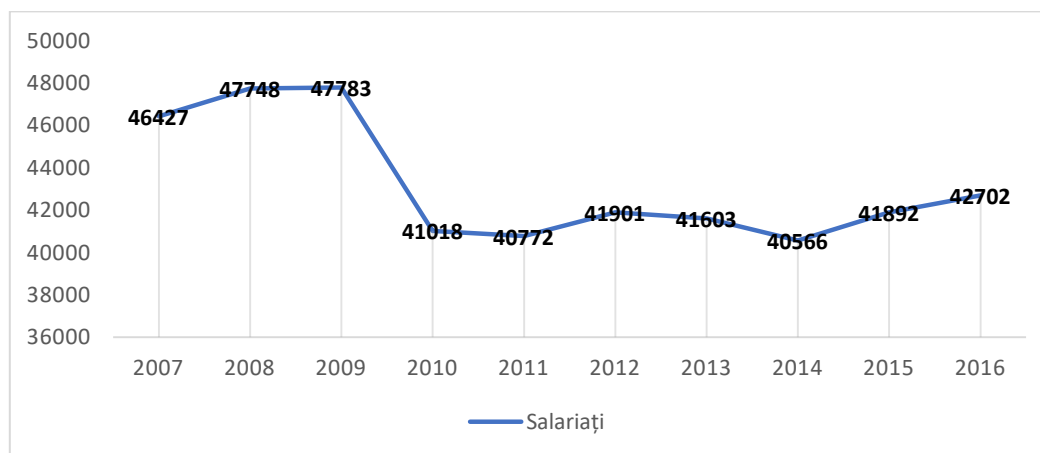
Pe domenii, cele mai multe persoane ocupate se înregistrează în agricultură (37%), industria prelucrătoare (15%), comerț (13%), construcții (7%) și transporturi (5%), activități care predomină în peisajul economic al județului Ialomița. Din perspectiva ocupării forței de muncă, județul Ialomița rămâne o regiune preponderent agricolă, ponderea ocupării în agricultură la nivel județean fiind

aproape dublă față de media națională (20,8%) și de circa 9 ori mai mare decât media U.E. (4,5%). Se manifestă în acest caz o ocupare informală în agricultura de subzistență, în condițiile în care doar circa 10% dintre aceste persoane au statut de angajat, restul fiind, în general, lucrători pe cont propriu și mai ales neremunerați în propria gospodărie. Aceștia practică, mai ales în mediul rural și în așezările urbane de mici dimensiuni din județ, agricultura de subzistență, pentru autoconsum, cu mijloace rudimentare, fiind una dintre categoriile sociale cele mai expuse riscului de sărăcie.

Salariații: În ceea ce privește numărul de salariați din județ, acesta era estimat de către INS, la nivelul anului 2016, la 42.700, în scădere cu 10,6% față de anul 2016. Analizând comparativ volumul populației ocupate și pe cel al salariaților, se observă o diferență de circa 46.000 de persoane, dintre care 27.600 doar în sectorul agricol. Prin urmare, peste jumătate dintre ialomițenii care desfășoară o activitate economică nu au statutul de salariat, ci lucrează pe cont propriu (inclusiv patroni), fără forme legale, sau sunt muncitori neremunerați în propria gospodărie, ultimele două categorii fiind vulnerabile din punct de vedere social, mai ales în mediul rural și în orașele mici din județ. Tot în această categorie intră și persoanele care lucrează în străinătate și despre care nu pot fi colectate informații statistice pertinente.

Cei mai mulți salariați activează în comerț (19%), industria prelucrătoare (17%, mai ales ramurile de industrie alimentară, confecții textile, prelucrarea lemnului și mobilă, mase plastice și confecții metalice), agricultură (12%), sănătate și asistență socială (8%), învățământ (8%) și construcții (7%). Pe de altă parte, cei mai puțini salariați se înregistrează în domeniile cu valoare adăugată ridicată și cu un nivel de remunerare a personalului pe măsură: IT&C, intermediari financiare, activități profesionale și tehnice (sub 2% din total fiecare).

Figura 2.14. Numărul total de salariați din județul Ialomița, în perioada 2007-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Locurile de muncă din județ sunt puternic concentrate în mediul urban. Astfel, din cei 42.700 de salariați, 82% își desfășoară activitatea în mediul urban și doar 18% în cel rural. Mai mult, în municipiul Slobozia lucrează aproape 49% din salariații din județul Ialomița. De altfel, municipiul reședință de județ este și singura localitate urbană din județ care a înregistrat o creștere a numărului de salariați în perioada 2007-2016 (peste 1.200 de noi locuri de muncă), în timp ce în restul orașelor numărul de locuri de muncă a scăzut (-1.600 în Urziceni, -1.300 în Fetești, -500 în Țândărei, -300 în Amara etc.). În mediul rural, singurele comune unde există un număr mai mare de locuri de muncă (peste 200) sunt Andrășești, Bordușani, Bucu, Dridu, Făcăeni, Gh. Lazăr, Grivița, Ion Roată, Movila și Sinești. La polul opus, în comune precum Adâncata, Buești, Ciocârlia, Maia, Moldoveni, Rădulești, Sărățeni etc. nu există mai multe de 50 de locuri de muncă, cea mai mare parte dintre acestea fiind în sectorul public, în condițiile lipsei unor angajatori privați importanți.

Somajul: Rata șomajului înregistrată în județul Ialomița în anul 2017 era de 7,8%, peste media regională (6,3%) și națională (4,8%). Conform estimărilor INS, se înregistrau astfel circa 6.500 de șomeri, dintre care 3.800 (58,5%) erau bărbați, iar 2.700 (41,5%) femei. Din totalul șomerilor, peste 85% au doar studii primare, gimnaziale sau profesionale, 13% au studii liceale și postliceale, în timp ce mai puțin de 2% au studii superioare. Cei mai mulți dintre cei aflați în evidențele AJOFM Ialomița sunt șomeri pe termen lung (79% fiind neindemnizați, fiindcă au depășit perioada legală în care pot beneficia de drepturi bănești sub formă de indemnizație de șomaj), fiind vorba mai ales de beneficiari de venit minim garantat, cu un nivel scăzut de instruire și calificare, din zone cu o ofertă redusă de locuri de muncă. De asemenea, o parte importantă dintre aceștia sunt persoane de etnie romă, care întâmpină dificultăți complexe de acces pe piața muncii.

Din totalul șomerilor înregistrați oficial în județ, 26% locuiesc în mediul urban, iar 74% în mediul rural, oferta de locuri de muncă din sate fiind una mult mai redusă. Cea mai ridicată rată a șomajului se înregistra în anul 2017 în comunele Andrășești, Gura Ialomiței, Miloșești, Scânteia, Traian, Valea Ciorii și Vlădeni, precum și în orașul Căzănești – zone cu probleme socio-economice complexe și lipsite de angajatori privați importanți. Pe de altă parte, municipiul Urziceni, orașele Fierbinți-Târg și Țândărei, precum și comunele Axintele, Bucu, Coșereni, Dridu, Gârbovi, Gh. Doja, Jilavele, Manasia, Movilița, Roșiori și Sărățeni înregistrau rate foarte scăzute ale șomajului (sub 2%).

Salarizarea: La nivelul anului 2016 salariul mediu net lunar din județul Ialomița era de 1.579 de lei, cu 23% mai mic decât media națională. Față de anul 2008, în pofida crizei economice globale care a afectat și agenții economici din Ialomița, salariul mediu net lunar a crescut în termeni nominali cu

45,3%, ritm de creștere care a fost însă inferior celui raportat la nivel național (+56,3%). Prin urmare, ecartul de salarizare față de alte zone din țară s-a mărit, ceea ce explică perpetuarea fenomenului de migrație internă.

Cele mai mari salarii medii din județ erau oferite, în anul 2016, angajaților din domeniul energiei (3.130 lei), industriei extractive (3.109 lei), administrației publice și apărării (2.464 lei), intermediarilor financiare (2.301 lei) și învățământului (2.062 lei). Pe de altă parte, cele mai mici salarii se plăteau în anumite ramuri industriale (de ex. marochinărie și fabricarea încălțămintei – 907 lei, prelucrarea lemnului – 974 lei, fabricarea mobilei – 1.004 lei, poligrafie – 1.004 lei etc.), hoteluri și restaurante (1.082 de lei), construcții (1.090 de lei), alte servicii – de ex. servicii de igienă personală (1.090 lei), servicii administrative și suport – de ex. pază, curățenie (1.129 de lei), activități cultural-recreative (1.245 de lei), tranzacții imobiliare (1.251 de lei) și comerț (1.289 de lei).

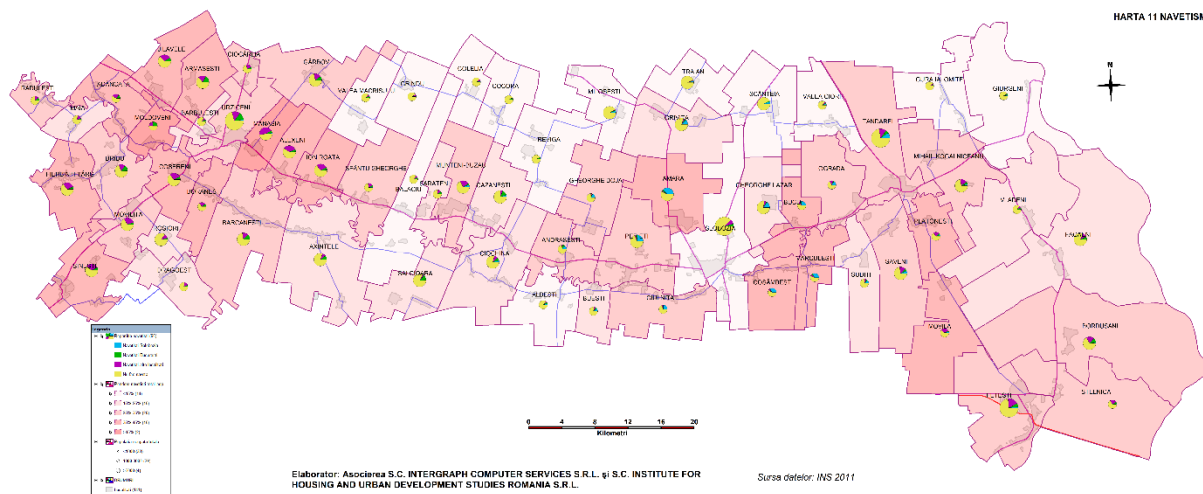
Gradul de educație: În baza recensământului din 2011, doar 7,9% dintre locuitorii județului aveau studii superioare absolvite, la jumătate față de media națională. Dacă în mediul urban procentul ajungea la 14,6% (chiar la 20,1% în cazul Sloboziei), în mediul rural acesta cobora la 2,6%. De asemenea, ponderea populației cu studii superioare nu depășea 10% din totalul populației nici în orașele mici, precum Amara, Căzănești, Fierbinți-Târg sau Țândărei, acesta fiind rezultatul migrației populației înalt calificate către marile centre urbane, mai ales București, dar și în afara țării.

Absolvenții de studii medii, tot mai căutați pe piața muncii sunt alcătuiți din trei categorii distincte: 2% dintre locuitori care au absolvit școli postliceale, 20% cu studii liceale (majoritatea cu profil tehnic) și 15% absolvenți de învățământ profesional. Un punct nevralgic îl reprezintă însă integrarea pe piața locală a muncii a celor 55% dintre locuitorii județului care au maxim studii gimnaziale. Multe dintre aceste persoane provin din grupuri vulnerabile (de ex. romi), locuiesc în zone îndepărtate de oraș, au peste 50 de ani și au lucrat în ultimii ani în agricultura de subsistență, având o disponibilitate redusă pentru a învăța noi meserii solicitate în prezent de angajatori. O altă categorie vulnerabilă e cea a tinerilor absolvenți de licee cu profil tehnologic sau de școli profesionale, care întâmpina bariere multiple la intrarea pe piața muncii.

Navetismul: Un alt aspect relevant scos la iveală de recensământul din 2011 este poziționarea locului de muncă în raport cu reședința persoanelor ocupate din județ. Astfel, 27.600 de locuitori ai județului (26,3% din populația ocupată totală), dintre care 18.800 de bărbați și 8.800 de femei, practicau naveta la locul de muncă. Dintre aceștia, 11.100 (40% din total) se deplasează în interiorul

județului, mai ales pe direcția rural-urban, 14.800 (54%) se deplasează în alt județ, iar 1.700 (6%) în străinătate. Cei mai mulți navetiști provin din mediul rural (16.000), unde rata navetismului ajunge la 28,6% din populația ocupată totală, spre deosebire de 23,9% în mediul urban. Aceste valori plasează județul Ialomița în topul zonelor cu cea mai mare mobilitate extra-județeană a forței de muncă, alături de Ilfov, Giurgiu, Călărași și Dâmbovița.

Figura 2.15. Navetism – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: INS, 20100

Cei mai mulți navetiști extrajudețeni se îndreaptă către municipiul București și județele Ilfov și Prahova (în partea de vest și sud-vest a județului), respectiv către Constanța (partea de est). Intensitatea maximă a navetismului către București se înregistrează în comunele din zona Urziceni și Fierbinți (Moldoveni, Sălcioara, Armășești, Dridu, Adâncata, Axintele, Bordușani) – care fac parte de facto din Zona Urbană Funcțională București, așa cum a fost aceasta definită de Banca Mondială în Raportul "Orașe Magnet. Migrație și navetism în România".

Zona centrală a județului este dominată de fluxurile de navetism către municipiul Slobozia dinspre localitățile care formează zona urbană funcțională a acestui oraș (Mărculești, Cosâmbești, Amara, Bucu, Ciulnița, Perieți, Gh. Doja, Grivița, Ograda, Gh. Lazăr și Andrășești), conform aceluiași raport. O zonă urbană funcțională de mult mai mică amploare se conturează și în jurul municipiului Urziceni, către care vin navetiști dinspre comunele învecinate (de ex. Manasia). Aceste centre urbane joacă un rol vital pentru economia județului, asigurând echilibrul unor zone rurale extinse, lipsite de oportunități de ocupare la nivel local, care ar fi în caz contrar expuse riscului de depopulare. De altfel, arealele îndepărtate de poli urbani din zona de nord și vest a județului se confruntă în prezent

cu probleme majore de retenție a forței de muncă la nivel local (cazul comunelor Traian, Reviga, Scânteia, Cocora, Miloșești, Gura Ialomiței, Grindu, Giurgeni, Colelia etc.).

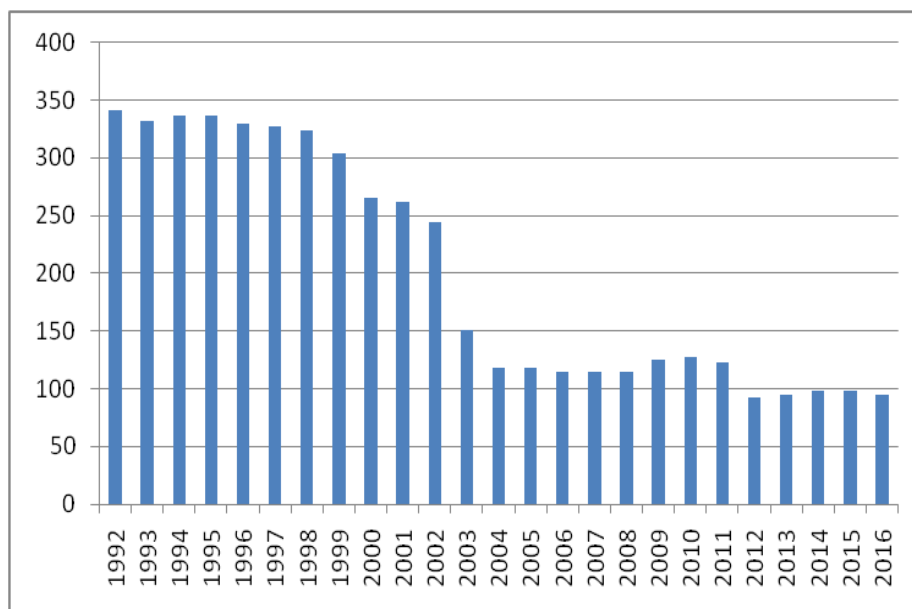
2.3. Infrastructura socială

2.3.1. Educația (structura, infrastructura educațională; servicii educaționale)

Structura serviciilor de educație la nivelul județului Ialomița relevă existența tuturor treptelor de școlarizare. În cifre absolute numărul unităților de învățământ s-a redus treptat, ajungând în anul 2016 la 95 (fig. nr. 2.16.), această reducere având la bază atât diminuarea populației școlare (raportul populație școlară/unități de învățământ a rămas relativ constant în ultimii ani, în jur de 400 de elevi la o unitate de învățământ), cât și anumite măsuri de regrupare a unităților de învățământ pe fondul crizei economice (în special în anul 2010). Cele mai multe unități sunt situate în mediul rural (60% dintre acestea).

Din analiza structurii pe nivele de școlarizare a acestor unități rezultă că mediul rural beneficiază, cu câteva mici excepții (un liceu la Armășești și școli profesionale la Bordușani, Grivița, M. Kogalniceanu, Reviga, Scânteia și Traian), doar de unități care aparțin învățământului primar și gimnazial. Și la nivel județean structura arată predominanța unităților școlare primare și gimnaziale, județul beneficiind doar de 19 licee și două școli postliceale (fig. nr. 2.17).

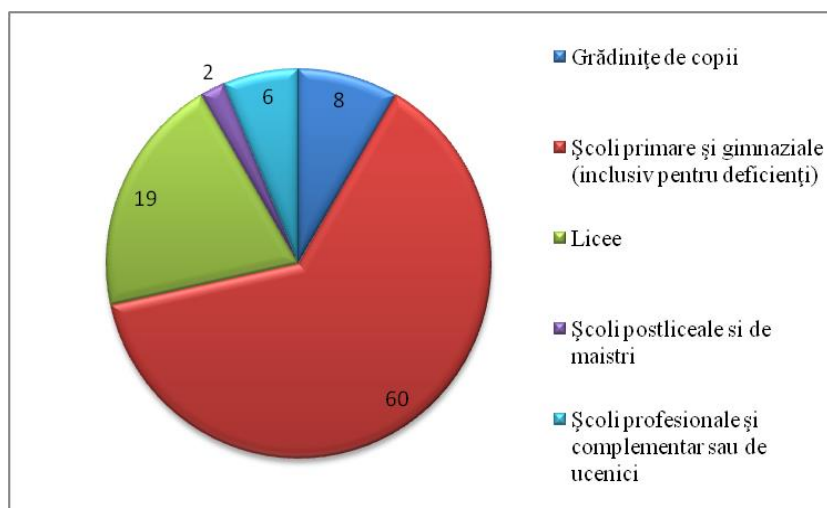
Figura 2.16. Evoluția numărului de unități de învățământ

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

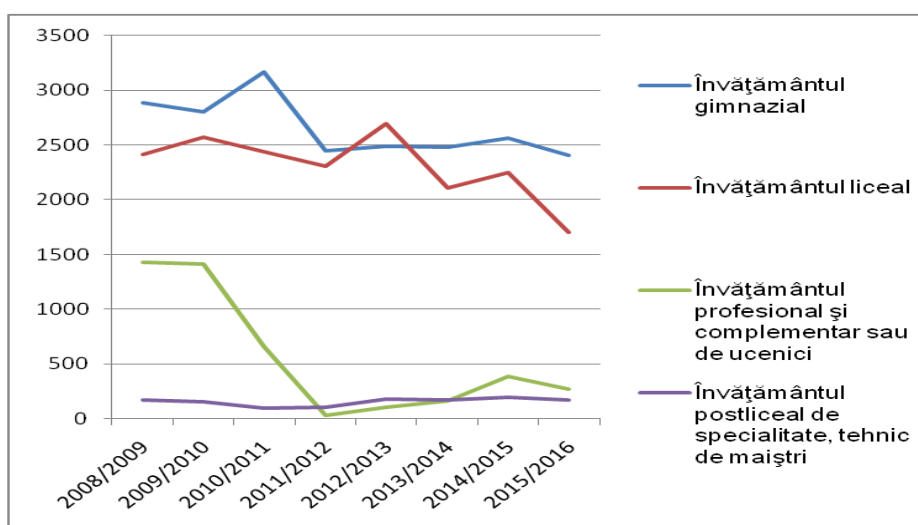
Figura 2.17. Structura unităților de învățământ (număr)

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

Tot la nivel județean se poate remarca o scădere a numărului de absolvenți (de toate nivelurile), fapt datorat, pe de o parte numărului mai mic de elevi înscriși în unitățile de învățământ, iar pe de altă parte ratei de abandon școlar (2,2% în 2016) (fig. nr. 2.18). Unele fluctuații care apar în special în cazul învățământului profesional și liceal se datorează și schimbării legislației (desființarea/reînființarea învățământului profesional). Situația a rămas relativ constantă și în ceea ce privește numărul de elevi ce revin unui cadru didactic (16), chiar dacă numărul de cadre didactice s-a redus cu peste 450 în intervalul 2008-2016. Valori peste această medie se înregistrează în 30% dintre UAT-uri, însă cu mult peste media județeană înregistrează cele două comune caracterizate de o pondere ridicată a populației tinere: Borănești (23,3) și Bărbulești (31,5).

Figura 2.18. Evoluția numărului de absolvenți (număr)

Sursa datelor: date prelucrate după Anuarul Statistic al județului Ialomița-DJSI-INS

2.3.2. Sănătatea (starea de sanatate, infrastructura sanitara, servicii sanitare)

Infrastructura medicală: În județul Ialomița, numărul spitalelor a scăzut de la 5 în anul 2000 la 4 în anul 2016 (Slobozia, Fetești, Urziceni și Țândărei). Numărul dispensarelor s-a redus de asemenea de la 14 în anul 2008 la 3 în anul 2016 (Slobozia, Fetești, Urziceni). În ceea ce privește cabinetele medicale de familie, care asigură asistența medicală primară, acestea s-au redus de la 122 în anul 2008 la 114 în anul 2016, conform INS (sau la 118, conform DSP)²². În plus, la nivelul anului 2017, existau 72 cabinete stomatologice, 27 laboratoare medicale, 80 farmacii, 326 medici și 1298 personal sanitar mediu.

Numărul de medici ce revine la 1000 de locuitori, se păstrează relative constant în perioada 2014-2016. Județul se situează din acest punct de vedere atât sub media națională (de 2,5 medici/1000 de locuitori) cât și sub cea regională (de 1,44 medici/1000 de locuitori). În cadrul regiunii este situat pe penultima poziție, doar județul Călărași având o situație mai precară (tabel nr. 2.3).

Discrepanța cea mai mare se înregistrează între cele două medii, mediul urban beneficiind, la nivelul anului 2016, de 1,53 medici la 1000 de locuitori, în timp ce mediul rural deține o valoare de numai 0,47 medici la 1000 de locuitori. În mediul rural sunt 14 UAT-uri în care nu există nici un medic, populația acestora ridicându-se la 38119 locuitori. Oricum dintre UAT-urile rurale doar 6 ating sau depășesc media județului la acest indicator (Gura Ialomiței, Maia, Mărculești, Sărățeni, Drăgoești și Rădulești).

Tabel 2.3. Medici la 1000 de locuitori – context regional

Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani		
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
ROMANIA	2,46	2,51	2,57
Regiunea SUD-MUNTENIA	1,41	1,42	1,44
Calarași	1,01	0,98	0,98
Ialomița	1,05	1,10	1,11
Dambovita	1,12	1,10	1,12
Giurgiu	1,15	1,17	1,13
Prahova	1,37	1,38	1,38
Teleorman	1,45	1,45	1,44
Arges	2,14	2,19	2,28

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

²² Între cele două baze statistice există mici diferențe (de exemplu existența unor cabinete medicale de familie în comuna Bărbulești, Broșteni sau Rădulești care nu există în statistica INS-ului).

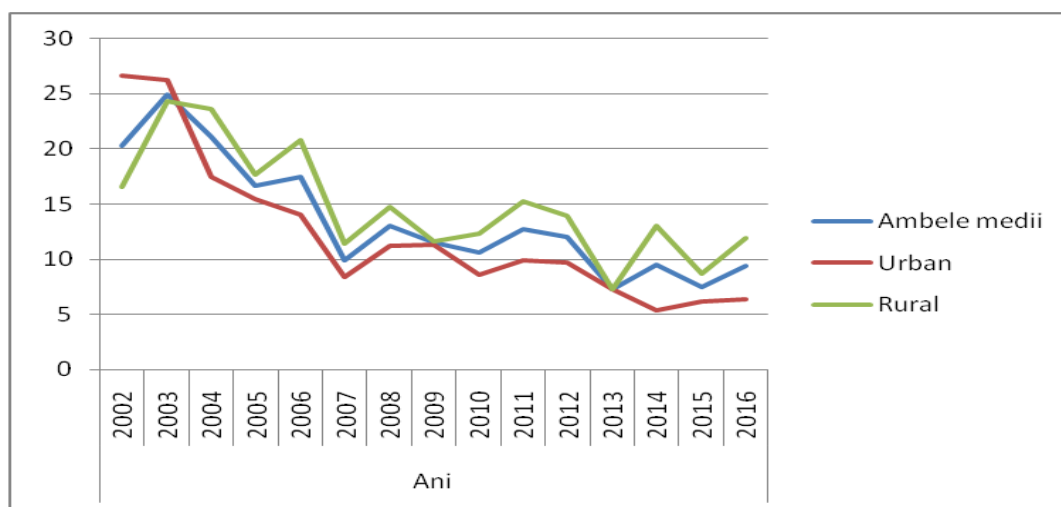
În ceea ce privește personalul sanitar mediu, în anul 2016, media la nivel județean era de 4,43 la 1000 de locuitori, dar cu diferențe foarte mari între mediul rural (0,97) și cel urban (5,88). Există și șapte UAT-uri care nu beneficiază de un cadru sanitar mediu (Borănești, Ciocârlia, Colelia, Drăgoești, Rădulești, Sălcioara, Stelnic), nici un UAT din mediul rural neatingând media județeană.

Un indicator relevant în ceea ce privește infrastructura medicală îl reprezintă numărul de paturi de spital ce revin la 1000 de locuitori. În această privință media la nivelul județului este de 2,93 ‰, cu un maxim în municipiul Slobozia de 9,65‰.

Mortalitatea infantilă: În perioada 2002-2016, rata mortalității infantile a oscilat între 7.3‰ în anul 2013 și 24,9 ‰ în anul 2003 (fig. nr. 2.19). La nivelul mediilor de rezidență există diferențe majore: până în anul 2004 valorile mortalității infantile erau mai mari în mediul urban, dar, ulterior, situația se inversează, valorile din mediul rural fiind mai mari (chiar și cu peste 7‰ în anul 2014). Situația cea mai gravă rămâne în mediul rural, unde numărul medicilor este insuficient și sunt probleme în ceea ce privește educația sanitară a populației.

La nivel teritorial (medie 2006-2016) se înregistrează amplitudini mari între valorile maxime (73,52 ‰ în comuna Drăgoești) și valorile minime (0‰ în comunele Buești și Sinești). Valori extrem de mari, peste 30‰, sunt în comunele Gura Ialomiței, Moldoveni, Valea Măcrișului, Dridu, Sărățeni, iar în comunele Mărculești și Maia valorile ating chiar peste 50‰. Cea mai drastică situație caracterizează comunele Drăgoești și Colelia, unde valorile ating peste 70‰ (fig. nr. 2.19). Cu toate acestea aproape 40% dintre UAT-uri au valori ale mortalității infantile de sub 10‰.

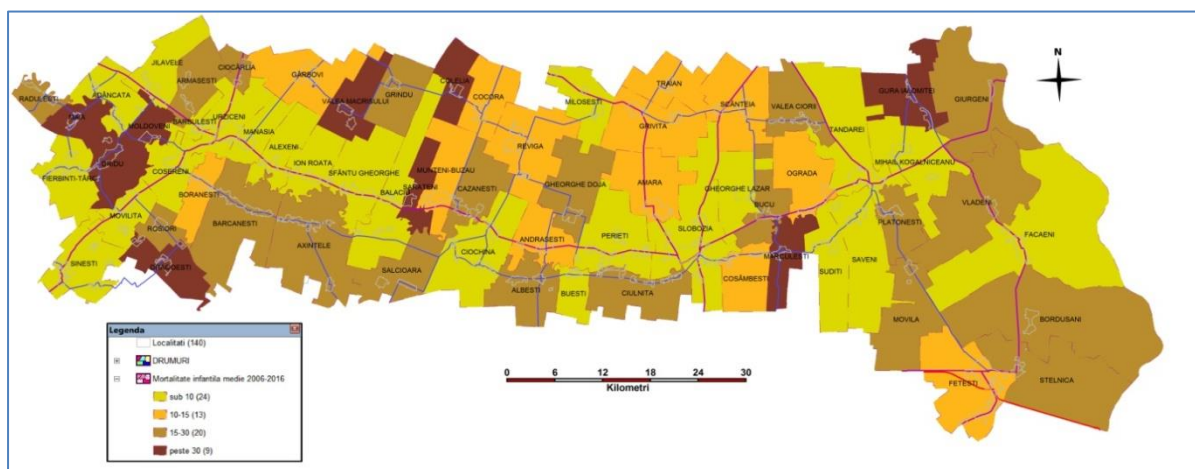
Figura 2.19. Evoluția ratei mortalității infantile pe medii de rezidență (‰)

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

Figura 2.20. Rata mortalității infantile (rata medie multianuală – 2006-2016) (%) – vezi anexa PIESE

DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: date prelucrate după INS –tempo_online

Mortalitatea pe cauze de deces: În județul Ialomița, în anul 2015, peste 60% dintre decese se datorau bolilor aparatului circulatori (2394 decese, 8,13%) și tumorilor (722 decese, 18,89%) (tabel nr. 2.4).

Tabel 2.4. Principalele cauze de deces (%)

Clasificarea internațională a bolilor - Revizia a X a 1994	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015
Boli infecțioase și parazitare	0,06	0,07	0,06	0,08	0,07	0,08	0,06
din care: Tuberculoza	0,05	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04	0,01
Tumori	2,28	2,23	2,60	2,66	2,49	2,44	2,45
Boli endocrine, de nutriție, de metabolism, ale sângelui și ale organelor hematopoetice							
Boli endocrine, de nutriție și metabolism	0,07	0,13	0,12	0,11	0,13	0,07	0,07
din care: Diabet zaharat	0,07	0,13	0,10	0,09	0,11	0,06	0,07
Tulburări mintale, boli ale sistemului nervos și ale organelor simțurilor (fără boli cerebrovasculare)							
Tulburări mentale și de comportament	0,07	0,06	0,06	0,03	0,03	0,02	0,02
Boli ale sistemului nervos, boli ale ochiului și anexele sale, boli ale urechii și apofizei mastoide	0,11	0,20	0,13	0,15	0,15	0,15	0,19
Boli ale aparatului circulator	8,26	8,47	8,63	8,60	8,19	8,32	8,13
din care: Boala ischemică a inimii	2,11	2,45	2,37	2,15	2,16	2,10	2,20
din care: Boli cerebro-vasculare	3,19	3,00	3,11	3,28	3,15	3,11	2,94
Boli ale aparatului respirator	0,54	0,61	0,57	0,62	0,62	0,70	0,62

Boli ale aparatului digestiv	0,77	0,74	0,61	0,57	0,63	0,67	0,60
Boli ale aparatului genito-urinar	0,09	0,10	0,10	0,12	0,10	0,08	0,16
Sarcina, nastere și lauzie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Unele afecțiuni a caror origine se situează în perioada perinatală	0,05	0,03	0,05	0,04	0,02	0,04	0,02
Malformații congenitale, deformații și anomalii cromozomiale	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
Leziuni traumatice, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe	0,75	0,59	0,55	0,58	0,45	0,49	0,43
Alte cauze	0,08	0,09	0,10	0,09	0,10	0,13	0,19

Sursa datelor: date prelucrate DSP Ialomița

Morbiditatea specifică: Morbiditatea se referă la numărul de cazuri de îmbolnăviri dintr-un an de referință. În județul Ialomița, principala cauză de îmbolnăvire este reprezentată de boli ale aparatului respirator, urmată de bolile digestive, boli ale sistemului osteo-articular, cele cardiovasculare și cele ale aparatului genito-urinar (tabel nr. 2.5).

Tabel 2.5. Incidența principalelor cauze de îmbolnăvire

Principalele cauze de îmbolnăvire	total cazuri	0-14 ani	15-64	65+
TOTAL	65012,6	140796,6	47064,7	64085,9
boli aparat respirator	27082,1	95427,2	14307,6	12026,6
boli aparat digestiv	8554,1	11883,5	7881,2	8031,7
boli sistem osteo-articular, muschi	5669,2	317,0	5494,1	11747,6
boli aparat genito-urinar	4605,0	2250,7	4970,0	5436,3
bolile pielii și tesutului celular subcutanat	3421,4	8161,0	2619,2	2028,9
boli aparat circulator	3298,6	90,3	2650,9	9204,6
bolile urechii și apofizei mastoide	2386,2	5358,1	1601,8	2685,6
bolile ochiului și anexelor sale	2153,8	3919,9	1493,1	3143,0
bolile endocrine, nutriție și metabolism	2067,4	1847,6	1933,0	2847,2
boli infectioase și parazitare	2048,7	8104,3	914,2	726,0
leziuni traumatice și otrăviri	1176,1	1303,8	1115,0	1303,0
boli sistem nervos	1096,5	359,0	906,6	2624,8
simptome, semne	464,4	791,5	352,4	604,3
tumori	340,5	71,4	294,5	801,5
tulburări mintale și comportamentale	320,1	115,5	280,9	688,2
bolile sangelui, tulburări imunitare	216,4	558,5	141,5	186,7
complicații ale sarcinii, nasterii și lauziei	72,8	0,0	107,7	0,0
afecțiuni perinatale	25,5	157,5	0,0	0,0
malformații congenitale	13,6	79,8	1,0	0,0

Sursa datelor: date prelucrate după DSP Ialomița

2.3.3. Asistența socială

Asistența socială asigurată populației vârstnice se rezumă în județul Ialomița la un singur cămin de bătrâni aflat în proprietate publică. Există, de asemenea, o cantină de ajutor social cu o capacitate de

200 de locuri. În ceea ce privește protecția șomerilor, în anul 2016, cheltuielile totale au fost de peste 14 milioane lei, din care cea mai mare parte pentru plata indemnizației de șomaj (peste 6 milioane).

Zone urbane marginalizate: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România²³, identifică criteriile și indicatorii pentru definirea diferitelor tipuri de zone dezavantajate la nivelul următoarelor categorii:

(1) Capitalul uman (educație, sănătate și comportament demografic):

- Proportia populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase
- Proportia persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le îngreunează activitățile zilnice
- Proportia copiilor (0-17 ani) din populația totală

(2) Ocuparea forței de muncă

- Proportia persoanelor de 15-64ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii și nu urmează o formă de învățământ

(3) Calitatea locuirii:

- Proportia locuințelor fără curent electric
- Proportia locuințelor supraaglomerate (<15,33 mp pe persoană)
- Nesiguranța locativă – proporția gospodăriilor ce nu dețin o locuință proprietate personală

Conform acestui studiu, în județul Ialomița 51,1% din populația urbană trăiește în zone nedezavantajate. Zonele dezavantajate se împart în trei categorii: dezavantajate pe locuire (în care trăiește 1,1% din populația urbană a județului), dezavantajate din perspectiva ocupării forței de muncă (14,8%) și dezavantajate din perspectiva capitalului uman (26,1%).

Populația urbană care trăiește în zone marginalizate, îndeplinește cumulative toate criteriile celor trei categorii și se ridică la un procent de 5,8% din populația urbană a județului. Distribuția populației urbane în funcție de tipul ariei de rezidență este prezentată în tabelul 2.6. Se remarcă ponderea cea mai mare a populației urbane care trăiește în zone marginalizate și care aparține orașului Țândărei (14,67% din populația acestuia). Având în vedere și structura sa etnică, orașul deține și cea mai mare pondere a populației dezavantajate din perspectiva capitalului uman (60,63%).

---

²³ Swinkels R. (ed.), Stănculescu S.M., Anton S., Koo B., Man T., Moldovan C. (2014), *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, Banca Mondială, Washington

Tabel 2.6. Distribuția populației urbane dezavantajate în funcție de tipul ariei de rezidență

Oraș	Ponderea populației din zone nedezavantajate	Ponderea populației din zone dezavantajate pe locuire	Ponderea populației din zone dezavantajate pe ocupare	Ponderea populației din zone dezavantajate pe capital uman	Ponderea populației din zone marginalizate
Fetești	45,01	0	22,19	26,6	7,99
Slobozia	72,85	2,9	4,76	15,45	2,25
Urziceni	66,72	0	13,06	15,1	4,32
Amara	18,11	0	45,34	27,91	8,25
Căzănești	6,97	0	25,13	56,59	9,32
Fierbinți Târg	26,87	0	27,87	40,75	0
Țândărei	13,9	0	10,41	60,63	14,67

Sursa datelor: Atlasul zonelor urbane marginalizate din România, 2014

Zone rurale marginalizate: Conform *Atlasului zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România*²⁴, zonele rurale marginalizate sunt definite pe baza unor criterii similare, indicatorii cheie cu pragurile naționale rurale (%) fiind următorii:

- Capital uman - ponderea populației adulte care a absolvit cel mult 8 clase de peste 59,3%
- Ocuparea forței de muncă – ponderea populației adulte care nu este încadrată pe piața formală a muncii și nu urmează o formă de învățământ de peste 72,1%
- Locuire – ponderea locuințelor fără curent electric – 2,7%, ponderea locuințelor supraaglomerate de peste 26,1% și ponderea locuințelor fără apă curentă de peste 87,9%.

Datele acestui studiu relevă că un număr de 14 UAT-uri se încadrează în definiția marginalizării rurale, dar numai două dintre acestea prezintă o marginalizare severă (tabel nr. 2.7). Se poate observa corelarea dintre rata de marginalizare rurală și ponderea populației de etnie romă, de altfel comuna Bărbulești fiind, conform aceluiași studiu, una din cele patru comune de la nivel național (Bărbulești – Ialomița, Lipovu – Dolj, Ibănești – Vaslui și Voinești – Vaslui) cu cea mai mare rată de populație marginalizată (mai mult de 80%).

Tabel 2.7. Rate ale marginalizării rurale după tipul de marginalizare

Comuna	pondere populație romă	Rata de marginalizare	Tipul marginalizării
Ciochina	0,53	0,1-6,1%	marginalizare sub medie
Scânteia	0,16	0,1-6,1%	marginalizare sub medie
Ciulnița	0,08	6,1-12%	marginalizare la medie

²⁴ Dumitru S., Corad B., Iamandi-Cioinaru C., Man T.-C., Marin M., Moldovan C., Teșliuc E., Grigoras V., Neculau G., Stanculescu M. S. (2016), *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România*, Washington, D.C.: World Bank Group. <http://documents.worldbank.org/curated/en/237481467118655863/Atlasul-zonelor-rurale-marginalizate-și-al-dezvoltării-umane-locale-din-România>

Munteni-Buzău	0,29	6,1-12%	marginalizare la medie
Stelnica	0,68	6,1-12%	marginalizare la medie
Valea Ciorii	0,05	6,1-12%	marginalizare la medie
Brazii	0	6,1-12%	marginalizare la medie
Reviga	1,5	12-24%	marginalizare peste medie
Axintele	0,79	12-24%	marginalizare peste medie
Bărcănești	16,43	12-24%	marginalizare peste medie
Ion Roată	12,13	12-24%	marginalizare peste medie
Traian	16,41	12-24%	marginalizare peste medie
Borănești	35,37	peste 24%	marginalizare severă
Bărbulești	79,70	peste 24%	marginalizare severă

Sursa datelor: Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România, 2016

2.4. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități

Județul Ialomița cuprinde 66 de UAT-uri, cu o dimensiune demografică relativ redusă, mărimea medie a așezărilor urbane fiind de 19721 locuitori, în timp ce pentru așezările rurale aceasta se situează la 2587 locuitori. Populația în 2017 variază între 52.659 locuitori în municipiul Slobozia și 778 locuitori în comuna Ciocârlia. Densitatea medie a populației este de 65,28 loc/kmp, dar înregistrează de asemeni diferențieri semnificative, de la 11,19 loc/kmp în comuna Giurgeni până la 476,54 loc/kmp în comuna Bărbulești.

Principalele disfuncționalități identificate în analiză sunt prezentate în continuare. Distribuția spațială a acestora este redată în planșa E01.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Tendință de scădere a populației	În anul 2017 populația totală a județului Ialomița era de 290698 locuitori, fiind în scădere cu 15618 locuitori față de anul 2006 și cu 10644 față de recensământul din anul 2011. Cea mai mare parte a UAT-urilor au avut o evoluție descendentă, 23 dintre acestea cunoscând scăderi accentuate de peste 10%, toate aparținând mediului rural. Cea mai mare parte a acestor comune sunt situate în extremitățile nordică și sudică a județului, corelându-se cu acele areale în care infrastructura de transport rutier este deficitară.
Rată crescută a mortalității	Majoritatea UAT-urilor au valori relativ mari ale ratei mortalității cuprinse între 10‰ și 20‰ (51 de UAT-uri), datorate în special nivelului economic relativ scăzut dar, în anumite zone, și îmbătrânirii populației.

	<p>Cea mai mică valoare a ratei mortalității se înregistrează în comuna Bărbulești, 2,5 ‰ (cu o populație tânără) iar cea mai mare valoare în comuna Rădulești (peste 25‰).</p>
Bilanț natural negativ	<p>Bilanțul natural pentru intervalul 2006-2016 este de -2,52‰, valoare mai mică decât media națională (-2,03 ‰). La nivel județean se remarcă o diferențiere accentuată între mediul urban (-0,18 ‰) și mediul rural (-7,28‰). Cele mai scăzute valori (sub -14 ‰) se înregistrează în jumătatea estică a județului (Adâncata, Rădulești, Balaciu, Maia, Ciocârlia).</p>
Bilanț migrator negativ	<p>Rata medie a sosirilor a fost de 5,96‰ la nivelul județului, fiind de 6,48 ‰ în mediul urban și de 4,86 ‰ în mediul rural. Rata medie a plecărilor la nivelul județului Ialomița este de 9,98‰, majoritatea UAT-urilor încadrându-se în intervalul 6‰-10‰. Valoarea medie pentru mediul urban este de 11,08‰, în timp ce pentru mediul rural valoarea medie este ușor mai scăzută (8,34‰).</p> <p>Bilanțul migrator este negativ ca medie la nivelul județului (-4,01‰). Diferențele între mediul urban și cel rural sunt ne semnificative (-4,59‰ pentru mediul urban și -3,47‰ pentru cel rural). Aprox. 90% din UAT-urile din județ înregistrează deficit. Principalele axe în care rata medie a plecărilor este mare cuprind Valea Ciorii-Fetești, Perieți-Slobozia-Miloșești, Căzănești-Cocora-Colelia.</p>
Tendință de îmbătrânire demografică	<p>Structura pe grupe de vârstă în anul 2012 și în anul 2017 relevă tendința generală de scădere a populației tinere și de ușoară îmbătrânire demografică. În mediul urban populația de peste 65 de ani reprezintă doar 12,2%, în timp ce în mediul rural asistăm la o creștere semnificativă a ponderii acestei grupe de vârstă (19,7%) în detrimentul grupei adulte. Cele mai afectate de acest fenomen sunt comunele situate în extremitatea vestică (Rădulești, Maia, Dridu, Moldoveni, Adâncata, Jilavele) și nordică (Ciocârlia, Gârbovi, Valea Măcrișului, Grindu, Colelia, Reviga), cu o extensie în partea centrală (Balaciu, Sărățeni, Gheorghe Doja).</p>
Infrastructura educațională deficitară	<p>În mediul rural lipsesc unități de învățământ liceal, iar la nivel județean structura arată predominanța unităților școlare primare și gimnaziale, județul beneficiind doar de 19 licee și două școli postliceale. Doar</p>

	<p>comuna Armășești deține un liceu, iar comunele Bordușani, Grivița, M. Kogalniceanu, Reviga, Scânteia și Traian dețin câte o școală profesională.</p>
Declin al numărului de absolvenți	<p>Se înregistrează un declin al numărului de absolvenți (de toate nivelurile), la nivelul județului, consecință a numărului mai mic de elevi înscriși în unitățile de învățământ, dar și ratei de abandon școlar (2,2% în 2016). Scăderi importante au loc în Slobozia (-346 absolvenți în perioada 2010-2015), Fetești (-516), Urziceni (-155), Țândărei (-208), Fierbinți Târg (-104), Armășești (-102), Bordușani (-43), Grivița (-72), Făcăeni (-32).</p>
Rata ridicată a mortalității infantile	<p>Valorile ratei mortalității infantile, indicator al stării de sănătate a populației, sunt mai mari în județul Ialomița atât în raport cu nivelul național cât și cu cel și regional. Cele mai mari valori se înregistrează astfel: peste 30‰ în comunele Gura Ialomiței, Moldoveni, Valea Măcrișului, Dridu, Sărățeni; peste 50‰ în comunele Mărculești și Maia; peste 70‰ în comunele Drăgoești și Colelia.</p>
Personal medical deficitar	<p>Județul Ialomița se situează atât sub media națională (de 2,5 medici/1000 de locuitori) cât și sub cea regională (de 1,44 medici/1000 de locuitori). În mediul urban existau în 2016, 1,53 medici la 1000 de locuitori, în timp ce în mediul rural doar 0,47 medici la 1000 de locuitori. În comunele Alexeni, Bărcanești, Bucu, Buești, Ciocârlia, Cosâmbești, Gheorghe Doja, Grivița, Munteni-Buzău, Reviga, Roșiori, Sfântu Gheorghe, Valea Măcrișului, Vlădeni nu există niciun medic.</p>
Populație aflată în zone marginalizate	<p>Populația urbană care trăiește în zone marginalizate se ridică la un procent de 5,8% la nivel județean și 14 UAT-uri se încadrează în definiția marginalizării rurale. În orașul Țândărei procentul atinge 14,67%, iar comunele Borănești, Bărbulești au o rată de marginalizare de peste 24%.</p>

Estimarea tendințelor viitoare ale evoluției populației conduce la aprecierea că în următorii 15 - 20 de ani, județul își va menține tendința din perioada trecută (din ultimii 20 de ani), întrucât circumstanțele creșterii demografice nu s-au schimbat în ultima perioadă pe total județ.

În varianta explorativ-tendențială de prognoză, populația județului Ialomița ar scădea cu 18221 de locuitori (cu o medie de aproximativ 1300 locuitori pe an). În această ipoteză de evoluție se presupune existența unei continuități în cadrul parametrilor de evoluție demografică, menținându-se tendințele manifestate în perioada ultimilor ani, în care populația urbană ar scădea cu 454 persoane anual, față de cea rurală care ar înregistra o scădere de 847 persoane anual. În această ipoteză populația urbană va scădea cu 6357 persoane până în anul 2030, în timp ce în mediul rural se va înregistra o scădere de 11863 persoane.

Există diferențieri teritoriale în ceea ce privește populația medie prognozată. Practic, peste 43% dintre UAT-urile județului se vor încadra în clasa de mărime 2000-4000 de locuitori însă îngrijorător este faptul că 39% dintre UAT-uri vor avea sub 2000 de locuitori. Peste 20000 de locuitori nu va avea decât municipiul Slobozia (cu o populație medie prognozată de 49481 locuitori) și municipiul Fetești (32958 locuitori), iar în categoria inferioară (10000-20000 de locuitori) se vor situa doar municipiul Urziceni și orașul Țândărei. În mediul rural, dat fiind rata naturală de creștere a populației, doar comuna Bărbulești va depăși 10000 de locuitori.

Pe principalele grupe de vârstă se constată, atât la nivelul județului cât și pe cele două medii, că populația tânără va avea o pondere de sub 15%, în timp ce ponderea vârstnicilor va fi destul de mare, ajungând până la peste 17%, menținându-se tendința de îmbătrânire a populației. Populația adultă (aptă de muncă) va înregistra valori de sub 70%, aspect care ridică probleme serioase legate de volumul de forță de muncă dar și de perspectiva demografică a județului Ialomița. Diferențele dintre cele două medii sunt nesemnificative, populația urbană având totuși o tendință mai accentuată de îmbătrânire. Din totalul UAT-urilor județului, aproape 40% vor avea ponderi de peste 20% ale populației vârstnice și chiar peste 30% (Colelia). Doar 9% dintre ele vor avea ponderi de sub 10% a populației de 65 de ani și peste. Îmbătrânirea demografică va conduce și la alte probleme cum ar fi rate înalte ale mortalității, costuri mari legate de îngrijirea medicală și chiar costuri sociale având în vedere că mare parte din populație nu este salariată în momentul de față și deci nu va beneficia decât de pensia minimă sau de ajutor social.

În cazul infrastructurii școlare, aceasta ar putea fi îmbunătățită prin înființarea unor licee în unul din UAT-urile cu o populație mai mare de 5000 de locuitori (Făcăeni sau Bordușani), dar și în zona central-nordică a județului, acolo unde distanța față de principalele orașe este relativ mare. În plus, având în vedere creșterile prognozate pentru populația tânără, ar trebui mărit numărul de școli într-o serie de UAT-uri: Bărbulești (creștere a populației tinere cu 29%), Țândărei, Ograda, Borănești.

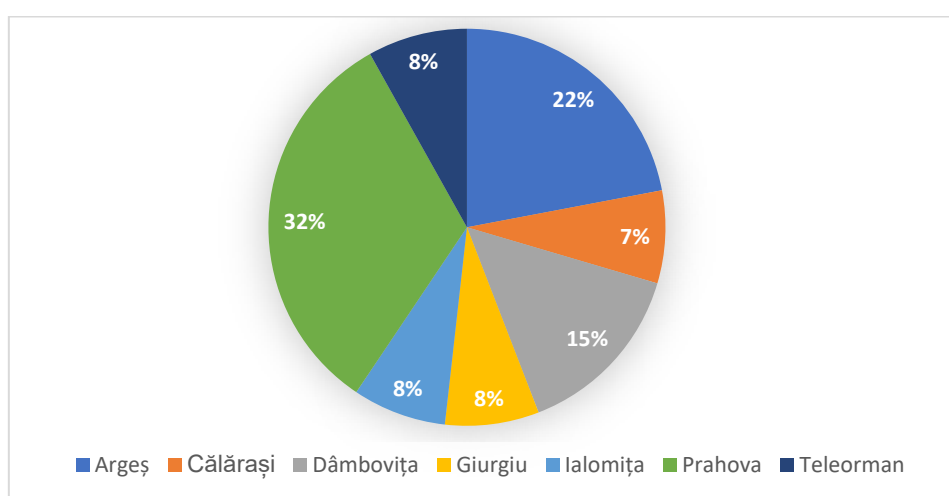
În ceea ce privește infrastructura sanitară, există două aspecte care ar trebui luate în calcul. Pe de o parte înființarea unor cabinete medicale de familie acolo unde acestea lipsesc (Armășești, Gura Ialomiței, Sălcioara, Sărățeni, Stelnică), iar pe de altă parte evaluarea necesităților populației vârstnice în acele UAT-uri unde prognoza pentru această grupă de vârstă arată o creștere de peste 20% (Slobozia-creștere de 76%, Fetești-33%, Urziceni-30%, Stelnică-28%, Giurgeni-20%). O altă problemă de care trebuie ținut cont în ceea ce privește infrastructura sanitară este cea a mortalității infantile ridicate (peste 30‰ în comunele Gura Ialomiței, Moldoveni, Valea Măcrișului, Dridu, Sărățeni; peste 50‰ în comunele Mărculești și Maia; peste 70‰ în comunele Drăgoești și Colelia). Aceasta poate fi diminuată prin eventuala angajare (măcar pentru o perioadă de timp) a unui medic pediatru care, pe lângă îngrijirea medicală efectivă, să poată informa/instrui mamele. Infrastructura socială va trebui îmbunătățită, atât în cadrul UAT+urilor cu largi comunități marginalizate (Bărbulești, Borănești și Țăndărei), cât și în UAT-urile în care grupa vârstnică va cunoaște creșteri relative mari (având în vedere că mare parte din populație nu este salariată în momentul de față, și deci nu va beneficia decât de pensia minimă sau de ajutor social).

3. Structura activităților economice

3.1. Contextul economic județean

Conform EUROSTAT, PIB-ul județului Ialomița a atins în anul 2015, ultimul pentru care există astfel de informații statistice, valoarea de 2.993 mil. Euro, în standarde ale puterii de cumpărare (SPC/PPS). Din această perspectivă, Ialomița ocupă penultimul loc la nivelul regiunii Sud-Muntenia, depășind doar județul Călărași și având o contribuție la PIB regional de 7,6%, respectiv la PIB național de 0,9%. PIB/locuitor (PPS) a atins în anul 2015 în Ialomița valoarea de 11.300 Euro, mai mic cu 12% față de media regională și cu 30% față de cea națională, ocupând locul 4 la nivel regional.

Figura 3.1. Contribuția județelor la PIB (PPS) al regiunii Sud-Muntenia, în anul 2015

Sursa: EUROSTAT Database

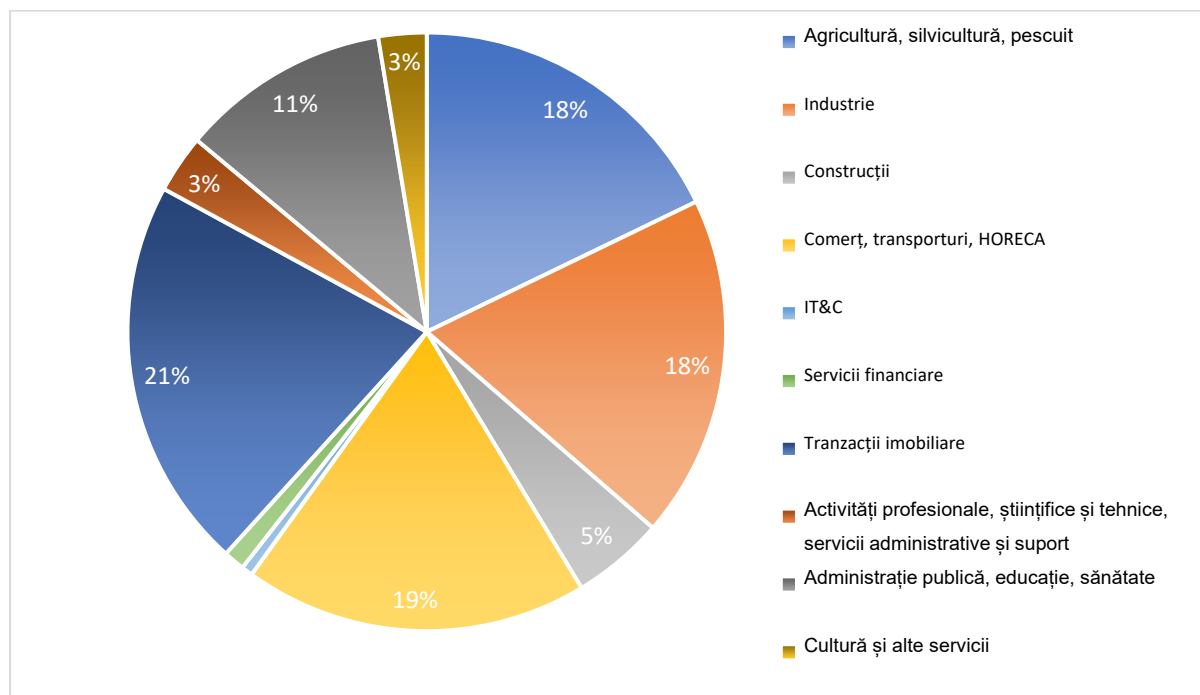
Raportat la media U.E., județul Ialomița este una dintre cele mai sărace zone din spațiul comunitar, atingând doar 39% din valoarea medie a indicatorului de performanță economică din Statele Membre. Mai mult, PIB/locuitor este de circa 3,5 ori mai redus decât în regiunea București-Ilfov.

Totuși, perioada post-aderare a adus o îmbunătățire semnificativă a performanței economice a județului, mai ales pe fondul accesului liber la piața comunitară, care reprezintă 25% din consumul global de produse și servicii. Astfel, PIB-ul județean/locuitor a crescut, în termeni comparabili ai puterii de cumpărare, cu 71% între 2007 și 2015, peste rata de creștere de la nivel regional (+39%), național (+43%) și a U.E. (+11%). Reducerea ecartului de dezvoltare economică față de standardele europene este vizibilă și dacă avem în vedere că PIB/locuitor județean atinge doar 25% din media UE la momentul aderării și a ajuns la circa 40% în mai puțin de un deceniu, în pofida unui context global de criză, este de așteptat ca această tendință să continue și în anii următori.

Din perspectiva Valorii Adăugate Brute (VAB), un indicator care reflectă și mai fidel performanțele economice ale zonei, județul Ialomița a înregistrat o valoare 1.226 mil. Euro în anul 2015, în creștere cu 37% față de anul 2007, ritm superior mediei regionale (+21%), naționale (+16%) și a U.E. (+8%). Această dinamică indică nu numai o creștere a volumului de activitate, reflectată și de evoluția PIB, dar și a gradului de valorificare a resurselor materiale și umane. Așadar, se remarcă o tendință de creștere a ponderii produselor și serviciilor cu o valoare adăugată mai mare.

Dintr-o perspectivă structurală, se remarcă faptul că patru domenii contribuie semnificativ la formarea valorii adăugate în județ, respectiv: tranzacțiile imobiliare (21%), comerțul și transporturile (19%), industria (19%) și agricultura (18%). Față de media națională, ponderea agriculturii în VAB este de aproape 4 ori mai mare, iar cea a industriei, construcțiilor și serviciilor mult mai scăzută.

Figura 3.2. Structura VAB înregistrate în județul Ialomița, în anul 2015

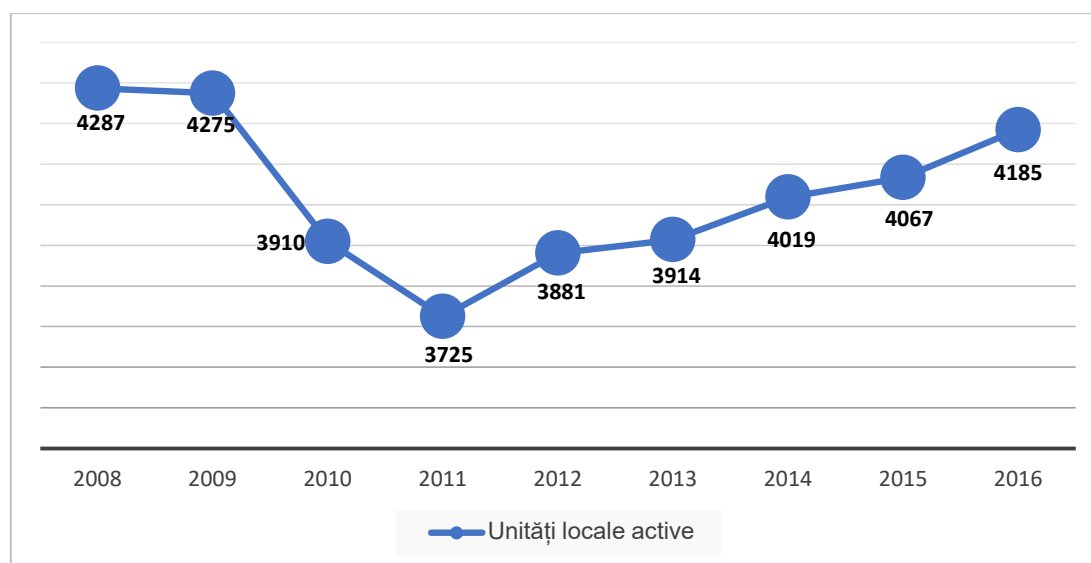
Sursa: EUROSTAT Database

Analiza mediului de afaceri județean: Conform bazei de date ListaFirme, în județul Ialomița, din cele circa 5.500 de firme active juridic, la nivelul anului 2016, doar circa 4.500 (82%) și-au depus situațiile financiare aferente respectivului an fiscal. În plus, dintre acestea doar 3.700 (67%) au înregistrat venituri. Așadar, circa o treime dintre persoanele juridice din județ sunt inactive economic. În altă ordine de idei, doar 3.000 (55%) au personal angajat, din care 85% sunt microîntreprinderi (0-9 salariați).

Conform aceleiași baze de date, densitatea agenților economici variază semnificativ de la o localitate la alta. Astfel, circa 67% dintre firmele din județ își au sediul în orașele ialomițene (dintre care 35% în municipiul Slobozia), deși populația rurală este mai numeroasă decât cea urbană. Pe de altă parte, comunele din proximitatea orașelor (de ex. Perieți, Bucu, Ciulnița, Coșereni, Manasia etc.) înregistrează un număr mult mai mare de agenți economici activi, decât cele amplasate în zone relativ izolate de centrele urbane (de ex. Rădulești, Maia, Giurgeni, Valea Măcrișului, Colelia etc.).

Pe de altă parte, baza de date TEMPO a INS consemnează pentru anul 2016 un număr de 4.185 de unități locale active economic (inclusiv sucursale și puncte de lucru ale unor întreprinderi cu sediul în alte județe), adică numai 76% din cele active juridic. Numărul acestora a scăzut cu 2,4% față de anul 2008, mai ales pe fondul dificultăților întâmpinate de agenții economici locali pe durata crizei globale. Din totalul unităților locale active din județ, 87,5% sunt microîntreprinderi, 10,8% întreprinderi mici, 1,6% întreprinderi mijlocii, iar 0,1% (10 unități) sunt mari (peste 250 de salariați).

Figura 3.3 - Unitățile locale active din județul Ialomița, în perioada 2008-2016

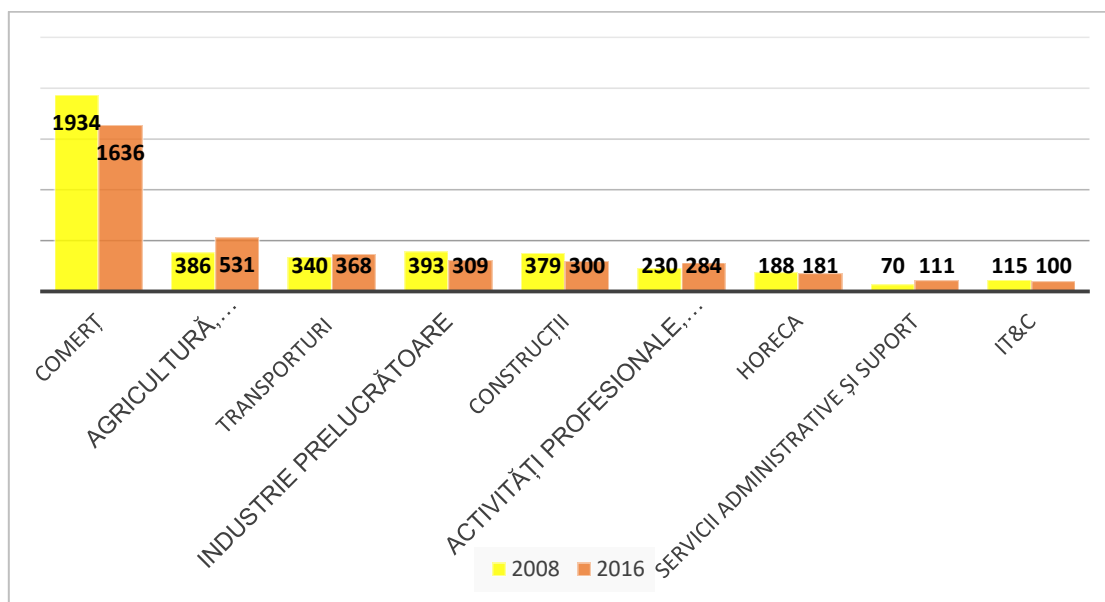
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Pe domenii de activitate, cele mai multe unități locale active operează în domeniul comerțului (39% din total), agriculturii (13%), transporturilor (9%) și industriei prelucrătoare (7%). Pe de altă parte, cele mai puține întreprinderi active se înregistrează în domenii precum învățământul, activități culturale și recreative, utilitățile publice, sănătate etc. – dominate de sectorul public.

Față de anul 2008, se remarcă o creștere semnificativă a numărului de firme active economic în domenii precum agricultura, transporturile, utilitățile publice, intermedierea financiară, activitățile

profesionale, științifice și tehnice, serviciile administrative și suport, sănătatea, activitățile cultural-recreative, energia - în defavoarea industriei prelucrătoare, comerțului și a IT&C-ului.

Figura 3.4. Dinamica numărului de unități locale active din județul Ialomița, pe domenii activitate, în 2008 și 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Explicațiile pentru aceste dinamici sunt multiple: creșterea numărului de întreprinzători din domeniul agricol este favorizată de politica de subvenții și de posibilitatea de a accesa fonduri europene pentru dezvoltare; declinului transportului feroviar și creșterea mobilității mărfurilor și persoanelor pe plan intern și extern a favorizat afaceri din domeniul transportului rutier; industria prelucrătoare și construcțiile au fost domeniile cele mai afectate de criza economică globală; activitățile profesionale și tehnice sunt favorizate de afirmarea tot mai multor profesii liberale (avocați, consultanți, contabili etc.); sectorul comerțului trece printr-un proces de consolidare și maturizare, pe fondul intrării pe piață a marilor rețele din sfera așa-numitului comerț modern; sectorul serviciilor administrative și suport a fost impulsionat de tendința firmelor și instituțiilor de a-și externaliza serviciile de pază și curățenie etc.

Infrastructura și serviciile-suport pentru afaceri: Infrastructura și serviciile-suport pentru afaceri, cercetare-dezvoltare, inovare și transfer tehnologic din județul Ialomița cuprinde următoarele unități:

- **Parcul Industrial IMM Slobozia** – realizat recent (2014) în cadrul unui proiect co-finanțat din fonduri europene în valoare de peste 17 mil. lei, este administrat de o societate din

subordinea Consiliului Local Slobozia. Acesta are o suprafață totală de 15 ha și este situat pe DN 21, punând la dispoziția potențialilor investitori 26 de loturi de terenuri pentru activități productive și de servicii, care dispun de toate drumuri de acces, parcuri și toate utilitățile (energie electrică și iluminat public, gaze naturale, apă și canalizare). Terenurile sunt concesionabile pe o perioadă de 49 de ani, contra unei taxe anuale stabilite de Consiliul Local, iar firmele găzduite pot beneficia de facilitățile specifice parcurilor industriale, cu condiția îndeplinirii unor criterii. În parc sunt rezidente companii din domeniul confecțiilor metalice, producerii de dulciuri, poligrafiei, dar și prestării de servicii (service-uri și spălătorie auto, depozitare și transporturi, pază și protecție, hotelărie), însă există încă terenuri disponibile pentru concesiune (63% din suprafață, la începutul anului 2018). Planurile viitoare de extindere a parcului vizează amenajarea unui pavilion administrativ și a unei hale industriale multifuncționale;

- **Centrul de Afaceri Multifuncțional Hamilton Slobozia** – realizat în anul 2015 de către o companie privată, tot în cadrul unui proiect finanțat din fonduri europene, are o suprafață de 4,8 ha și cuprinde 8 clădiri. Acestea cuprind zone de birouri și de expunere, respectiv spații de depozitare și servicii, racordate la toate utilitățile. În prezent, doar o mică parte din hale este închiriată agenților economici, cel mai important fiind un showroom și un service de utilaje agricole. Operatorul privat care administrează centrul a inițiat demersurile pentru obținerea statutului de parc industrial, care va permite acordarea de facilități fiscale firmelor găzduite, conform legislației în vigoare;
- **Centrul de Informare Tehnologică din cadrul Camerei de Comerț, Industrie și Agricultură Ialomița (CIT-CCIA)** – unitate fără personalitate juridică, care oferă diferite servicii (organizarea de cursuri și seminarii, precum și furnizarea de servicii de asistență și consultanță în domeniul proprietății intelectuale, cercetării-dezvoltării, inovării și transferului tehnologic, facilitarea parteneriatelor și atragerea de fonduri în aceste domenii, realizarea de baze de date etc.) pentru companiile din domeniul agriculturii și industriei alimentare, dar și al protecției mediului;
- **Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Ialomița** – este cea mai importantă structură asociativă a mediului de afaceri din județ (aproape 100 de membri) și oferă o gamă largă de servicii membrilor săi și nu numai: asistență, consultanță și dezvoltarea afacerilor, organizarea de târguri și expoziții, de misiuni economice, arbitraj comercial, arhivarea electronică a garanțiilor reale mobiliare, responsabilitate socială, derularea de proiecte cu finanțare europeană pentru sprijinirea mediului de afaceri și a ocupării, organizarea de cursuri de formare profesională etc.;

- **Alte structuri asociative ale mediului de afaceri din județul Ialomița** – de ex. UGIR, CNIPMMR, ACPPT, APPR etc. – reprezintă interesele agenților economici din diferite domenii de activitate.;
- **Clusterul Balneoclimateric Muntenia Amara** – înființat în anul 2014, este o structură asociativă care reunește organizațiile publice și private interesate de dezvoltarea și promovarea turismului balneoclimateric în partea de sud a țării, inclusiv în stațiunea Amara;
- **Firmele private de consultanță** – oferă asistență mai ales în ceea ce privește accesarea de către întreprinderile din județ de fonduri europene și din programe naționale pentru dezvoltarea afacerilor.

De menționat este și faptul că un parc industrial a fost atestat și la Fetești, pe o suprafață de circa 20 ha, și este administrat de o companie a municipalității. MDRAP a retras în anul 2013 titlul de parc industrial acestei zone de afaceri. În perioada în care a fost atestat (2002-2013), acest parc industrial nu a atras niciun investitor, din cauza accesului deficitar la infrastructura de utilități, dar și contextului economic dificil.

De asemenea, trebuie avut în vedere faptul că în majoritatea orașelor din județ (mai ales în Slobozia, Fetești, Urziceni și Țândărei) există numeroase platforme industriale de tip brownfield, total sau parțial abandonate în urma închiderii sau restructurării unor foste întreprinderi comuniste, care pot fi reabilitate în vederea reutilizării ca noi spații pentru activități industriale sau de prestări servicii. Acestea se află, în general, în proprietate privată, context în care nu pot face imediat obiectul unor intervenții publice pentru a fi amenajate ca zone/parcuri industriale, logistice sau de servicii.

Județul Ialomița este unul dintre puținele din România care nu dispune de nicio unitate publică (institut sau stațiune de cercetare) sau privată atestată din sfera cercetării-dezvoltării, ceea ce are un impact negativ asupra competitivității mediului de afaceri local pe plan intern și extern. Această situație este reflectată și de numărul mic de operațiuni care vizează protejarea proprietății intelectuale. Conform Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM), în perioada 2001-2016 în județul Ialomița s-au înregistrat:

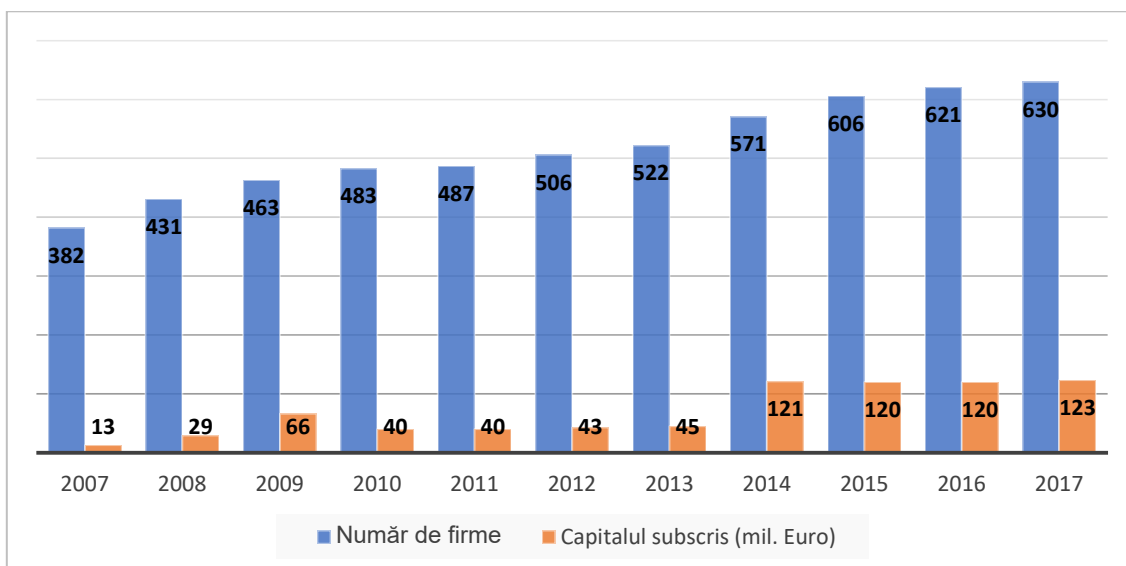
- 59 de cereri de brevete de invenție, adică o medie de 0,9 brevete/100.000 de locuitori, față de o medie națională de 4,2 (locul 37/42);
- 63 de cereri de înregistrare a desenelor și mărcilor, adică o medie de 0,9 cereri/100.000 de locuitori, (locul 30/42 la nivel național);

- 492 de cereri de înregistrare a mărcilor, adică o medie de 7,6 cereri/100.000 de locuitori, față de o medie de 39,5 la nivel național (locul 34/43).

Investițiile străine și comerțul exterior: La sfârșitul anului 2017, la nivelul județului Ialomița erau înregistrate, conform evidențelor ONRC, 630 de societăți comerciale cu participare străină la capitalul social, cu o valoare totală a capitalului subscris de 123 mil. Euro (0,3% din cuantumul înregistrat la nivel național). Județul Ialomița ocupă locul 38/42 la nivel național în ceea ce privește numărul de firme cu capital străin, respectiv locul 32/42 în funcție de valoarea capitalului subscris. Față de anul 2007, numărul de firme cu capital străin a crescut totuși cu 65%, iar capitalul aportat de aproape 10 ori. Prin urmare, în pofida dinamicii pozitive din ultimul deceniu, atractivitatea județului pentru investitorii străini se menține încă la cote reduse.

Conform bazei de date BORG DESIGN – ListaFirme, din cele peste 600 de firme cu capital străin înregistrate în județ, circa 170 și-au depus situațiile financiare în anul 2016. Cele mai multe dintre acestea își au sediul în municipiile Slobozia și Urziceni (peste 40% din total). În ceea ce privește obiectul de activitate, cele mai multe companii cu capital străin active economic operează în agricultură (30%), comerț (20%), industrie prelucrătoare (18%), construcții (7%) și tranzacții imobiliare (6%).

Figura 3.5. Dinamica investițiilor străine din județul Ialomița, în perioada 2007-2017

Sursa: ONRC

Cifra de afaceri totală a companiilor cu capital străin din județul Ialomița a fost în anul 2016 de 1.935 mil. lei (peste 25% din cifra de afaceri totală a companiilor ialomițene), dintre care 80% a fost

generată doar de companiile din industria alimentară și cea a confecțiilor textile. Numărul de angajați al acestor companii era de peste 3.100 (12% din totalul celor existenți în mediul privat la nivel județean), topul fiind, din nou, dominat de investitorii din domeniul alimentar și al confecțiilor textile.

Cele mai importante companii cu capital străin din județul Ialomița, în funcție de cifra de afaceri și de numărul de angajați, erau în anul 2016 următoarele:

- EXPUR Slobozia – producția de ulei vegetal și biodiesel (Franța);
- ALISON HAYES Urziceni – confecții textile (Marea Britanie);
- AGFD Țândărei – amidon (Austria);
- COMBIAL Urziceni – hrană pentru animale (Turcia);
- JD AGRO Cocora – agricultură (Norvegia);
- GRUPPO ITALIANO AMBALAGGI Sinești – confecții metalice (Italia);
- CLEAN TECH INTERNATIONAL Ciulnița – hrană pentru animale (Italia, Israel);
- REAL COMPANY Sfântu Gheorghe – creșterea păsărilor (Franța);
- SARAPAC IMPEX Slobozia – acizi grași (Bulgaria);
- SOPEMA Mihail Kogălniceanu – agricultură (Franța);
- ARTESANS DEL SUCRE Bucu – dulciuri (Spania);
- STECOLFLEX ROMANIA Urziceni – confecții (Italia);
- AVIGAB Grindu – creșterea păsărilor (Liban);
- TRICOTAJE Fetești – confecții textile (Italia).

La acestea s-a adăugat recent și investiția de la Urziceni a GREENFIBER INTERNATIONAL (deținută de un grup cu sediul în Cipru), în valoarea de circa 35 mil. Euro, într-o fabrică de fibră sintetică cu o capacitate de 30.000 tone/an.

Activitatea de comerț exterior a județului Ialomița s-a concretizat în anul 2017 în exporturi FOB de circa 190 mil. Euro, respectiv în importuri de circa 230 mil. Euro, cu mențiunea că datele au caracter provizoriu, urmând să fie revizuite în cursul anului 2018. Prin urmare, balanța comercială a județului este una negativă, iar contribuția Ialomiței la exporturile totale ale României este una foarte redusă (0,3%), din această perspectivă județul ocupând locul 37/42.

Companiile din județul Ialomița au exportat în anul 2017 mai ales articole de îmbrăcăminte și produse textile, produse alimentare, produse chimice, uleiuri și grăsimi vegetale. Față de anii

anteriori, se remarcă o tendință de reducere a exporturilor de produse vegetale (unele dintre materiile prime agricole realizate în județ fiind exportate prin companii care nu își au sediul în Ialomița, motiv pentru care nu figurează în statistici), de animale și produse animale, precum și de produse chimice (inclusiv ca urmare a sistării activității de producție a Combinatului de Îngrășăminte Chimice de la Slobozia). În schimb, exporturile de mase plastice și de mobilă au o tendință crescătoare.

Importurile realizate de companiile ialomițene în anul 2017 sunt dominate de produse chimice (de ex. îngrășăminte utilizate în agricultura județului), materii prime textile (importate de fabricile de confecții în sistem lohn), mașini, aparate și echipamente electrice, mase plastice, produse minerale (combustibili importanți de companiile de distribuție a carburanților), metale, mijloace de transport și produse vegetale (materii prime pentru fabricile cu profil alimentar din județ).

3.2. Analiza sectorului primar (agricultura, silvicultura și piscicultura)

3.2.1. Agricultura

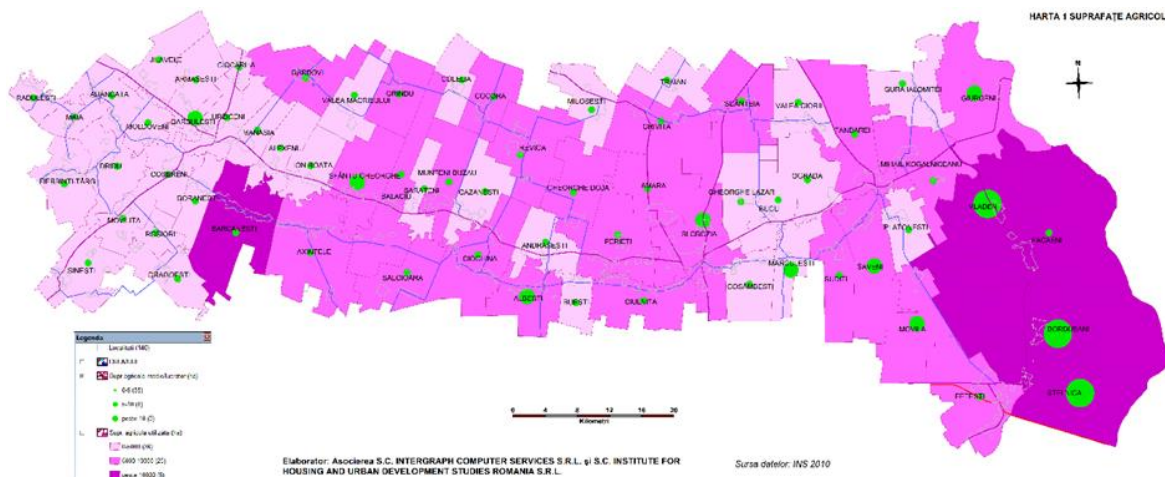
Fondul funciar și proprietatea agricolă: Conform estimărilor INS, terenurile agricole din județul Ialomița acoperă 374.495 de ha, respectiv 84,1% din suprafață administrativă totală a acestuia, cu mențiunea că aceste valori vor fi revizuite la momentul finalizării acțiunii de cadastrare a țării, derulată de către ANCP. Din perspectiva suprafeței agricole totale, județul Ialomița ocupă locul 3 la nivel regional, după Teleorman și Călărași. Din totalul suprafeței agricole din județ, 354.106 ha (94,5% din total) se află în proprietate privată, iar 20.389 ha (5,5%) în proprietate publică.

La nivel de UAT, cele mai extinse suprafețe agricole se înregistrează în zona de est și cea centrală a județului, mai ales în comunele Făcăeni (17.678 ha), Bordușani (17.570 ha), Vlădeni (11.431 ha) și Stelnică (11.233 ha), Slobozia (9.591 ha), Țândărei (9.130 ha) etc. – unde densitatea rețelei de așezări este mai redusă. La polul opus, partea de vest a județului are o rețea mult mai densă de așezări, care se reflectă în suprafețe administrative, și implicit agricole, de mai mici dimensiuni, cu precădere în comunele Bărbulești, Ciocârlia, Moldoveni, Rădulești, Maia, Roșiori, Borănești, Manasia, Sărățeni (sub 3.000 ha/UAT). Cu toate acestea, trebuie menționat că terenurile agricole acoperă peste 50% din suprafața administrativă a tuturor UAT din județul Ialomița, inclusiv a celor urbane.

În ceea ce privește modul de utilizare al terenurilor agricole, estimările INS indică faptul că cele mai multe sunt terenuri arabile, respectiv 352.146 ha (94% din suprafața agricolă, respectiv 79,1% din

suprafața administrativă totală a județului). Această pondere ridicată explică, de altfel, și specializarea județului Ialomița în practicarea culturii vegetale, în detrimentul zootehniei. Din perspectiva suprafeței arabile totale, județul Ialomița ocupă locul 3 la nivel regional, respectiv locul 7 la nivel național, după Timiș, Constanța, Dolj, Teleorman, Călărași și Olt.

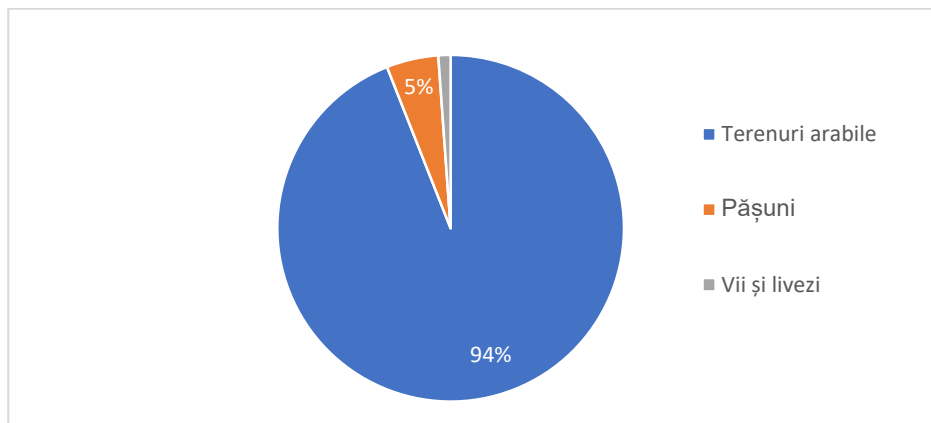
Figura 3.6. Suprafețe agricole – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: INS, 2010

Pășunile acoperă 18.131 ha (4,8% din suprafața agricolă), acestea fiind în general terenurile deținute de Agenția Domeniului Statului în zona de vest a județului (localitățile Vlădeni, Săveni, Giurgeni, Făcăeni, Țândărei), dar și islazuri comunale, aflate în proprietate publică, care sunt utilizate de micii crescători de animale din fiecare localitate. Viile ocupă o suprafață relativ restrânsă (3.934 ha, 1,1% din total), în timp ce pomicultura se practică pe doar 284 ha, sub 0,1% din totalul terenurilor agricole.

Figura 3.7. Modul estimativ de utilizare a terenurilor agricole din județul Ialomița

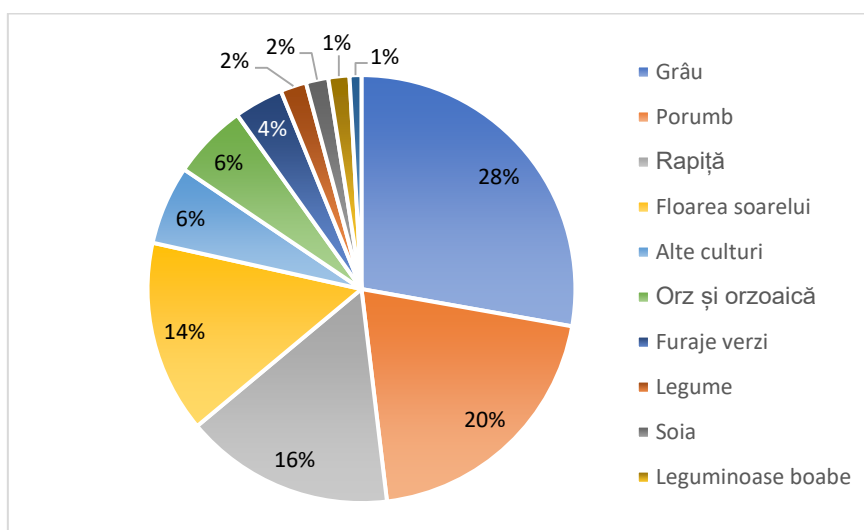

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Sectorul agricol vegetal: Conform INS, suprafața arabilă cultivată a județului Ialomița a fost în anul 2016 de 349.927 ha, ceea ce reprezintă 19,3% din totalul celei înregistrate la nivel regional, respectiv 4,2% din totalul celei înregistrate la nivel național. Prin urmare, județul Ialomița rămâne una dintre zonele cu cel mai ridicat potențial agricol din România. Din totalul suprafeței cultivate, 110.051 ha (31,4% din total) se afla în administrarea exploatațiilor de tip individual, 239.846 ha (68,6%) în cea a exploatațiilor private cu personalitate juridică, iar 30 ha în cea a sectorului public. Prin urmare, marile ferme private domină deja sectorul agricol din județ.

În pofida unor mici oscilații anuale, suprafața cultivată a județului s-a menținut în jurul valorii de 350.000 ha în ultimul deceniu, iar ponderea terenurilor lucrate de exploatațiile individuale în jurul a 1/3 din total, mult sub media națională de 59% și cea regională de 42%. Prin urmare, procesul de consolidare a exploatațiilor în jurul unor ferme de mari dimensiuni, deși mai avansat decât în alte zone din țară (inclusiv ca urmare a existenței unor parcele de mari dimensiuni încă din perioada comunistă, mai ales în partea de vest a județului – de ex. Balta Ialomiței), este unul lent, fiind îngreunat de fărâmițarea proprietății.

Figura 3.8. Suprafața arabilă cultivată (ha) din județul Ialomița, pe principalele culturi, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În ceea ce privește structura culturilor, în anul 2016 cele mai mari suprafețe din județul Ialomița au fost cultivate cu grâu, porumb, rapiță, floarea soarelui și orz. Acestea reprezintă, de altfel, și culturile în care județul are, în mod tradițional, o specializare. Per ansamblu, 4,8% din terenurile cultivate cu grâu (locul 7 la nivel național), 4,4% din cele cu orz și orzoaică (locul 7), 2,9% din cele cu porumb (locul 13), 10% din cele cu leguminoase pentru boabe (locul 3), 5,2% din cele cu floarea soarelui

(locul 7), 5% din cele cu soia (locul 6), 13% din cele cu rapiță (locul 1), respectiv 35,4% din cele cu orez (locul 2) se află în județul Ialomița. Au dispărut aproape complet din peisajul agricol al județului, o dată cu închiderea unităților de procesare, culturile de sfeclă de zahăr, plante textile sau tutun, care au, în general, o valoare adăugată mai ridicată.

Sectorul zootehnic: Conform estimărilor INS, la sfârșitul anului 2016, în județul Ialomița existau următoarele efective de animale:

- 28.297 de bovine, dintre care 14.823 de vaci și bivolițe și 2.728 de juninci;
- 125.768 de porcine, dintre care 12.034 de scroafe de prăsilă și 1.056 de scrofițe pentru reproducere;
- 158.220 de ovine, dintre care 129.914 oi și mioare;
- 29.912 caprine, dintre care 21.096 de capre;
- 7.832 de cabaline, dintre care 6.736 de cabaline de tracțiune;
- 2.190.873 de păsări, dintre care 976.380 de păsări ouătoare adulte;
- 20.224 de familii de albine;
- 3.435 de iepuri.

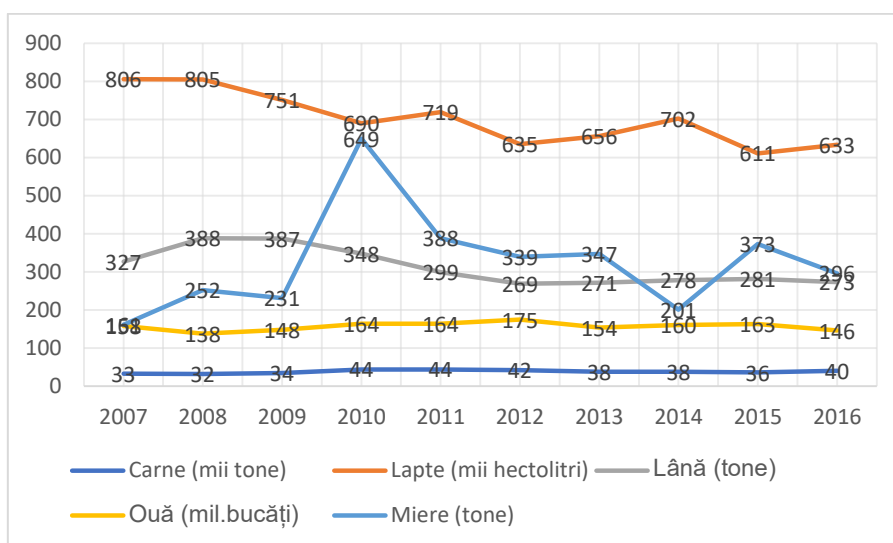
Cu excepția porcinelor și a păsărilor, cele mai importante efective de animale se regăseau în gospodăriile populației. Acestea reuneau 100% din efectivele de albine și iepuri, 99% din cele de caprine, 98% din cele de ovine, 77% din cele de bovine, 47% din cele de păsări și 42% din cele de porcine. Prin urmare, spre deosebire de sectorul vegetal, sectorul zootehnic din județ este încă dominat de micile exploatații individuale, care, în cele mai multe cazuri, cresc animale pentru consumul propriu.

În ceea ce privește volumul producției din sectorul zootehnic al județului, acesta a fost în anul 2016 următorul, dinamica perioadei 2007-2016 fiind descrisă în figura 3.9.:

- 39.714 tone de carne, dintre care 2.833 de tone de carne de bovine, 15.268 de tone de carne de porcine, 1.800 de tone de carne de ovine și caprine, respective 19.812 de tone de carne de pasăre;
- 633.000 hl de lapte, dintre care 541.000 hl de lapte de vacă și bivoliță, respective 92.000 hl de lapte de oaie și capră;
- 273 de tone de lână;
- 296 de tone de miere de albine.

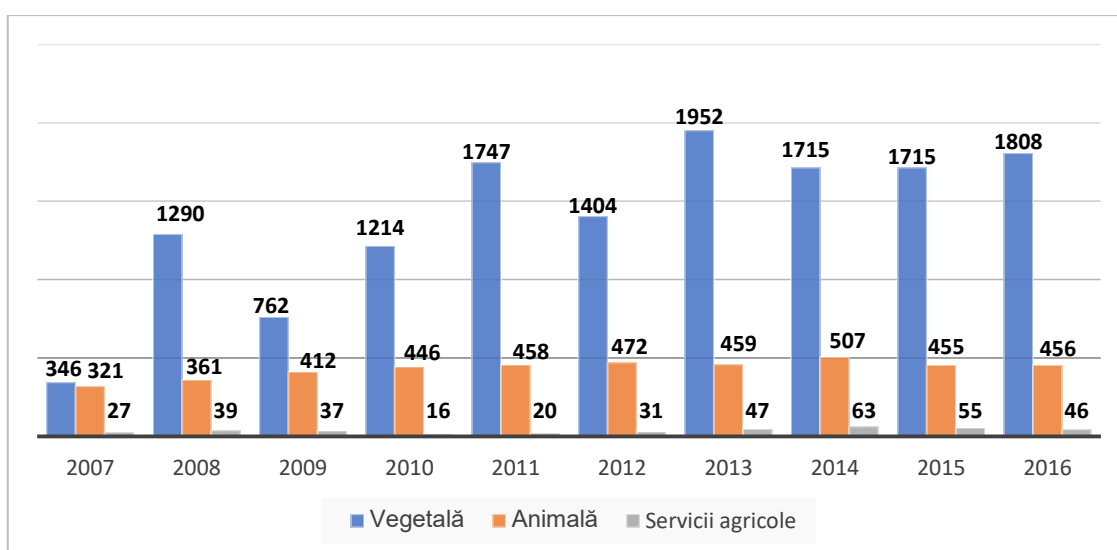
Figura 3.9. Producția animală de la nivelul județului Ialomița, în perioada 2007-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Valorificarea produselor agricole: Conform INS, valoarea producției agricole realizate în județul Ialomița în anul 2016 a fost de 2.310 mil. lei (echivalentul a peste 500 mil. Euro), în creștere nominală de 3,4 ori față de anul 2007. Din această sumă, producția vegetală a reprezentat 1.808 mil. lei (78% din total), cea animală 456 mil. lei (20%), iar serviciile agricole 46 mil. lei (2%). Per ansamblu, județul Ialomița a contribuit cu 3,3% la valoarea producției agricole realizate în România (locul 8), față de doar 1,4% în anul 2007. Contribuția la producția vegetală (4%) și la serviciile agricole (5,1%) a fost mai ridicată decât la producția animală (2%).

Figura 3.10. Valoarea producției agricole a județului Ialomița, în perioada 2007-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Conform DVSVA Ialomița, în județ există 434 de unități autorizate pentru creșterea, colectarea și procesarea produselor agroalimentare: 19 de carmangerii, 35 de măcelării, 32 de centre de prelucrare a laptelui integrate exploatației, 6 centre de prelucrare a laptelui independente, 8 automate de vânzare a laptelui crud, 22 de brutării, 18 mori de cereale, 1 unitate de producere a dulciurilor, 1 fabrică de amidon, 1 fabrică de zahăr, 5 unități de producere a conservelor din legume și fructe, 2 unități de producere a uleiului vegetal, 1 unitate de prelucrare a cafelei, 543 de stupini, 2 magazine de desfacere a mierii și produselor apicole, 52 de laboratoare de cofetărie și patiserie, 161 de restaurante, 10 pizzerii, 16 cofetării și patiserii, 57 de cantine, 1.439 de magazine alimentare, 16 supermarket-uri, 1 unitate de vânzare produse alimentare prin internet, 86 de puncte de vânzare mobile, 15 depozite alimentare, 8 unități de catering, 8 centre de colectare a bovinelor, etc.

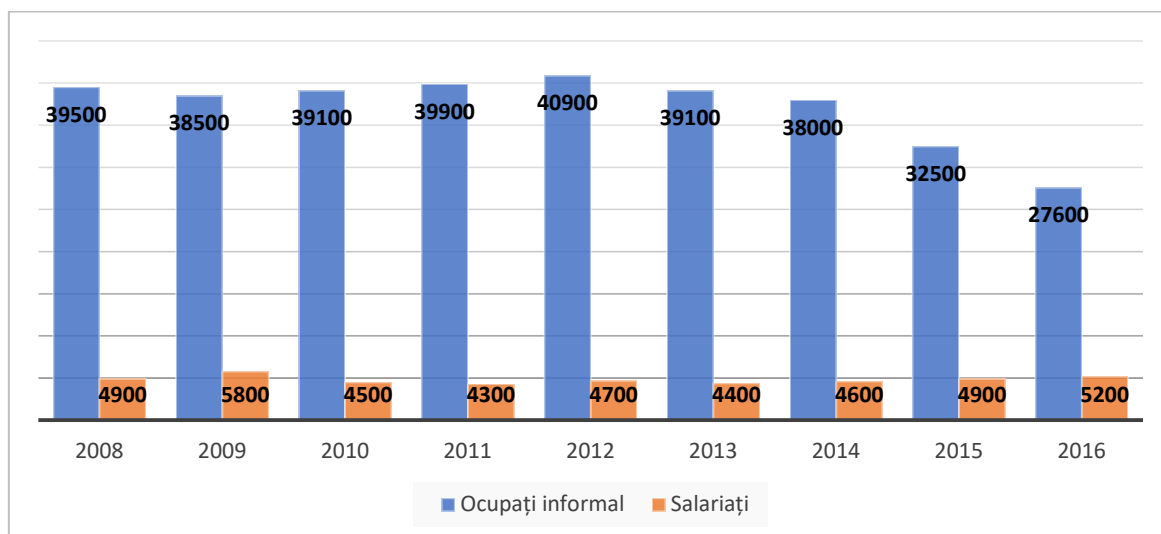
În ceea ce privește capacitățile de depozitare a produselor agricole autorizate de ministerul de resort la nivelul județului Ialomița, acestea însumau o capacitate totală de 1.362.000 de tone, dintre care 765.000 tone în silozuri și 597.000 de tone în magazine. Cele mai importante capacități de stocare erau amplasate în localitățile Slobozia, Urziceni, Căzănești, Țândărei, Fierbinți-Târg și Fetești-Movila (peste 75.000 de tone). Pe de altă parte, în localități precum Bărbulești, Traian, Giurgeni, Roșiori, Maia și Bărcănești nu era autorizat niciun depozit pentru produse agricole.

Forța de muncă ocupată în agricultură: Conform estimărilor INS, la nivelul anului 2016, în domeniul agricol erau ocupați 32.800 de ialomițeni, ceea ce reprezenta 37% din populația ocupată totală a județului. Aceste valori poziționau agricultura pe locul I în topul activităților economice din județ. Totuși, față de anul 2007, numărul persoanelor ocupate în agricultură era cu 11.600 (-26,2%) mai mic, iar ponderea ocupării în acest sector scăzuse cu 7.4 puncte procentuale, rămânând însă semnificativ mai ridicată decât media regională și națională.

Cea mai mare parte a populației ocupate (84% din total) în agricultura județului activa informal ca lucrători pe cont propriu sau muncitori neremunerați în propria gospodărie, în general practicând agricultura de subzistență, în condițiile în care numărul de salariați din domeniu atinge valoarea de doar 5.200 (16% din total ocupați).

Salariul mediu net din sectorul agricol al județului a fost în anul 2016 de 1.486 de lei, în creștere nominală cu 83% față de anul 2008, dar cu 6% mai redus decât media județeană și cu 8% față de cea națională.

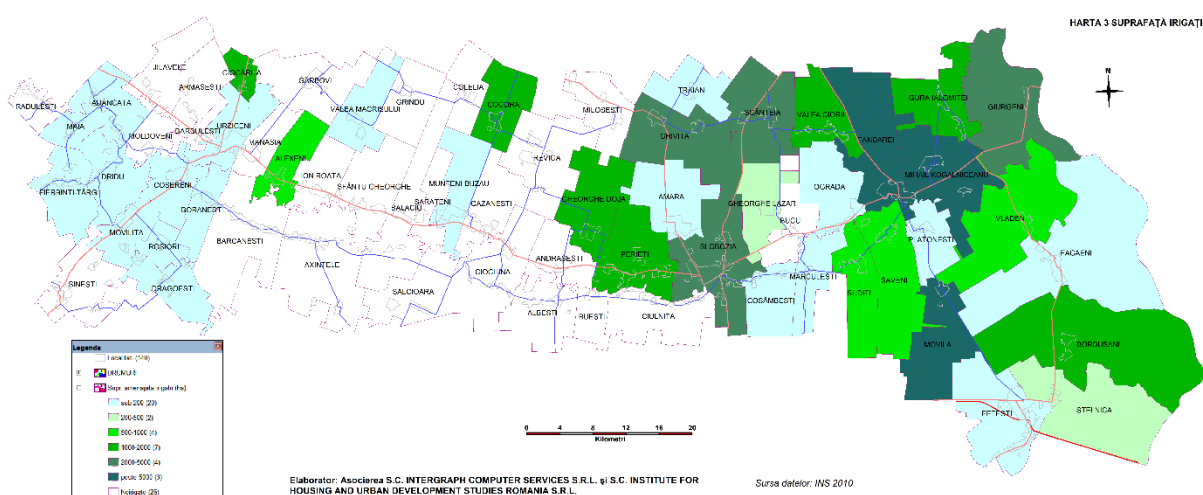
Figura 3.11. Forța de muncă ocupată în agricultura județului Ialomița, după statutul ocupațional, în perioada 2008-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Infrastructuri și servicii-suport pentru sectorul agricol: Conform datelor INS, la nivelul județului Ialomița existau, în anul 2016, amenajări pentru irigații pe o suprafață totală de 208.695 ha, dintre care 203.162 ha pe terenuri cu destinație agricolă, respectiv 198.675 ha de teren arabil, ceea ce reprezintă peste 56% din suprafața arabilă totală a județului. Cu toate acestea, în același an, se aplicaseră udări efective pe doar 14.519 ha, adică 7% din suprafața amenajată în acest sens, în condițiile în care nu toate sisteme de irigații din județ erau funcționale.

Figura 3.12. Suprafețe irigații – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

Sursa datelor: INS, 2010

De asemenea, conform INS, în anul 2016, în județul Ialomița existau 169.042 ha de suprafață agricolă amenajată pentru desecări, dintre care 163.483 ha de teren arabil, ceea ce echivalează cu peste 46% din suprafața arabilă totală a județului. Pe alte 346 ha (0,1% din suprafața arabilă) erau amenajate lucrări de combatere a eroziunii solurilor, iar pe 12.217 ha (3,4% din terenurile arabile totale) lucrări de drenaj. Cele mai multe astfel de amenajări au fost realizate în perioada comunistă, mentenanța și extinderea lor fiind în prezent îngreunată de lipsa resurselor financiare de la bugetul de stat, în pofida faptului că fenomenul de degradare a solurilor, sub acțiunea factorilor naturali și antropici, se menține.

În județul Ialomița există, în prezent, aproape 30 de organizații ale utilizatorilor de apă pentru irigații, care administrează parte din infrastructura existentă (circa 170.000 ha), dintre care unele au beneficiat deja de finanțări nerambursabile în perioada de programare 2007-2013 pentru reabilitarea infrastructurii (mai ales a stațiilor de repompare, canalelor, conductelor, construcțiilor hidrotehnice), ceea ce a condus la scăderea costurilor de operare. Celelalte pot accesa fonduri europene în perioada actuală de programare pentru investiții similare, ceea ce ar conduce la creșterea suprafețelor efectiv irigate.

Conform Programului Național de Investiții în Infrastructura de Irigații, în județul Ialomița există mai multe amenajări de irigații viabile, eligibile pentru atragerea de finanțări din fonduri europene și de la bugetul de stat pentru lucrări de modernizare. Astfel, în etapa I a Programului sunt incluse: Amenajarea Hidro Terasa Ialomița-Călmățui (137.291 ha, din care 78.753 ha pe teritoriul administrativ al județului Ialomița) și Amenajarea de Irigații Pietroiu-Ștefan cel Mare (52.428 ha, din care 30.506 ha pe teritoriul administrativ al județului Ialomița). În cazul acestora, organizațiile utilizatorilor de apă au accesat fonduri nerambursabile pentru modernizare încă din perioada de programare 2007-2013. În etapa a II-a a Programului sunt incluse: Amenajarea de Irigații Slobozia-Dunăre (2.853 ha), Amenajarea de Irigații Orezăria Luciu Giurgeni (5.140 ha), Amenajarea de Irigații Terasa Bordușani (22.836 ha) și Amenajarea de Irigații Borcea de Jos (5.677 ha). În etapa a III-a e cuprinsă doar Amenajarea de Irigații Făcăeni-Vlădeni (2.224 ha).

În județul Ialomița funcționează și alte instituții publice cu un rol activ în sprijinirea activității fermierilor, precum:

- **Direcția pentru Agricultură Ialomița** – este responsabilă cu implementarea la nivel județean a strategiei și programului de guvernare în domeniile agriculturii și producției alimentare,

îmbunătățirilor funciare, precum și în domeniile conexe: fitosanitar, conservarea și managementul durabil al solurilor și al resurselor genetice vegetale și animale;

- **Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și a Materialului Săditor Ialomița** – cu atribuții în controlul calității semințelor și a materialului săditor, monitorizarea laboratoarelor de profil, autorizarea agenților economici din domeniu, verificarea importurilor și exporturilor de profil etc.;
- **Camera Agricolă Județeană** – care furnizează servicii de formare profesională, popularizare și asistență tehnică de specialitate, transfer tehnologic, informare și promovare, consultanță pentru accesare de fonduri nerambursabile etc.;
- **Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Ialomița** – autoritate cu rol de reglementare și control în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor;
- **Oficiul Județean pentru Studii Pedologice și Agrochimice Ialomița** – care se ocupă cu inventarierea și determinarea favorabilității terenurilor pentru culturi agricole, determinarea claselor de calitate, a stării de aprovizionare cu nutrienți, inventarierea degradărilor, stabilirea restricțiilor de utilizare etc.;
- **Oficiul Județean de Zootehnie Ialomița** – cu atribuții în exploatarea, ameliorarea și reproducția animalelor, conservarea și managementul durabil al resurselor genetice la animale și alte specii de interes zoeconomic;
- **Oficiul Fitosanitar Județean Ialomița** – monitorizează starea de sănătate a plantelor și tratamentele aplicate acestora, circulația plantelor și a produselor vegetale, producerea, importul, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar (a pesticidelor) pe raza județului;
- **Filiala Teritorială Ialomița-Călmățui a ANIF** – cu unități de administrare la Țândărei și Făcăeni - administrează, întreține și repară amenajările de îmbunătățiri funciare din domeniul public sau privat al statului, declarate de utilitate publică;
- **Centrul Județean APIA Ialomița** – cu centre locale la Slobozia, Urziceni, Fetești, Căzănești și Fierbinți-Târg - gestionează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA);
- **Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Ialomița** – asigură implementarea tehnică și financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR);
- **Reprezentanța teritorială a Agenției Domeniilor Statutului** – asigură arendarea și concesiunea terenurilor cu destinație agricolă proprietate publică și privată a statului.

3.2.2. Silvicultura

Resurse forestiere: Județul Ialomița dispunea, în anul 2016, conform evidențelor INS, de un fond forestier în suprafață totală de 26.200 ha, dintre care 24.800 ha de păduri de foioase și 1.300 ha de terenuri forestiere cu alte destinații. Acestea reprezentau doar 5,9% suprafața totală a județului, ceea ce poziționează Ialomița pe locul 39/42 la nivel național, depășind doar Bucureștiul, Ilfovul și Călărașiul. Cele mai extinse suprafețe împădurite sunt amplasate de-a lungul râului Ialomița și a fluviului Dunărea, distribuția lor în teritoriu fiind astfel neechilibrată. UAT cu cele mai extinse suprafețe de pădure sunt Făcăeni, Giurgeni, Axintele, Bordușani, Slobozia și Bărcănești (peste 1.000 ha), în timp ce pe teritoriul localităților Urziceni, Armășești, Bărbulești, Colelia, Drăgoești, Gârbovi, Gh. Doja, Gh. Lazăr, Grindu, Manasia, Miloșești, Munteni-Buzău, Reviga, Roșiori, Scânteia, Traian, Valea Ciorii acestea nu depășesc 50 ha.

Circa 22.200 ha (85% din total) de pădure din județ sunt administrate de Direcția Silvică Ialomița, parte a Regiei ROMSILVA, din proprietatea statului român. Fondul administrat de această regie autonomă, atât proprietate publică, cât și privată (circa 3.000 ha de pădure restituită vechilor proprietari și administrată pe bază de contract), cuprinde mai ales specii de salcâm (25%), plop euroamerican (17%), salcie (16%), stejar (16%), diverse specii tari (17%) și moi (9%). Direcția Silvică Ialomița dispune de ocoale silvice la Fetești (7.683 ha), Slobozia (8.142 ha) și Urziceni (6.408 ha).

Funcțiunile și starea fondului forestier: Din totalul pădurilor existente în județul Ialomița, 99% sunt încadrate în grupa funcțională I (păduri cu funcții speciale de protecție), iar 1% în grupa funcțională II (păduri cu funcții de protecție și producție). Fiind amplasate în zona de câmpie cu grad ridicat de favorabilitate, pădurile din județ sunt afectate mai ales de factori biotici (insecte, micro-organisme patogene, mamifere etc.). În pădurile de foioase se înregistrează majoritatea atacurilor puternice și foarte puternice, principalii dăunători fiind insectele defoliatoare *Lymantria dispar*, *Tortrix viridana*, *Operophtera brumata* și alte câteva specii de Geometridae. Dintre factorii abiotici se manifestă mai ales seceta, fenomen tot mai frecvent în zonă, și înghețurile târzii.

Conform datelor Direcției Silvice Ialomița, 98,4% din pădurile din județ se află într-o stare favorabilă, în timp ce aproape 400 ha (1,6% din total) sunt afectate de tăieri abuzive determinate de neadministrarea fondului forestier aflat în administrare privată. În plus, peste 50 ha de pădure sunt afectate de uscarea de gradul I și II. În anul 2016, Direcția Silvică Ialomița a efectuat lucrări de regenerare pe o suprafață de 375 ha de pădure și a parcurs tăieri de regenerare pe 340 ha, tăieri de produse accidentale pe 170 ha, operațiuni de igienă și curățire pe 63 ha, respectiv tăieri de îngrijire

în păduri tinere pe 823 ha. Direcția Silvică dispune de două pepiniere la Fetești și Buești, care pot livra circa 2 mil. puiți/an.

Valorificarea economică a pădurilor și a produselor silvice: Volumul de masă lemnoasă recoltată în anul 2016 a fost de 81.300 mc, dintre care 97% din fondul forestier public. Acesta este inferior potențialului de producție al pădurilor din județ, care este estimat la circa 145.000 mc/an. Recoltarea se realizează pe baza amenajamentelor silvice, elaborate pe o perioadă de 5 ani în zona Fetești, respectiv de 10 ani în zonele Slobozia și Urziceni. Lemnul este valorificat prin licitație către diferiți procesatori din țară. Ocazional, Direcția Silvică Ialomița valorifică și alte produse silvice, precum puiți forestieri, semințe forestiere, fructe de pădure, produse vânătoarești etc., înregistrând venituri și din prestarea de servicii. Per ansamblu, aceasta înregistrează venituri anuale de 2-3 mil. Euro.

Fondul cinegetic din județ cuprinde mai ales specii precum căpriorul, fazanul, iepurele, mistrețul, prepelița și vulpea. În administrarea Asociației Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din județul Ialomița se află un număr de 16 fonduri cinegetice, cu o suprafață de circa 166.000 ha, respectiv Cabal (11.316 ha), Cegani (12.762 ha), Bordușani (13.063 ha), Fetești (9.217 ha), Platonești (15.463 ha), Săveni (9.178 ha), Bucu (5.574 ha), Gh. Lazăr (9.680 ha), Ciulnița (10.261 ha), Amara (12.161 ha), Slobozia (6.781 ha), Fundata (8.205 ha), Andrășești (9.925 ha), Căzănești (7.412 ha), Cocora (17.504 ha) și Colelia (7.529 ha). Asociația are peste 1.000 de membrii, proprii salariați (paznici de vânătoare) și deține două magazine proprii cu specific de vânătoare și pescuit, în Slobozia și Fetești.

3.2.3. Piscicultura

Potențialul piscicol: Conform INS, la nivelul anului 2016, ape și bălțile din județul Ialomița ocupau o suprafață totală de 13.085 ha, ceea ce reprezenta 2,9% din întregul teritoriu administrativ, precum și un potențial semnificativ pentru dezvoltarea pisciculturii. Cele mai extinse luciuri de apă se înregistrau în localitățile Făcăeni, Bordușani, Giurgeni, Fierbinți-Târg, Țândărei, Dridu, Gh. Doja, Jilavele și Stelnică (peste 500 ha) – acestea fiind fie riverane Dunării, fie apropiate de un lac de mari dimensiuni.

Exploatații și amenajări piscicole: Conform Agenției Naționale pentru Piscicultură și Acvacultură, în județul Ialomița existau următoarele amenajări piscicole autorizate:

- Amenajarea Piscicolă Bițina I – Bițina III - comuna Movilița, în suprafață de 28,6 ha;
- Amenajarea Piscicolă Boteni I – Crescătorie – comuna Sinești, în suprafață de 9 ha;

- Amenajarea Piscicolă Carierea Țândărei II – Crescătorie – orașul Țândărei, în suprafață de 4 ha;
- Amenajarea Piscicolă Chiroiu I – Pepinieră - comuna Drăgoești, în suprafață de 22,6 ha;
- Amenajarea Piscicolă Chiroiu II – Crescătorie – comuna Drăgoești, în suprafață de 10,1 ha;
- Amenajarea Piscicolă Chiroiu III – Crescătorie – comuna Drăgoești, în suprafață de 19,5 ha;
- Amenajarea Piscicolă Chiroiu IV – Crescătorie – comuna Drăgoești, în suprafață de 17,1 ha;
- Amenajarea Piscicolă Colceag I, II, III – Crescătorie – comuna Movilița, în suprafață de 24,5 ha;
- Amenajarea Piscicolă Cotorca I, II, III – Crescătorie – municipiul Urziceni, în suprafață de 28 ha;
- Amenajarea Piscicolă Iaz Boteni III – Crescătorie – comuna Sinești, în suprafață de 3 ha;
- Amenajarea Piscicolă Iezer – Crescătorie – comuna Gh. Lazăr, în suprafață de 200 ha;
- Amenajarea Piscicolă Vulpoi – Crescătorie – comuna Drăgoești, în suprafață de 5 ha;
- Acumularea Ciocârlia VI – comuna Ciocârlia, în suprafață de 13,4 ha;
- Amenajarea Drăgoești VI – comuna Drăgoești – în suprafață de 26,2 ha;
- Amenajarea Comana Mare – comuna Coșereni, în suprafață de 33 ha;
- Amenajarea Livedea I și II – comuna Sinești, în suprafață de 7,8 ha;
- Acumularea Jilavele – comuna Jilavele, în suprafață de 89,2 ha;
- Amenajarea Piscicolă Valea Nistorică – comuna Roșiori, în suprafață de 4,3 ha;
- Amenajarea Piscicolă Ratca – Crescătorie și Pepinieră – comuna Armășești, în suprafață de 550 ha;
- Amenajarea Piscicolă Scheauca – Crescătorie – comuna Perieți, în suprafață de 100 ha;
- Amenajarea Piscicolă Strachina I – Pepinieră și Crescătorie – orașul Țândărei, în suprafață de 1.100 ha (împreună cu Strachina II);
- Amenajarea Piscicolă Strachina II – Crescătorie – orașul Țândărei;
- Amenajarea Piscicolă Valea Ciorii – Crescătorie – comuna Valea Ciorii, în suprafață de 180 ha.

Zonele de pescuit recreativ din județul Ialomița sunt cele administrate de către Asociația Județeană a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi, respectiv:

- Bentul Mic Bordușani – în suprafață de 22 ha;
- Bentul Mare Bordușani – în suprafață de 86 ha;
- Bentul lui Cotoi – în suprafață de 10 ha;
- Potcoava Bordușani – în suprafață de 10 ha;
- Saltava Făcăeni – în suprafață de 70 ha;
- Râul Ialomița – pe o lungime de circa 150 km, între baraj Dridu și vărsare în brațul Borcea.

Valorificarea produselor piscicole: Conform DSVSA Ialomița, în județ funcționează 3 puncte autorizate de colectare a peștelui (la Fetești, Bordușani și Slobozia), administrate de asociații ale pescarilor și companii private, precum și 15 magazine de desfacere a peștelui (la Slobozia, Fetești, Munteni-Buzău, Urziceni, Țândărei, Movilița). Totuși, o bună parte din peștele capturat este utilizat pentru autoconsum, fie comercializat fără forme legale, atât în județ, cât și în alte zone din țară (mai ales București).

3.3. Analiza sectorului secundar (industria, energia și construcțiile)

3.3.1. Industria

Resursele locale valorificate în scop industrial: Industria județului valorifică în principal materiile prime agricole din județ (deși cea mai mare parte a acestora, mai ales cerealele continuă să fie exportate neprocesate). În județ funcționează un producător de ulei care asigură circa 1/3 din consumul național, o fabrică de zahăr, una de amidon, mai multe fabrici de lactate, brutării, mori, unii dintre cei mai mari producători de carne de pasăre etc.

Pădurile ocupă circa 26.000 ha, însă volumul de lemn exploatat este insuficient pentru a susține o industrie extensivă de prelucrare a lemnului. Fabricile de profil din județ exploatează în mică măsură lemnul recoltat din pădurile ialomițene.

În ceea ce privește resursele subsolului, acestea sunt relativ sărace. Astfel, în zona Urziceni-Colilia-Grindu există mai multe sonde de extracție a petrolului și gazelor naturale, care sunt însă prelucrate la Rafinăria Brazi (județul Prahova). Materialele de construcții, precum loess-ul foarte fin sau nisipul, sunt bine reprezentate în zona Urziceni, Manasia, Slobozia, Țândărei, Hagieni, respectiv în albia râului Ialomița, dar sunt exploatate la scară redusă, în special pentru funcționarea unor mici stații de betoane, în condițiile în care fostele fabrici de produse ceramice din județ s-au închis.

Nămolul terapeutic, cu depozite la Amara și Fundata, este utilizat în scop turistic, dar nu și în domeniul industrial (de ex. pentru produse cosmetice), ca și izvoarele sulfuroase (Ciulnița, Perieți, Amara, Valea Ciorii) sau termale (Giurgeni, Amara).

Dinamica sectorului industrial: Ultimul deceniu a fost marcat, la nivelul județului Ialomița, de mai multe decizii de închidere, intrare în insolvență sau faliment a unor agenți economici importanți, precum AMONIL / CHEMGAS Slobozia (producător de îngrășăminte chimice), ALISON HAYES Urziceni (producător de confecții textile), SOCERAM Țândărei și Urziceni (producător de materiale de

construcții), ULTEX Țândărei și EXPUR Țândărei (producători de ulei vegetal) etc., industria județului pierzând în perioada 2008-2016 peste 2.000 de locuri de muncă.

În paralel, o serie de companii industriale prezente pe piața locală au anunțat investiții și și-au extins activitatea, cum ar fi: MIDAS Urziceni (producător de componente electrice și electronice), EDILTEX Urziceni (confecții textile), MOBILA Slobozia (mobilă), PET STAR HOLDING Slobozia (mase plastice), ARTESAN DEL SUCRE Bucu (dulciuri), AGFD Țândărei (amidon), TELETEXT Slobozia (lactate), EXPUR Slobozia (producție ulei vegetal și biodiesel), ORION Slobozia (confecții metalice), OSMET Slobozia (confecții metalice), DONA Cocora (morărit), PAN ALIMENTA GEC Bucu (panificație) etc. Ultima investiție majoră anunțată în județ recent este cea a Grupului GreenFiber International, care ridică la Urziceni o unitate de producere a fibrei sintetice din deșeuri reciclabile de plastic. Efortul investițional este estimat la 35 mil. Euro, fabrica urmând să aibă o capacitate de 30.000 de tone/an.

Deși numărul de salariați din unitățile industriale din județ a scăzut față de anul 2008 cu circa 26%, valoarea cifrei de afaceri raportată de aceștia a crescut cu 45%, ceea ce denotă o creștere a productivității medii a muncii cu circa 98% în mai puțin de 10 ani. Acesta este rezultatul modificărilor structurale prin care trece industria județului, în sensul că noile facilități de producție generează o valoare adăugată semnificativ mai mare decât cele care au dispărut din peisajul economic în ultimii ani, chiar dacă operează cu un număr mai mic de salariați. Acest proces de restructurare este de așteptat să continue și în următorul deceniu în anumite ramuri care utilizează extensiv forța de muncă mediu calificată (de ex. industria confecțiilor textile), pe fondul creșterii salariului minim, care va conduce la atragerea de investiții cu un nivel mai înalt de tehnologizare.

Analiza principalilor indicatorilor ai întreprinderilor cu profil industrial din județ: La nivelul anului 2016, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică (INS), în județul Ialomița funcționau 328 de unități locale active (care au sediul sau doar o sucursală / un punct de lucru pe raza județului, sunt active juridic și au depus situațiile financiare). Față de anul 2008, numărul lor a scăzut cu 81 (-20%).

Dintre firmele cu profil industrial, doar 7 erau întreprinderi mari (peste 250 de salariați), față de 5 în anul 2008, acestea fiind active exclusiv în industria alimentară (2), confecțiilor textile (4), respectiv chimică²⁵. Numărul întreprinderilor mijlocii (50-249 de salariați) cu profil de producție era de 24 în

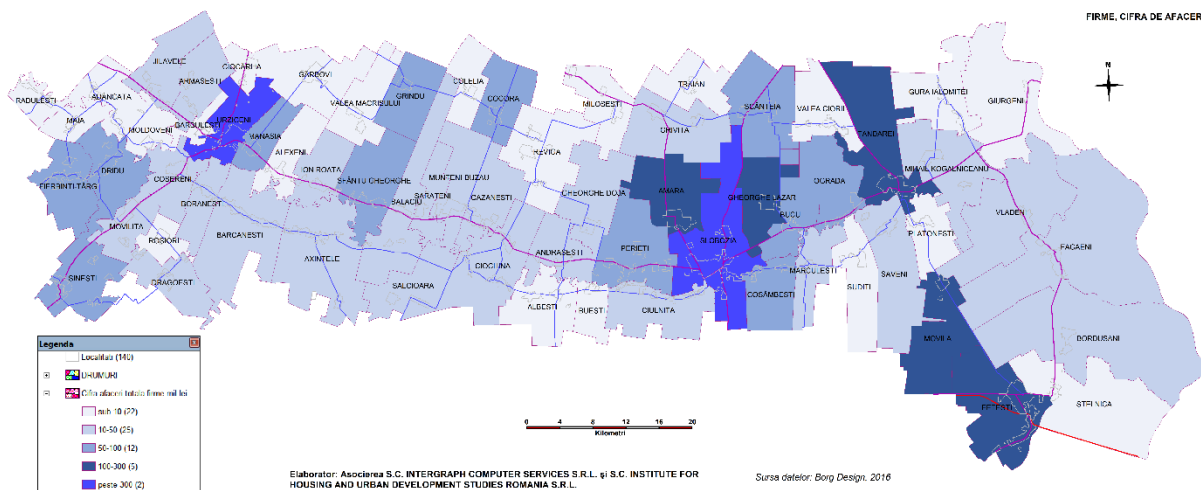
---

²⁵ La cele 5 firme cu peste 250 de salariați se adăugau și CHEMGAS HOLDING (AMONIL) Slobozia și ALISON HAYES Urziceni, care au operat ulterior disponibilizări de personal. Prin urmare, numărul de firme mari din industria județului este de 5, la fel ca în anul 2008.

anul 2016, față de 35 în 2008, pe fondul închiderii sau restructurării unor fabrici, mai ales pe durata crizei globale. Cele mai multe unități de producție de talie mijlocie activau în industria alimentară (9), confecțiilor textile (5), a confecțiilor metalice (3) și a maselor plastice (2). Restul de 90% dintre firmele cu profil industrial au sub 50 de salariați, dintre care 70% sunt microîntreprinderi, cele mai multe fiind afaceri individuale sau de familie.

Per ansamblu, la nivelul anului 2016, cele mai multe unități industriale erau active în ramura producției de alimente (25% din total), mobilă și prelucrarea lemnului (17%), textile și articole de îmbrăcăminte (15%), respectiv articolelor din cauciuc și mase plastice (13%). Față de anul 2008, numărul de firme cu profil industrial active din punct de vedere economic a scăzut în majoritatea domeniilor, excepție făcând industria maselor plastice, cea a mobilei, a mașinilor și utilajelor, respectiv cea de reparare a diferitelor echipamente. Cifra de afaceri totală a firmelor cu profil industrial din județul Ialomița a fost în anul 2016 de 2.655 mil. lei (echivalentul a circa 590 de mil. Euro). Prin urmare, județul contribuie cu doar 3,6% la producția industrială a regiunii Sud-Muntenia și cu 0,8% la cea a României. Totuși, valoarea producției industriale a județului a crescut, în termeni nominali, cu 45% față de anul 2008, în timp ce în echivalent Euro creșterea a fost de 18,7%.

Figura 3.13. Cifra de afaceri – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

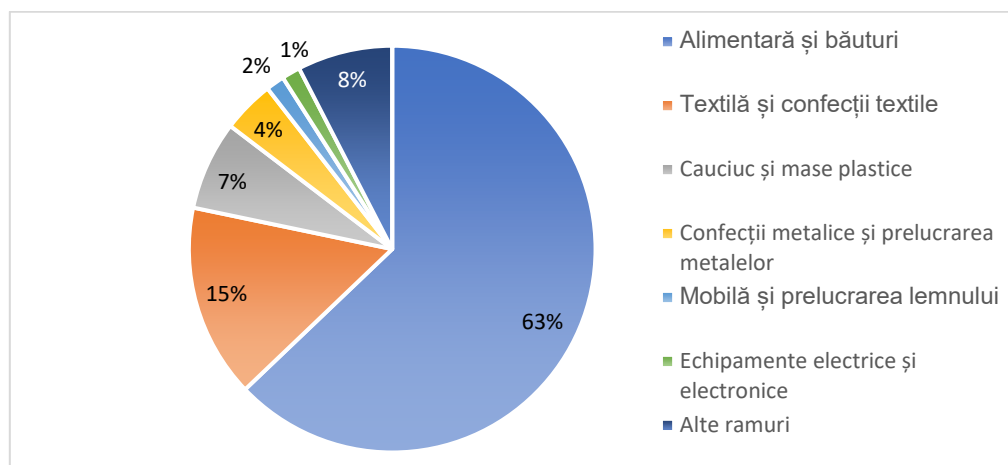

Sursa datelor: Borg Design, 2016

Pe ramuri, industria alimentară contribuia în anul 2016 cu circa 63% la producția industrială a județului, urmată fiind de cea textilă și a confecțiilor (15%), a maselor plastice (7%) și a confecțiilor metalice (4%). Față de anul 2008, valoarea producției industriale a crescut cu 85% în industria alimentară, cu 145% în industria textilă și a confecțiilor, cu 35% în cea a maselor plastice, cu 75% în cea a confecțiilor metalice, cu 67% în domeniul producției electronice, dar a scăzut cu 97% în

industria chimică (care reprezenta în 2008 peste 12% din producția industrială totală a județului Ialomița) și cu 31% în industria prelucrării lemnului și a mobilei.

Figura 3.14. Cifra de afaceri a unităților locale active cu profil industrial din județul Ialomița, pe ramuri, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

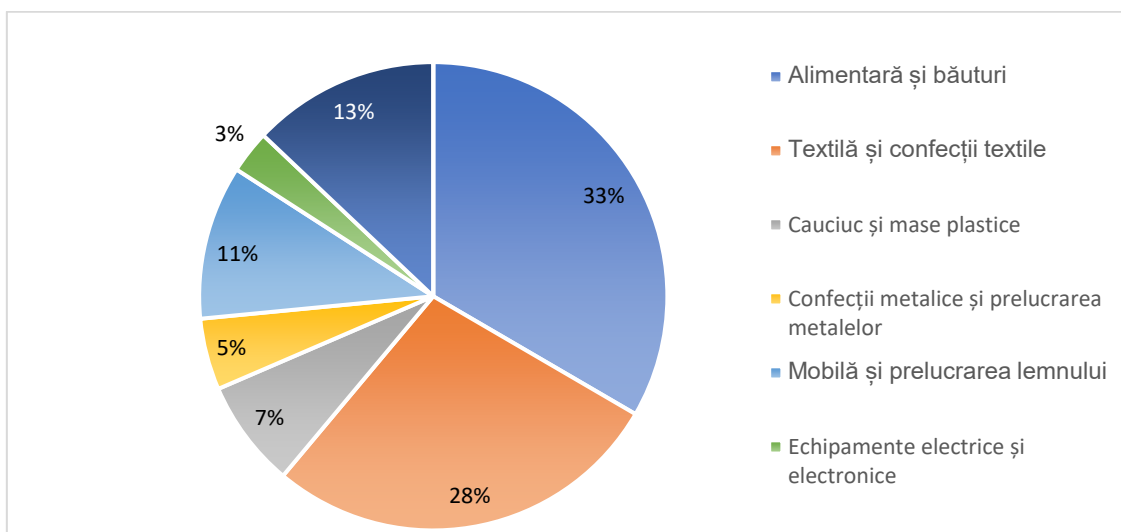
În ceea ce privește volumul investițiilor nete realizate de companiile cu profil industrial din județul Ialomița, acestea au totalizat 75 mil. lei în anul 2016, nivel similar cu cel înregistrat în anul 2008. Totuși, față de maximumul din anul 2009, acestea au scăzut considerabil și nu reprezintă mai mult de 3% din cifra de afaceri totală.

Forța de muncă ocupată în industrie: Conform INS, la sfârșitul anului 2016, în unitățile de producție din județul Ialomița își desfășurau activitatea 8.258 de salariați, în scădere cu 22,2% față de sfârșitul anului 2010. În cursul anului 2017, numărul de salariați din industrie a continuat să scadă, fiind operate circa 1.000 de disponibilizări doar la CHEMGAS Holding Slobozia și ALISON HAYES Urziceni. Cei mai mulți dintre aceștia lucrau în ramura industriei alimentare și a băuturilor (33% din total), urmată de cea a textilelor și articolelor de îmbrăcăminte (27%), a prelucrării lemnului și a mobilei (11%), respectiv a maselor plastice (7%). Față de anul 2008, numărul de salariați a scăzut în majoritatea domeniilor, exceptând industria prelucrării lemnului și cea a maselor plastice.

Salariul mediu lunar net din sectorul industrial al județului a fost în anul 2016 de 1.637 de lei, în creștere nominală cu 73% față de anul 2008 și peste media celorlalte sectoare din județ. Totuși, acesta rămâne cu 23% mai puțin decât media regională și cu 18% sub cea națională. Pe ramuri, cele mai mari salarii se ofereau în anul 2016 în domeniul extracției petrolului (3.616 lei net/lună), în industria construcțiilor metalice (1.980 lei) și industria alimentară (1.819 lei), iar cele mai mici în

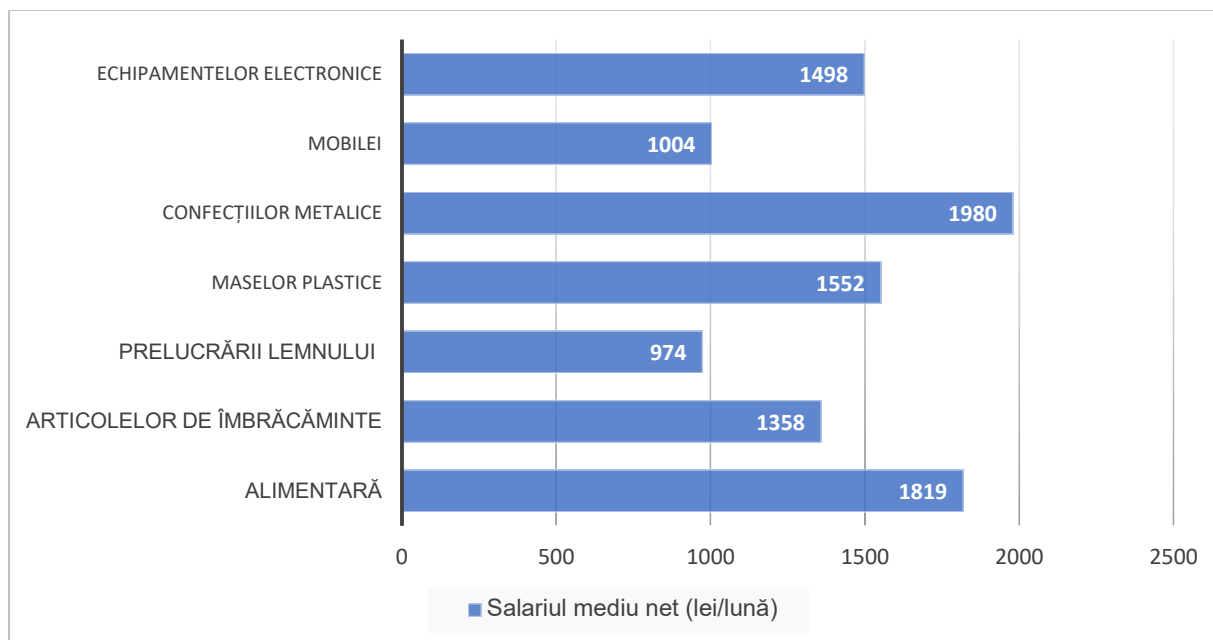
industria pielăriei și încălțămintei (907 lei), cea a prelucrării lemnului (974 lei), produselor textile (1.000 lei), mobilei (1.004 lei) și tipăriturilor (1.004 lei).

Figura 3.15. Numărul de salariați ai unităților locale active cu profil industrial din județul Ialomița, pe ramuri, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Figura 3.16. - Salariul mediu net lunar (lei) pe principalele ramuri ale industriei, în județul Ialomița, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Singurele ramuri industriale de la nivel județean în care nivelul salariilor depășește media regională și națională sunt industria alimentară, industria confecțiilor textile și cea a confecțiilor metalice.

3.3.2. Energia

Resursele energetice disponibile la nivel județean: Conform Studiului privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie din România, județul Ialomița are premize foarte bune pentru producerea energiei fotovoltaice, beneficiind de o intensitate a radiației solare (de 1300-1400 kWh/mp/an, chiar mai ridicată în partea de est a județului). Prin urmare, în județ există deja panouri solare instalate în localități precum Slobozia, Amara, Țândărei, Coșereni etc.

Potențialul eolian este unul mediu în context național, viteza medie anuală a vântului la 50 m deasupra solului este de 4-6 m în partea de vest a județului, respectiv 6-8 în partea de vest, unde turbinele pot funcționa circa 60% pe an. Județul dispune de terenuri agricole foarte extinse, prin urmare are un potențial însemnat de generare a biomasei agricole (de ex. biogaz rezultat în urma valorificării deșeurilor din gospodării și ferme), estimat la circa 10573 Tj, dar nu dispune de resurse pentru producerea energiei geotermale și nici a hidroenergiei, exceptând microhidrocentrala de la Dridu, cu o putere instalată de doar 1,6 MW. În vederea valorificării acestor resurse, în anul 2017 Consiliul Județean a elaborat Strategia în domeniul eficienței energetice a județului Ialomița pentru perioada 2016-2020.

Capacitățile de producere a energiei: În județul Ialomița nu funcționează în prezent nicio unitate de producere a energiei electrice pe bază de combustibili clasici (cărbune, gaze naturale etc.), în condițiile în care fostele centrale termice care asigurau funcționarea sistemelor centralizate de termoficare din Slobozia, Fetești, Urziceni, Țândărei și Amara s-au desființat de peste 10 ani, fiind, în general înlocuite cu centrale termice de apartament pe bază de gaze naturale. În prezent, clădirile fostelor sisteme de termoficare au fost fie abandonate, fie au primit alte funcțiuni, în timp ce instalațiile au fost valorificate ca deșeuri de fier vechi. Prin urmare, aceste sisteme nu mai pot fi puse în funcțiune în viitor.

În ceea ce privește unitățile de producere a energiei regenerabile, în județ există panouri solare / parcuri fotovoltaice în funcțiune la Adâncata (cu o putere instalată de 0,03 MW), Moldoveni (0,95 MW), Coșereni (4,80 MW), Urziceni (0,224 MW), Amara (0,1 MW), Slobozia (2,086 MW), Țândărei (0,058 MW), Bărbulești (20,735 MW), Colelia (0,081 MW), Giurgeni (0,306 MW) și Movila (0,350

MW). Alte proiecte de asemenea facilități aflate în diferite stadii vizează localitățile Giurgeni (14,32 MW), Gura Ialomiței (9,8 MW), Făcăeni (1 MW), Sudiți (2,4 MW), Murgeanca (16,85 MW), Ciulinița (17,73 MW), Cosâmbești (2,4 MW), Mărculești (2 MW), Perieți (1,86 MW), Gheorghe Doja (6,95 MW), Rovine (0,98 MW), Colelia (1 MW), Balaciu (2,958 MW), Gârbovi (2 MW), Căzănești (6 MW), Ciocina (9 MW), Bărbulești (22,608 MW), Armășești (7,2 MW), Fierbinți (10 MW), Sinești (12,18 MW).

Parcuri eoliene în funcțiune există în prezent doar în comunele Platonești și Făcăeni, acestea având o putere instalată de 136 MW, respectiv de 132 MW. Alte proiecte de acest tip au fost planificate de operatori privați, dar nu și puse încă în funcțiune, în comunele Giurgeni (300 MW), Săveni (400 MW) și Gheorghe Doja (54 MW). În ceea ce privește producția de biomasă, la Slobozia funcționează o unitate cu o putere instalată de 0,65 MW, o altă fiind demarată, dar nepusă în funcțiune, la Combinatul de Îngrășămintă Chimice, care are activitatea sistată. Planuri ale unui investitor privat pentru o astfel de centrală de mari dimensiuni au fost anunțate și în orașul Țândărei, dar nu s-au mai materializat.

În anul 2016, la nivelul județului Ialomița, erau active economic 12 unități din domeniul energiei, de 3 ori mai multe față de anul 2008, mai ales ca urmare a construirii de parcuri eoliene și solare. Cifra de afaceri cumulată a acestora era de circa 20 mil. lei, de 10 ori mai mare față de 2008, iar personalul se cifra la mai puțin de 150 de salariați, de 4,5 ori mai mulți decât în urmă cu 8 ani. La aceștia se adaugă însă alți peste 100 de angajați ai unor companii de transport și distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale cu acoperire națională și regională, care își au sediul în afara județului.

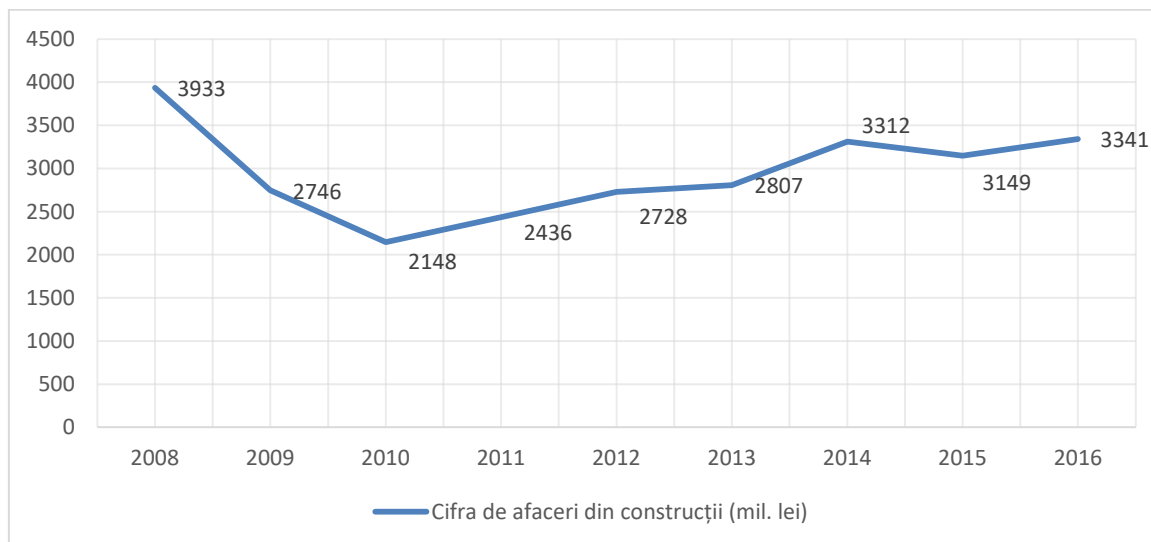
3.3.3. Construcțiile

Analiza principalilor indicatorilor ai întreprinderilor cu profil de construcții: La nivelul anului 2016, în județul Ialomița își desfășurau activitatea 300 de unități locale active cu profil de construcții, în scădere cu 20% față de anul 2008. Acest sector a fost puternic afectat de criza globală din 2008, ca și de volumul redus al investițiilor publice realizate de la bugetul de stat. Dintre acestea, doar una avea peste 250 de salariați, 6 între 50 și 249 de salariați, 42 între 10 și 49 de salariați, iar 251 erau microîntreprinderi. Prin urmare, construcțiile reprezintă un sector destul de fragmentat între multe unități de mici dimensiuni.

Cifra de afaceri cumulată a companiilor de construcții din județ a fost în anul 2016 de circa 313 mil. lei, cel mai scăzut nivel înregistrat în ultimii ani, mai ales pe fondul redus al investițiilor publice de amploare (autostrăzi, drumuri, căi ferate etc.). Demararea proiectelor finanțate din FESI 2014-2020 (de ex. reabilitări termice, investiții în infrastructura de apă și apă uzată, managementul deșeurilor, construcția și reabilitarea de unități sanitare, educaționale, facilități de producție private etc.), ca și deblocarea unor proiecte majore de infrastructură (autostrăzi, drumuri expres, modernizări de căi ferate) va conduce la o revigorare a acestui sector în perioada 2018-2023. În ceea ce privește volumul investițiilor realizate de companiile de profil, acesta s-a cifrat în anul 2016 la 36 mil. lei (-33% față de 2008), echivalentul a circa 12% din cifra lor de afaceri totală. În valoare absolută, construcțiile ocupă locul V în topul sectoarele care au atras cele mai multe investiții, după agricultură, energie, industrie și comerț, iar în termeni relativi (ca procent din cifra de afaceri) locul II după energie.

Analiza forței de muncă din domeniul construcțiilor: Conform datelor INS, la sfârșitul anului 2016, firmele de construcții din județul Ialomița înregistrau un efectiv de 3.341 de salariați, în scădere cu 15% față de anul 2008. Totuși, după anul 2010 numărul de angajați din domeniu a avut o traiectorie pozitivă, care continuă și în prezent.

Figura 3.17. Efectivul de salariați al unităților locale active cu profil construcții din județul Ialomița, în perioada 2008-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Totuși, aceleași date INS arată că numărul locuitorilor județului care sunt ocupați în acest sector este mult mai mare, de aproximativ 6.000, valoare similară cu cea din 2008. Această indică faptul că tot mai mulți specialiști în construcții preferă să lucreze pe cont propriu, fie în țară, fie în străinătate. De asemenea, o parte importantă dintre aceștia fac naveta, mai ales către șantierele din zona București-Ilfov.

Salariul mediu net lunar din sectorul construcțiilor a fost de doar 1.090 de lei în anul 2016, în creștere nominală cu 23% față de anul 2008, dar cu 22% sub media regională și cu 28% sub cea națională. Prin urmare, acest domeniu oferă unele dintre cele mai reduse salarii de pe piața muncii, în contextul în care angajează, în general, personal cu un nivel scăzut de instruire (muncitori necalificați sau absolvenți de învățământ profesional).

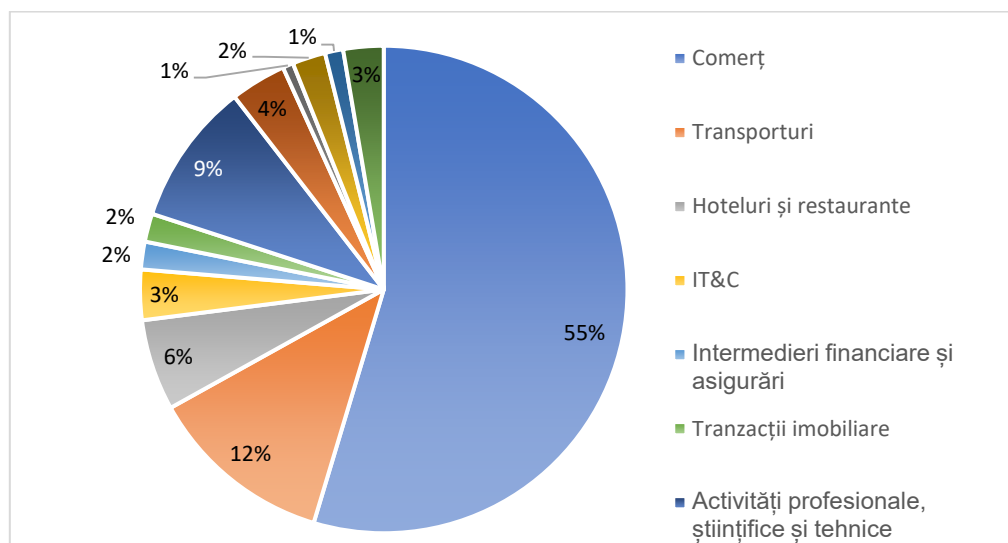
3.4. Analiza sectorului terțiar

3.4.1. Serviciile economice (de piață)

Analiza principalilor indicatorilor ai întreprinderilor cu profil de servicii: În domeniul terțiar își desfășurau activitatea, la nivelul județului Ialomița, la finele anului 2016, un număr de 2.994 de unități locale active din sfera serviciilor. Deși numărul lor a scăzut cu 3,5% față de 2008, mai ales din cauza efectelor crizei globale, acestea reprezentau peste 71% din totalul întreprinderilor funcționale din județ. Specific acestui sector este fragmentarea activității economice într-un număr mare de unități de mici dimensiuni, adesea afaceri individuale sau de familie. Prin urmare, peste 89% dintre unitățile cu profil servicii au sub 10 salariați (microîntreprinderi), în timp ce numărul firmelor mijlocii și mari este foarte redus (32 în total).

La nivel de sub-domenii, cele mai multe unități sunt active în sfera comerțului, transportului și activităților profesionale, științifice și tehnice, iar cele mai puține în domeniul educației, culturii și intermediarilor financiare. Față de anul 2008, numărul de unități locale active a scăzut în domeniul comerțului (-15%), informații și comunicații (-13%), hoteluri și restaurante (-4%), și a crescut în toate celelalte domenii, mai ales în sănătate (+120%), activități cultural-recreative (+89%), intermediari financiare și asigurări (+72%), servicii administrative și suport (+59%), activități profesionale, științifice și tehnice (+23%) – sectoare care dovedesc o puternică atracție antreprenorială. Cu toate acestea, comerțul continuă să reunească aproape 40% din totalul firmelor active din județ.

Figura 3.18. Numărul de unități locale active cu profil industrial din județul Ialomița, pe sub-domenii de servicii, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cifra de afaceri a întreprinderilor active cu profil servicii din județ a ajuns în anul 2016 la 4.651 mil. lei, adică echivalentul a peste 1 md. Euro, aproape dublu față de volumul afacerilor din domeniul industrial. Față de anul 2008, creșterea nominală a cifrei de afaceri din domeniul industriei este de 32,3%, iar în echivalent Euro de 8,4%. Prin urmare, chiar și excluzând impactul inflației, afacerile din domeniul serviciilor se află pe un trend ascendent după anul 2009.

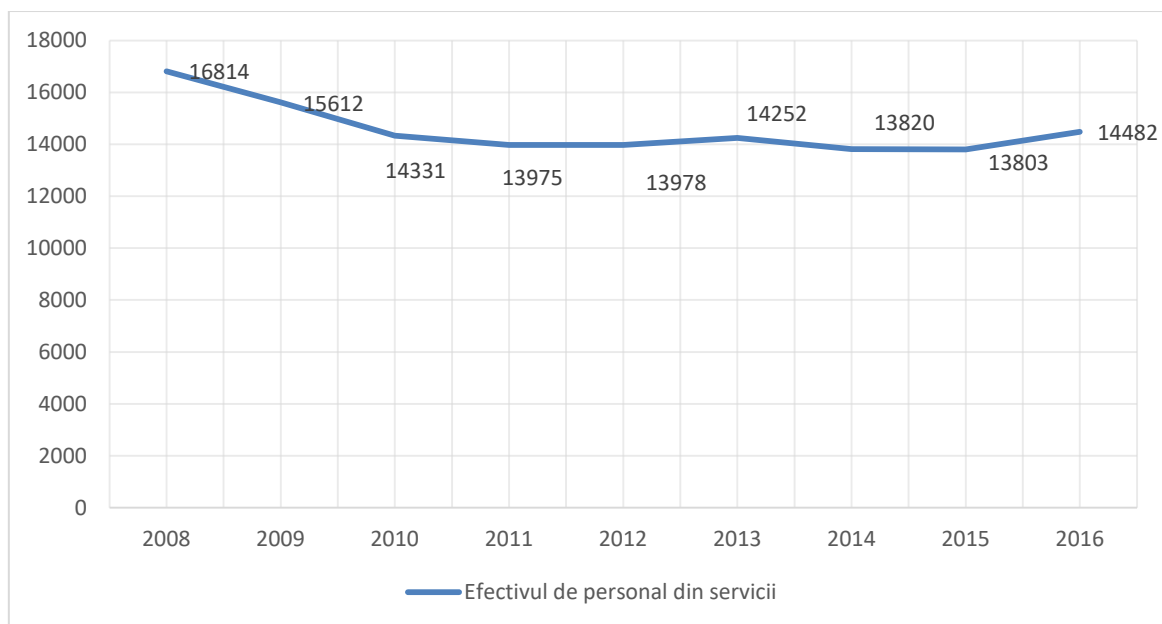
Comerțul are, și din perspectiva cifrei de afaceri, cea mai mare contribuție la afacerile din domeniul serviciilor, urmat de transporturi și serviciile adresate întreprinderilor, în timp ce sub-sectoare precum învățământul sau sănătate au o pondere modestă, fiind încă dominate de sectorul public. Față de anul 2008, cifra de afaceri a crescut în termeni nominali în subdomeniul învățământului (+200%), sănătății (+186%), al comerțului (+42%), al serviciilor pentru întreprinderi (+35%), al transporturilor (+1%) și a scăzut în subdomeniul intermedieri financiare și asigurări (-50%), alte servicii (-18%) și IT&C (-4%).

Investițiile nete ale companiilor cu profil de servicii din județul Ialomița s-au ridicat în anul 2016 la 93 mil. lei, echivalentul a doar 2% din cifra de afaceri, mai puțin decât în celelalte sectoare mari ale economiei județene (agricultură, industrie, energie sau construcții). Față de anul 2008, volumul acestora s-a redus cu 60%, un rezultat direct al reducerii apetitului pentru investiții al firmelor de profil pe durata crizei financiare instalate la sfârșitul anului 2008.

Analiza forței de muncă din domeniul serviciilor: La finalul anului 2016, efectivul de salariați din firmele cu profil servicii din județul Ialomița era de 14.482 de persoane, ceea ce reprezenta aproape 48% din totalul locurilor de muncă din sectorul privat. Față de anul 2008, efectivul de personal al companiilor din domeniu a scăzut cu 13,9%, mai ales pe fondul disponibilizărilor operate pe durata crizei (2009-2011).

Subdomeniul comerțului este cel care reunește cei mai mulți salariați, urmat de serviciile prestate în principal întreprinderilor și transporturi, în timp ce la polul opus regăsim serviciile private de educație și sănătate, respectiv IT&C – toate fiind slab dezvoltate în județul Ialomița. Față de anul 2008, numărul de salariați a crescut în subdomeniile sănătate (+136%), învățământ privat (+45%), alte servicii (+30%), servicii prestate întreprinderilor (+11%) și hoteluri și restaurante (+1%), dar a scăzut în transporturi (-25%), IT&C (-23%) și comerț (-20%).

Figura 3.19. Efectivul de personal al unităților locale active cu profil servicii din județul Ialomița, în perioada 2008-2016

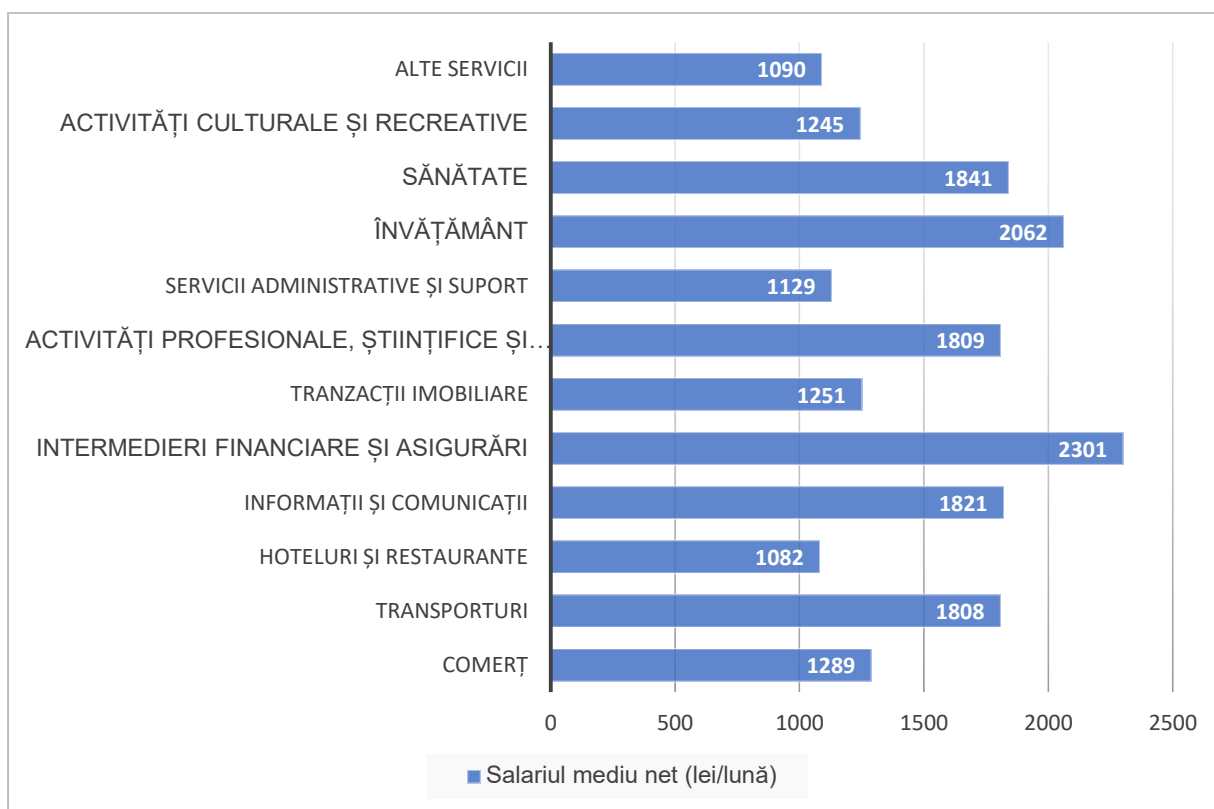

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În realitate, numărul locuitorilor activi ai județului Ialomița ocupați în acest sector este mult mai mare, în condițiile în care acesta cuprinde și navetiștii către unități din alte zone ale țării (mai ales din zona București-Ilfov) sau din străinătate, dar și persoanele ocupate pe cont propriu (de ex. cele care dețin o entitate de tip PFA, II etc.). INS estima pentru anul 2016 un număr de 22.000 de ialomițeni ocupați în sfera serviciilor comerciale (private), cu aproape 5% mai ridicat decât în 2008.

Nivelul de salarizare din sectorul serviciilor variază semnificativ de la un subdomeniu la altul. Astfel, salariile sunt foarte scăzute în cazul subdomeniului hoteluri și restaurante, alte servicii sau IT (editare, procesare audio-video), respectiv mult peste medie în intermediari financiare și asigurări sau telecomunicații. Per ansamblu însă, cuantumul acestora era cu mult sub media regională și județeană. Spre exemplu, un angajat din sfera comerțului din Ialomița câștiga în medie cu 25% sub nivelul raportat la nivel național și cu 13% sub cel regional, unul din IT&C cu 58%, respectiv 15%, iar unul din domeniul financiar și de asigurări cu 43%, respectiv 14%. Aceste diferențe explică fenomenul de migrație internă și externă, respectiv de navetism al forței de muncă din județ, mai ales în cazul persoanelor cu calificare înaltă (așa-numitul „brain-drain”).

Figura 3.20. Salariul mediu net lunar (lei) pe subdomenii ale ramurii serviciilor, în județul Ialomița, în anul 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

3.4.2. Turismul

Potențial turistic și forme de turism practicabile: Pe baza resurselor, infrastructurii și serviciilor de care dispune, județul Ialomița are un potențial ridicat pentru următoarele forme de turism:

- a) **Turismul de sănătate (balnear)** – axat pe proprietățile unice ale Lacului Amara, cu conținut ridicat de sulfat, de clorură de sodiu și de magneziu, precum și pe ale nămolului sapropelic.

Acestea permit tratarea cu succes a numeroase afecțiuni și se bucură deja de prestigiu și recunoaștere pe plan intern și chiar internațional. Infrastructura de profil din județ este una complexă, cuprinzând mai multe complexuri hoteluri cu bază proprie de tratament pe malul Lacului Amara. Provocarea majoră pentru această formă de turism este creșterea numărului de turiști nesubvenționați, mai ales atragerea de turiști străini, pe fondul accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică la nivel global, care va sprijini dezvoltarea turismului de sănătate.

- b) **Agroturismul** – în condițiile în care județul Ialomița este unul preponderent rural și agricol, amplasat la foarte mică distanță de o mare capitală europeană, cu peste 2 milioane de locuitori, agroturismul are perspective foarte bune de dezvoltare. Dovadă în acest sens stau reședințele secundare ale bucureștenilor, amplasate mai ales în partea de vest a județului. Această nișă de piață poate fi valorificată cu succes mai ales în zonele rurale din județ cu peisaje pitorești, de ex. cele amplasate pe malul unor cursuri de apă, lacuri, la liziera pădurii etc. și relativ ușor accesibile.
- c) **Turismul cultural-religios** – deși județul Ialomița nu dispune de o ofertă de obiective turistice comparabilă cu a altor zone din țară aflate în topul destinațiilor preferate de români și străini (de ex. Transilvania, Bucovina, Maramureșul Istoric etc.), acesta dispune de o serie de atracții care ar putea fi integrate cu succes într-un traseu pentru 1-2 zile. Acesta ar putea cuprinde muzeele din Slobozia, casă memorială Ionel Perlea, complexul arheologic Piscul-Crăsani, ruinele cetății geto-dacice Helis, Biserica de lemn „Sf. Nicolae”, Mănăstirea Balaciu, Mănăstirea „Sf. Voievozi” Slobozia, Biserica „Sf. Nicolae,, din Hăghești, Conacul Marghiloman etc., care ar putea fi combinate și cu participarea la evenimente organizate la nivel local (de ex. festivaluri, concerte etc.).
- d) **Turismul de agrement** – județul Ialomița dispune de numeroase cursuri de apă, inclusiv Brațul Borcea al Dunării, râul Ialomița, lacurile Strachina, Iezer, Schiauca, Dridu, Ratca, Jilavele, acumulările din zona Movilița-Drăgoești-Sinești-Urziceni-Ciocârlia etc. care au fost populate cu pește și care sunt foarte populare în rândul pescarilor amatori. Unele dintre acestea dispun deja de pontoane cu umbrare pentru pescari (de ex. Lacul Iezer). De asemenea, fondul cinegetic al județului este foarte bogat și acoperă aproape întreaga suprafață a acestuia, speciile cele mai atractive fiind căpriorul, fazanul, iepurele, mistrețul, prepelița, vulpea etc. Nu în ultimul rând, croazierele pe Dunăre, deja practicate de unele companii private, ar putea fi o nișă foarte atractivă de piață (mai ales dacă traseul include și Delta Dunării), cu condiția amenajării unor porturi turistice pe malul Brațului Borcea.

- e) **Turismul de tranzit** – va continua să joace un rol important de-a lungul principalelor coridoare de transport (de ex. în zona Fetești, Urziceni, dar și de-a lungul drumului care leagă Urziceniul de Giurgeni, folosit ca alternativă pentru deplasarea către litoral sau Delta Dunării), chiar dacă beneficiile sale asupra economiei județene vor fi marginale, pe fondul duratei scăzute a șederii și a volumului redus al sumelor cheltuite de vizitatori.

Infrastructura turistică: Conform datelor INS, la începutul anului 2017, în județul Ialomița funcționau 28 de unități de cazare, dintre care 11 hoteluri, 2 hosteluri, 6 moteluri, 2 vile turistice, 1 cabană turistică, 1 camping, 1 căsuță turistică, 1 tabără de elevi și preșcolari, 1 pensiune turistică și 2 pensiuni agroturistice. Față de anul 2007, numărul de unități de cazare a crescut cu 12, prin inaugurarea a 4 noi hoteluri, 2 hosteluri, 3 moteluri, a unei cabane turistice și a 2 pensiuni. Acesta este rezultatul investițiilor derulate de diferite companii private în extinderea și modernizarea bazei de cazare. Cea mai diversificată ofertă de locuri de cazare se înregistrează în Stațiunea Amara (cu 10 unități - de tip hotel, motel, vilă turistică, camping, căsuțe turistice, tabără de elevi și preșcolari), respectiv în municipiile Slobozia (6 unități - de tip hotel și motel), Urziceni (4 unități - de tip hotel, motel, vilă turistică) și Fetești (3 unități - de tip hostel, motel și pensiune). În restul localităților (Țândărei, Ion Roată, Mihail Kogălniceanu, Gheorghe Lazăr, Sudiți) turiștii au la dispoziție o singură unitate de cazare. În ceea ce privește unitățile de alimentație publică din județ, numărul lor este de peste 150 (restaurante, pizzerii, fast-food-uri), fiind concentrate mai ales în mediul urban.

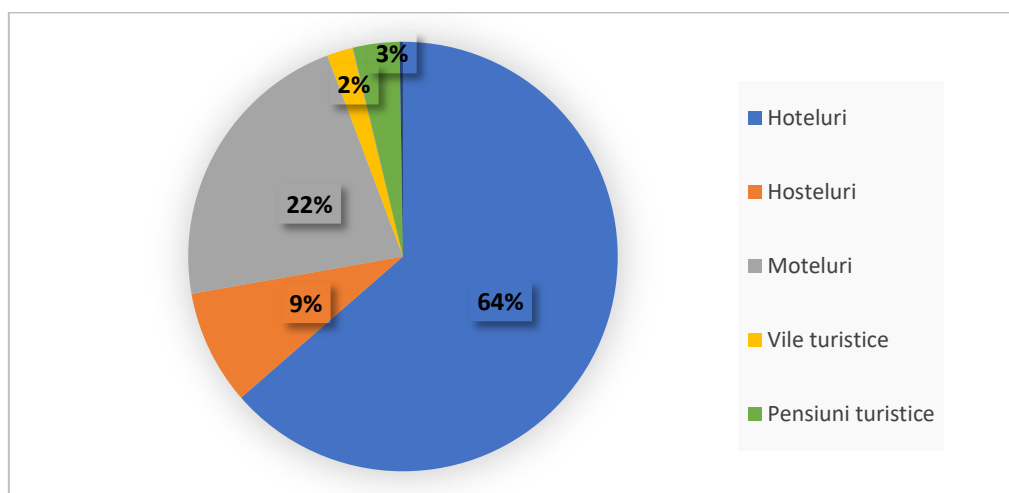
Exceptând unitățile de cazare și alimentație publică, județul Ialomița are o infrastructură turistică relativ slab dezvoltată. Această cuprinde două centre de informare turistică, la Slobozia și Amara, centre SPA în aceleași localități, bazele de tratament și plajele de pe lângă hotelurile din Amara, precum și mai multe lacuri amenajate în scop de agrement și pescuit. De ex. **Complexul Lacul Iezer** dispune de hidrobiciclete, caiac canoe, bărcuțe cu vâsle, skijet, ATV, dar și de pontoane pentru pescuit cu umbrare. **Parcul de Vacanță Hermes** de la Slobozia, dezvoltat în anii 90 de către un om de afaceri locali și care imită Ferma Southfolk din serialul american Dallas, cândva o atracție importantă a zonei, atrage astăzi mai puțin vizitatori, deși cuprinde încă unele atracții (grajduri de cai și ponei, o copie a Turnului Eiffel din Paris, un teatru de vară, piscină, restaurant, terasă etc.). **Ștrandul Intergrup Slobozia**, cu bazine pentru copii și adulți, dotate cu șezlonguri, este o atracție importantă pe durata verii, ca și cel din Urziceni.

Cursul Dunării (mai exact al Brațului Borcea) de pe teritoriul județului Ialomița nu este corespunzător valorificat în scop turistic și de agrement, în lipsa unor porturi pentru ambarcațiuni ușoare și vase de

croazieră. Autoritățile locale și județene au demarat în urmă cu câțiva ani demersuri pentru amenajarea a șase astfel de porturi turistice între Fetești și Giurgeni, însă planurile au fost abandonate din lipsă de fonduri. Între timp, unele nave de croazieră deja opresc la Fetești pentru a prelua turiști care vin dinspre București și se îndreaptă spre Delta Dunării.

Circulația turistică: Conform datelor INS, în anul 2016, în unitățile de primire a turiștilor din județul Ialomița s-au cazat 41.959 de persoane, dintre care 38.915 (93% din total) au fost români, iar 3.044 (7%) au fost străini. Aceste valori plasează Ialomița pe locul 38/42 la numărul de turiști străini (0,1% din totalul celor înregistrați în România) și pe locul 35/42 la numărul de turiști români (0,2% din total), performanțe mai slabe înregistrând doar județele Teleorman, Călărași, Giurgiu, Olt, Sălaj, Vaslui și Vrancea. Explicațiile pentru valorile reduse ale circulației turistice în raport cu alte zone din țară sunt multiple: lipsa unor obiective (exceptând Stațiunea Amara) care să conducă la existența unui turism de masă, accesibilitatea redusă la marile coridoare de transport care să faciliteze dezvoltarea turismului de tranzit, performanțele economice modeste care să antreneze turismul de afaceri, proximitatea Bucureștiului care are o ofertă de cazare foarte diversificată etc. Totuși, trebuie făcută mențiunea că numărul de cazări în unitățile de tip hotelier nu reflectă întregul fenomen turistic din județ, multe persoane care îl vizitează preferând să se cazeze în județele învecinate (de ex. București, Constanța etc.).

Figura 3.21. Ponderea turiștilor cazați în județul Ialomița, în anul 2016, funcție de tipul unității de primire

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Datele INS arată că cei mai mulți turiști cazați în județ au preferat unitățile de tip hotel (63% dintre cei români și 75% dintre străini) și motel (22% dintre români și 18% dintre străini). La polul opus, cei

mai puțini s-au orientat către cabanele, vilele și pensiunile turistice. Diversificarea bazei de cazare din județ din ultimii ani și-a pus totuși amprenta asupra preferințelor turiștilor, în condițiile în care în anul 2007, peste 88% optaseră pentru hoteluri, în lipsa altor alternative atractive.

Cei mai mulți turiști cazați în județul Ialomița s-au orientat către Stațiunea Amara (37% din total), Municipiul Slobozia (27%) și Fetești (19%). Față de anul 2007, numărul de sosiri turistice a scăzut semnificativ în Stațiunea Amara (-43%), fiind influențat negativ de politica guvernamentală privind biletele de tratament alocate pensionarilor, în orașele Urziceni (-24%) și Țândărei (-9%), precum și în comuna Mihail Kogălniceanu (-88%), dar a crescut în municipiile Slobozia (+3%), Fetești (+3%) și în comunele Ion Roată și Mihail Kogălniceanu, în ultimele două fiind deschise în acest interval noi unități de cazare.

Numărul de înnoptări în unitățile de cazare din județul Ialomița a fost în anul 2016 de 184.016, dintre care 178.319 (97% din total) în rândul turiștilor români și 5.697 (3%) în rândul celor străini. Această valoare reprezintă 0,7% din totalul înnoptărilor turistice raportate la nivel național (0,9% din cele ale turiștilor români și 0,1% din cele ale turiștilor străini). Și din perspectiva acestui indicator, hotelurile au înregistrat cele mai ridicate valori (88% din totalul înnoptărilor), fiind urmate de moteluri cu 7%.

Durata medie a sejurului turistic în județul Ialomița a fost în anul 2016 de 4,39 nopți/turist, mai exact de 4,58 nopți/turist român și 1,87 nopți/turist străin. Dacă în cazul turiștilor străini durata șederii este similară cu cea înregistrată la nivel național, în cazul celor români aceasta este aproape dublă față de medie. Explicația constă în ponderea ridicată a turiștilor români (în general pensionari) care sunt cazați, de regulă pentru cel puțin o săptămână, pentru tratament balnear în Stațiunea Amara, pe baza biletelor alocate prin casele județene de pensii. Totuși, față de anii anteriori, se remarcă o tendință de reducere a duratei medii de ședere a turiștilor români.

Durata medie a sejurului a fost mai ridicată în cazul hotelurilor (6,04 nopți/turist), din nou influențată pozitiv de unitățile cu bază de tratament din Stațiunea Amara, în timp ce în cazul cabanelor, vilelor, pensiunilor și motelurilor nu a depășit 1,5 nopți/turist. Per ansamblu, durata medie a sejurului turistic a înregistrat valori mult peste medie în Stațiunea Amara (9,33 nopți/turist), dominată de turismul pentru tratament balnear, în timp ce în restul localităților s-a plasat sub 2 nopți/turist. Față de anul 2007, durata medie a sejurului turistic a scăzut în majoritatea localităților din județ, singura excepție fiind municipiul Slobozia.

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare a fost în anul 2016 de 41,8% în cazul hoteluri (mult mai ridicat în cazul celor cu baze de tratament din Amara), de 22,8% în cazul hostelurilor, de 21,7% în cazul pensiunilor, de 18,8% în cazul motelurilor și de sub 10% în cazul vilelor, cabanelor și pensiunilor agroturistice. Pe localități, cel mai mare indice de utilizare netă a capacității de cazare se înregistra în Stațiunea Amara (47,2%), în timp ce în restul localităților se situa sub media națională, nedepășind 25%. Față de anul 2007, gradul de ocupare al unităților de cazare a scăzut în toate localitățile din județ, pe fondul reducerii numărului de sosiri turistice, a duratei medii a sejurului, dar și a creșterii bazei de cazare.

3.5. Concluzii – tendințe, probleme și disfuncționalități

Conform Studiului "Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial până în anul 2021", cea mai recentă publicație a Comisiei Naționale de Prognoză pe acest subiect, județul Ialomița va înregistra în anul 2021 un PIB nominal de circa 10.200 mil. lei, în creștere cu circa 49% față de cel din 2016, plasându-se în continuare pe penultimul local la nivel regional și pe unul 36/42 la nivel național. Principala explicație pentru ritmul modest al reducerii decalajului de dezvoltare al județului Ialomița față de alte zone mai dezvoltate din țară îl va reprezenta ponderea ridicată a agriculturii, mai ales a celei de subsistență, care are o productivitate a muncii foarte redusă și o rată de creștere volatilă.

Populația ocupată de la nivel județului ar urma să crească, conform aceleiași surse, cu 7% (+6.100 de persoane) în intervalul 2016-2021, ritm inferior celui prognozat la nivel național (+9,2%), Ialomița urmând să rămână tot pe locul 5 la nivel regional din această perspectivă. În schimb, numărul de salariați ar urma să crească mai alert, cu 9.100 (+21,3%), ritm ușor superior celui înregistrat la nivel național (+20,3%). În acest caz, se observă o tendință prognozată a numărului de persoane ocupate informal în agricultură, în favoarea ocupării formale (forță de muncă salariată). Creșterea ocupării, în ansamblul său, este puternic limitată de fenomenul migrației interne și externe, dar și de îmbătrânirea demografică.

Rata șomajului este prognozată de CNP la 6,1% în anul 2021, în scădere față de anul 2016 (7,8%), dar peste media regională (4,8%) și cea națională (3,5%). În acest caz, prognoza ține seama de fenomenul de șomaj cronic în rândul unor categorii de locuitori ai județului (precum beneficiarii de venit minim garantat, mai ales din mediul rural). Salariul mediu net lunar va continua să crească într-un ritm susținut la nivel județean, ajungând la 2.506 lei în 2021, în creștere cu 58,7% față de anul

2016, dar va rămâne cu 10% sub media regională și cu 23% sub cea națională, ecart similar cu cel din prezent.

Pe fondul acestor tendințe prognozate, investițiile în infrastructură și măsurile de dezvoltare a capitalului uman vizează obiective legate de stabilizarea forței de muncă calificate și de atragere de activități economice cu valoare adăugată ridicată. Totodată înlăturarea/ameliorarea disfuncționalităților identificate reprezintă o condiție esențială în formularea unui scenariu pozitiv de dezvoltare economică la nivel județean. Aceste disfuncționalități sunt prezentate în continuare. Distribuția lor spațială este redată în planșa I01.

Disfuncționalități	Descrierea disfuncționalităților
Ponderea ridicată a ocupării informale în agricultura de subzistență	Județul Ialomița are una dintre cele mai ridicate ponderi ale ocupării informale ale forței de muncă în agricultura de subzistență, cu precădere în zonele rurale îndepărtate de poli urbani majori. Această categorie a lucrătorilor pe cont propriu și a celor neremunerați care lucrează în propria gospodărie este una foarte vulnerabilă la dinamica agriculturii globale, care tinde către o agricultură practică pe parcele de mari dimensiuni, cu un grad ridicat de mecanizare, în detrimentul utilizării extensive a forței de muncă umane.
Lipsa amenajărilor specifice lucrărilor agricole	Producția agricolă a județului este dependentă de schimbări ale condițiilor climatice și de fenomenul de degradare a terenurilor. Amenajările pentru irigații, pentru desecări și pentru combaterea eroziunii solului, dedși existente pe suprafețe semnificative nu funcționează decât parțial din cauza lipsei investițiilor în operare și întreținere.
Ponderea ridicată a exporturilor județului de produse cu valoarea adăugată redusă	Exporturile județului sunt încă dominate de materii prime agricole (cereale, plante uleioase), în timp ce efectivele de animale sunt sub media națională, iar producția animală înregistrează încă performanțe modeste, chiar și în context național (exceptând producția de uleiuri vegetale și biodiesel).
Volumul redus al investițiilor străine atrase și rata scăzută a	Județul Ialomița înregistrează un volum redus al investițiilor străine, dar și al antreprenoriatului local, cauzele fiind multiple, de la lipsa unor aglomerări urbane majore, la migrația forței de

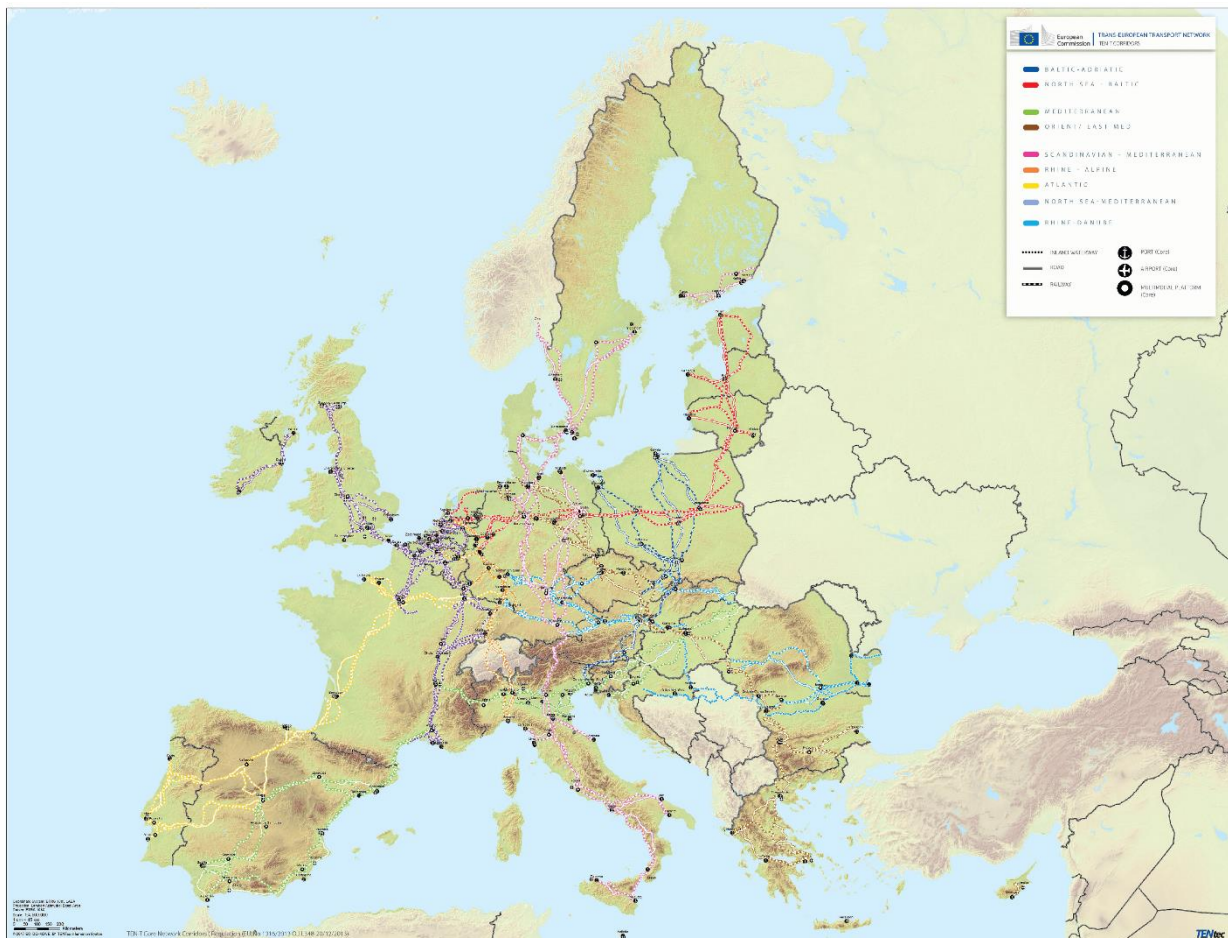
<p>antreprenoriatului local</p>	<p>muncă, problemele de accesibilitate la granița de vest a țării, lipsa infrastructurii și serviciilor de afaceri adecvate. De asemenea, parcurile industriale din județ au un grad ridicat de neocupare, în pofida creșterii economice solide de la nivel național.</p>
<p>Deficitul cronic al locurilor de muncă din zonele rurale și dependența forței de muncă de la sate de locurile de muncă din orașele importante</p>	<p>Multe localități din partea de vest a județului devin tot mai dependente de navetismul către zona București-Ilfov, unde oferta de locuri de muncă este mult mai generoasă și diversă, iar salariile medii duble față de cele din județ. Acest lucru este valabil și în cazul municipiului Slobozia, care are o zonă urbană funcțională extinsă în centrul județului.</p>
<p>Deficitul de forță de muncă calificată în majoritatea sectoarelor economice, pe fondul migrației și îmbătrânirii demografice, și a declinului învățământului profesional și tehnic</p>	<p>Migrația internă și externă a forței de muncă, îmbătrânirea demografică, declinul învățământului profesional, precum și unele constrângeri de ordin cultural (mentalități) au făcut ca numărul specialiștilor cu studii medii în domeniul agricol, industrial, al construcțiilor și diferitelor servicii să scadă considerabil în ultimul deceniu, ceea ce periclitează șansele de atragere de investitori și de dezvoltare a antreprenoriatului local.</p>
<p>Contribuția marginală a turismului la economia județului</p>	<p>Turismul are în prezent o contribuție marginală la economia județului Ialomița, beneficiile acestuia fiind resimțite direct la scară mai mare doar în Stațiunea Amara. În plus, mare parte din circulația turistică a județului este subvenționată prin programele pentru pensionari.</p>

4. Contextul teritorial interjudețean, regional și național²⁶

4.1. Coridoare de transport, orașe – poartă

Conectarea la rețeaua TEN-T și la proiecte din Masterplanul General de Transport: La conferința de la Creta (1994) s-a stabilit pentru Europa Centrală și de Est un număr de zece coridoare prioritare, de interes continental (coridoare rutiere, feroviare și navigabile). Dintre aceste coridoare, trei străbat teritoriul României, toate trecând prin Județul Ialomița, ceea ce care îi conferă un avantaj din punct de vedere al amplasării investițiilor și implicit al dezvoltării socio-economice.

Figura 4.1. Coridoarele de transport TEN-T în Europa

Sursa: <http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html>

Cele trei coridoare sunt:

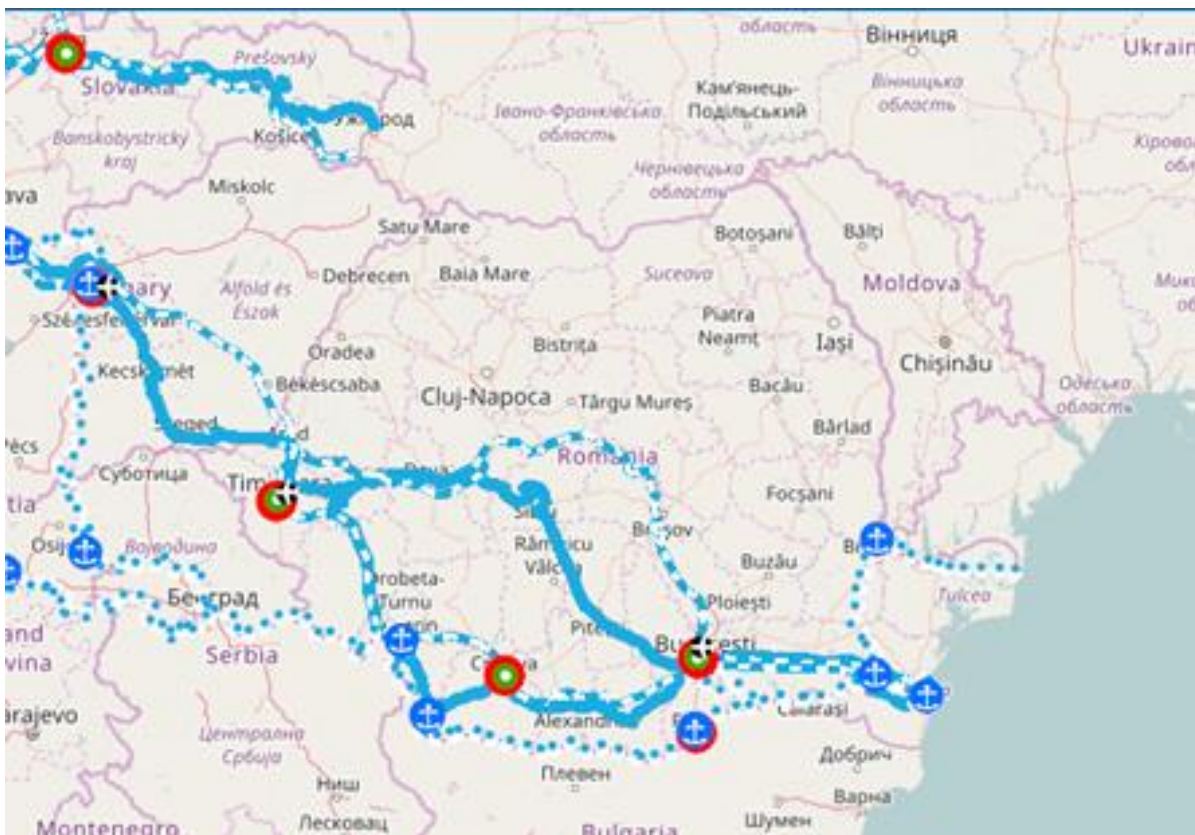
- Coridorul Nr. 4 – Berlin – Nürnberg – Praga – Budapesta – Arad – București – Constanța / Craiova – Sofia – Salonic / Istanbul. Coridorul pe ramura București – Constanța, prin două

²⁶ Vezi Plansa K01

componente (rutier și feroviar), traversează județul Ialomița în partea sud – estică prin municipiul Fetești.

- Coridorul Nr. 7 - Coridorul fluvial Dunărea, care prin brațul Borcea (navigabil) traversează județul Ialomița în partea sa estică.
- Coridorul Nr. 9 - Helsinki – Sankt Petersburg / Moscova – Kiev / Odessa – Chișinău – Focșani – București – Giurgiu – Plovdiv (legatura cu coridorul 4), care traversează (rutier și feroviar) județul în partea de nord – vest.

Figura 4.2. Coridoarele de transport TEN-T în România

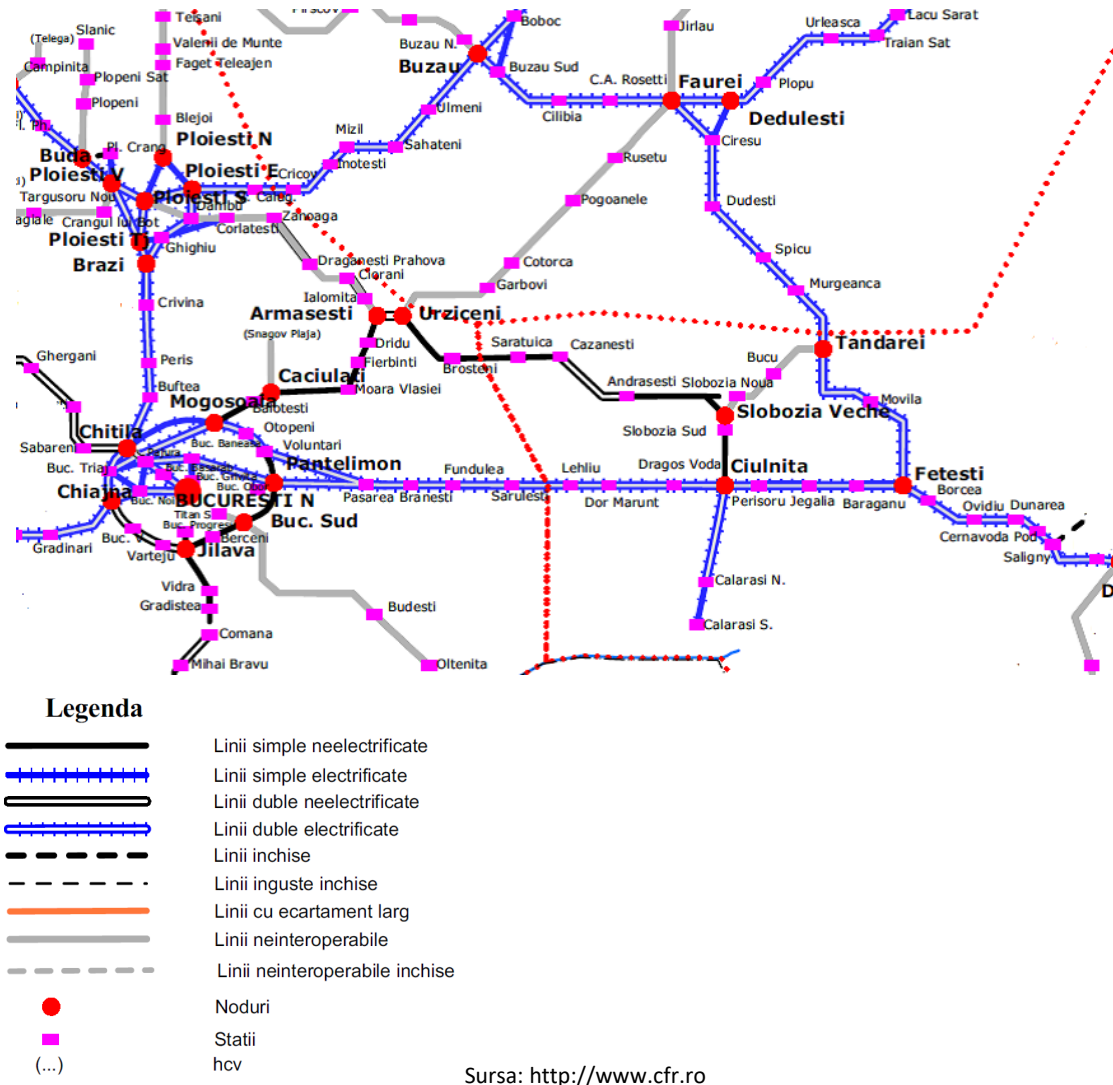

Sursa: <http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/tentec/tentec-portal/map/maps.html>

Potrivit proiectului de modificare a Legii 363/2006, Coridoarele strategice de transport ale României, județul Ialomița face parte din Coridorul Strategic de Transport Est: Călărași – Slobozia – Brăila – Galați – Giurgiu-lești. Totodată, aflat în proximitatea zonei de cooperare transfrontalieră România – Bulgaria, județul Ialomița are posibilități de acces la porturile dunărene: Giurgiu – Ruse (prin București), Oltenița și Silistra (prin județul Călărași). Deși fluviul Dunărea străbate extremitatea estică a județului pe o lungime de 75 km (Dunărea Veche) și 48 km (Brațul Borcea), nu este amenajat niciun port comercial sau de agrement pe aceste tronsoane.

Accesibilitate rutieră, cale ferată și aeriană: Pe teritoriul Județului Ialomița s-a dezvoltat o rețea de căi de comunicații (drumuri și căi ferate) care asigură legătura dintre localități, accesul la centrele de interes și relația cu județele învecinate și implicit cu restul țării. Rețeaua de drumuri este alcătuită din categorii diferite: autostradă, drumuri naționale, drumuri județene, drumuri comunale.

Figura 4.3. Rețeaua CFR

Pe teritoriul județului se desfășoară o rețea de cale ferată cu trasee ce au cale dublă sau simplă, cu tracțiune electrică sau Diesel. Lungimea rețelei pe teritoriul județului este de 276 km din care:

- Cale simplă 150 km cu un traseu pe direcția: București – Urziceni – Slobozia – Tândărei, sau alt traseu: București – Urziceni – Făurei – Brăila – Galați;
- Cale dublă: Magistrala București – Constanța – Slobozia – Ciulnița – Călărași – Făurei – Tândărei – Fetești.

Traseele cu tracțiune electrică reprezintă 37% din lungimea totală a rețelei din județ și cuprind:

- București – Constanța
- Slobozia – Ciulnița – Călărași

Pe raza județului nu există niciun aeroport, cele mai apropiate fiind Aeroportul Henri Coandă din Otopeni și Aeroportul Mihail Kogălniceanu din Constanța.

Județul Ialomița, din punct de vedere al situației în contextul coridorului TEN-T se găsește pe tronsonul București-Constanța, ce leagă două zone funcționale urbane dezvoltate. Din punctul de vedere al rețelei de transport județul este echipat având un grad de accesibilitate ridicat, spre vest către București prin A2 și DN2, spre nord către Buzău (DN2 și DN2C) și Brăila (DN21), spre est către județul Tulcea (DN2A) și către Constanța (A2) și spre sud către Călărași (DN21). Legăturile existente asigură un grad sporit de mobilitate a forței de muncă și a vizitatorilor județului. Infrastructura feroviară asigură accesibilitatea către zona de nord a județului inclusiv legătura dintre UAT-urile existente (M700 și variante către București, Ploiești, Făurei) și către sud prin M800 București-Constanța. Nu există disparități teritoriale evidente care să conducă către existența unor UAT izolate, cu posibilități reduse de accesibilitate a rezidenților, sau a serviciilor de intervenție medicală/de urgență, iar prin prisma direcțiilor strategice de dezvoltare pot fi identificate următoarele tendințe:

Rețeaua de Drumuri: Prin Masterplanul General de Transport este propusă conectarea județului Ialomița, prin legarea prin drum Trans-Regio a municipiului Slobozia cu zona funcțională Brăila-Galați către nord-est și cu municipiul Călărași către sud. Pe lângă drumul Trans-Regio Brăila-Slobozia-Călărași, un proiect de interes pentru județul Ialomița îl reprezintă ocolitoarea municipiului Slobozia, proiect cuprins în Masterplanul General de Transport, și a municipiului Urziceni, propus prin prezentul PATJ dar și prin PATJ versiunea 1999. Aceste municipii au un potențial viitor de creștere economică și implicit și a valorilor de trafic în intravilan. Municipiul Urziceni se va confrunța și cu o creștere viitoare a traficului de tranzit, dat fiind navetismul accentuat din zona sa de influență către județul Ilfov și către municipiul București.

În strategia de dezvoltare a Județului Ialomița, s-a prevăzut ca în perioada 2009-2020 să se realizeze o legătură directă între Buzău și municipiul Slobozia, pentru a asigura relația N-S pe traseul Buzău-Slobozia-Călărași-Silistra. Conform Strategiei, Slobozia ar deveni un nod de preluare și distribuție a fluxurilor de circulație, pe această direcție. În argumentarea și susținerea acestui scenariu s-a propus configurarea reliefului natural al Văii Sărata care, de la Tândărei și până la Smeeni, reprezintă o

depresiune naturală infertilă, care nu poate fi valorificată decât prin amenajare complexă, cu acumulări de apă și un traseu de autostradă (cu exproprieri minime).

Propunerea Strategiei privind amenajarea complexă a Văii Sărata, inclusiv a unui drum Trans-Regio, reprezintă un proiect important pentru județ, asigurând punerea în valoare a unei vaste suprafețe sărăturate (degradate) din Județele Buzău și Ialomița, oferind sursa de apă pentru irigații și piscicultură într-o regiune lipsită de emisar natural.

Propunerea unui drum Trans-Regio Buzău-Slobozia-Călărași trebuie însă fundamentată economic și financiar printr-un Studiu de Fezabilitate. Acest drum nu este menționat în prezent în SDR a ADR Sud Muntenia și nici în Masterplanul General de Transport aprobat în anul 2016²⁷. Este necesar să se realizeze un acord între aceste județe și Ministerul Transporturilor pentru a lansa începerea studiilor de fezabilitate și a studiilor tehnice necesare pregătirii unei finanțări din fonduri publice guvernamentale și europene.

Figura 4.4. Harta masterplan general de transport al României

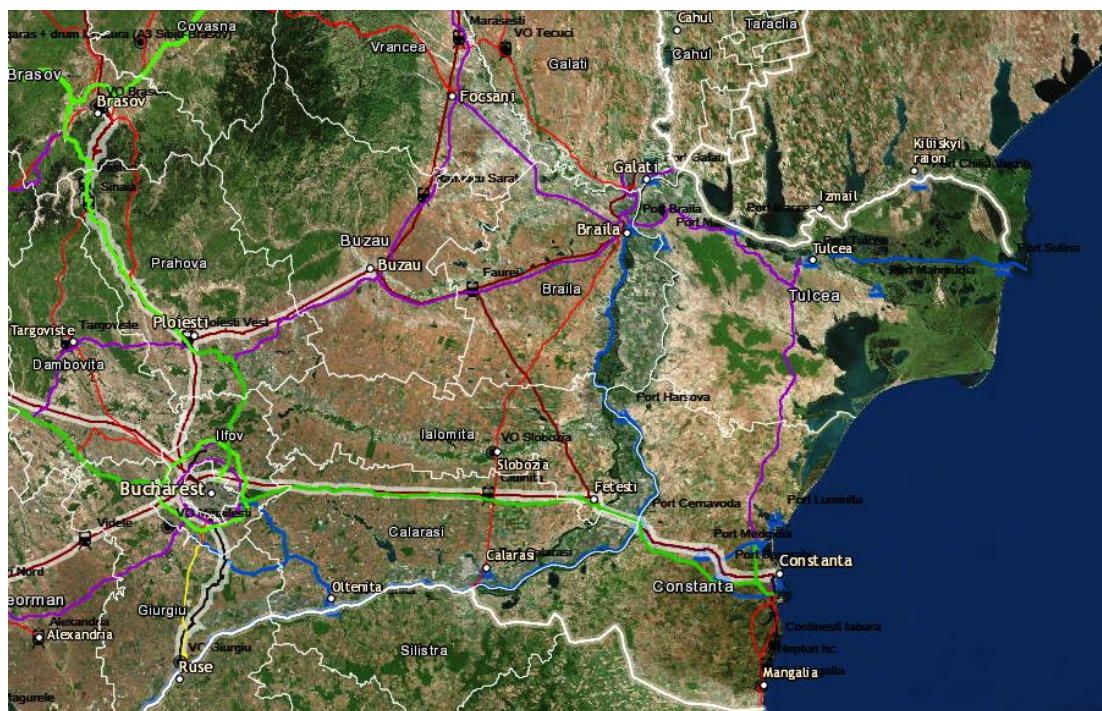

Sursa: <http://mtransporturi.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4e84b8ff37de48c6a001c0bae9974693>

²⁷ Masterplanul General de Transport prevede drumul Trans - regio Brăila-Slobozia-Călărași

Figura 4.5. Harta transporturilor cu influență în dezvoltarea județului Ialomița

Sursa: <http://mtransporturi.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=4e84b8ff37de48c6a001c0bae9974693>

Drumul județean DJ 201 reprezintă structura majoră de transport rutier a localităților aflate la sud de râul Ialomița. Reabilitarea acestuia între Coșereni și Tândărei va contribui la creșterea mobilității în zona de sud a județului și la o multiplicare a capacității de transport de pe DN2A. Deoarece pe traseul drumului există monumente și peisaje cu valori semnificative, modernizarea DJ201 va trebui proiectată cu înglobarea unui traseu de biciclete pentru locuitori și vizitatori, ce practică turismul cultural, pescuit, etc.

Rețeaua feroviară: Modernizarea tronsonului de cale ferată Fetești-Tândărei-Făurei va crește mobilitatea dintre zona Moldovei și a Dobrogei, dar contribuie la o mai bună conectare a UAT-urilor din zona urbană și rurală din partea de est a județului. Stațiile de cale ferată prin proiecte de reabilitare pot sigura creșterea valorii de patrimoniu precum și ridicarea gradului de interes turistic în zona de nord a județului (Lacurile Amara, Strachina, Fundata).

Căi navigabile: Masterplanul consideră important transportul naval pe coridorul Dunării, la limita estică a județului Ialomița, determinând creșterea transportului naval de marfă și de călători (turiști). Fetești, Stelnica, Burbușani, Făcăeni și Giurgeni vor lua în considerare atât în strategiile locale viitoare cât și în Planurile Urbane Generale impactul teritorial al acestor inițiative.

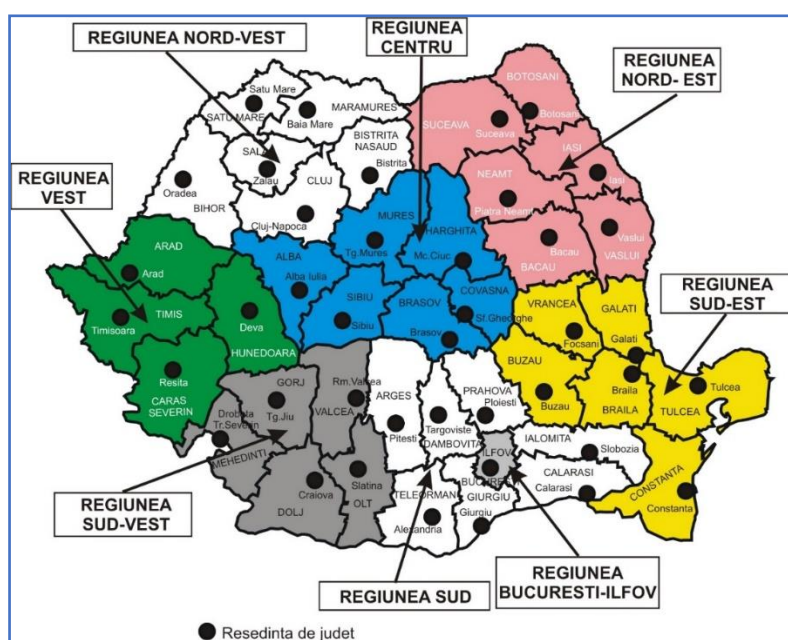
Brațul Borcea are nevoie, datorită existenței siturilor arheologice și a rezervațiilor naturale la Fetești și la Giurgeni, de investiții ce pot susține dezvoltarea turismului: cheiuri pentru mini ambarcațiuni (la Stelnica, Burdușani, Făcăeni) și un traseu de biciclete pentru recreere, sport, dar și turism cultural (Fetești – Făcăeni - Giurgeni).

La nivel județean, coridorul râului Ialomița prezintă un potențial pentru dezvoltarea treptată a unor sporturi nautice (caiăc) cu precădere în zona comunelor Albești și Andrășești, zonă favorabilă turismului considerând și legătura prin DJ306 către lacul Fundata, comuna Gheorghe Doja.

4.2. Structura policentrică, poli de creștere și de dezvoltare, centre urbane

Județul Ialomița se află situat în Regiunea Sud-Muntenia alături de județele: Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman (fig. 4.6.), ale căror date comparative sunt prezentate sintetic în tabelele următoare.

Figura 4.6. Regiunile de dezvoltare (unități de raportare statistică)

Tabel 4.1. Componenta UATB – urilor din Regiunea Sud Muntenia (2017)

județul	municipii	orașe	localități componente ale municipiilor și orașelor	comune	sate	din care aparțin de orașe și municipii
Argeș	3	4	9	95	576	21
Călărași	2	3	5	50	160	8
Dâmbovița	2	5	21	82	353	7
Giurgiu	1	2	3	51	167	6
Ialomița	3	4	12	59	127	4

Prahova	2	12	53	90	405	0
Teleorman	3	2	5	92	231	1
Reg. Sud Muntenia	16	32	108	519	2019	47

Sursa: INS, Baza de date Tempo online (2017)

Tabel 4.2. Locul județului Ialomița în cadrul Regiunii Sud-Muntenia (2017)

Județul	Suprafața (km ²)	Populație (2017)	Densitate (loc/km ²)	Municipii	Orașe	Comune
Argeș	6826,31	590561	86,51	3	4	95
Călărași	5087,85	292843	57,56	2	3	50
Dâmbovița	4054,27	501302	123,65	2	5	82
Giurgiu	3526,02	274050	77,72	1	2	51
Ialomița	4452,89	262068	58,85	3	4	59
Prahova	4715,87	732837	155,40	2	12	90
Teleorman	5789,78	349688	60,39	3	2	92
Reg.Sud	34452,99	3003349	87,17	16	32	519

Sursa: INS, Baza de date Tempo online (2017)

În acest context, regiunea Sud Muntenia are o serie de elemente specifice care influențează dinamica și conformația sistemului de așezări:

- proximitatea față de municipiul București, care a acționat ca un puternic centru polarizator, atrăgând majoritatea resurselor de dezvoltare din jurul său, ceea ce a condus la un fenomen de hipertrofiere a rețelei urbane din regiunea Sud Muntenia²⁸. La nivelul rețelei de localități urbane, se distinge o diferență mare între București și celelalte așezări urbane, orașele din regiunea Sud Muntenia fiind puternic polarizate din punct de vedere socio-economic de către capitală. Bucureștiul cuprinde aproape 10% din populația țării și a atras mai mult de 50% din investițiile străine directe din România, ceea ce a condus la o dezvoltare slabă a orașelor din vecinătatea sa (singurul municipiu cu o populație mai mare de 100.000 de locuitori, pe o rază de 100 de km, este municipiul Ploiești);
- prezența axelor structurante - coridoare de transport (coridorul pan-european VII – fluviul Dunărea, coridorul IV de transport București – Constanța) și coridorul de dezvoltare economică Brașov – Ploiești- București – Giurgiu (care concentrează circa 30% din populația urbană a țării și mare parte din activitatea industrială și de producție); proximitatea nodurilor de transport: aeroportul internațional Henry Coandă sau portul Constanța;
- prezența zonelor funcționale puternic dezvoltate ale municipiilor București, Ploiești, Pitești, Constanța;

²⁸ Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020 al regiunii Sud-Muntenia, martie 2015

- suprafață agricolă semnificativă, de 2.430.712 hectare, respectiv de 16,65% din suprafața agricolă națională (pe primul loc la nivel național). În cadrul regiunii, județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița se remarcă cu o suprafață agricolă mai mare. Județele Argeș, Dâmbovița, Ialomița și Prahova prezintă un potențial ridicat de creștere a animalelor (în special bovine și ovine) grație arealelor de pășuni și fânețe;
- largă deschidere la Dunărea navigabilă, care face parte din rețeaua TEN-T primară. Sud Muntenia are 3 porturi importante la Dunăre, dintre care Giurgiu este considerat port la rețeaua principală, iar celelalte 2, Oltenița și Călărași, sunt considerate porturi ale rețelei extinse TEN-T.15. Accesul și porturile la Dunăre reprezintă un avantaj ridicat pentru sectorul agricol, în vederea transportului și exportului producției. Însă, potențialul de transport pe apă oferit de Dunăre este insuficient valorificat în prezent;

Studiul de fundamentare în vederea actualizării Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea IV: Rețeaua de localități - Etapa II (2013), în detalierea conceptului de dezvoltare policentrică, determină pentru județul Ialomița următoarele categorii de poli de dezvoltare:

- Slobozia - pol regional de dezvoltare care contribuie la coordonarea sistemelor policentrice județene;
- Urziceni - pol intraregional de dezvoltare (așezare urbană care a beneficiat de o serie de favorabilități care au contribuit la creșterea capacităților de polarizare, comparabile cu nivelul de polarizare anterior);
- Amara, Căzănești, Țândărei, Fierbinți-Târg, Fetești - poli locali de dezvoltare.

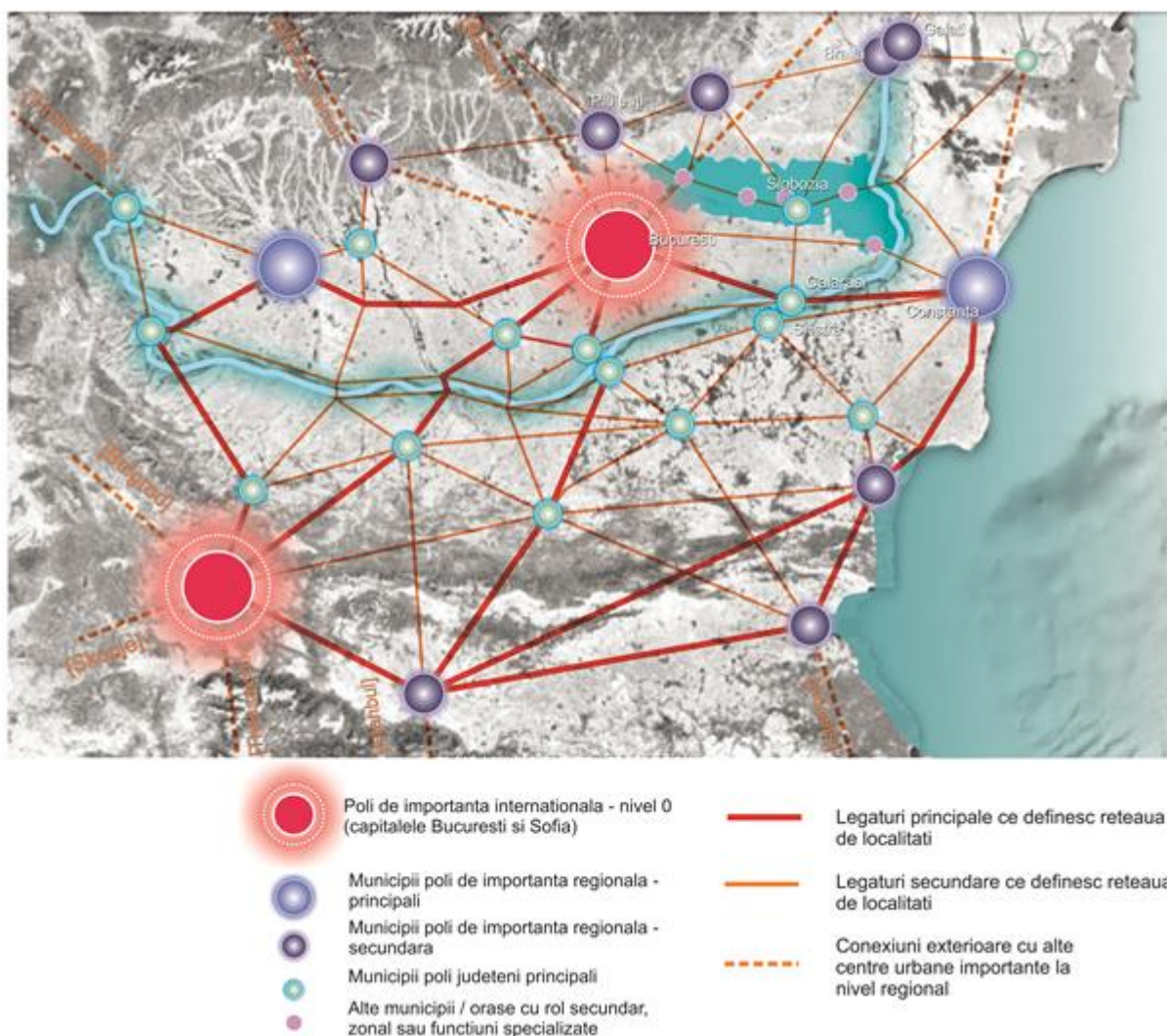
Pe teritoriul județului Ialomița au fost identificate următoarele axe structurante de importanță națională: București-Fetești (cu prelungire spre Constanța) și București-Urziceni (cu prelungire spre Buzău), axe structurante proiectate în rețeaua policentrică, care sunt deja conturate în apropierea capitalei, în lungul principalelor culoare de accesibilitate. Regiunea Sud se individualizează prin dominarea categorică a capitalei, prin poziția sa pe locul I în ierarhie și printr-o dinamică intraurbană accentuată.

În coordonare cu tendințele și evoluțiile demografice, au fost analizate și tipurile de zone de influență specifice orașelor mici: orașul Țândărei are o zonă de influență în regresie; iar municipiul Urziceni are o zonă de influență în stagnare.

4.3. Zone de cooperare transfrontalieră

La nivel supra-teritorial, Strategia zonei de cooperare transfrontalieră România – Bulgaria a pus în evidență prezența a 5 orașe perechi pe Dunăre – cu potențial de dezvoltare a unor zone urbane funcționale cu caracter transfrontalier (pe termen mediu și lung), a căror poziție ar trebui întărită prin sporirea gradului de accesibilitate și conectivitate pe și peste Dunăre. Aceste orașe perechi (Turnu Măgurele – Nikopole, Zimnicea – Svishtov, Giurgiu – Ruse, Oltenița – Tutrakan și Călărași – Silistra) prezintă un set caracteristici și nevoi comune: caracterul periferic sau semi-periferic în raport cu rețeaua de transport terestră, dar și cu zonele metropolitane; infrastructură slab dezvoltată și necesitatea dezvoltării nodurilor intermodale; dezvoltarea infrastructurii turistice și promovare; declin demografic accentuat, migrația forței de muncă și îmbătrânirea populației.

Figura 4.7. Relația cu zona transfrontalieră România-Bulgaria

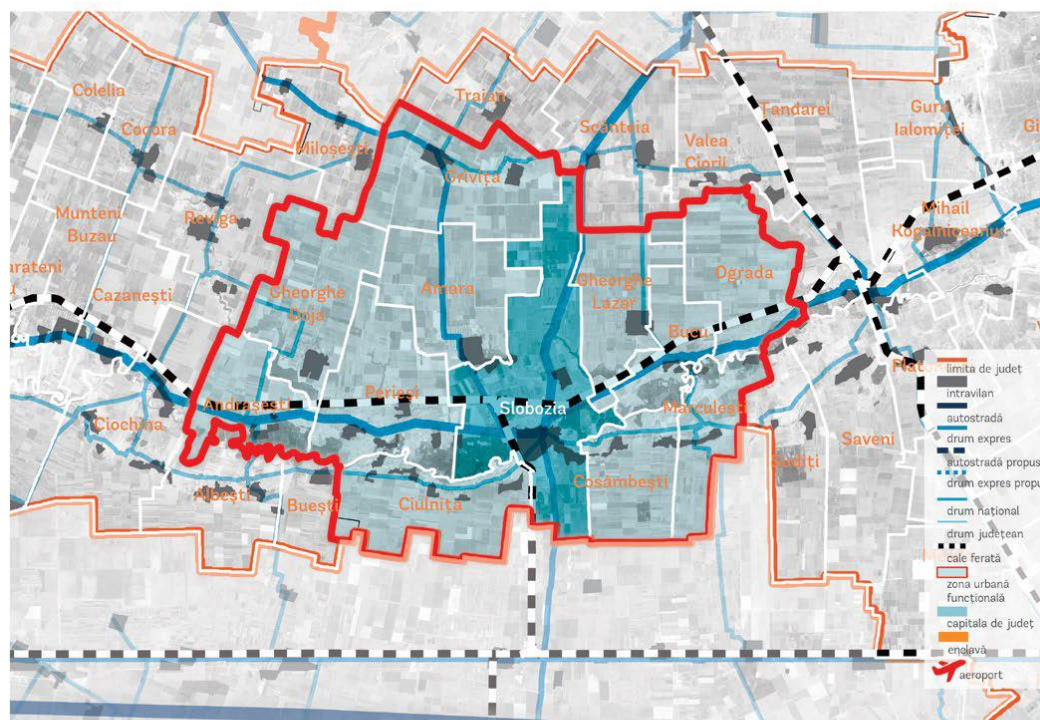
Sursa: IHS România, Strategia comună de dezvoltare teritorială durabilă a zonei transfrontaliere
 România Bulgaria (2014)

Delimitat în partea de est de Dunăre, dar în lipsa unui port pe propriul teritoriu, județul Ialomița participă la zona de cooperare transfrontalieră prin legăturile terestre către Călărași – Silistra, sau București – Giurgiu – Ruse. În concluzie, acesta dispune de o așezare favorabilă, în context regional și național, care permite realizarea unor relații de cooperare cu teritoriile vecine, dat fiind prezența celor 3 tipuri de poli de dezvoltare (regionali, intraregionali și locali), la care se adaugă conexiunile cu cele două coridoare de circulație Pan-europene (IV și IX), prin care se asigură legături cu capitala și principalul port maritim al României, Constanța.

4.4. Zone metropolitane, peiurbane, zone urbane funcționale

Raportul Băncii Mondiale - *Orașe Magnet, migrație și navetism în România (2016)*, identifică și analizează zonele urbane funcționale ale principalelor municipii – reședință de județ din România. Raportul definește Zona Urbană Funcțională Slobozia, alcătuită din: municipiul Slobozia, orașul Amara, comunele Grivița, Ograda, Bucu, Mărculești, Gheorghe Lazăr, Cosâmbești, Ciulnița, Periești, Gheorghe Doja și Andrășești. Cu o populație stabilă în ZUF de 80.570 de locuitori (conform datelor RPL) și o populație ocupată de 33.539 locuitori, aceasta produce 946 milioane Euro/ ZUF, ceea ce o plasează în categoria polilor locali, cu o zonă redusă de influență.

Figura 4.8. Zona Urbană Funcțională Slobozia, identificată în Orașe Magnet, migrație și navetism în România (2016)

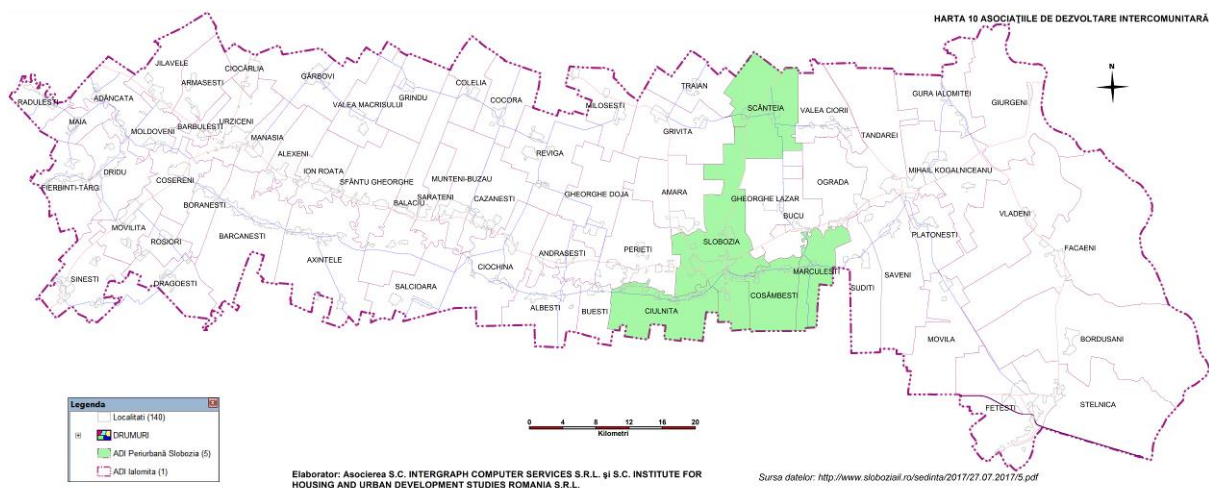

Sursa: Orașe Magnet, migrație și navetism în România (2016)

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI): Legea nr. 215 din 2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare, definește la art. 1 alin. 2. lit. c. asociațiile de dezvoltare intercomunitară ca fiind "structurile de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrative-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori furnizarea în comun a unor servicii publice". Această definiție identifică două scopuri distincte pentru care autoritățile administrației publice locale pot înființa o asociație de dezvoltare intercomunitară. Primul scop vizează organizarea și furnizarea de servicii în interesul tuturor cetățenilor din spațiul unităților administrative teritoriale care se asociază. Al doilea scop privește scrierea și implementarea de proiecte. În acest context, au fost înființate:

- **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ialomița** – toate UAT-urile de pe raza județului Ialomița.
- **ADI Periurbană Slobozia**²⁹: Slobozia, Ciulnița, Cosâmbești, Mărculești, Scânteia.

Figura 4.9. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) (2018)

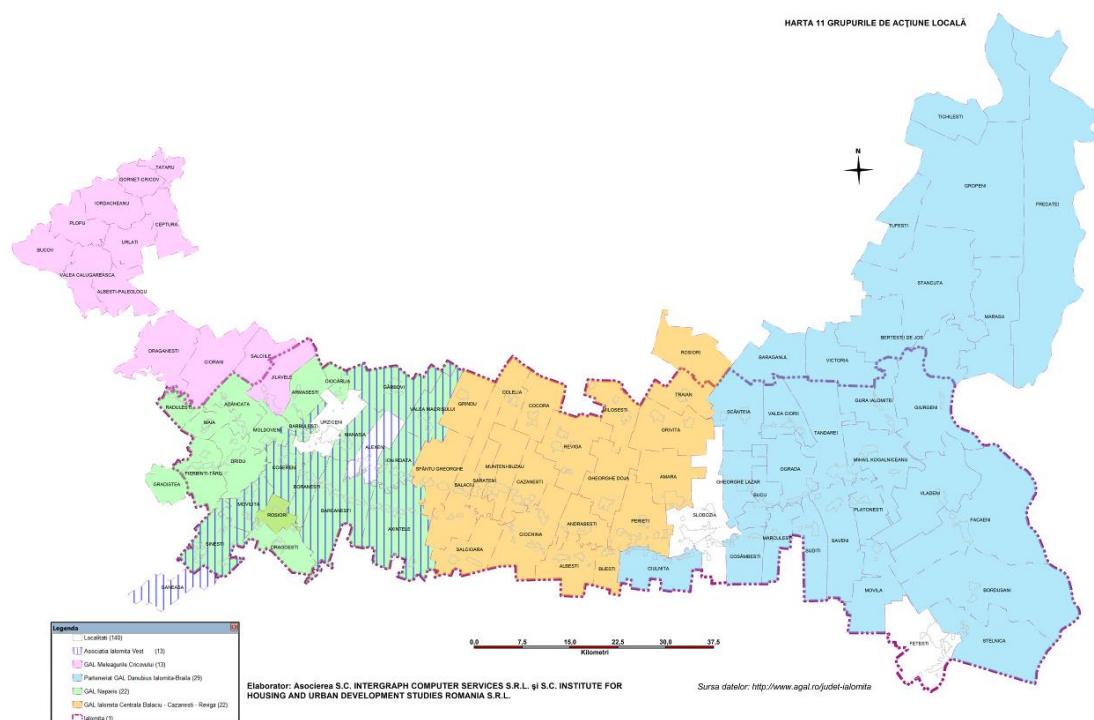
Grupurile de Acțiune Locală (GAL): Grupurile de Acțiune Locală reprezintă parteneriate constituite din diverși reprezentanți ai sectorului socio-economic din teritoriul respectiv. La nivel de decizie, partenerii sociali și economici și reprezentanții societății civile, precum agricultorii, femeile, tinerii din spațiul rural și asociațiile acestora trebuie să reprezinte cel puțin 50% din parteneriatul local. Grupurile de Acțiune Locală ce cuprind unități administrativ teritoriale din județul Ialomița sunt:

- **GAL Meleagurile Cricovului (Prahova și Ialomița)**³⁰: Albești- Paleologu, Bucov, Ceptura, Ciorani, Drăgănești, Gornet-Cricov, Iordăchianu, Plopu, Salciile, Tătaru, Valea Călugărească, Urлаți, Jilavele.

²⁹ <http://www.sloboziai.ro/sedinta/2017/27.07.2017/5.pdf>

- **Parteneriat GAL Danubius Ialomița-Braila**³¹: Bărăganul, Berteștii de Jos, Frecăței, Gropeni, Marasu, Stăncuța, Tichilești, Tufești, Victoria, Bordușani, Bucu, Ciulnița, Cosâmbești, Făcăeni, Gheorghe Lazăr, Giurgeni, Gura Ialomiței, Mărculești, Mihail Kogălniceanu, Movila, Ograda, Platonești, Săveni, Scânteia, Stelnică, Sudiți, Țândărei, Valea Ciorii, Vlădeni.
- **GAL Naparis (Ialomița și Ilfov)**³²: Adâncata, Armășești, Axintele, Bărbulești, Bărcănești, Borănești, Ciocârlia, Coșereni, Drăgoești, Dridu, Fierbinți – Târg, Gârbovi, Ion Roată, Maia, Manasia, Moldoveni, Movilița, Rădulești, Roșiori, Sinești, Valea Măcrișului, Grădiștea.
- **GAL Ialomița Centrală Balaciu - Cazanesti – Reviga (Ialomița și Brăila)**³³: Albești, Andrăsești, Balaciu, Buești, Ciocchina, Cocora, Colelia, Gheorghe Doja, Grindu, Grivița, Milosești, Munteni-Buzău, Perieți, Reviga, Sălcioara, Sărățeni, Sfântu Gheorghe, Traian, Amara, Căzănești, Roșiori
- **Asociația "Ialomița Vest"**³⁴: Alexeni, Axintele, Bărbulești, Bărcănești, Borănești, Coșereni, Gârbovi, Ion Roată, Manasia, Movilița, Sinești, Valea Măcrișului, Găneasa.

Figura 4.10. Grupurile de Acțiune Locală (GAL) (2018) – vezi anexa PIESE DESENATE – HARTI GEOSPATIALE

³⁰ <http://www.agal.ro/judet-ialomita>

³¹ <http://www.agal.ro/judet-ialomita>

³² <http://www.agal.ro/judet-ialomita>

³³ <http://www.galil.ro/plan-de-dezvoltare-locala/prezentare-sdl/prezentarea-teritoriului-si-a-populatiei-acoperite-analiza-diagnostic>

³⁴ http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/Axa_LEADER/GAL-ROMANIA-2013.pdf

Anexa 1a. HARTI GEOSPATIALE

- Harta 1. Harta hipsometrică
- Harta 2. Zone de depozitare necontrolată a deșeurilor (mp)
- Harta 3. Ponderea fondului forestier din total suprafață UAT (%)
- Harta 4. Terenuri degradate și neproductive (ha)
- Harta 5. Extinderea arealelor inundabile în cele 3 scenarii
- Harta 6. Riscul la inundații în scenariul mediu
- Harta 7. Rangul localităților
- Harta 8. Zone în declin
- Harta 9. Operatori servicii de apă
- Harta 10. Operatori servicii canalizare
- Harta 11. Sisteme distribuție gaze naturale
- Harta 12. Mărimea demografică (număr persoane) (2017)
- Harta 13. Evoluția populației (număr locuitori) (2006-2017)
- Harta 14. Densitatea populației (loc/kmp) (2017)
- Harta 15. Bilanțul natural al populației (‰)
- Harta 16. Indicele de vitalitate (%)
- Harta 17. Bilanțul migratoriu mediu (‰)
- Harta 18. Rata de dependență demografică (%)
- Harta 19. Navetism
- Harta 20. Rata mortalității infantile (rata medie multianuală – 2006-2016) (‰)
- Harta 21. Suprafețe agricole
- Harta 22. Suprafețe irigații
- Harta 23. Cifra de afaceri firme
- Harta 24. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) (2018)
- Harta 25. Grupurile de Acțiune Locală (GAL) (2018)
- Tabel 26. Starea obiectivelor de patrimoniu din județul Ialomița – anul 2018 (sursa: DCJ Ialomița)